

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2016-0000451708

Contactpersoon

Datum 30 augustus 2016
Betreft Beslissing op uw Wob-verzoek

Bijlagen
1. Overzicht
2. Aanbestedingsstukken

Geachte mevrouw

Bij brief van 28 januari 2015 heeft u bij mijn ministerie een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Uw verzoek heeft betrekking op, kort gezegd, de ICT aanbestedingen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bij brief van 3 februari 2015 heb ik de ontvangst van uw verzoek aan u bevestigd.

Bij brief van 5 maart 2015 is de beslistermijn met vier weken verdaagd.

Gebleken is dat u eenzelfde verzoek heeft ingediend bij alle departementen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de interdepartementale coördinatie op zich genomen.

In dat verband hebben in de periode begin maart 2015-medio april 2016 meerdere gesprekken plaatsgevonden tussen u en enkele ambtenaren van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Ook is er meerdere malen telefonisch contact en contact per e-mail geweest tussen u en de woordvoerder van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. U heeft in deze gesprekken en tijdens dit contact een toelichting gekregen op de werkwijze van de ministeries op het gebied van aanbesteden en een toelichting gegeven op onderdelen van uw Wob-verzoek. Ook heeft u uw verzoek op onderdelen anders geformuleerd dan wel ingeperkt.

Verder zijn afspraken gemaakt over de termijn waarbinnen op uw Wob-verzoeken zal worden beslist. U heeft ingestemd met beslissen van uw Wob-verzoek per 1 september 2016.

Tijdvak en reikwijdte Wob-verzoek

In overleg met u is besloten tot het maken van een lijst door medewerkers van mijn ministerie van leveranciers waaraan door de ministeries in de jaren 2010 - 2014 minimaal € 100.000 is betaald. Bij het maken van deze lijst zijn de inkoopuitgaven van het Rijk zoals neergelegd in de zogenoemde 'Spend database', als uitgangspunt genomen. Op basis van deze lijst hebben de ministeries binnen het eigen departement gezocht naar de gevraagde ICT aanbestedingen.

In overleg met u is de reikwijdte van uw Wob-verzoek bepaald op meervoudig onderhandse aanbestedingen uit de jaren 2010 tot en met 2014 van op de lijst van het desbetreffende departement voorkomende bedrijven die betrekking hebben op producten/diensten van CPV-codes beginnend met 48 (software en informatiesystemen) of 72 (IT-diensten zoals adviezen, softwareontwikkeling, internet en ondersteuning). U heeft nader toegelicht dat uw verzoek met betrekking tot deze meervoudig onderhandse ICT aanbestedingen betrekking heeft op de volgende aanbestedingsstukken (indien aanwezig): 1. de uitnodigingsbrief, 2. de offerte-aanvraag, 3. de nota van inlichtingen en 4. een document waaruit de gunning aan de desbetreffende marktpartij blijkt (overeenkomst, gunningsbrief of gunningsmail). U bent erop geattendeerd en hebt ermee ingestemd dat in deze documenten voorkomende persoonlijke en concurrentiegevoelige gegevens onleesbaar zullen worden gemaakt,

Datum
30 augustus 2016
Kenmerk
2016-0000451708

Beoordeling van uw verzoek

Met betrekking tot uw verzoek om informatie bericht ik u als volgt.

Bij brief van 28 juli 2016 bent u erover geïnformeerd dat er derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijze te geven.

Door de derde belanghebbenden zijn geen bedenkingen ingediend.

Ik heb besloten om aan uw verzoek tegemoet te komen en de hiervoor omschreven beschikbare meervoudig onderhandse ICT-aanbestedingsdossiers openbaar te maken. Het betreft tien aanbestedingsdossiers. U treft vrijwel alle stukken uit de aanbestedingsdossiers bijgaand aan. Ook treft u aan een overzicht (bijlage 1) met daarop alle aanbestedingsdossiers en alle daarin opgenomen documenten, waarbij per document is vermeld of dit geheel, gedeeltelijk of niet openbaar wordt gemaakt en indien geheel of gedeeltelijk niet, welke uitzonderingsgrond(en) van de Wob daarbij van toepassing is of zijn. U zult namelijk zien dat in sommige aanbestedingsstukken gegevens of passages onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie maak ik niet openbaar. In de kantlijn van de bijgevoegde documenten heb ik cijfers geplaatst die aangeven op grond van welke bepaling van de Wob de desbetreffende passage niet openbaar wordt gemaakt. De toelichting op deze cijfers vindt u hieronder. Op deze wijze is de motivering van het niet openbaar maken van de informatie per document en zelfs per passage gegeven.

1. Dit betreft gegevens als (voor)namen, persoonlijke parafen en handtekeningen van de ambtelijke opsteller(s) en van andere individuele ambtenaren of andere individuele personen, en hun directe contactgegevens, zoals doorkiesnummer, 06-nummer, e-mailadres, et cetera. Deze gegevens maak ik niet openbaar in verband met het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen, welk belang is opgenomen in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob. Dit belang afwegende tegen het algemene belang van openbaarmaking van deze gegevens, acht ik het belang genoemd in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob hier zwaarwegender.
2. Dit betreft namen van bedrijven waaraan de opdracht niet is gegund. Deze gegevens maak ik niet openbaar ter bescherming van de (onderlinge)

concurrentiepositie van de bij de aanbesteding betrokken bedrijven. Met het openbaren van deze bedrijfsnamen, vooral in de stukken waarin gemotiveerd wordt ingegaan op de reden waarom het bedrijf is afgewezen dan wel waarin wordt toegelicht hoe het bedrijf wat betreft zijn aanbieding heeft gescoord ten opzichte van de overige bedrijven, zou informatie worden verstrekt over de door deze bedrijven vertrouwelijk aan de overheid meegedeelde (financiële) bedrijfsgegevens, waartegen artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob zich verzet. Verder zal openbaarmaking van deze gegevens, gelezen in combinatie met de overige tekst van het desbetreffende document, leiden tot een onevenredige benadeling (concurrentiepositie) van het bij de procedure betrokken bedrijf, zoals omschreven in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Ook op grond hiervan blijft openbaarmaking van deze gegevens daarom achterwege aangezien ik het belang van het voorkomen van deze onevenredige benadeling hier zwaarwegender acht dan het belang van openbaarmaking van deze gegevens.

Datum
30 augustus 2016
Kenmerk
2016-0000451708

Ook betreft dit concrete bedragen, afkomstig uit offertes/aanbiedingen van derde-partijen. Deze gegevens maak ik niet openbaar omdat dit (financiële) bedrijfsgegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld, zodat artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob zich tegen openbaarmaking verzet. Ook zal openbaarmaking van deze gegevens de economische of financiële belangen van het ministerie dan wel de Staat kunnen schaden, welke belangen ik zwaarwegender acht dan het belang van openbaarmaking van deze gegevens (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wob). Verder zal openbaarmaking van deze gegevens kunnen leiden tot een onevenredige benadeling of bevoordeling van het ministerie, de Staat dan wel de bij de aanbesteding betrokken bedrijven, zoals omschreven in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Ook op grond hiervan blijft openbaarmaking van deze gegevens daarom achterwege aangezien het belang van openbaarmaking van deze gegevens mijns inziens niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van deze onevenredige benadeling of bevoordeling.

3. Dit betreft de bijlage bij het verzoek aan ID-Ware om offerte uit te brengen voor een nieuw Card Management Systeem, namelijk 'Bijlage eisen en wensen CMS'. Deze 'Bijlage eisen en wensen CMS' maak ik in zijn geheel niet openbaar. Openbaarmaking van dit document biedt inzage in het systeem achter de toegangspoorten van en in het gebouw van het ministerie en in de daarbij behorende systematiek wie, wanneer toegang heeft tot het gebouw of tot welk(e) onderdeel(e)n van het gebouw. Openbaarmaking van dit document kan leiden tot inzicht in de functionaliteit en precieze werking van de beveiliging van het gebouw van het ministerie en daarmee tot onaanvaardbare risico's. Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wob verzet zich dan ook tegen openbaarmaking van dit document. Ook weegt naar mijn oordeel het algemene belang van openbaarmaking van deze 'Bijlage eisen en wensen CMS' niet op tegen het in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob genoemde belang van het voorkomen van onevenredige bevoor- of benadeling van mijn medewerkers en bezoekers van het overheidsgebouw die mijns inziens recht hebben op een betrouwbare en veilige werkomgeving of verblijfsruimte (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob).

Ook betreft dit een van de bijlagen bij het verzoek aan Q Delft om offerte uit

te brengen voor de bouw van een website voor de presentatie van de verkiezingsuitslagen, namelijk 'Technisch ontwerp databank verkiezingsuitslagen'. Dit 'Technisch ontwerp databank verkiezingsuitslagen' maak ik voor het overgrote deel niet openbaar. Openbaarmaking van deze gedeelten van dit document kan leiden tot inzicht in de functionaliteit, precieze werking en beveiliging van de website en daarmee tot onaanvaardbare risico's. Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wob verzet zich dan ook tegen openbaarmaking van deze gedeelten van dit 'Technisch ontwerp'. Openbaarmaking kan verder ernstige consequenties hebben voor een betrouwbare presentatie van de verkiezingsuitslagen en daarmee voor het functioneren van overheidsorganisaties en hun dienstverlening aan de burger. Burgers moeten immers kunnen vertrouwen op zowel de inhoud als een goede werking van een dergelijke overheidswebsite. Het algemene belang van openbaarmaking van deze gedeelten van de bijlage 'Technisch ontwerp databank verkiezingsuitslagen' weegt naar mijn oordeel niet op tegen dit in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wob genoemde belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen noch tegen het eveneens aan de orde zijnde belang van het voorkomen van onevenredige bevoor- of benadeling van bij een betrouwbare presentatie van de verkiezingsuitslagen betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob).

Datum
30 augustus 2016
Kenmerk
2016-0000451708

Ten slotte betreft dit bij deze zelfde aanbesteding en om dezelfde redenen een enkel gegeven op p. 11 uit de Nota van Inlichtingen ('Overzicht vragen en antwoorden m.b.t. de offerte-aanvraag voor de website ...').

Dit Wob-besluit en de stukken die daarmee voor een ieder openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd. Over het moment van publicatie vindt nader overleg plaats tussen u en de woordvoerder van mijn ministerie als coördinerend ministerie.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Richard van Zwol
Secretaris-generaal

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, SGC/FEZ, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede van de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Datum
30 augustus 2016
Kenmerk
2016-0000451708

Bijlagen: Overzicht
                  Tien aanbestedingsdossiers

Meervoudig onderhandse aanbestedingen Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2010 tot en met 2014

Dossier	Naam	Stukken	Openbaar? Ja/Nee/Gedeeltelijk	Code	Uitzonderingsgrond(en) Wob
Nr. 1	TDC LIGHTHOUSE INTERNET SOLUTIONS	4. Gunningsbewijs	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
Nr. 2	ID WARE INTERNATIONAL	2. Offerte aanvraag	Gedeeltelijk	1 + 3	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub b + lid 2 sub g, Wob
		4. Gunningsbewijs	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
Nr. 3	ABF RESEARCH	2. Offerte aanvraag	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		4. Gunningsbewijs	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
Nr. 4	ABF RESEARCH	4. Gunningsbewijs	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
Nr. 5	NOW ONLINE	2. Offerte aanvraag	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		4. Gunningsbewijs: Memo toelichting Gunning	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
		4. Gunningsbewijs	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
Nr. 6	TDC LIGHTHOUSE INTERNET SOLUTIONS	1. Uitnodigingsbrief	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		2. Offerte aanvraag: 01 - Opdrachtschrijving	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		2. Offerte aanvraag: 02 - Programma van eisen en wensen	Ja	n.v.t.	n.v.t.
		2. Offerte aanvraag: 03 - Samenvatting specificaties huidige website en databank verkiezingsuitslagen	Ja	n.v.t.	n.v.t.
	Q Delft	2. Offerte aanvraag: 04a Oplegbrief - Functioneel ontwerp databank verkiezingsuitslagen	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		2. Offerte aanvraag: 04b - Functioneel ontwerp databank verkiezingsuitslagen	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		2. Offerte aanvraag: 05 - Technisch ontwerp databank verkiezingsuitslagen	Gedeeltelijk	1 + 3	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub b + lid 2 sub d + g, Wob
	TDC LIGHTHOUSE INTERNET SOLUTIONS	2. Offerte aanvraag: 06 - Functionaliteit importmodule databank verkiezingsuitslagen	Ja	n.v.t.	n.v.t.
		2. Offerte aanvraag: 07 - Functionaliteit document management module	Ja	n.v.t.	n.v.t.
		2. Offerte aanvraag: 08 - Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT)	Ja	n.v.t.	n.v.t.
		2. Offerte aanvraag: 09 - Prijsopgaveformulieren	Ja	n.v.t.	n.v.t.
		3. Nota van Inlichtingen	Gedeeltelijk	3	Art. 10 lid 1 sub b + lid 2 sub d + g, Wob
		4. Gunningsbewijs	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob

Nr. 7	Netcreators	1. Uitnodigingsbrief	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		2. Offerte aanvraag	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		4. Gunningsbewijs	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
		2. Offerte aanvraag	Gedeeltelijk	1	Art. 10 lid 2 sub e, Wob
Nr. 8	KPMG	4. Gunningsbewijs	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
		1. Uitnodigingsbrief	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
Nr. 9	Plusport	4. Gunningsbewijs: opdrachtverstrekking	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
		4. Gunningsbewijs: aanvullende opdrachtverstrekking	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
		2. Offerte aanvraag: 01 - Inkoopdossier	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
		2. Offerte aanvraag: 02 - Wensen en eisen	Ja	n.v.t.	n.v.t.
Nr. 10	Software AG Nederland	4. Gunningsbewijs: 01 - Beoordeling	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
		4. Gunningsbewijs: 02 - aanschafok	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
		4. Gunningsbewijs: 03 - Ovk onderhoud	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob
		4. Gunningsbewijs: 04 - verlenging	Gedeeltelijk	1 + 2	Art. 10 lid 2 sub e & art 10 lid 1 sub c + lid 2 sub g, Wob

Overhandigd op
23/8 - kopie

Algemene Bestuursdienst
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

TDC Lighthouse BV
t.a.v. de heer [redacted]
Woudenbergseweg 41
3711 AA Austerlitz (Zeist)

**Management Development
Beleid**
Informatie en Communicatie

Kalvermarkt 53
2511 CB Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.algemenebestuursdienst.nl

Contactpersoon

T 070 [redacted]
[redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2010-0000535990

Uw Kenmerk
1007084 2.0

Bijlagen
2

Datum 19 augustus 2010

Betreft Resultaat voor de beoordeling offerte bouw nieuwe website Algemene
Bestuursdienst

Geachte heer [redacted]

Naar aanleiding van uw offerte van 8 juli 2010 inzake de bouw van de nieuwe website voor de Algemene Bestuursdienst ten behoeve van Bureau Algemene Bestuursdienst van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties deel ik u mede dat de opdracht aan uw organisatie is gegund.

Twee van de drie bedrijven hebben een offerte uitgebracht. Een beoordelingsteam heeft de ontvangen offertes zorgvuldig beoordeeld en onderling vergeleken op basis van de omschreven opdracht en de inhoudelijke eisen. Op 12 juli jl. bent u telefonisch op de hoogte gebracht van het voornemen u als opdrachtnemer voor deze offerte aan te stellen.

De opdracht wordt verstrekt conform de offerteaanvraag, uw offerte en de daarin aangegeven tijdbesteding en tarieven. Wellicht ten overvloede deel ik u voor de goede orde mede dat de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI) van toepassing zijn en uw algemene leverings- en betalingsvoorwaarden nadrukkelijk van de hand worden gewezen.

De dienstverleningsovereenkomst van deze opdracht is in tweevoud bijgevoegd. Ik verzoek u beide exemplaren mede te ondertekenen en één exemplaar naar mij retour te zenden. Eén exemplaar kunt u behouden voor uw eigen administratie.

Ik vertrouw op een goede samenwerking en uitvoering van de opdracht.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
DE DIRECTEUR-GENERAAL VOOR DE ALGEMENE BESTUURSDIENST,

[redacted]
J.W. IWeck

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

ID-Ware International B.V.
Didamseweg 144
6902 PE Zevenaar

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

1

Datum 8 juli 2011
Betreft Verzoek offerte Card Management Systeem

Geachte heer, mevrouw,

BZK heeft voor het kerndepartement een nieuw Card Management Systeem (CMS) nodig. De CMS functionaliteit zoals deze momenteel in gebruik is, zal om een aantal redenen moeten worden vervangen. Eén van de redenen is de huidige grote verwevenheid van CMS functionaliteit met andere functionaliteiten, zoals personenbeheer en beheer van facilitaire voorzieningen.

BZK is tevens bezig met de implementatie van een Identity Management Systeem, op basis van Microsoft FIM. Het is de bedoeling dat het aan te schaffen CMS als zelfstandig systeem toegevoegd gaat worden aan de architectuur rondom het IDM.

Wij verzoeken u, als een van in totaal drie geselecteerde leveranciers, offerte uit te brengen voor een CMS.

U wordt hierbij gevraagd om zowel de software te leveren, de implementatie te begeleiden als ondersteuning te leveren na implementatie.

Wij vragen u om in de offerte de kostenopbouw uit te splitsen naar deze componenten: software en licenties, implementatiekosten en onderhoud- en supportkosten. Eveneens vragen wij u aan te geven tegen welke voorwaarden en prijs u consultancydiensten tijdens de looptijd van het contract levert (zie verder).

Tevens vragen wij u om kort in te gaan op de wijze waarop het implementatietraject eruit zal gaan zien.

In de bijlage treft u de eisen en wensen aan waaraan het te selecteren CMS moet voldoen.

De uiteindelijke afweging bij de selectie zal gemaakt worden op basis van prijs en de mate waarin aan de eisen en wensen wordt voldaan.

De looptijd van het contract zal tot juni 2013 zijn. Dit is gebaseerd op de verhuizing van BZK. Omdat de datum van verhuizing niet gegarandeerd is, bestaat de mogelijkheid dat het contract een aantal maanden verkort of verlengd moet worden. Wij vragen u in uw offerte de vraag te beantwoorden wat de consequenties van een kortere of langere periode voor het contract zijn.

Voor vragen betreffende dit offerteverzoek kunt u terecht bij [redacted] 1
[redacted] 1 @minbzk.nl) en [redacted] 1 @minbzk.nl).

Datum
8 juli 2011

Wij zien uw offerte graag binnen drie weken tegemoet. Gelieve deze per post te sturen naar:

BZK, afdeling ICT en Facilitair Advies,
T.a.v. [redacted] 1
Schedeldoekshaven 200
Postbus 20011
2500 EA den Haag

Daarnaast vragen wij u een kopie per e-mail te sturen naar eerdergenoemde e-mailadressen van [redacted] 1

Met vriendelijke groet,

[redacted signature] 1

[redacted] 1
Plaatsvervangend directeur PRIO
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

ID-ware International B.V.
Didamseweg 144
6902 PE Zevenaar

PRIO
18FA

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

T 070 [redacted] 1
[redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2011-2000348810

Uw Kenmerk
OfferteCMSBZKv1.0 dd 24 juli
2011

Datum 12 augustus 2011
Betreft Gunning opdracht CMS

Geachte [redacted] 1

Naar aanleiding en op basis van uw offerte van 24 juli, doet het mij genoegen u te kunnen meedelen dat ik besloten heb IDware de opdracht tot realisatie van het CMS voor BZK te gunnen.

Ik stel voor om het offertebedrag van € [redacted] 2 exclusief B.T.W. als volgt te voldoen:

1. 30% bij start
2. 70% bij acceptatie van de werkende omgeving

Ik ga er van uit dat u zich hierin kunt vinden.

Mag ik u verzoeken contact op te laten nemen met de heer [redacted] 1 voor het maken van nadere afspraken, zoals inzet van BZK medewerkers en om invulling te geven aan de door u voorgestelde projectstructuur?

Ik vertrouw op een goede samenwerking,

Met vriendelijke groet,

[redacted] 1
[redacted] 1

Plaatsvervangend directeur PRIO
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

4,
150620110005

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

PM

**DGBK/Directie
Arbeidszaken Publieke
Sector**
diversiteit

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

I U/U 1
@minbzk.nl

Kenmerk
2016-0000419724

Datum 28 april 2010

Betreft Offerteonderzoek ontwikkeling en bouw van de diversiteitsindex

Geachte heer/mevrouw,

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) nodigt u uit een offerte uit te brengen voor het ontwikkelen en bouwen van de 'diversiteitsindex'. De diversiteitsindex is een internetinstrument dat het Ministerie van BZK aan werkgevers in de publieke sector aanbiedt met als doel de discussie over hun personeelssamenstelling aan te wakkeren en te vertalen in activiteiten om diversiteit binnen het personeelsbestand te bevorderen.

1. Omschrijving 'diversiteitsindex'

De diversiteitsindex heeft als doel om zowel vanuit de overheidsorganisatie zelf als van buitenaf druk te organiseren op de samenstelling van het personeelsbestand. Daartoe biedt de diversiteitsindex de gebruiker op een gebruiksvriendelijke, aansprekende en eenvoudige manier inzicht in de samenstelling van het personeelsbestand, de top van de organisatie en de samenstelling van de in- en uitstroom (in de top). De personeelssamenstelling wordt uitsplitst naar geslacht, leeftijd en etniciteit. De gegevens worden aangeboden op werkgeversniveau, dus bijvoorbeeld voor de gemeente Den Haag. De situatie kan vervolgens gespiegeld worden aan bijvoorbeeld de regionale arbeidsmarkt of de sector. De informatie is openbaar beschikbaar, de gebruiker van de diversiteitsindex hoeft niet in te loggen.

Het Ministerie van BZK zoekt een organisatie die op korte termijn de diversiteitsindex kan ontwerpen en bouwen. In de loop der tijd, mede naar aanleiding van de opmerkingen en suggesties van de gebruikers, zal de diversiteitsindex geoptimaliseerd en nader uitgebouwd worden met een aantal aanvullende functies (zie bijlage 1 voor de gewenste mogelijkheden in de verschillende fases en de eisen die aan het instrument worden gesteld en bijlage 2 voor een aantal voorbeelden).

Doelgroep

De diversiteitsindex richt zich zowel op pressiegroepen waaronder belangengroepen en (onderzoeks)journalisten als op de personeelsfunctionarissen, het topmanagement en de diversiteitspecialisten binnen overheidsorganisaties. Ofwel de personen in een organisatie die verantwoordelijk zijn voor het personeelsbeleid en/of belast zijn met het opstellen, het implementeren en/of het handhaven van diversiteitsbeleid binnen de organisatie. Het gaat daarbij om de sectoren Rijk,

Gemeenten, Provincies, Rechterlijke Macht, Waterschappen, Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs, Middelbaar Beroepsonderwijs, Hoger Beroepsonderwijs, Wetenschappelijk Onderwijs, Onderzoekinstellingen, Universitair Medische Centra, Defensie en Politie.

Datum
28 april 2010
Kenmerk
2016-0000419724

Context

Het bevorderen van diversiteit in het personeelsbestand van organisaties in de publieke sector is één een van de speerpunten van het kabinet Balkenende IV. In het beleidsprogramma 'Samen werken, samen leven', zijn voor 2011 de volgende vier doelstellingen geformuleerd:

- De instroom in de publieke sector bestaat voor 50% uit vrouwen.
- De instroom in topfuncties in de publieke sector bestaat voor 30% uit vrouwen.
- Het aandeel allochtonen is met 50% toegenomen ten opzichte van 2007.
- Het uitstroombestand van 50-plussers naar inactiviteit is met 2 procentpunt afgenomen in vergelijking met 2006.

De bewindspersoon van BZK heeft een coördinerende rol namens het kabinet voor het uitvoeren van het kabinetsbeleid in de veertien overheidssectoren. Om individuele werkgevers te motiveren diversiteitsbeleid op de agenda te plaatsen en concrete acties in gang te zetten om diversiteit in het personeelsbestand te bevorderen, wil BZK de 'diversiteitsindex' aanbieden.

2. Eisen aan de offerte

In uw offerte dient u aandacht te besteden aan de volgende zaken:

1. Uw visie op hoe u de diversiteitsindex op een gebruikersvriendelijke, aansprekende en in de praktijk eenvoudig toepasbare manier zou ontwikkelen. Aangezien het aantal organisaties in een bepaalde sector sterk van elkaar verschilt, is het daarbij voorstelbaar dat de informatie binnen verschillende sectoren op een verschillende wijze wordt gepresenteerd.
2. Een uitgebreide beschrijving van de te ondernemen activiteiten om het instrument te ontwikkelen en te bouwen. En indien uw organisatie gebruik maakt van de expertise van andere organisaties welke dat dan zijn en waarom.
3. De doorlooptijd en de planning van activiteiten. In onze planning is de eerste fase van de diversiteitsindex 1 juni 2010 afgerond. Graag verneem ik van u of dit voor u haalbaar is. Bij oplevering van de diversiteitsindex dient deze vrij te zijn van zogenaamde 'bugs'.
4. De wijze waarop u de begeleidingscommissie op de hoogte houdt van de vorderingen en tussentijdse resultaten van de activiteiten. De begeleidingscommissie bestaat uit twee beleidsmedewerkers van het project diversiteit, een beleidsmedewerker van het cluster Arbeidsmarkt, Analyse en Macro Economische Advisering, een adviseur digitale media en een medewerker van het communicatiebureau Bex*.
5. De opbrengst van de activiteiten in termen van output (omschrijving van het instrument, bijvoorbeeld geïllustreerd met voorbeelden).
6. De ervaringen met het ontwikkelen en bouwen van soortgelijke instrumenten van het team dat de opdracht zal uitvoeren, indien mogelijk geïllustreerd met hyperlinks uit uw portfolio van door u ontwikkelde applicaties/sites, die naar uw mening vergelijkbaar zijn met wat ik voor de diversiteitsindex mag verwachten. Van alle teamleden verwachten wij een kort CV in de offerte terug te vinden waarin hun functieniveau en ervaring staan beschreven.
7. De kosten (in- en exclusief BTW) voor het uitvoeren van de benodigde activiteiten. Bij het afsluiten van het contract wil ik de overeen te komen diensten afnemen tegen een maximum bedrag. Eventueel meerwerk binnen deze diensten is het risico van de opdrachtnemer. Voor wat betreft de te

verwerken opmerkingen en suggesties van gebruikers gaat het slechts om kleine wijzigingen zoals het toevoegen van een informatiekноп indien een begrip niet duidelijk is en tekstuele veranderingen. Substantiële wijzigingen in de bouw kunnen als meerwerk worden gezien.

Datum

28 april 2010

Kenmerk

2016-0000419724

De kosten van de ontwikkeling en bouw van de diversiteitsindex dienen als volgt uitgesplitst te worden (zie voorbeeld tabel 1, format begroting):

- a. Naar de fase van de ontwikkeling en bouw van het instrument inclusief een beschrijving van de activiteiten. Hierbij valt te denken aan het ontwerp, de ontwikkeling, de bouw en de vormgeving.
- b. Tijdsinvestering, uitgesplitst naar aantal dagen per functietype en dagtarief.
- c. Gespecificeerde bijkomende kosten.

Tot slot, opdrachtgever wordt eigenaar van de voor de diversiteitsindex ontwikkelde documentatie (ontwerp) en de (grafische) vormgeving.

Tabel 1 Format begroting

Fase 1: (Bijvoorbeeld) ontwerpfase diversiteitsindex ...		
xx dagen functietype 1	á dagtarief	€ xxxx,-
xx dagen functietype 2	á dagtarief	€ xxxx,-
Bijkomende kosten, namelijk:		€ xxxx,-
Totaal fase 1:		€ xxxx,-
Fase 2: (bijvoorbeeld) bouw diversiteitsindex ...		
Enz..		

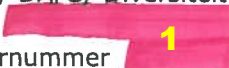

3. Wijze van indienen offerte

Offertes dienen op twee manieren, onder vermelding van het kenmerk van deze brief, te worden ingediend. Het Ministerie van BZK kan daarnaast vragen om een toelichting bij de offerte in de vorm van een gesprek of een presentatie.

1. Schriftelijk

Vijf exemplaren van de offerte dienen ingediend te worden bij het Ministerie van BZK. Dit kan per post, maar het Ministerie draagt geen verantwoordelijkheid voor eventuele postvertraging. Afgeven of bezorging door een koerier van de offerte is mogelijk, maar dient vooraf aangegeven te worden.

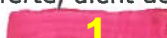
Postadres

Ministerie van BZK
DGBK/ DAPS/ Diversiteit
t.a.v.
Kamernummer
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 200
2500 EZ DEN HAAG

2. Digitaal

Naast de papieren exemplaren van de offerte, dient de offerte digitaal ingediend te worden. U kunt deze offerte sturen naar @minbzk.nl.

4. Deadline

De sluitingsdatum voor het indienen van de digitale offerte is woensdag 14 april 2010 om 12.00 uur. De papieren versie van de offerte mag later aankomen. De beoordeling vindt plaats op basis van de digitale versie van de offerte. Aanbieders van wie de digitale offerte later wordt ontvangen, worden in beginsel van verdere deelneming uitgesloten. Uw offerte wordt vertrouwelijk behandeld.

Uw offerte moet een onherroepelijk aanbod zijn met een gestanddoeningstermijn van de offerte van dertig kalenderdagen na het indienen van de offerte.

Datum

28 april 2010

Kenmerk

2016-0000419724

5. ARVODI

Op deze opdracht zijn de geldende Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van Opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI) van toepassing (zie bijlage 3). Met het indienen van een offerte gaat de inschrijver hier nadrukkelijk mee akkoord.

6. Beoordeling offertes

De door u ingediende offerte wordt op een aantal criteria beoordeeld (met bijbehorende wégingsfactoren):

1. Uw ervaring met het ontwikkelen en bouwen van soortgelijke instrumenten (10 punten).
2. De kwaliteit van uw voorstel, met name uw visie op de diversiteitsindex
  - a. Gebruiksvriendelijkheid (20 punten)
  - b. Aansprekendheid (25 punten)
  - c. Eenvoud (15 punten)
3. De termijn waarop de diversiteitsindex gereed is (15 punten).
4. De gevraagde prijs voor de uitvoering van de gevraagde activiteiten (15 punten).

Van bovenstaande punten wordt verwacht dat deze in uw offerte zijn uitgewerkt.

Het Ministerie van BZK streeft ernaar de beoordeling van de offertes af te ronden in week 16 waarna aan het eind van deze week het startgesprek tussen opdrachtnemer en de begeleidingscommissie plaatsvindt. De uitslag van de beoordeling wordt zo snel mogelijk gecommuniceerd.

7. Afsluiting

Uw offerte met betrekking tot het ontwerp en de bouw van de diversiteitsindex zie ik met belangstelling tegemoet. Graag vernemen wij, uiterlijk woensdag 7 april 2010, of u voornemens bent een offerte uit te brengen. Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met: [REDACTED] 1 (070 [REDACTED] 1 of [REDACTED] 1 @minbzk.nl). Aan deze offerteaanvraag kunnen geen rechten tot opdrachtverlening worden ontleend.

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

voor deze,

De directeur arbeidszaken publieke sector,

[REDACTED] 1

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

ABF RESEARCH
T.a.v. [redacted]
Verwersdijk 8
2611 NH DELFT

DGBK/Directie
Arbeidszaken Publieke
Sector
diversiteit

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

T 070 [redacted]
[redacted]
[redacted]

Kenmerk
2010-0000300574

Datum 6 mei 2010

Betreft Resultaat beoordeling offerte inzake diversiteitsindex

Bijlagen
5

Geachte [redacted]

Naar aanleiding van uw offerte van 12 april 2010 inzake de ontwikkeling en bouw van de diversiteitsindex ten behoeve van de directie Arbeidszaken Publieke Sector van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) deel ik u mede dat de opdracht aan uw organisatie wordt gegund.

Het ministerie heeft van drie organisaties een offerte ontvangen. Alle ontvangen offertes zijn zorgvuldig beoordeeld en onderling vergeleken.

De opdracht wordt verstrekt conform de offerteaanvraag, uw offerte en de daarin aangegeven tijdbesteding en tarieven. Wellicht ten overvloede deel ik u voor de goede orde mede dat de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI) van toepassing zijn en uw algemene leverings- en betalingsvoorwaarden nadrukkelijk van de hand worden gewezen.

De dienstverleningsovereenkomst van deze opdracht is in tweevoud bijgevoegd. Ik verzoek u beide exemplaren mede te ondertekenen en één exemplaar naar mij retour te zenden. Eén exemplaar kunt u behouden voor uw eigen administratie.

Ik vertrouw op een goede samenwerking en uitvoering van de opdracht.

Hoogachtend,
DE STAATSGESCHIEDENIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Arbeidszaken Publieke Sector,

**Dienstverleningsovereenkomst inzake resultaatverplichting
ontwikkeling en bouw Diversiteitsindex met kenmerk 2010-
0000027599**

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag,
te dezen vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties, ,
voor deze,
de directeur Arbeidszaken Publieke Sector,
hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

2. ABF Research
gevestigd te Delft
te dezen vertegenwoordigd door
de directeur van ABF Research,
hierna te noemen: Opdrachtnemer,

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEGEKEN ALS VOLGT:

In deze Overeenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt.
Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in artikel 1 van
de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het
verrichten van Diensten 2008 (ARVODI-2008).

1. Voorwerp van de Overeenkomst

- 1.1. Opdrachtgever verleent aan Opdrachtnemer opdracht tot het verrichten van
Diensten, het ontwikkelen en bouwen van de diversiteitsindex, overeenkomstig
de offerteaanvraag van Opdrachtgever d.d. 31 maart 2010, kenmerk 2010-
0000180096, (bijlage 1 t/m 3) door Opdrachtnemer uitgebrachte offerte d.d. 12
april 2010, kenmerk o2010-0064JH (bijlage 4), welke opdracht Opdrachtnemer
bij dezen aanvaardt, een en ander voor zover daarvan niet in deze Overeenkomst
wordt afgeweken..
- 1.2. De navolgende documenten maken deel uit van deze Overeenkomst. Voor zover
deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder
genoemde document boven het later genoemde:
  1. deze Overeenkomst;
  2. de ARVODI-2008;
  3. de offerteaanvraag;
  4. de offerte die aan de opdracht ten grondslag ligt.
- 1.3. In afwijking van het bepaalde in artikel 1.1 wordt de op pagina 10 van de offerte
genoemde 'objectenmodule' niet afgenomen.
- 1.4. De resultaten van de Diensten worden geleverd in de vorm van een
Diversiteitsindex, een internetapplicatie waarmee de gebruiker op een
gebruiksvriendelijke, aansprekende en eenvoudige manier inzicht krijgt in de

4. Contactpersonen (Projectleiders)

- 4.1. Contactpersoon voor Opdrachtgever is [REDACTED]
 Contactpersoon voor Opdrachtnemer is [REDACTED]

5. Van toepassing zijnde Voorwaarden

- 5.1. Op deze Overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de "Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2008 (ARVODI-2008)" [reeds in het bezit van partijen], voorzover daarvan in deze Overeenkomst niet wordt afgeweken. De toepasselijkheid van (eventuele) algemene en bijzondere voorwaarden van Opdrachtnemer is uitgesloten.
- 5.2. Onverminderd de plicht genoemd in artikel 7 van de ARVODI-2008 om over de voortgang van de Diensten aan Opdrachtgever te rapporteren wanneer en op de wijze waarop deze dat nodig acht, is Opdrachtnemer in ieder geval gehouden *mondeling* te rapporteren op uiterlijk 26 mei 2010.
- 5.3. Er is een begeleidingscommissie ingesteld als bedoeld in artikel 9 van de ARVODI-2008. De begeleidingscommissie ziet erop toe dat de werkzaamheden worden verricht zoals overeengekomen en geeft partijen nadere adviezen omtrent de inhoud daarvan, voor zover deze nog verdere uitwerking of bijstelling behoeven. Over dergelijke aanwijzingen pleegt de begeleidingscommissie vooraf overleg met opdrachtnemer. Opdrachtnemer verleent alle medewerking die nodig is voor het goed functioneren van de begeleidingscommissie.
- 5.4. Bij schending van de geheimhoudingsverplichtingen die Ingevolge artikel 11 van de ARVODI-2008 op hem en zijn Personeel rusten, is Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een boete verschuldigd van € 50.000,-- per gebeurtenis.

6. Voorwaarden niet-beleidsgericht onderzoek

- 6.1. Databankenrecht
 Voor zover Opdrachtnemer bij het uitvoeren van deze Overeenkomst gebruik maakt van een ten behoeve van het onderzoek vervaardigde databank in de zin van artikel 1, onder a, van de Databankenwet, is het bepaalde in artikel 23 van de ARVODI-2008 van overeenkomstige toepassing.

7. Integriteitsverklaring

Opdrachtnemer verklaart dat hij ter verkrijging van de opdracht Personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten.

8. Slotbepaling

- 8.1. Afwijkingen van deze Overeenkomst zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen partijen schriftelijk zijn overeengekomen.
- 8.2. Door ondertekening van deze Overeenkomst vervallen alle eventueel eerder

door partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen Diensten.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag, 6 mei 2010

DE STAATSECRETARIS VAN BINNENLANDSE
ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Arbeidszaken Publieke Sector,

[Redacted signature block with yellow number 1]

.....

ABF RESEARCH

Directeur

[Redacted signature block with yellow number 1]

Bijlage(n):

- 1 Offerteaanvraag
- 2 Bijlage 1 bij de offerteaanvraag
- 3 Bijlage 2 bij de offerteaanvraag
- 4 Offerte opdrachtnemer

20100506100000

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
AND
THE MUSEUM OF ART
AND ARCHITECTURE

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
AND
THE MUSEUM OF ART
AND ARCHITECTURE

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
AND
THE MUSEUM OF ART
AND ARCHITECTURE

1

Van: 1
Verzonden: woensdag 21 april 2010 19:28
Aan: 1
CC: 1
Onderwerp: RE: Diversiteitsindex 2.0

1

Prima. Akkoord. Mooi dat we nu snel verder kunnen. Ik veronderstel daarbij dat jullie goed opgelet hebben dat dit helemaal conform de aanbestedingsregels gaat. Laat weten als het anders is.

groet 1

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 1
Verzonden: woensdag 21 april 2010 16:20
Aan: 1
CC: 1
Onderwerp: Diversiteitsindex 2.0

Beste 1

Dinsdag is de begeleidingscommissie, bestaande uit 1 (medewerker van C&I), 1 (communicatiebureau Bex), 1 (AAMEA) en mijzelf, van het ontwerp en de bouw van de diversiteitsindex 2.0 bij elkaar gekomen. Alle drie de gevraagde bureaus, 2 2 en ABF Research hebben een offerte uitgebracht.

De begeleidingscommissie was het direct unaniem eens over de te maken keuze. ABF Research heeft de voorkeur aangezien zij een zeer uitgebreid, gebruiksvriendelijk en aansprekend instrument willen gaan bouwen met vele mogelijkheden voor de gebruiker zonder dat het een ingewikkeld instrument wordt. Zij hebben ook de website www.waarstaatjegemeente.nl gebouwd waar je binnen drie klikken mooie rapportages, grafieken en tabellen kunt uitdraaien.

Aangezien we spoedig kunnen starten, aanstaande vrijdag vindt het startgesprek plaats, betekent dit dat deel I van de index op 1 juni gelanceerd kan worden.

De kosten voor het ontwikkelen en bouwen van de index vallen met 2 euro (inclusief BTW) binnen de verwachte kosten van 50.000 euro. Dit is echter exclusief de jaarlijkse kosten voor licenties en het beheer. De kosten voor de licentie bedragen 2 euro. Dit leidt er in ieder geval niet toe dat een andere partij het beheer niet kan overnemen. Bij het opstellen van het offerteverzoek is gevraagd om dit uit te splitsen en we zien dit dan ook niet als reden voor uitsluiting (afgestemd met 1). Daarnaast zijn de kosten veel lager dan de tweede optie 2 euro) waardoor we door het verschil in kosten de komende jaren de licentie kunnen bekostigen. Daarnaast weet je nooit wat de (politieke) ontwikkelingen zijn in de komende drie jaar.

Al met al heeft de begeleidingscommissie er vertrouwen in dat er op 1 juni een gebruiksvriendelijke, aansprekende en eenvoudig te gebruiken diversiteitsindex gelanceerd wordt.

Groeten,

1

1
Project diversiteit, diversiteit@minbzk.nl
Cluster Arbeidsvoorwaarden en Overleg
Directie Arbeidszaken Publieke Sector
Directoraat Generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
M 1 @minbzk.nl
Tel: (070) 1

NowOnline
Marketing 32 B
6921 RE Duiven

Onderwerp

Offerteaanvraag webtool voor effectmetingen
mediationvaardigheden

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik u uitnodigen tot het indienen van een offerte voor het ontwikkelen van een online webtool waarmee de effecten van de inzet van mediationvaardigheden kunnen worden geregistreerd, geanalyseerd en gerapporteerd ten behoeve van de afdeling Kwaliteit en Innovatie Dienstverlening van de programmadirectie Dienstverlening, Regeldruk en Informatiebeleid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

1. Aanleiding

Burgers, bedrijven en de overheid zijn jaarlijks miljoenen in uren en euro's kwijt aan bezwaar- en beroepsprocedures. De afgelopen jaren namen de bezwaar- en beroepsprocedures toe tot elf procent van de totale administratieve lasten voor burgers. De aanleiding voor deze procedures is onvrede over besluiten van de overheid en de gevolgen hiervan voor de burger. Veelal gaat het daarbij niet alleen om de inhoud (de burger voelt zich benadeeld door het besluit), maar ook en vooral over de vorm en wijze van communicatie en bejegening richting burgers en het (gebrek aan) contact rond de totstandkoming van besluiten. Sinds 2007 stimuleert en ondersteunt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties overheidsorganisaties om met behulp van mediationvaardigheden de dienstverlening rondom de behandeling van bezwaren te verbeteren en daarmee onder meer ook het aantal bezwaarprocedures te doen afnemen. De Regering en de Tweede Kamer hebben aangegeven een landelijk uitrol van deze andere aanpak van aanvragen, zienswijzen, klachten en bezwaren wenselijk te achten. Op dit moment worden mediationvaardigheden bij de behandeling van nog geen 10% van alle bezwaren ingezet. Een landelijke uitrol vraagt nog om een grote cultuuromslag en uitgebreid implementatietraject.

Om deze ontwikkeling zo goed mogelijk te ondersteunen zijn effectmetingen nodig en is het ook wenselijk om op een landelijk niveau de ontwikkelingen en voortgang binnen de verschillende overheidsdomeinen te monitoren.

Datum
22 oktober 2010

Ons kenmerk

Onderdeel
KID

Inlichtingen

T 070
F

Uw kenmerk

Blad
1 van 3

Aantal bijlagen
2

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

In 2009/2010 zijn voor bijna 1100 zaken in 16 overheidsdomeinen de effecten van de inzet van mediationvaardigheden geregistreerd en geanalyseerd. Daartoe zijn de nodige meetinstrumenten ontwikkeld en analyses uitgevoerd. De rapportage treft u als bijlage aan. Ook voor nieuwe projecten is behoefte aan het registreren van de effecten op een zo efficiënt mogelijke manier. Daarnaast bestaat er behoefte aan een mogelijkheid voor individuele projectleiders om de resultaten van hun project in de vorm van een rapportage zelf op een zelf verkozen moment uit te draaien.

2. De opdracht

De opdracht betreft het ontwikkelen van een webtool die het mogelijk maakt om de effecten van de inzet van mediationvaardigheden te registreren, analyseren en te rapporteren. In de opzet en uitvoering dient rekening te worden gehouden met de privacywetgeving en dienen zo min mogelijk persoonsgegevens te worden geregistreerd.

Een projectleider van een overheidsorganisatie moet met de webtool voor zijn eigen project

- een map aan kunnen maken
- aan zijn teamleden de meetinstrumenten kunnen laten verstrekken
- zijn team de resultaten van het toepassen van mediationvaardigheden online in kunnen laten invoeren
- op ieder gewenst moment een rapportage met de uitkomsten van zijn project uit te laten draaien. De rapportage bevat naast een weergave van de resultaten ook een vergelijking met de landelijke resultaten en een advies n.a.v. de uitkomsten. Daarnaast moet het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met de webtool ook op een landelijk niveau zicht hebben op het effect van de inzet van mediationvaardigheden.

3. Eisen aan de offerte

Wij verzoeken u in uw offerte aan te geven in welke mate u kunt voldoen aan de gestelde doelstelling en wensen voor het uitvoeren van de benodigde werkzaamheden.

Uw offerte dient in ieder geval de volgende onderdelen te bevatten:

- Een plan van aanpak voor de uitvoering van deze opdracht.
- De bijbehorende tijdsplanning.
- Een herleidbaar overzicht van de kosten voor de uitvoering van deze opdracht.
- Een opgave van het team dat met de uitvoering van deze opdracht zal worden belast (inclusief de C.V.'s van de leden van het team).

Waar de offerte afwijkt t.a.v. bovenstaande punten wordt dit expliciet opgenomen in de offerte. Bij de beoordeling van de offerte zijn naast de kosten ook kennis en ervaring en de creativiteit waarmee de offerteaanvraag is uitgewerkt en aangepakt een belangrijk criterium bij de gunning van de offerte.

Datum
22 oktober 2010

Ons kenmerk

Onderdeel
KID

Blad
3 van 3

Gelieve alle prijzen inclusief BTW vermelden. De in de offerte vermelde prijzen zijn tenminste geldig tot en met het moment waarop de opdracht is verleend en contractueel is vastgelegd. Op de opdracht is de ARVODI van toepassing. Deze zijn als bijlage bij deze offerteaanvraag toegevoegd. De verstrekte gegevens dienen vertrouwelijk te worden behandeld.

4. Voornaamste gunningcriteria

In dit hoofdstuk zijn de voornaamste gunningcriteria opgenomen. De gunningcriteria zijn bepalend voor het wel of niet verstrekken van de opdracht.

Voor het laten uitvoeren van de opdracht gelden de volgende criteria:

- Voorgestelde aanpak
- Beoogd eindresultaat
- Prijs
- Doorlooptijd
- Aantoonbare kennis en ervaring
- Creativiteit waarmee de onderzoeksvraag is uitgewerkt en het onderzoek wordt aangepakt

5. Procedure

De opdracht zal direct na het verstrekken van de opdracht van start gaan. De looptijd van deze opdracht is uiterlijk tot en met 31 december 2010.

Uw offerte dient uiterlijk maandag 1 november 2010 om 12.00 uur via mail te zijn ontvangen door:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

DGBK/DRI/KID

t.a.v. **1**

Postbus 20011

2500 EA DEN HAAG

1 @minbzk.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

181120100001

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

NowOnline

T.a.v. [redacted]
Marketing 32 B
6921 RE Dulven

DRI
KID

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

T 070- [redacted]
[redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2010-0000741417

Datum 17 november 2010
Betreft Opdracht webtool effectmeting inzet mediationvaardigheden

Bijlagen
3

Geachte [redacted]

Naar aanleiding van uw offerte van 29 oktober 2010 voor de ontwikkeling van een webtool voor het uitvoeren en analyseren van de effecten van nieuwe pilots mediationvaardigheden deel ik u mede dat de opdracht aan uw organisatie wordt gegund.

De opdracht wordt verstrekt conform de bijgevoegde overeenkomst en de daarin aangegeven tijdbesteding en tarieven, de offerteaanvraag, en uw offerte. Wellicht ten overvloede deel ik u voor de goede orde mede dat de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI) van toepassing zijn en uw algemene leverings- en betalingsvoorwaarden nadrukkelijk van de hand worden gewezen.

De dienstverleningsovereenkomst van deze opdracht is in tweevoud bijgevoegd. Ik verzoek u beide exemplaren mede te ondertekenen en één exemplaar terug te sturen naar: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DGBK/DRI/KID t.a.v. [redacted]
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Eén exemplaar kunt u behouden voor uw eigen administratie.

Ik vertrouw op een goede samenwerking en uitvoering van de opdracht.

Hoogachtend,
voor deze,
DE DIRECTEUR DIENSTVERLENING, REGELDRUK EN INFORMATIEBELEID,

[redacted]

Dienstverleningsovereenkomst ARVODI-2008

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, voor deze,
De directeur Programmadirectie Dienstverlening, Regeldruk en Informatiebeleid, **1** hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

2. NowOnline, (statutair) gevestigd te Duiven, te dezen vertegenwoordigd door De directeur **1** hierna te noemen: Opdrachtnemer,

komen overeen:

In deze Overeenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in artikel 1 van de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2008 (ARVODI-2008).

1. Voorwerp van de Overeenkomst

- 1.1. Opdrachtgever verleent aan Opdrachtnemer opdracht tot het verrichten van Diensten overeenkomstig de op basis van de offerteaanvraag van Opdrachtgever d.d. 22 oktober 2010 door Opdrachtnemer uitgebrachte offerte d.d. 29 oktober 2010 (bijlage 1), welke opdracht Opdrachtnemer bij dezen aanvaardt, een en ander voor zover daarvan niet in deze Overeenkomst wordt afgeweken.
- 1.2. De navolgende documenten maken deel uit van deze Overeenkomst. Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder genoemde document boven het later genoemde:
  1. deze Overeenkomst;
  2. de ARVODI-2008;
  3. de offerte die aan de opdracht ten grondslag ligt;
  4. de offerteaanvraag.
- 1.3. De resultaten van de Diensten worden geleverd in de vorm van een webtool voor het verwerken en analyseren van de effectmetingen die in het kader van de landelijke mediationvaardighedenprojecten worden uitgevoerd.

2. Totstandkoming, tijdsplanning of duur van de Overeenkomst

- 2.1. Deze Overeenkomst komt tot stand door ondertekening van het contract door beide/alle partijen.
- 2.2. De overeengekomen Diensten moeten uiterlijk op 31 december 2010 voltooid zijn.

3. Prijs en overige financiële bepalingen

- 3.1. Opdrachtnemer declareert het werkelijke aantal bestede uren op nacalculatiebasis. Opdrachtnemer brengt maximaal 2 (excl. BTW) en 2 (inclusief BTW) in rekening en staat ervoor in dat dit bedrag niet wordt overschreden.
- 3.2. De prijs heeft betrekking op alle door Opdrachtnemer in het kader van deze Overeenkomst te verrichten Diensten en eventueel daartoe benodigde materialen.
- 3.3. De overeengekomen tarieven zijn vast en onveranderlijk gedurende de duur van deze Overeenkomst.
- 3.4. Betaling vindt plaats als volgt:
- een bedrag van 2 (excl. BTW) na ondertekening van deze Overeenkomst;
  - het restant na acceptatie van het resultaat van de Diensten.
- 3.4. Opdrachtnemer zendt de facturen onder vermelding van contractnummer 2010-0000741417, verplichtingenummer 3179, en onderstaand adres aan:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Financiële afdeling
DGBK/DRI/KID t.a.v. 1
Postbus 20011
2500 EA Den Haag.

4. Contactpersonen (Projectleiders)

- 4.1. Contactpersoon voor Opdrachtgever is 1
Contactpersoon voor Opdrachtnemer is 1
- 4.2. In afwijking van het bepaalde in artikel 8.2 van de ARVODI-2008 binden de genoemde contactpersonen partijen niet.

5. Tijden en plaats Diensten

- 5.1. De Diensten worden in beginsel verricht in het kantoor van Opdrachtnemer.

6. Van toepassing zijnde Voorwaarden

- 6.1. Op deze Overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de "Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2008 (ARVODI-2008)" (bijlage 2 / (reeds in het bezit van Opdrachtnemer) daarvan in deze Overeenkomst niet wordt afgeweken. De toepasselijkheid van (eventuele) algemene en bijzondere voorwaarden van Opdrachtnemer is uitgesloten.

6.2. Bij schending van de geheimhoudingsverplichtingen die ingevolge artikel 11 van de ARVODI-2008 op hem en zijn Personeel rusten, is Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een boete verschuldigd van € 50.000,-- per gebeurtenis.

6.3. Artikel 16 van de ARVODI-2008 is niet van toepassing.

6.4. 1. De in 19.3 bedoelde aansprakelijkheid is, per gebeurtenis, beperkt tot een bedrag van:

- € 150.000,- voor opdrachten waarvan de waarde kleiner is dan of gelijk aan € 50.000,-;
- € 300.000,- voor opdrachten waarvan de waarde meer is dan €50.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 100.000,-;
- € 500.000,- voor opdrachten waarvan de waarde meer is dan €100.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 150.000,-;
- € 1.500.000,- voor opdrachten waarvan de waarde meer is dan €150.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 500.000,-;
- € 3.000.000,- voor opdrachten waarvan de waarde meer is dan €500.000,-.

2. De beperking van de aansprakelijkheid als hiervoor bedoeld komt te vervallen:

- a. ingeval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel;
- b. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van Opdrachtnemer of diens Personeel;
- c. in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 23 van de ARVODI-2008.

7. Voorwaarden niet-beleidsgericht onderzoek

7.1. Databankenrecht

Voor zover Opdrachtnemer bij het uitvoeren van deze Overeenkomst gebruik maakt van een ten behoeve van het onderzoek vervaardigde databank in de zin van artikel 1, onder a, van de Databankenwet, is het bepaalde in artikel 23 van de ARVODI-2008 van overeenkomstige toepassing.

7.2. Eigendomsoverdracht onderzoeksmateriaal

Opdrachtnemer draagt aan Opdrachtgever in eigendom over, gelijk Opdrachtgever in eigendom aanvaardt, al het door de Opdrachtnemer ontvangen, aangeschafte en/of ten behoeve van het onderzoek vervaardigde en bewerkte materiaal, voor zover Opdrachtnemer daarover kan beschikken en voor zover daarop gegevens zijn vastgelegd die deel uitmaken van het onderzoek. De levering vindt plaats doordat beide partijen hierbij verklaren dat Opdrachtnemer bedoeld materiaal voor Opdrachtgever zal houden. Tot het in eigendom over te dragen materiaal behoort niet het materiaal waarop de ten behoeve van het onderzoek gebruikte adressen zijn vastgelegd, tenzij dit materiaal door tussenkomst of in opdracht van Opdrachtgever is verkregen.

8. Bewaarneming

8.1. Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, zal Opdrachtnemer het in 7.2 bedoelde materiaal gedurende een periode van vier jaar, ingaande op de datum van ondertekening van de Overeenkomst, om niet voor Opdrachtgever bewaren.

8.2. Opdrachtnemer vervangt om niet het bovenbedoelde materiaal zolang hij dat onder zich heeft, wanneer dit door welke oorzaak dan ook geheel of gedeeltelijk onbruikbaar is geworden, teniet is gegaan of is vervreemd.
Een en ander voor zover vervanging mogelijk is en door Opdrachtgever wordt gewenst.

8.3. Na afloop van de periode van vier jaar stelt Opdrachtnemer het materiaal aan Opdrachtgever ter beschikking, of vernietigt het om niet op verzoek van Opdrachtgever. Indien Opdrachtnemer Opdrachtgever niet op de hoogte stelt van het verstrijken van genoemde termijn, is de bewaarneming stilzwijgend voortgezet tot op het moment dat een van beide partijen schriftelijk te kennen geeft de bewaarneming te beëindigen.

9. Integriteitsverklaring

Opdrachtnemer verklaart dat hij ter verkrijging van de opdracht Personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten.

10. Slotbepaling

10.1. Afwijkingen van deze Overeenkomst zijn slechts bindend voorzover zij uitdrukkelijk tussen partijen schriftelijk zijn overeengekomen.

10.2. Door ondertekening van deze Overeenkomst vervallen alle eventueel eerder door partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen Diensten.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag, datum.....

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Voor deze,

De directeur/Programmadirectie Dienstverlening, Regeldruk en Informatiebeleid

 1

NowOnline

Voor deze,

 1

.....,

1

Van: 1
Verzonden: vrijdag 23 december 2011 8:34
Aan: 1@tdclighthouse.com'
CC: 1
Onderwerp: Offerteaanvraag website en databank Kiesraad, digitale versie
Bijlagen: Offerteaanvraag website en databank Kiesraad.zip

Geachte 1

Hierbij nodig ik u uit om geheel vrijblijvend een offerte uit te brengen voor het verlenen van ondersteuning bij gebruik, beheer en ontwikkeling van de website www.kiesraad.nl en de website www.verkiezingsuitslagen (databank verkiezingsuitslagen) van de Kiesraad met ingang van 1 juli 2012.

In de bijlagen bij deze offerteaanvraag treft u relevante informatie aan over deze aanbesteding:

- Opdrachtomschrijving
- Programma van eisen en wensen
- Samenvatting specificaties huidige website en databank verkiezingsuitslagen
- Functioneel ontwerp databank verkiezingsuitslagen
- Technisch ontwerp databank verkiezingsuitslagen
- Functionaliteit importmodule databank verkiezingsuitslagen
- Functionaliteit document management module
- Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT)
- Prijsopgaveformulieren

U kunt uw offerte richten aan:

Kiesraad

t.a.v. 1 1 1

Postadres: Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Afleveradres: Herengracht 21
2511 EG DEN HAAG

e-mailadres 1@kiesraad.nl

Ik zie uw offerte graag uiterlijk 27 januari 2012 tegemoet.

Hoogachtend,

secretaris-directeur Kiesraad,
M. Bakker

OPDRACHTOMSCHRIJVING

De Kiesraad

De Kiesraad is het centraal stembureau voor de verkiezingen van de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en van het Europees Parlement en stelt de verkiezingsuitslagen van deze verkiezingen officieel vast. Daarnaast is de Kiesraad het adviescollege voor regering en parlement op het terrein van het kiesrecht en de organisatie en uitvoering van verkiezingen. Nieuwe politieke partijen kunnen zich laten registreren voordat ze als partij (onder die aanduiding) kunnen deelnemen aan verkiezingen. De Kiesraad verschaft desgevraagd informatie aan burgers, politieke partijen, gemeenten, provincies, media en andere geïnteresseerden. Hij treedt op als deskundige in kieswettelijke gedingen.

De Kiesraad bestaat uit zeven leden. De leden van de Raad worden bij hun werkzaamheden ondersteund door een secretariaat.

De Kiesraad beschikt over een eigen huisstijl en website: www.kiesraad.nl. Ook beschikt hij over een website die toegang geeft tot de databank met verkiezingsuitslagen: www.verkiezingsuitslagen.nl.

Wat willen we?

We willen:

1. Een ander CMS waarmee we minimaal 4 jaar vooruit kunnen. Belangrijke aandachtspunten hierin zijn: gebruiksvriendelijkheid, goede performance (betrouwbaarheid, snelheid, flexibiliteit), beveiliging, mogelijkheden voor plaatsen beeld, geluid en animatie). Uitgangspunt: open-sourcesysteem.
2. Service en onderhoud van zowel de website als databank bij voorkeur bij één opdrachtnemer onderbrengen.
3. Uitbreiding van de databank verkiezingsuitslagen met een importmodule (om zelf data in te kunnen voeren).
4. Onder voorbehoud: uitbreiding van de website met een besloten gedeelte voor het uitwisselen van documenten (documentmanagementmodule).
5. Een goede en prettige samenwerking met betrouwbare en competente opdrachtnemer die met ons meedenkt.

Aanvraag offertes voor diverse producten

De Kiesraad heeft de ondersteuning voor service, onderhoud en hosting van de website en de databank tot en met 30 juni 2012 ondergebracht bij twee verschillende opdrachtnemers. Uitgangspunt is om met ingang van 1 juli 2012 de contracten voor service en onderhoud van zowel de website als de databank onder te brengen bij één opdrachtnemer. De databank willen we uitbreiden met een importmodule. Tevens overwegen wij de website, op termijn, uit te breiden met een documentmanagementmodule.

Voor de hosting wordt gebruik gemaakt van de raamovereenkomst die door de Rijksoverheid is afgesloten voor hosting van publieke websites.

Omdat er sprake is van twee afzonderlijke producten, dient u apart een offerte uit te brengen voor de website en de databank.

In de offerte voor de website dient de documentmanagementmodule te worden verwerkt. Bij de offerte van de databank dient u de importmodule mee te nemen.

Eventuele synergievoordelen bij afdname van zowel website en databank dient u tot uitdrukking te brengen in een gecombineerde prijsopgave. Deze dient u te specificeren. (zie de bijgevoegde prijsopgaveformulieren).

Wij verzoeken u de offerte uit te brengen op basis van fixed-price.

De offertes dienen de volgende producten en diensten te omvatten:

1. De ondersteuning bij service en onderhoud (incl. helpdesk) van de website www.kiesraad.nl voor een periode van twee jaar, met de optie voor verlenging van twee maal één jaar. Ingangsdatum: 1 juli 2012.

Op dit moment wordt gebruikt gemaakt van Smartsite, maar we willen overstappen op een ander, contentmanagementsysteem (CMS). U wordt verzocht in uw offerte een aanbieding te doen voor een, bij voorkeur open-source CMS, met de mogelijkheid om dit CMS uit te breiden met een eenvoudige documentmanagementmodule. Deze uitbreiding is onder voorbehoud. Ingangsdatum uitbreiding: nader overeen te komen. Voor meer informatie: zie documenten 'Samenvatting specificaties huidige website en databank' en 'Functionaliteit documentmanagementmodule'.

2. De ondersteuning bij service en onderhoud (incl. helpdesk) van de website www.verkiezingsuitslagen.nl voor een periode van twee jaar, met de optie voor verlenging van twee maal één jaar. Ingangsdatum: 1 juli 2012.

We willen de databank met verkiezingsuitslagen uitbreiden met een (web)applicatie die de medewerkers van de Kiesraad de mogelijkheid biedt om verkiezingsuitslagen toe te voegen aan de databank en om al opgenomen uitslagen te corrigeren. Voor nadere info: zie document 'Functionaliteit importmodule databank verkiezingsuitslagen'.

De diensten website en databank, incl. importmodule kunnen als afzonderlijke opdracht worden aanbesteed. Dat houdt in dat in principe diensten kunnen worden gegund aan meer dan één dienstverlener. Dit heeft echter niet de voorkeur.

Inlichtingen

Er is gelegenheid om schriftelijk vragen te stellen en/of nadere informatie op te vragen over deze offerteaanvraag, via e-mailadres: 1@kiesraad.nl

Procedure

U kunt uw offerte(s) richten aan:

Kiesraad
t.a.v.

Postadres : Postbus 20011

2500 EA DEN HAAG

Afleveradres : Herengracht 21
2511 EG DEN HAAG

e-mailadres: [REDACTED]@kiesraad.nl

De offerte dient gebundeld te worden met de volgende documenten:

1. De afzonderlijke offertes voor de website en de databank (incl. importmodule) met product- en prijsinformatie.
2. Toelichting op het programma van eisen en wensen. U kunt dit invullen in de aangeleverde tabel.
3. Een voorbeeld van een SLA.
4. Samenvatting prijsinformatie. U kunt dit invullen op de bijgevoegde prijsopgaveformulieren.

De offerte dient tevens te bestaan uit:

- Een beschrijving van de verschillende stappen in het traject.
- Een beschrijving van de op te leveren producten en diensten.
- Een beschrijving van de planning.
- Het CV van de personen die de opdracht gaan uitvoeren.
- Referenties.

U kunt worden uitgenodigd om een toelichting te geven op uw offerte.

De offerte maakt, indien met u een overeenkomst wordt gesloten, integraal deel uit van de overeenkomst.

Aan uw offertes zijn voor de Kiesraad geen kosten verbonden. De Kiesraad behoudt zich het recht voor om de aanbesteding geheel, gedeeltelijk, tijdelijk of definitief te stoppen. U hebt in een dergelijke situatie geen recht op vergoeding van kosten die gemaakt zijn in het kader van deze aanbesteding.

Overeenkomsten worden afgesloten overeenkomstig de Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT).

Planning

Uiterste datum voor het sturen van vragen over de offerteaanvraag: U ontvangt van ons uiterlijk 20 januari 2012 een reactie.	13 januari 2012
Sluitingstermijn indienen offertes:	27 januari 2012, 12.00 uur
Geschatte datum voornemen tot gunning:	17 februari 2012 12.00 uur
Geschatte datum definitieve gunning:	1 maart 2012, 12.00 uur

Na gunning van de opdracht wordt een bijeenkomst gepland voor een nadere uitwerking van de opdracht en planning van implementatie- en testwerkzaamheden.

Uiterste datum oplevering eindresultaat: 1 juni 2012

Uiterste datum livegang: 1 juli 2012

Gunningscriteria

De offertes worden vergeleken aan de hand van:

- de geoffreerde totaalprijs;
- ondergenoemde beoordelingscriteria met betrekking tot kwaliteit.

Weging gunningscriteria:

Prijs: 400 punten

- o Vaste prijs project
- o Tarief service en onderhoud
- o Tarief ontwikkeling

Kwaliteit: 600 punten

o Plan van aanpak	240
o Mate van voldoen aan programma van eisen en wensen	240
o Kwaliteit van implementatie	120

Prijs:

De inschrijver met de laagste prijs behaalt het maximale aantal van 400 punten. De overige prijzen scoren naar rato waarbij de volgende formule wordt gehanteerd:

$(\text{Prijs laagste inschrijver} / \text{prijs inschrijver}) \times 400 = \text{aantal punten inschrijver}$

Kwaliteit:

Per gunningscriterium voor het onderdeel kwaliteit worden per inschrijving rapportcijfers toegekend waarbij de beste invulling rapportcijfer 10 scoort, de overige invullingen worden aan deze beste invulling gerelateerd. De behaalde rapportcijfers worden vervolgens vermenigvuldigd met de weegfactor om te komen tot het behaalde aantal punten. Er kunnen slechts hele rapportcijfers worden gegeven. De behaalde punten per gunningscriterium worden vervolgens bij elkaar opgeteld om te komen tot het totaal aantal punten voor het onderdeel kwaliteit.

Voor de gunning geldt een knock-out criterium met betrekking tot de kwaliteit. Om voor gunning van de opdracht in aanmerking te komen dient minimaal 360 punten te worden behaald op het onderdeel kwaliteit.

Bepaling winnende inschrijving

De score voor het onderdeel prijs en het onderdeel kwaliteit worden bij elkaar opgeteld om te komen voor tot de totaalscore voor een inschrijving. De inschrijving met de hoogste totaalscore krijgt de opdracht gegund.

Nota bene:

De voorkeur gaat uit naar gunning aan één opdrachtnemer die zowel de gevraagde dienstverlening voor de website als de dienstverlening voor de databank kan leveren, tenzij de twee hoogst scorende afzonderlijke aanbiedingen voor zowel de website als de databank qua totaalprijs (bestaande uit de opgetelde totaalprijzen van de twee gescheiden inschrijvingen) gunstiger uitvallen. Wanneer u inschrijft voor òf de website òf de databank, dient u het bij het onderdeel waarvoor u inschrijft behorende prijsopgaveformulier in te vullen. Indien u inschrijft voor beide onderdelen vult u het specifiek hiervoor bedoelde prijsopgaveformulier in.

Achtergrondinformatie en bijlagen

- Programma van eisen en wensen
- Samenvatting specificaties huidige website en databank verkiezingsuitslagen
- Functioneel ontwerp databank verkiezingsuitslagen
- Technisch ontwerp databank verkiezingsuitslagen
- Functionaliteit importmodule databank verkiezingsuitslagen
- Functionaliteit documentmanagementmodule
- Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT)
- Prijsopgaveformulieren

Programma van eisen en wensen website

Voor de website (www.kiesraad.nl)

Hieronder is het programma van eisen en wensen opgenomen. Het programma is als volgt onderverdeeld:

- Website en CMS
- Documentmanagementmodule
- Service en onderhoud

Wij vragen u per eis/wens aan te geven of u eraan voldoet en desgewenst een toelichting te geven.

1. Website en CMS				
Omschrijving			Voldoet Ja/Nee	Toelichting
1.1	Het CMS is toekomstvast, voldoende gedocumenteerd en bij voorkeur Open Source.	Eis		
1.2	Het CMS is gebruiksvriendelijk, zowel voor het plaatsen van tekst, beeld, geluid, en animatie als het toevoegen van andere gegevensbestanden.	Eis		
1.3	De content en de vormgeving van de huidige website worden (1:1) omgezet naar het nieuwe CMS. De website bevat tenminste dezelfde functionaliteiten als de huidige website.	Eis		
1.4	De website voldoet aan de eisen van de webrichtlijnen, het derde niveau van het Waarmerk drempelvrij.nl.	Eis		
1.5	De website is via het internet beschikbaar en ondersteunt de gangbare webbrowsers (waaronder in ieder geval Internet Explorer, Firefox, Chrome, Safari).	Eis		
1.6	De website voldoet aan de (gangbare) veiligheidsnormen die aan de website gesteld mogen worden.	Eis		
1.7	De website wordt door een externe partij, op verzoek van Kiesraad, getoetst op veiligheidsaspecten. Geconstateerde tekortkomingen worden binnen de offerte (garantie) verholpen, op kosten van opdrachtnemer en binnen de door ons gestelde termijn.	Eis		

1.8	De gebruiker heeft toegang tot het CMS door middel van een login.	Eis		
1.9	Het moet mogelijk zijn om binnen het systeem op meerdere niveaus autorisatie en rechten toe te kennen tav. beheer en het toevoegen en bewerken van content.	Eis		
1.10	Er worden statistische gegevens van de website bijgehouden. Deze gegevens zijn tenminste beschikbaar met behulp van Google Analytics.	Eis		
1.11	Het CMS kan de gebruikelijke bezoekersaantallen goed verwerken.	Eis		
1.12	Inbreuken op de toegangscontrole en mislukte inlogpogingen worden gelogd.	Eis		

2. Documentmanagementmodule

Omschrijving			Voldoet Ja/Nee	Toelichting
2.1	Er wordt voorzien in een uitbreiding van de website met een besloten gedeelte voor het uitwisselen van documenten (document management module). Dit dient een standaard module te zijn die eenvoudig geïmplementeerd kan worden in het CMS.	Eis		
2.2	Een beschrijving van de module wordt door de opdrachtnemer aangeleverd.	Eis		
2.3	De module biedt de mogelijkheid om gebruikers een bericht te sturen als vergaderstukken beschikbaar zijn.	Wens		
2.4	De gebruiker heeft toegang tot de module door middel van een login.	Eis		
2.5	Het moet mogelijk zijn om binnen de module op meerdere niveaus autorisatie en rechten toe te kennen tav. beheer en het toevoegen en bewerken van bestanden.	Eis		
2.6	De module voldoet aan de (gangbare) veiligheidsnormen die aan een database gesteld kan worden.	Eis		
2.7	De documentmanagementmodule	Eis		

	wordt door een externe partij, op verzoek van Kiesraad, getoetst op veiligheidsaspecten. Geconstateerde tekortkomingen worden binnen de offerte (garantie) verholpen, op kosten van opdrachtnemer en binnen de door ons gestelde termijn.			
2.8	Inbreuken op de toegangscontrole en mislukte inlogpogingen worden gelogd.	Eis		
2.9	De module registreert de acties van de gebruikers tav. het raadplegen, toevoegen en verwijderen van bestanden.	Eis		

3. Service en onderhoud

Omschrijving		Voldoet Ja/Nee	Toelichting
3.1	Er is vanuit de opdrachtnemer een vaste contactpersoon.	Eis	
3.2	De opdrachtnemer draagt zorg voor optimale bereikbaarheid en support tijdens verkiezingsperioden.	Eis	
3.3	De opdrachtnemer heeft een eigen Nederlandstalige helpdesk die tijdens kantooruren (8:30-17:00 uur) bereikbaar is.	Eis	
3.4	Voeg een standaard SLA bij. Geef in elk geval aan hoe wordt omgegaan met: <ul style="list-style-type: none"> - productiefouten en oplostijden; - categorieën incidenten en problemen en bijbehorende afhandeling; - helpdeskfunctie; - update- en releasebeleid. 	Eis	
3.5	Het CMS wordt up-to-date gehouden. Updates en nieuwe releases belemmeren niet het functioneren van de website of het CMS.	Eis	
3.6	De opdrachtnemer beschikt over (aantoonbare) kennis en ervaring met het toegepaste CMS en is in staat om gewenste wijzigingen of uitbreidingen uit te voeren (in structuur en vormgeving), met in	Eis	

	achtneming van de huisstijl van de Kiesraad.			
3.7	Er wordt een maandelijkse urenvoorraad afgesproken voor het verlenen van service, onderhoud en ondersteuning. De niet gebruikte uren kunnen (onbeperkt) worden meegenomen naar een volgende maand.	Eis		
3.8	De status van service meldingen en de behandeling ervan worden door de opdrachtnemer bijgehouden.	Eis		
3.9	Maandelijks wordt een rapportage overlegd van de verleende service.	Eis		
3.10	Verwacht wordt dat de opdrachtnemer actief meedenkt over mogelijke verbeteringen van de website en informeert over relevante ontwikkelingen.	Wens		
3.11	Jaarlijks, of eerder als hierom wordt verzocht, wordt een CD-rom aangeleverd met de bronbestanden.	Eis		
3.12	Er wordt voorzien in een jaarlijks evaluatieoverleg.	Wens		
3.13	Er wordt desgewenst voorzien in een of meer instructiebijeenkomst(en).	Eis		
3.14	Er wordt voorzien in actuele documentatie van de website en CMS.	Eis		

Programma van eisen en wensen Databank

Voor de Databank verkiezingsuitslagen (www.verkiezingsuitslagen.nl)

Hieronder is het programma van eisen en wensen opgenomen. Het programma is als volgt onderverdeeld:

- Databank verkiezingsuitslagen
- Importmodule Databank
- Service en onderhoud

Wij vragen u per eis/wens aan te geven of u eraan voldoet en desgewenst een toelichting te geven.

1. Databank verkiezingsuitslagen				
Omschrijving			Voldoet Ja/Nee	Toelichting
1.1	De functionaliteit van de Databank en bijbehorende website wordt voortgezet.	Eis		
1.2	De Databank is via het internet beschikbaar en ondersteunt alle gangbare webbrowsers.	Eis		
1.3	Er worden statistische gegevens van de Databank bijgehouden. Deze gegevens zijn tenminste beschikbaar met behulp van Google Analytics.	Eis		
1.4	Er is een testomgeving waarin verkiezingsuitslagen worden ingevoerd en gecontroleerd, door de Kiesraad, alvorens deze in de productie-website beschikbaar zijn (voor het publiek).	Eis		
1.5	De databank verkiezingsuitslagen, incl. importmodule, voldoet aan de (gangbare) veiligheidsnormen die aan een database gesteld kan worden.	Eis		
1.6	De databank verkiezingsuitslagen wordt door een externe partij, op verzoek van Kiesraad, getoetst op veiligheidsaspecten. Geconstateerde tekortkomingen worden binnen de offerte (garantie) verholpen, op kosten van opdrachtnemer en binnen de door ons gestelde termijn.	Eis		

2. Importmodule Databank

Omschrijving			Voldoet Ja/Nee	Toelichting
2.1	Er wordt voorzien in een onderdeel van de Databank, dat het de Kiesraad mogelijk maakt om verkiezingsuitslagen toe te voegen aan de Databank.	Eis		
2.2	Een beschrijving van de Importmodule wordt door de opdrachtnemer aangeleverd.	Eis		
2.3	De Importmodule is geschikt voor alle typen verkiezingen en kan zowel uitslagen uit Excel als EML bestanden importeren.	Eis		
2.4	De Importmodule biedt de mogelijkheid om uitslagen, voordat deze voor het publiek beschikbaar zijn, te controleren en zonodig te corrigeren.	Eis		
2.5	De gebruiker heeft toegang tot de module door middel van een login.	Eis		
2.6	Het moet mogelijk zijn om binnen de module op meerdere niveaus autorisatie en rechten toe te kennen tav. beheer en het toevoegen en corrigeren van uitslagen.	Eis		
2.7	Inbreuken op de toegangscontrole en mislukte inlogpogingen worden gelogd.	Eis		
2.8	De module registreert de acties van de gebruikers tav. het toevoegen en corrigeren van uitslagen.	Eis		

3. Service en onderhoud

Omschrijving			Voldoet Ja/Nee	Toelichting
3.1	Er is vanuit de opdrachtnemer een vaste contactpersoon.	Eis		
3.2	De opdrachtnemer draagt zorg voor optimale bereikbaarheid en support tijdens verkiezingsperioden.	Eis		
3.3	De opdrachtnemer heeft een eigen Nederlandstalige helpdesk die tijdens kantooruren (8:30-17:30 uur) bereikbaar is.	Eis		
3.4	Voeg een standaard SLA bij. Geef in elk geval aan hoe wordt omgegaan met:	Eis		

	<ul style="list-style-type: none"> - productiefouten en oplostijden; - categorieën incidenten en problemen en bijbehorende afhandeling; - helpdeskfunctie; - update- en releasebeleid. 			
3.5	Op verzoek worden door opdrachtnemer nieuwe verkiezingsuitslagen toegevoegd aan de Databank. De uitslagen worden opgeleverd volgens omschreven afspraken.	Eis		
3.6	De opdrachtnemer beschikt over (aantoonbare) kennis en ervaring met aan de Databank vergelijkbare toepassingen en is in staat om gewenste wijzigingen of uitbreidingen uit te voeren.	Eis		
3.7	De status van service meldingen en de behandeling ervan worden door de opdrachtnemer bijgehouden.	Eis		
3.8	Maandelijks wordt een rapportage overlegd van de verleende service.	Eis		
3.9	Verwacht wordt dat de opdrachtnemer actief meedenkt over mogelijke verbeteringen van de Databank en informeert over relevante ontwikkelingen.	Wens		
3.10	Jaarlijks, of eerder als hierom wordt verzocht, wordt een CD-rom aangeleverd met de bronbestanden.	Eis		
3.11	Er wordt voorzien in een jaarlijks evaluatieoverleg.	Wens		
3.12	Er wordt voorzien in actuele documentatie van de Databank.	Eis		

Samenvatting specificaties huidige website en databank

Website

CMS: Smartsite iXperion v1.02 build 4
 Hosting OS: Windows Server 2003 R2
 Database: SQL Server 2005

Content (indicatie aantal items)

Nieuwsberichten:	203	Overige:	65
Persberichten:	68		
Publicaties:	15	Bestanden:	341
Adviezen:	82	Afbeeldingen:	164
Onderwerpen:	60		

Bezoekers (indicatie)

Totaal 2010: 37.941 (131 per dag)
 Tijdens verkiezingen (piek)
     Tweede Kamer (juni 2010): 14.528 (484 per dag, piek: 3088 op 16-6-2011)
     Provinciale staten (maart 2011): 21.257 (685 per dag, piek: 6091 op 2-3-2011)
     Gemeenteraad (maart 2010): 5.136 (484 per dag, piek: 1558 op 16-6-2011)

Databank verkiezingsuitslagen

Applicative: Maatwerk (Visual Studio .Net)
 Hosting OS: MS Server 2008
 Database: SQL Server 2005
 Overige: Demis Web Map Server

Omvang tabellen (indicatie)

Aanbeveling: 3642	PartijOvergang: 0	RegioIndeling: 5
AantalStemmen: 978767	Persoon: 56399	RegioOvergang: 0
BoundingBox: 936	PersoonOpLijst: 54354	Uitslag: 57354
DeelVerkiezing: 7	ReferendumKeuze: 0	Verkiezing: 697
KrantAanduiding: 143	Regio: 40197	VerkiezingsType: 10
Partij: 5964	RegioHierarchie: 42909	

GIS(Geografisch informatiesysteem) bestanden (indicatie): 141MB

Bezoekers (indicatie)

Totaal 2010: 214.178 (4.586.031 hits, 1.569.828 page views)
 Tijdens verkiezingen (piek)
     Tweede Kamer (juni 2010): 118.022 (2.160.878 hits, 549.993 page views)
     Eerste Kamer (juni 2011): 2.402 (104.019 hits, 63.621 page views)
     Provinciale staten (maart 2011): 23.944 (602.953 hits, 203.512 page views)
     Gemeenteraad (maart 2010): 73.685 (1.361.706 hits, 356.774 page views)

De offrerende partijen aanbesteding website en
databank Kiesraad

SECRETARIAAT KIESRAAD

Datum
12 december 2011

Ons kenmerk
2016-0000420133

Inlichtingen

T 070- 1
F 070 426 64 89

Onderwerp
Oplegbrief Functioneel Ontwerp 2011

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Herengracht 21
2511 EG Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.kiesraad.nl

Emailadres
kiesraad@kiesraad.nl

L.S.,

In januari 2010 is door Q Delft het Functioneel Ontwerp definitief vastgesteld. De wijzigingen die sindsdien hebben plaatsgevonden, zijn niet meer in een latere versie verwerkt. Deze wijzigingen zijn in november 2011 handmatig aan de onderliggende tekst toegevoegd. Samen vormen ze het actuele Functioneel Ontwerp van de databank.

Q Delft - Rap557c

Functioneel
ontwerp

Functioneel ontwerp Verkiezingsuitslagen

Databank

Kiesraad

1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke
andere wijze dan ook, zonder
voorafgaande toestemming van
Q Delft

© 2010 Q Delft

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Q Delft
is gecertificeerd volgens ISO 9001:2008

Q Delft
Rotterdamseweg 183c
2629 HD Delft
T: 015-2682581
F: 015-2682591
W: <http://www.qdelft.nl>

29 januari 2010

Auteur: 1

INHOUDSOPGAVE

DOCUMENTBEHEERSING	3
PROJECT	3
DISTRIBUTIELIJST	3
1. INLEIDING	4
2. SYSTEEMBESCHRIJVING	5
2.1 Doel en probleemstelling	5
2.2 Beschrijving	5
2.3 Overzicht	5
2.4 Relaties	6
2.5 Beperkingen en aandachtspunten	6
3. GEGEVENS IN DE DATABANK	7
3.1 Perioden en niveaus	7
3.2 Soort verkiezingen	7
3.2.1 Vanaf 1848 tot en met 1917	7
3.2.2 Vanaf 1918 tot heden	8
4. FUNCTIONALITEIT	9
4.1 Algemeen	9
4.1.1 Soorten weergave	9
4.1.2 Lay-out www.kiesraad.nl	10
4.1.3 Weergave gegevens	10
4.1.4 Navigatie op www.kiesraad.nl	11
4.1.5 Samenhang tussen de schermen	11
4.2 Hoofdpagina databank	12
4.3 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917	14
4.3.1 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - hoofdpagina	14
4.3.2 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - niet beschikbaar	16
4.3.3 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat	17
4.3.4 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - Totalen alle verkiezingen	41
4.4 Uitslagen vanaf 1918 tot heden	42
4.4.1 Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina	42
4.4.2 Uitslagen vanaf 1918 tot heden - resultaatpagina	44
APPENDIX A. AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN	60
APPENDIX B. SAMENHANG SCHERMEN	61

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen
kenmerk: Rap557c
project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010
bladzijde: 2 van 62

Documentbeheersing

Versie	Datum	Beknopte beschrijving van wijzigingen	Auteur(s)
Rap557	17/10/2008	Eerste versie	1 (Q Delft)
Rap557a	07/11/2008	Wijzigingen doorgevoerd n.a.v. bespreking eerste versie.	1 (Q Delft)
Rap557b	12/12/2008	Aanpassingen n.a.v. review FO door de Kiesraad	1 (Q Delft)
Rap557c	29/01/2010	Aanpassingen n.a.v. meerwerk en de 'ist' situatie	1 (Q Delft)

Project

Dit rapport is geschreven in opdracht van Kiesraad in het kader van het project *Databank Verkiezingsuitslagen*.

Projectnummer Q Delft: 1006.

Opdrachtgever Kiesraad:	1
Contactpersoon Kiesraad:	1
Projectleider Q Delft:	1
Contactpersoon Q Delft:	1

Distributielijst

Naam	Functie
1	Opdrachtgever Kiesraad
1	Ontwikkelteam Q Delft

1. Inleiding

Dit document beschrijft het Functioneel Ontwerp (FO) van de databank verkiezingsuitslagen. Het functioneel ontwerp is de basis voor het technisch ontwerp (TO), tests en ontwikkeling. Het FO wordt goedgekeurd door de opdrachtgever alvorens met de ontwikkeling wordt begonnen. Het TO beschrijft hoe de functionaliteit technisch gerealiseerd wordt in de applicatie. Het FO en TO zijn aanvullend op elkaar.

De doelgroepen van dit FO zijn:

- De kiesraad (Opdrachtgever); Dit FO wordt goedgekeurd door de Kiesraad alvorens met de ontwikkeling kan worden begonnen.
- Het ontwikkelteam van Q Delft; Dit FO dient als basis voor het TO alsmede als richtlijn hoe de functionaliteit van de databank moet worden gerealiseerd.

Dit document is tot stand gekomen op basis van:

- Offerte 775 - Databank Verkiezingsuitslagen van 10 september 2008
- De volgende websites:
  - <http://www.verkiezingsuitslagen.nl>
  - <http://www.inahist.nl/Onderzoek/Projecten/Verkiezingen>
- Gesprek tussen [redacted] en [redacted] op 25 september 2008 en 21 oktober 2008.
- Diverse mailwisselingen tussen [redacted]

In het volgende hoofdstuk wordt een systeembeschrijving gegeven. In hoofdstuk drie wordt ingegaan op de gegevens die in de databank beschikbaar zijn. In hoofdstuk vier tenslotte, wordt de functionaliteit van de databank in detail beschreven. Hierbij wordt steeds een onderscheid gemaakt tussen de perioden van 1848 tot en met 1917 en vanaf 1918 tot heden.

2. Systeembeschrijving

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving van het systeem en de bijbehorende business processen gegeven.

2.1 Doel en probleemstelling

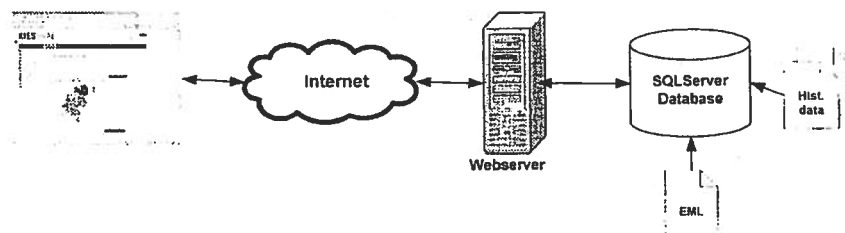
De Kiesraad is verantwoordelijk voor de vaststelling van de verkiezingsuitslagen. De bronnen die hier aan ten grondslag liggen bestrijken de verkiezingen voor de Tweede Kamer van 1848 tot heden en de uitslagen van overige verkiezingen zoals o.a. voor het Europees Parlement. De Kiesraad wil deze data op eensluidende en toegankelijke wijze te ontsluiten via haar eigen website. Hiertoe zal de 'databank verkiezingsuitslagen' worden gerealiseerd.

2.2 Beschrijving

De databank zal onderdeel uitmaken van de website van de kiesraad en stelt de gebruiker in staat om gegevens van verkiezingsuitslagen van 1848 tot heden in te zien, te vergelijken en te downloaden. De gegevens op de website worden gepresenteerd middels tabellen en via weergave op een kaart.

2.3 Overzicht

Onderstaande figuur geeft een overzicht van de globale architectuur van de databank. Gebruikers benaderen via Internet de webpagina van de Kiesraad. De verkiezingsuitslagen zijn opgeslagen in een SQLServer database. Hierin zijn de uitslagen van historische verkiezingen opgenomen. Uitslagen van toekomstige verkiezingen worden middels EML bestanden aangeleverd en in de database geladen.

De volgende partijen/rollen spelen een rol bij de ontwikkeling en het gebruiken van de website:

- Bezoekers van de website. Dit zijn de gebruikers van de databank. De data in de databank is openbaar en voor iedereen toegankelijk.
- Technisch beheer; Zorgt o.a. voor de infrastructuur waarop de website wordt geplaatst, het installeren van nieuwe releases en de bereikbaarheid van de website.
- Softwareontwikkeling; Zorgt voor uitbreidingen aan de website, het herstellen van fouten, etc.
- Functioneel beheer; bewaken van de functionaliteit en het definiëren van wensen en eisen waaraan de website moet voldoen.
- Gegevens beheer; zorgt voor het beschikbaar komen van nieuwe gegevens in de databank.

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

kenmerk: Rap557c

bladzijde: 5 van 62

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

2.4 Relaties

De databank heeft geen relaties met externe of interne systemen.

2.5 Beperkingen en aandachtspunten

In de toekomst zal de databank worden uitgebreid met:

- uitslagen per stembureau per persoon.

3. Gegevens in de databank

3.1 Perioden en niveaus

Verkiezingsuitslagen die in de databank worden opgenomen zijn op te delen in de volgende perioden:

- **Vanaf 1848 tot en met 1917.** In deze periode was een districtenstelsel van kracht. Voor deze periode kan nog een opsplitsing gemaakt worden in de volgende perioden:
  - Vanaf 1848 tot 1897; In deze periode is de data in de databank beschikbaar op de volgende niveaus (gerangschikt van laagste naar hoogste aggregatieniveau)
    - Kiesdistrict
    - Nationaal
  - Vanaf 1897 tot en met 1917; In deze periode is de data in de databank beschikbaar op de volgende niveaus (gerangschikt van laagste naar hoogste aggregatieniveau):
    - Gemeente
    - Kiesdistrict
    - Nationaal
- **Vanaf 1918 tot heden.** Gegevens in de databank zijn beschikbaar op de volgende niveaus (gerangschikt van laagste naar hoogste aggregatieniveau) (**):
  - Gemeente
  - Kieskring
  - Provincie *
  - Nationaal

~~(*) In de toekomst worden hier evt. nog gegevens per gemeente in opgenomen.~~

(**) In de toekomst komen ook gegevens op het niveau van stembureau (per persoon) beschikbaar.

3.2 Soort verkiezingen

3.2.1 Vanaf 1848 tot en met 1917

De databank moet voor deze periode in staat zijn om de uitslagen van de volgende soorten verkiezingen te bevatten:

- Eerste kamer
- Tweede kamer
- Gemeenteraad
- Provinciale staten

* Provincies staan niet in alfabetische volgorde in de dropdownlijst, maar in een geografisch bepaalde volgorde

Bij de ontwikkeling van de databank bevat de databank voor deze periode alleen gegevens van Tweede Kamerverkiezingen. In deze periode zijn Tweede Kamerverkiezingen in de volgende subcategorieën in te delen:

- Algemeen
- Herstemming
- Tussentijds
- Periodiek
- Tussentijds/enkelvoudig
- Algemeen/enkelvoudig
- *Vacature*

3.2.2 Vanaf 1918 tot heden

Voor deze periode bevat de databank gegevens van de volgende soorten verkiezingen:

- Eerste kamer
- Tweede kamer
- Gemeenteraad
- Gemeentelijke herindelingsverkiezingen
- Provinciale staten
- Europees parlement
- Referendum
- ~~Gemeente~~ Eilands Raad ~~verkiezingen~~
- Gemeenteraad Uitgestelde verkiezingen
- Gemeenteraad Nieuwe verkiezingen.

4. Functionaliteit

In dit hoofdstuk wordt de benodigde functionaliteit (zowel user interface als onderliggende functionaliteit) van het systeem uitgewerkt.

4.1 Algemeen

4.1.1 Soorten weergave

De databank geeft de gebruiker de mogelijkheid om gegevens op twee verschillende manieren te presenteren:

1. In tabelvorm
2. Via een kaart (GIS)
3. ~~Excel-sheet~~ **CSV**
~~* Pdf bestand~~

Ad 1.

Voor tabellen geldt het volgende:

- Boven iedere kolom is een kolomheader beschikbaar welke aangeeft welke gegevens in die kolom worden getoond;
- De kolomheaders zijn 'aanklikbaar'. Door op de header te klikken wordt een tabel opnieuw weergegeven. De gegevens in de tabel worden dan gesorteerd op de informatie in de geselecteerde kolom, weergegeven. Door meerdere keren op dezelfde header te klikken, wordt de tabel afwisselend oplopend en aflopend gesorteerd op de gegevens in de geselecteerde kolom.
- De regels in de tabel zijn afwisselend licht (wit) en donker (R230G235B247) van kleur;
- Een tabel bevat niet meer dan 25 regels gegevens. Indien er meer dan 25 regels met gegevens moeten worden getoond, wordt paginering gebruikt om 'door de resultaten heen te kunnen lopen'. Hiertoe worden onder de tabel URL's getoond met 'Volgende resultaten' en 'Vorige resultaten'.
- De kolom header is donkerblauw van kleur (R9G60B105)
- Als met de muis over een kolomheader wordt bewogen, verschijnt een zgn. mouseover. Deze toont de tekst die in de header staat of een specifieke tekst, indien gespecificeerd.

Ad 2.

Voor kaartweergaven geldt het volgende:

- Bij presentatie van oplopende gegevens van dezelfde soort, zoals opkomst en percentage per partij, worden schakeringen van dezelfde kleur gebruikt.
- Bij gegevens van verschillende aard, zoals CDA, PvdA e.d. worden verschillende kleuren gebruikt.
- Als met de muis over een gemeente of kiesdistrict over de kaart wordt bewogen, wordt de naam van het kiesdistrict of gemeente getoond via een mouseover.

Ad 3

Voor Excel bestanden geldt het volgende:

- Percentages als percentage aanduiden, niet als porportie. Bijv.: niet 0,5763, maar 57,63%;

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

kenmerk: Rap557c

bladzijde: 9 van 62

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

* Alleen bij provinciekaart. Wanneer de kaart van Nederland wordt getoond: eerst doorklikken naar provincie kaart.

4.1.2 Lay-out www.kiesraad.nl

De databank wordt een aparte website (www.verkiezingsuitslagen.nl), met de 'look and feel' conform de website van de kiesraad (www.kiesraad.nl). Op hoofdlijnen hebben de pagina's van de databank de volgende layout:

- Een kop 1 daarin het kiesraad logo
- Een kop 2. Dit is een blauwe balk (conform www.kiesraad.nl) met daarin de tekst 'Databank verkiezingsuitslagen' en het versienummer van de databank.
- Een menu met items waarmee de functionaliteit van de databank kan worden opgeroepen. Dit menu heeft twee niveaus: hoofdmenu, en 1 submenu.
- Een sectie met resultaten, afhankelijk van de gemaakte keuze in het (sub)menu.
- Loze ruimte. In deze ruimte worden geen resultaten getoond. De website [www.kiesraad](http://www.kiesraad.nl) is gelimiteerd in de breedte.

Grafisch kan dit als volgt worden gerepresenteerd:

Kop 1		Loze ruimte
Kop 2		
Menu	Resultaten	
Loze ruimte		

De databank verkiezingsuitslagen kan worden benaderd via een URL op www.kiesraad.nl.

4.1.3 Weergave gegevens

In onderstaande tabel wordt weergegeven hoe verschillende soorten getallen in tabellen worden weergegeven.

Type gegevens	
Datum	Weergave in het formaat 'dd/mm/yyyy'
Kommagetallen	Weergave afgerond op twee decimalen. In kolomweergave rechts uitgelijnd. Het decimale scheidingsteken is een komma.
Geheel getal	In kolomweergave rechts uitgelijnd. Scheidingsteken op duizendtallen.
Percentage	Weergave afgerond op twee decimalen met een '%' teken achter de waarde.

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

kenmerk: Rap557c

bladzijde: 10 van 62

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

4.1.4 Navigatie op www.kiesraad.nl

De volgende ingangen voor de databank verkiezingsuitslagen zijn beschikbaar:

- Eén of meerdere buttons op de home page van de kiesraad (www.kiesraad.nl).

Bijvoorbeeld:

- databank verkiezingsuitslagen
- meest recente verkiezingsuitslagen
- Een menu item op de site van de kiesraad waarmee de databank kan worden geopend. Voorgesteld wordt om hiervoor in het hoofdmenu een extra menuitem toe te voegen (bijv. 'Databank').

4.1.5 Samenhang tussen de schermen

De verschillende schermen binnen de databank hebben een bepaalde samenhang. Vanaf het ene scherm is een ander scherm oproepbaar. Een overzicht van de samenhang tussen de verschillende schermen wordt gegeven in Appendix B.

4.2 Hoofdpagina databank

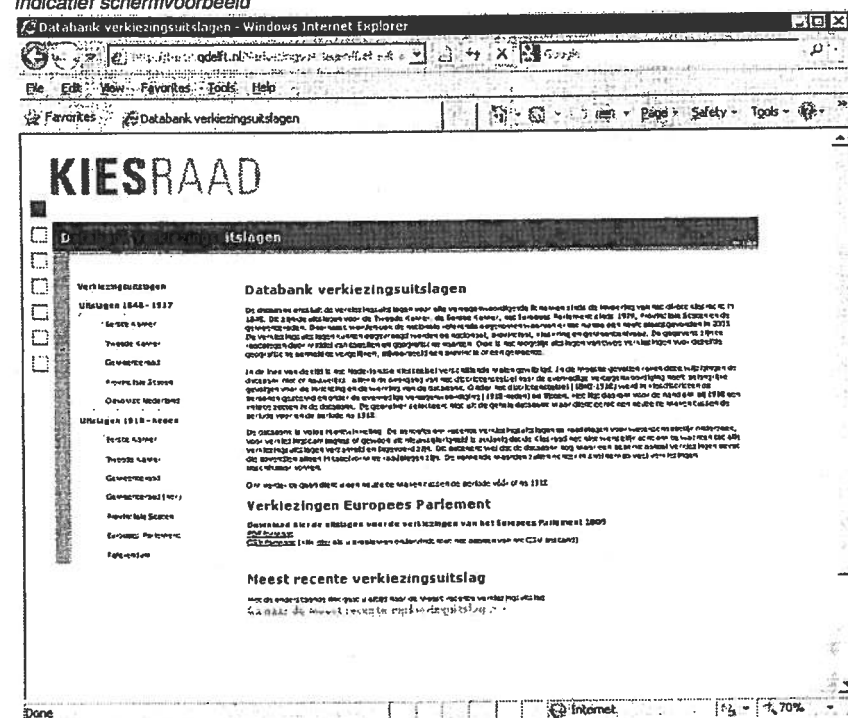
Korte omschrijving

Dit is de hoofdpagina van de databank.

Bereikbaarheid

- Via het hoofdmenu 'Databank verkiezingsuitslagen' op de site van de kiesraad. NB: de definitieve plaats en naam van dit menu moet nog worden bepaald.
- Via een button op de home page van de kiesraad

Indicatief schermvoorbeeld

Functionaliteit

- Deze pagina toont een algemene informatie over de databank.
- Als op de link 'Ga naar de meest recente verkiezingsuitslag' wordt geklikt, dan wordt het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' scherm uit paragraaf 4.3.3' scherm geopend. In dit scherm worden dan direct de uitslagen van de meest recente verkiezingen getoond

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

kenmerk: Rap557c

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

bladzijde: 12 van 62

- Selecteer een menu item: open het corresponderende scherm in de resultatensectie. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van menuitems en hun corresponderende scherm

Menu niveau 1	Menu niveau 2	Scherf
Verkiezingsuitslagen	-	'Hoofdpagina databank' uit paragraaf 4.2
Uitslagen 1848 - 1917	-	'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - hoofdpagina' uit paragraaf 4.3.1.
	Eerste Kamer	'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - niet beschikbaar' uit paragraaf 4.3.2
	Tweede Kamer	
	Gemeenteraad	'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - niet beschikbaar' uit paragraaf 4.3.2
	Provinciale Staten	'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - niet beschikbaar' uit paragraaf 4.3.2
	Opkomst Nederland	'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - Totalen alle verkiezingen' uit paragraaf 4.3.4
Uitslagen 1918 - heden	-	'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' uit paragraaf 4.4.1.
	Eerste Kamer	'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' uit paragraaf 4.4.1.
	Tweede Kamer	'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' uit paragraaf 4.4.1.
	Gemeenteraad	'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' uit paragraaf 4.4.1.
	Gemeenteraad (her)	'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' uit paragraaf 4.4.1.
	Provinciale Staten	'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' uit paragraaf 4.4.1.
	Europees Parlement	'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' uit paragraaf 4.4.1.
	Referendum	'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' uit paragraaf 4.4.1.

Opmerkingen

Geen.

Nieuwe versies:

Gemeenteraad (uit)

Gemeenteraad (nieuw)

Eilandsraad (BES)

4.3 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917

Op deze schermen kunnen verkiezingsuitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 worden getoond. In deze periode was in Nederland een districtenstelsel van kracht.

4.3.1 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - hoofdpagina

Korte omschrijving

Dit is de algemene pagina van dat deel van de databank waar gegevens over de verkiezingsuitslagen van 1848 tot en met 1917 kunnen worden bevroegd.

Bereikbaarheid

- Via het menu op het 'Hoofdpagina databank' scherm uit paragraaf 4.2.
- Via een URL op het 'Hoofdpagina databank' scherm uit paragraaf 4.2.

Indicatief schermvoorbeeld

NB: alleen de resultatensectie is hier weergegeven.

Verkiezingsuitslagen 1848 - 1917

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

- Lorem ipsum dolor sit amet;
- Lorem ipsum dolor sit amet;
- Lorem ipsum dolor sit amet;
- Lorem ipsum dolor sit amet.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Functionaliteit

- Op dit scherm wordt uitleg gegeven over de periode 1848 tot en met 1917. ~~Eventueel bevat de pagina een aantal URL's waarmee een selectie kan worden gemaakt van welke soort verkiezing (zie 3.2.1) de gebruiker de uitslagen wil gaan bevragen:~~
  - ~~Klik hier om gegevens voor Eerste Kamerverkiezingen uit deze periode te bekijken. Het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' scherm uit paragraaf 4.3.3 wordt geopend;~~
  - ~~Klik hier om gegevens voor Tweede Kamerverkiezingen uit deze periode te bekijken. Het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - niet beschikbaar' scherm uit paragraaf 4.3.2 wordt geopend.~~
  - ~~Klik hier om gegevens voor Gemeenteraadverkiezingen uit deze periode te bekijken. Het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - niet beschikbaar' scherm uit paragraaf 4.3.2 wordt geopend.~~
  - ~~Klik hier om gegevens voor Provinciale statenverkiezingen uit deze periode te bekijken. Het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - niet beschikbaar' scherm uit paragraaf 4.3.2 wordt geopend.~~

Opmerkingen

Geen.

4.3.2 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - niet beschikbaar

Korte omschrijving

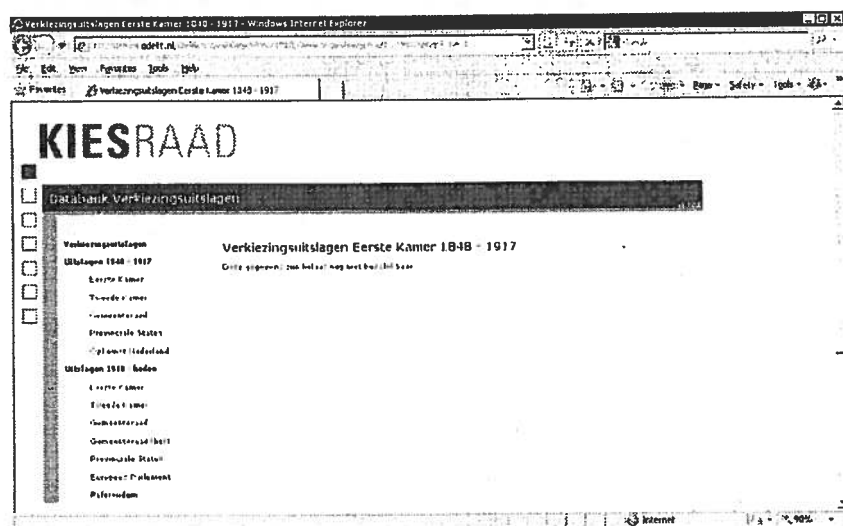
Deze pagina geeft aan dat de gegevens van de opgevraagde verkiezing nog niet in de databank beschikbaar zijn.

Bereikbaarheid

~~Vanaf een URL's op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - hoofdpagina' scherm uit paragraaf 4.3.1.~~

- Via het menu op het 'Hoofdpagina databank' scherm uit paragraaf 4.2 voor de verkiezingen waarvoor nog geen gegevens beschikbaar zijn in de databank.

Indicatief schermvoorbeeld

Functionaliteit

Op de pagina wordt een tekst getoond: 'Deze gegevens zijn helaas nog niet beschikbaar..'

Acties

Geen.

4.3.3 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat

Korte omschrijving

Op deze pagina kan de gebruiker de verkiezingsuitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 inzien.

Bereikbaarheid

~~Vanaf een URL op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - hoofdpagina' scherm uit paragraaf 4.3.1,~~

- Via het menu op het 'Hoofdpagina databank' scherm uit paragraaf 4.2.

Indicatief schermvoorbeeld

Zie de paragrafen 4.3.3.1 t/m 4.3.3.7

Functionaliteit

De volgende functionele blokken zijn beschikbaar:

- Selectie soort zoekactie
- Selectie en filtermogelijkheid verkiezingen
- Resultaat van de selectie
- Download van de resultaten

In deze paragraaf wordt alleen de functionaliteit 'Selectie soort zoekactie' besproken. De overige onderdelen worden in de navolgende paragrafen behandeld.

Selectie soort zoekactie

Er zijn verschillende manieren om de databank te doorzoeken. Bovenaan het scherm zijn tabbladen beschikbaar waarmee tussen de verschillende manieren van zoeken kan worden geschakeld:

- Zoeken op uitslagen van verkiezingen. Bij deze manier van zoeken worden totaaluitslagen getoond. Deze methode is bij openen van dit scherm standaard geselecteerd.
- Zoeken op Kiesdistrict. Bij deze manier van zoeken worden de resultaten per kiesdistrict getoond.
- Zoeken op Personen. Bij deze manier van zoeken worden de resultaten per persoon getoond.

Acties

- Selecteer een soort zoekactie:
  - Het geselecteerde tabblad wordt 'gehighlight' weergegeven;
  - Indien 'Verkiezingen': toon het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - verkiezingen zoeken' scherm uit paragraaf 4.3.3.1;
  - Indien 'Kiesdistrict': toon het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - kiesdistrict zoeken' scherm uit paragraaf 4.3.3.4;
  - Indien 'Persoon': toon het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen zoeken' scherm uit paragraaf 4.3.3.2.
- Ga met de muis over de tabs/knoppen van soort resultaat:
  - Het tabblad wordt 'gehighlight' weergegeven zoals de zich muis op de tab/knop bevindt..

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

kenmerk: Rap557c

bladzijde: 17 van 62

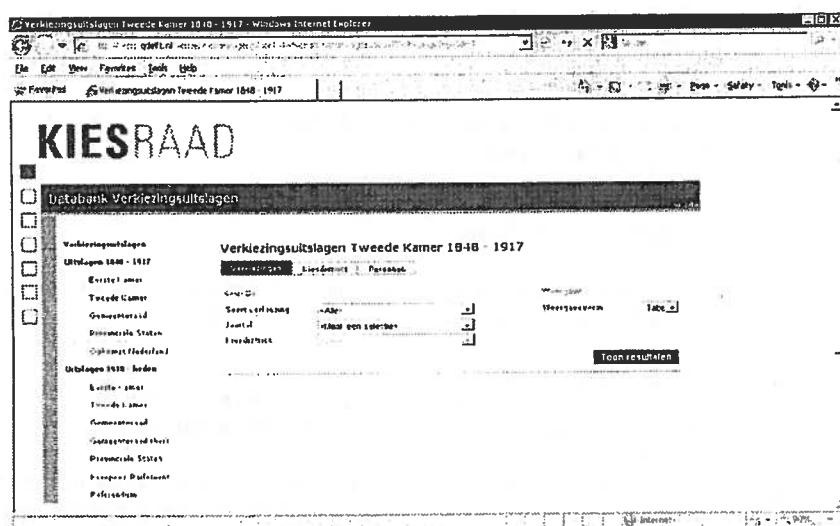
project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

Korte omschrijving

Bereikbaarheid

- Indicatief schermvoorbeeld*

De volgende functionele blokken zijn beschikbaar:

- ### Selectie en filtermogelijkheid verkiezingen

- Selectie van het soort verkiezing (zie paragraaf 3.2.1). De dropdownlijst is gevuld met de subcategorieën van de soorten verkiezingen waarvoor in deze periode gegevens beschikbaar zijn. Tevens is de optie <Alle> beschikbaar. Deze laatste is standaard geselecteerd.
- Selectie van het jaartal. De inhoud van deze dropdownlijst is afhankelijk van de keuze van het soort verkiezing. De dropdownlijst is gevuld met jaartallen waarin het soort verkiezing dat is geselecteerd, heeft plaatsgevonden. Hierbij moet rekening worden gehouden dat er

datum: 29 januari 2010

bladzijde: 18 van 62

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

meerdere verkiezingen van hetzelfde soort in één jaar hebben plaatsgevonden. In dat geval wordt ook de maand toegevoegd aan het jaartal. Tevens is de optie <Maak een selectie> beschikbaar. Deze laatste is standaard geselecteerd.

- Selectie van het kiesdistrict. De lijst is gevuld met districtsnamen en de optie <Alle>. Deze laatste is standaard geselecteerd.
- Selectie weergavevorm. Met behulp van deze dropdownlijst kan het soort weergave worden geselecteerd: tabel of kaart.
- Resultaten tonen d.m.v. een druk op de knop 'Toon resultaten':

Resultaat van de selectie

Hierin worden de resultaten van de selectie getoond. Een beschrijving van weergave in tabel en kaartvorm wordt gegeven in de paragrafen 4.3.3.1.1 resp. 4.3.3.1.2. NB: kaartweergave is alleen mogelijk voor het tonen van resultaten van verkiezingsuitslagen en niet voor personen en districten.

Download van de resultaten

Er zijn twee knoppen beschikbaar waarmee de gebruiker resultaten van zijn selectie kan downloaden: één knop voor het downloaden in pdf formaat en één knop voor het downloaden in .csv formaat.

is één

Acties

- Selecteer een 'soort verkiezing':
  - Vul de dropdownlijst met jaartallen met alle jaartallen waarvoor verkiezingsuitslagen beschikbaar zijn.
- Selecteer een jaartal:
  - Indien jaartal kleiner dan 1897:
    - disable de lijst met kiesdistricten
    - selecteer de optie <Alle>
  - Indien jaartal groter of gelijk aan 1897:
    - vul de dropdownlijst 'Kiesdistrict' met alle kiesdistricten voor de geselecteerde combinatie van 'soort verkiezing' en 'jaartal'.
    - enable de lijst met kiesdistricten
    - selecteer de optie <Alle>
- Druk op de knop 'Toon resultaten':
  - Indien weergave in tabel: Toon de gegevens in tabelvorm. Zie paragraaf 4.3.3.1.1
  - Indien weergave op de kaart: Toon de gegevens op de kaart. Zie paragraaf 4.3.3.1.2.

~~• Druk op de knop 'pdf':~~

~~• Genereer een pdf bestand van de getoonde gegevens.~~

- Druk op de knop 'csv':
  - ~~Als pdf, alleen~~ nu wordt een csv bestand gegenereerd.

Voorwaarden

- Voor tabelweergave dient de gebruiker dient minimaal een jaartal te selecteren om resultaten te kunnen tonen..
- Voor kaartweergave dient minimaal een soort verkiezing en een jaartal te selecteren om resultaten te kunnen tonen
- Een pdf of csv bestand ~~kunnen alleen~~ worden aangemaakt, als er gegevens worden getoond. ~~kan alleen~~

4.3.3.1.1 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - uitslagen tabelweergave

Korte omschrijving

Een tabel met verkiezingsresultaten uit de periode van 1848 tot en met 1917.

Bereikbaarheid

- Via filtering op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' scherm uit paragraaf 4.3.3.

Indicatief schermvoorbeeld

The screenshot shows a web application titled 'Verkiezingsuitslagen 1848 - 1917'. The left sidebar contains a tree view with categories like 'Verkiezingsuitslagen', 'Uitslagen 1848 - 1917', 'Tweede Kamer', 'Gemeenteraad', 'Provinciale Staten', 'Opteningsuitslagen', 'Uitslagen 1918 - heden', 'Europees Parlement', and 'Referendum'. The main content area is titled 'Verkiezingsuitslagen Tweede Kamer 1848 - 1917'. It features search filters for 'Type' (algemeen), 'Jaartal' (1888), and 'Plaats' (Algemeen). Below the filters is a table of results for the 'Verkiezingsuitslagen Tweede Kamer 1888 - Nederland'. The table has columns for 'Datum', 'Datum', 'Type', 'Stemmen', 'Stemmen', 'Stemmen', and 'Gedig'.

District	Datum	Type	Stemmen	Stemmen	Stemmen	Gedig
Almere	06-03-1888	algemeen	2295	1846	1847	1874
Amsterdam	06-03-1888	algemeen	2945	2463	2463	2450
Amsterdam	06-03-1888	algemeen	20987	16915	16915	14014
Amsterdam	06-03-1888	algemeen	2520	2482	2484	2473
Amsterdam	06-03-1888	algemeen	3976	3113	3112	3099
Amsterdam	06-03-1888	algemeen	3009	2673	2624	2616
Amsterdam	06-03-1888	algemeen	2098	1457	1457	1428
Amsterdam	06-03-1888	algemeen	2840	2347	2347	2395

Functionaliteit

De volgende functionele blokken zijn te onderscheiden:

- Navigatiebalk
- Koptekst
- Tabel met totalen
- Tabel met uitslagen

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

kenmerk: Rap557c

bladzijde: 21 van 62

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

Navigatiebalk

Deze balk geeft de volgende mogelijkheden om op snelle wijze gegevens binnen de databank te benaderen:

- Toon uitslagen op kaart; de getoonde gegevens worden in kaartweergave getoond zoals beschreven in paragraaf 4.3.3.1.2 (Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - uitslagen kaartweergave);
- Zoek op kiesdistrict; het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - kiesdistrict zoeken' scherm uit 4.3.3.4 wordt geopend.
- Zoek op persoon; het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen zoeken' scherm uit 4.3.3.2 wordt geopend.

Koptekst

De koptekst toont een samenstel van het soort verkiezing, het jaartal en de geografische eenheid waarvoor de uitslagen worden getoond. Het jaartal en de geografische eenheid worden gescheiden door een liggend streepje. De geografische eenheid kan 'Nederland' of kiesdistrict zijn. Bijv.: 'Verkiezingsuitslagen Tweede kamer 1848 - Nederland' of 'Verkiezingsuitslagen Tweede kamer 1848 - Groningen'.

Tabel met totalen

De volgende gegevens getoond:

- Type; het type verkiezing. Alleen algemene en periodieke verkiezingen worden in deze tabel getoond.
- Electoraat;
- Opkomst;
- Percentage opkomst.

Tabel met uitslagen

De tabel toont de volgende kolommen:

- District
- Datum
- Type
- Electoraat
- Opkomst
- Stembriefjes
- Geldig

Alle districten zijn selecteerbaar (URL's). Hiermee kunnen de details van een district worden ingezien. Voor overige details m.b.t. tabellen zie paragraaf 4.1.1.

De tabel is standaard oplopend op datum en vervolgens district gesorteerd.

Download als csv

De koptekst, het soort verkiezing het jaartal en de tabel met uitslagen wordt getoond. De volledige tabel, d.w.z. met alle uitslagen, wordt getoond. Zie het onderstaande *indicatieve* voorbeeld:

District	Datum	Type	Electoraat	Optuust	Stembriefjes	Geldig
Alkmaar	30-11-1848	algemeen	1107	956	956	952
Almelo	30-11-1848	algemeen	547	516	515	515
Amersfoort	30-11-1848	algemeen	795	725	725	722
Amsterdam I	30-11-1848	algemeen	447	355	355	352
Amsterdam II	30-11-1848	algemeen	483	366	366	364
Amsterdam III	30-11-1848	algemeen	461	370	370	362
Amsterdam IV	30-11-1848	algemeen	437	340	340	333
Amsterdam V	30-11-1848	algemeen	564	428	428	423
Appingedam	30-11-1848	algemeen	1586	865	865	860
Arnhem	30-11-1848	algemeen	949	851	851	824
Assen	30-11-1848	algemeen	973	835	835	828
Bergen op Zoom	30-11-1848	algemeen	1193	905	905	900
Breda	30-11-1848	algemeen	1184	967	967	966
Brielle	30-11-1848	algemeen	845	681	681	677

Download als pdf

Als csv. Tussen de tabel headers en de gegevens staat een streep. Zie het onderstaande *indicatieve* voorbeeld:

Verkiezingsuitslagen Tweede Kamer 1848 - Nederland

District	Datum	Type	Electoraat	Optuust	Stembriefjes	Geldig
Alkmaar	30-11-1848	algemeen	1107	956	956	952
Almelo	30-11-1848	algemeen	547	516	515	515
Amersfoort	30-11-1848	algemeen	795	725	725	722
Amsterdam I	30-11-1848	algemeen	447	355	355	352
Amsterdam II	30-11-1848	algemeen	483	366	366	364
Amsterdam III	30-11-1848	algemeen	461	370	370	362
Amsterdam IV	30-11-1848	algemeen	437	340	340	333
Amsterdam V	30-11-1848	algemeen	564	428	428	423
Appingedam	30-11-1848	algemeen	1586	865	865	860
Arnhem	30-11-1848	algemeen	949	851	851	824
Assen	30-11-1848	algemeen	973	835	835	828
Bergen op Zoom	30-11-1848	algemeen	1193	905	905	900
Breda	30-11-1848	algemeen	1184	967	967	966
Brielle	30-11-1848	algemeen	845	681	681	677

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

kenmerk: Rap557c

bladzijde: 23 van 62

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

Acties

- Klik op de naam van een district:
  - Open het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - detail kiesdistrict' scherm zoals beschreven in paragraaf 4.3.3.6. Hierin worden dan de gegevens voor het geselecteerde district getoond.

4.3.3.1.2 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - uitslagen kaartweergave

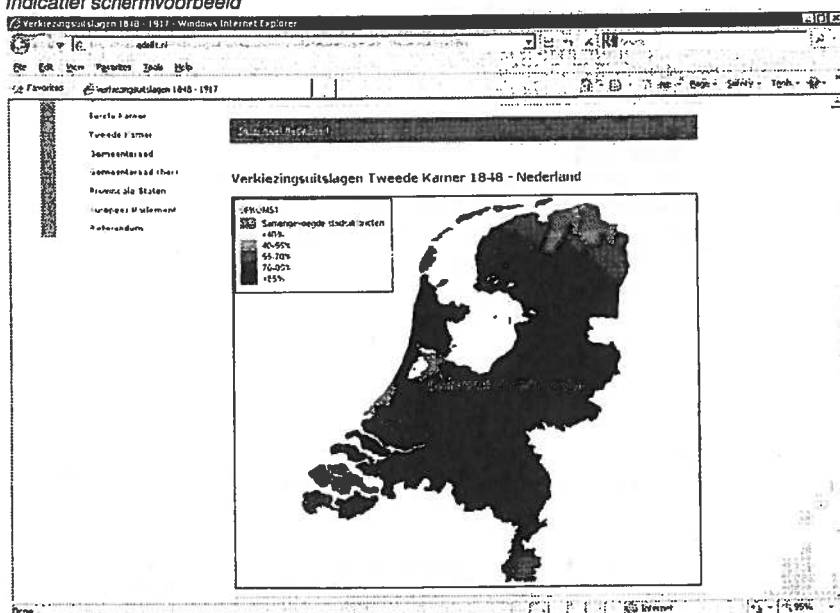
Korte omschrijving

Een kaart met verkiezingsresultaten uit de periode 1848 tot en met 1917.

Bereikbaarheid

- Via filtering op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' scherm uit paragraaf 4.3.3.

Indicatief schermvoorbeeld

Functionaliteit

De volgende functionele blokken zijn beschikbaar:

- Navigatiebalk
- Koptekst
- Kaartweergave
- Legenda
- Download van de resultaten

Navigatiebalk

Deze balk geeft op de mogelijkheid om op snelle wijze de kaart van heel Nederland te tonen nadat op de kaart is ingezoomd.

Koptekst

Als bij tabel weergave.

Kaartweergave

De kaart toont het opkomstpercentage van de geselecteerde verkiezing per *kiesdistrict*. Door middel van een kleur wordt in ieder kiesdistrict een indicatie gegeven van het opkomstpercentage. De gegevens worden ingedeeld in een aantal intervallen. De volgende intervallen worden gehanteerd:

- < 40%;
- 40 - 55%;
- 55 - 70%;
- 70 - 85%;
- > 85%.

Legenda

De legenda toont de intervallen zoals genoemd bij kaartweergave en de bijbehorende kleuren.

NB:

- In de periode 1897-1918 kwam het voor dat zich in sommige kiesdistricten maar 1 kandidaat had aangemeld. Bij gebrek aan concurrenten werd deze kandidaat dan zonder verkiezingen tot verkozen verklaard. Er was dus geen opkomst. Deze districten kunnen wit worden gelaten. De legenda toont voor deze uitslagen 'Verkozen verklaard zonder stemming'.
- In de jaren 1848, 1897, 1901, 1905, 1909, 1913, en 1917 is, vanwege een alternatieve indeling in stadsdistricten, ervoor gekozen om deze stadsdistricten samen te voegen in een 'Samengevoegd stadsdistrict'. Deze worden ook als zodanig in de legenda getoond..

Download van de resultaten

csv

Als beschreven in paragraaf 4.3.3.1.1. De tabel met verkiezingsuitslagen voor de geografische eenheid (Nederland of provincie) die op dat moment wordt getoond, worden in een csv bestand opgeslagen.

~~pdf~~

~~De getoonde kaart en de corresponderende tabel met uitslagen worden in een pdf bestand opgeslagen.~~

Acties

- Klik op een *kiesdistrict* op de kaart:
  - Indien jaartal kleiner dan 1897:
    - Open het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - detail kiesdistrict' scherm zoals beschreven in paragraaf 4.3.3.6. Hierin worden dan de gegevens voor het geselecteerde district getoond.
  - Indien jaartal groter of gelijk aan 1897:
    - Ververs de kaartweergave, en toon de kaart met gemeenten voor het geselecteerde kiesdistrict.
- Klik op een gemeente op de kaart: Open het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - details gemeente' scherm zoals beschreven in paragraaf 4.3.3.7. Hierin worden dan de gegevens voor de geselecteerde gemeente getoond.
- Klik op een 'samengesteld stadsdistrict' op de kaart:
  - Er verschijnt een popup met de melding 'U heeft op een gebied geklikt met samengevoegde stadsdistricten. Hiervoor kunnen geen data op de kaart worden vertoond. Ga naar de tabelweergave om de uitslagen van de afzonderlijke stadsdistricten te bekijken.'

Voorwaarden

- Indien geen gegevens voor een gemeente of kiesdistrict beschikbaar zijn en een dergelijke gemeente of kiesdistrict wordt op de kaart geselecteerd, verschijnt een popup met een melding dat er geen gegevens beschikbaar zijn.

4.3.3.2 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen zoeken

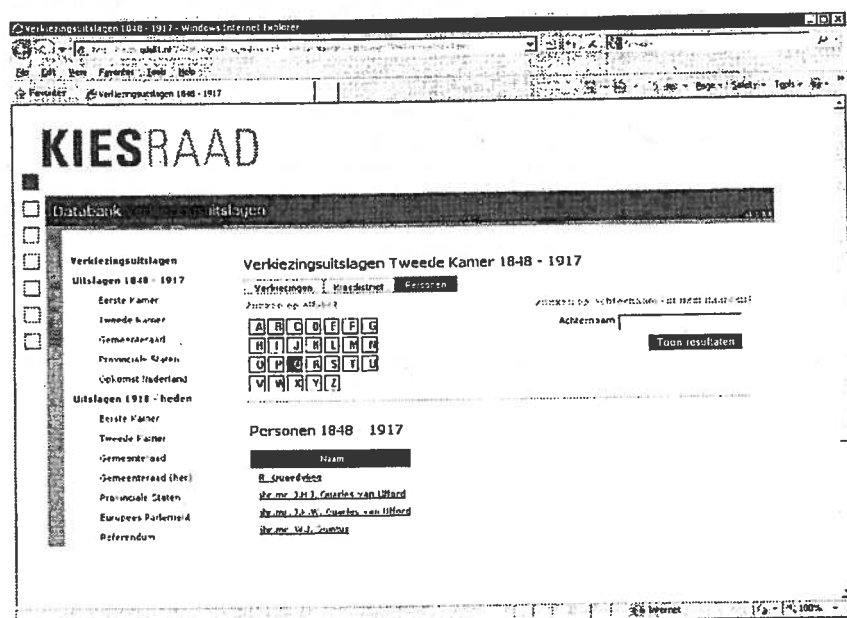
Korte omschrijving

Op deze pagina kan de gebruiker de verkiezingsuitslagen per deelgenomen verkiezing voor een bepaald persoon inzien.

Bereikbaarheid

- Vanaf een tab/knop op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' scherm uit paragraaf 4.3.3.

Indicatief schermvoorbeeld

Functionaliteit

De volgende functionele blokken zijn beschikbaar:

- Zoeken op (deel van een) naam
- Zoeken op alfabet
- Resultaat van de selectie

NB: downloaden van de resultaten is op deze pagina niet mogelijk aangezien de resultaten op deze pagina slechts tussenresultaten betreffen.

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

kenmerk: Rap557c

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

bladzijde: 28 van 62

Zoeken op (deel van een) naam

In een tekstveld kan een (deel van) een achternaam worden ingevuld. Het is mogelijk om op een deel van de achternaam te zoeken.

Zoeken op alfabet

Alle letters van het alfabet worden getoond. Deze functionaliteit geeft de mogelijkheid om te zoeken op alle achternamen die beginnen met de geselecteerde letter.

Resultaat van de selectie

Er wordt een tabel getoond met daarin alle namen voldoen aan de zoekopdracht. De naam van de persoon wordt getoond als samenstel van titulatuur, voorletters en achternaam. De tabel is alfabetisch gesorteerd.

Acties

- Beweeg met de muis over een letter uit het alfabet:
  - De geselecteerde letter wordt gehighlight weergegeven
- Beweeg met de muis van een letter vandaan:
  - De letter wordt normaal (niet gehighlight) weergegeven
- Klik op een letter uit het alfabet:
  - De geselecteerde letter wordt gehighlight weergegeven;
  - Een overzicht met personen wordt getoond, wiens achternaam begint met de geselecteerde letter of toon de tekst: 'Geen resultaten gevonden'.
- Druk op de knop 'Toon resultaten':
  - Controleer of er een zoekterm is ingevuld:
  - Indien Ja: toon een tabel met personen wiens achternaam de ingevoerde zoekterm bevat of toon de tekst: 'Geen resultaten gevonden'.
  - Indien Nee: Toon een popup: 'Vul eerst een zoekterm in'.
- Klik op een naam in het overzicht:
  - Open het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen uitslagen' scherm zoals beschreven in paragraaf 4.3.3.3.

4.3.3.3 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen uitslagen

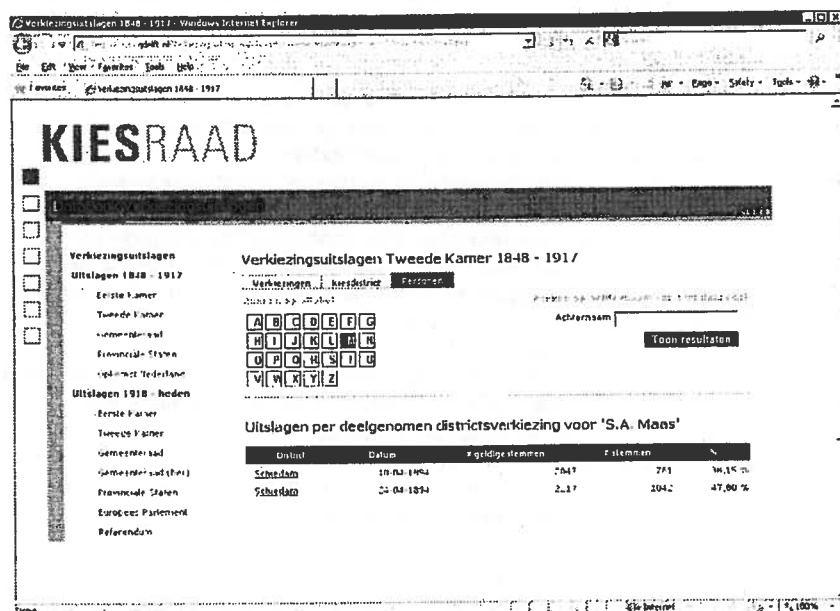
Korte omschrijving

Op deze pagina kan de gebruiker de verkiezingsuitslagen per deelgenomen verkiezing voor een bepaald persoon inzien.

Bereikbaarheid

- Door te klikken op een naam uit het overzicht op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen' scherm uit paragraaf 4.3.3.2.

Indicatief schermvoorbeeld

Functionaliteit

De volgende functionele blokken zijn beschikbaar:

- Koptekst
- Tabel met uitslagen

Koptekst

De koptekst toont de tekst 'Uitslagen per deelgenomen districtsverkiezing voor <naam>'. Hier wordt bij <naam> de naam van de persoon ingevuld die is geselecteerd op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen' scherm uit paragraaf 4.3.3.2.

Tabel met uitslagen

Er wordt een tabel met de volgende kolommen getoond:

- District
- Datum
- Aantal geldige stemmen
- Aantal stemmen
- Percentage stemmen

De tabel is initieel gesorteerd op datum. De districtsnaam is aanklikbaar. Hiermee kunnen de details van de verkiezing voor dit district worden getoond.

Acties

- Klik op de districtsnaam:
  - Open het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - detail kiesdistrict' scherm uit paragraaf 4.3.3.6 voor het geselecteerde kiesdistrict en verkiezingsdatum.

4.3.3.4 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - kiesdistrict zoeken

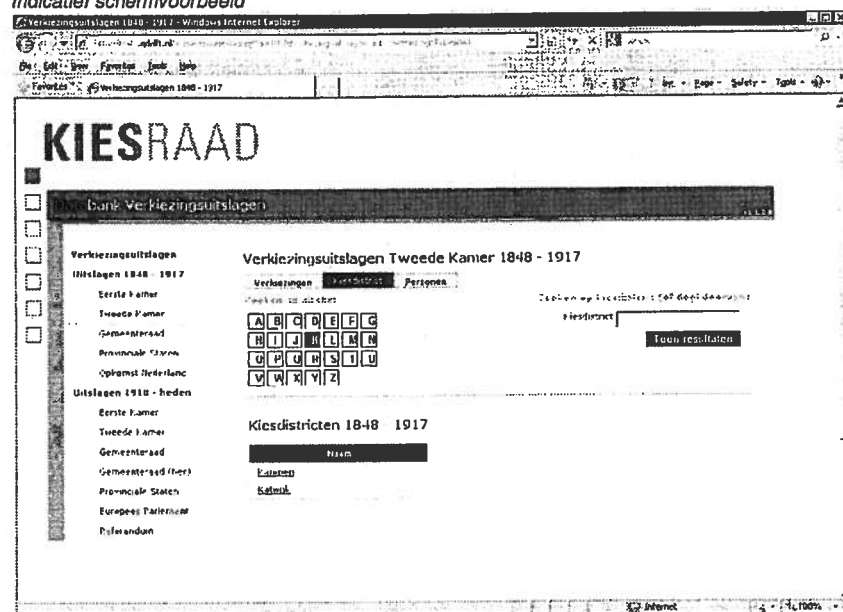
Korte omschrijving

Op deze pagina kan de gebruiker de verkiezingsuitslagen benaderen voor een bepaald kiesdistrict.

Bereikbaarheid

- Vanaf een tab/knop op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' scherm uit paragraaf 4.3.3.

Indicatief schermvoorbeeld

Functionaliteit

De volgende functionele blokken zijn beschikbaar:

- Zoeken op (deel van een) districtsnaam
- Zoeken op alfabet
- Resultaat van de selectie

NB: het downloaden van de resultaten is op deze pagina niet mogelijk aangezien de resultaten die op deze pagina worden getoond slechts tussenresultaten weergeven..

Zoeken op (deel van een) districtsnaam

Vergelijkbaar met personen zoeken.

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

kenmerk: Rap557c

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

bladzijde: 32 van 62

Zoeken op alfabet

Vergelijkbaar met personen zoeken.

Resultaat van de selectie

Er wordt een tabel getoond met daarin alle districtsnamen die voldoen aan de zoekopdracht.

Acties

- Klik op een districtsnaam in het overzicht:
  - Open het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 – Uitslagen per districtsverkiezing' scherm uit paragraaf 4.3.3.5 voor het geselecteerde kiesdistrict.
- Overige acties: Vergelijkbaar met personen zoeken.

4.3.3.5 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 – Uitslagen per districtsverkiezing

Korte omschrijving

Op deze pagina toont een overzicht van alle verkiezingen in een kiesdistrict.

Bereikbaarheid

- Via het klikken op een kiesdistrict op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - kiesdistrict zoeken' scherm uit paragraaf 4.3.3.4.

Indicatief schermvoorbeeld

District	Datum	Type	Effectieve	Opkomst	Menbrintjes	Geldig
Alkmaar	11-11-1848	algemeen	1107	956	956	956
Alkmaar	27-08-1850	algemeen	2173	1872	1872	1872
Alkmaar	09-06-1852	periodiek	2801	1267	1267	1267
Alkmaar	28-06-1852	herverkiezing	2601	1440	1441	1441
Alkmaar	17-05-1853	algemeen	2643	1961	1961	1961
Alkmaar	13-06-1854	per. oedek	2643	1213	1213	1204
Alkmaar	10-06-1856	per. oedek	2905	1443	1443	1430
Alkmaar	14-06-1856	herverkiezing	2905	2042	2042	2042
Alkmaar	17-03-1857	herverkiezing	2906	1571	1571	1571
Alkmaar	31-03-1857	herverkiezing	2908	1743	1744	1733
Alkmaar	08-06-1858	per. oedek	2962	1095	1095	1076
Alkmaar	12-06-1860	per. oedek	2971	1103	1103	1091
Alkmaar	26-06-1860	herverkiezing	2673	1551	1551	1545

Functionaliteit

De volgende functionele blokken zijn beschikbaar:

- Koptekst
- Tabel met uitslagen

Koptekst

De koptekst toont de tekst 'Uitslagen per deelgenomen districtsverkiezing voor <naam>'. Hier wordt bij <naam> de naam van het kiesdistrict dat is geselecteerd op het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - kiesdistrict zoeken' scherm uit paragraaf 4.3.3.4

Tabel met uitslagen

Er wordt een tabel met de volgende kolommen getoond:

- District
- Datum
- Type
- Electoraat
- Opkomst
- Stembriefjes
- Geldig

De tabel is initieel gesorteerd op datum. De districtsnaam is aanklikbaar. Hiermee kunnen de details van de verkiezing voor dit district worden getoond.

Acties

- Klik op de districtsnaam:
  - Open het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - detail kiesdistrict' scherm uit paragraaf 4.3.3.6 voor het geselecteerde kiesdistrict en verkiezingsdatum.

4.3.3.6 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - detail kiesdistrict

Korte omschrijving

Dit scherm toont de details van een verkiezingsuitslag van een geselecteerd district.

Bereikbaarheid

- Vanaf de volgende schermen:
  - Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - uitslagen tabelweergave, paragraaf 4.3.3.1.1
  - Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - uitslagen kaartweergave, paragraaf 4.3.3.1.2
  - Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen uitslagen, paragraaf 4.3.3.3.
  - Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - Uitslagen per districtsverkiezing, paragraaf 4.3.3.5

Indicatief schermvoorbeeld

multimeter screenshot

Alkmaar - Gemeente Alkmaar - Provinciale Staten - Eerste 7, tweede 7

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

Gemeente Alkmaar
Provinciale Staten
Eerste 7, tweede 7
Perioden

Verkiezingsuitslag Alkmaar (31-03-1900)

District	Alkmaar
Verkiezingsjaar	31-03-1900
Type	Wisselstelsel
Kieskring	0-14
Openstelling	0
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	6.414
Aantal stemmen	

Functionaliteit

De volgende functionele blokken kunnen worden onderscheiden:

- Navigatiebalk
- Details verkiezingsuitslag
- Uitslagen per deelnemer
- Uitslagen per deelnemer, per gemeente (*)
- Download van de resultaten

(*) alleen voor uitslagen vanaf 1897.

Navigatiebalk

Deze balk geeft de volgende mogelijkheden om op snelle wijze gegevens binnen de databank te benaderen:

- Toon uitslagen op kaart; de getoonde gegevens worden in kaartweergave getoond zoals beschreven in paragraaf 4.3.3.1.2 (Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - uitslagen kaartweergave);
- Zoek op kiesdistrict; het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - kiesdistrict zoeken' scherm uit 4.3.3.4 wordt geopend.
- Zoek op persoon; het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen zoeken' scherm uit 4.3.3.2 wordt geopend.

Details verkiezingsuitslag

De volgende details worden getoond:

- District
- Verkiezingdatum
- Type
- Omvang electoraat
- Opkomst
- Aantal stembriefjes
- Aantal stemmen geldig
- Aantal stemmen blanco
- Aantal zetels
- Kiesdrempel

Uitslagen per deelnemer

Er wordt een tabel getoond met de volgende kolommen:

- #; een volgnummer, beginnend bij 1.
- Naam
- Aanbevolen door; wordt niet getoond in geval van eerste kamer verkiezingen;
- Aantal stemmen
- Procentueel

Uitslagen per deelnemer, per gemeente

De tabel toont het aantal stemmen waarbij kandidaten zijn uitgezet tegen de gemeentenamen.

De namen van kandidaten worden in de kolommen getoond, de gemeentenamen in de rijen.

Daarnaast tonen de eerste kolommen van de tabel de volgende gegevens:

- Naam; naam van de gemeente
- Electoraat
- Aantal stembriefjes
- Aantal geldige stemmen

Download van de resultaten

csv

De resultaten zoals getoond op het scherm worden geëxporteerd naar een csv bestand. Zie onderstaande *indicatieve* voorbeeld:

	A	B	C	D	E	F	G
1	Verkiezingsuitslag Tilburg (12-12-1901)						
2	District	Tilburg					
3	Verkiezingsdatum	12-12-1901					
4	Type	herstemming					
5	Omvang electoraat	5592					
6	Opkomst	0					
7	Aantal stembriefjes	4514					
8	Aantal stemmen geldig	4875					
9	Aantal stemmen blanco	39					
10	Aantal zetels	0					
11	Procentkemp	2439					
12							
13	#	Naam	Aanbevolen door	Aantal stemmen	Procentueel		
14	1	A.H.A. Arts		2476	50,79%		
15	2	A.L.J. van Waesberghe		2399	49,21%		
16							
17							
18	Naam	Electoraat	Aantal stembriefjes	# geldige stemmen	A.H.A. Arts	A.L.J. van Waesberghe	
19	Driessen		125	122	32	90	
20	Hilvarenbeek		320	319	96	223	
21	Moergestel		156	156	56	108	
22	Oosterwijk		265	264	99	165	
23	Uitst. West- en Middelhiebers		145	145	27	114	
24	Tilburg		2394	2364	1567	1387	
25							

~~pdf~~

~~De resultaten zoals getoond op het scherm worden geëxporteerd naar een pdf bestand. Zie onderstaande *indicatieve* voorbeeld:~~

Verkiezingsuitslag Tilburg (12-12-1901)

District: Tilburg
 Verkiezingsdatum: 12-12-1901
 Type: Gemeenteraad
 Omvang electoraat: 5322
 Oplosser: 0
 Aantal stemstempels: 4914
 Aantal stemmen geldig: 4876
 Aantal stemmen blanco: 38
 Aantal zetels: 0
 Korteversie: 418

Uitslagen per kiesdistrict

#	Naam	Aantal stemmen door	Aantal stemmen	Procentueel
1	A.H.A. Arts		2476	50.79%
2	A.L.J. van Wierbergen		2390	49.21%

Uitslagen per kiesdistrict, per gemeente

Naam	Electoraat	Aantal stemstempels	= geldige stemmen	A.H.A. Arts	A.L.J. van Wierbergen
Deuren		125	122	32	60
Elzenlaan		323	310	66	233
Meerburg		146	136	56	100
Oudewijk		263	264	99	165
Oost-, West- en Middelbeers		113	143	27	116
Tilburg		3304	3184	1967	1307

Acties

- Klik op 'Toon uitslagen op kaart': de getoonde gegevens worden in kaartweergave getoond zoals beschreven in paragraaf 4.3.3.1.2 (Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - uitslagen kaartweergave);
- Klik op 'Zoek op kiesdistrict': het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - kiesdistrict zoeken' scherm uit 4.3.3.4 wordt geopend.
- Klik op 'Zoek op persoon': het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - personen zoeken' scherm uit 4.3.3.2 wordt geopend.
- Klik op 'csv': er wordt een csv bestand aangemaakt
- Klik op 'pdf': er wordt een pdf bestand aangemaakt

4.3.3.7 Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - details gemeente

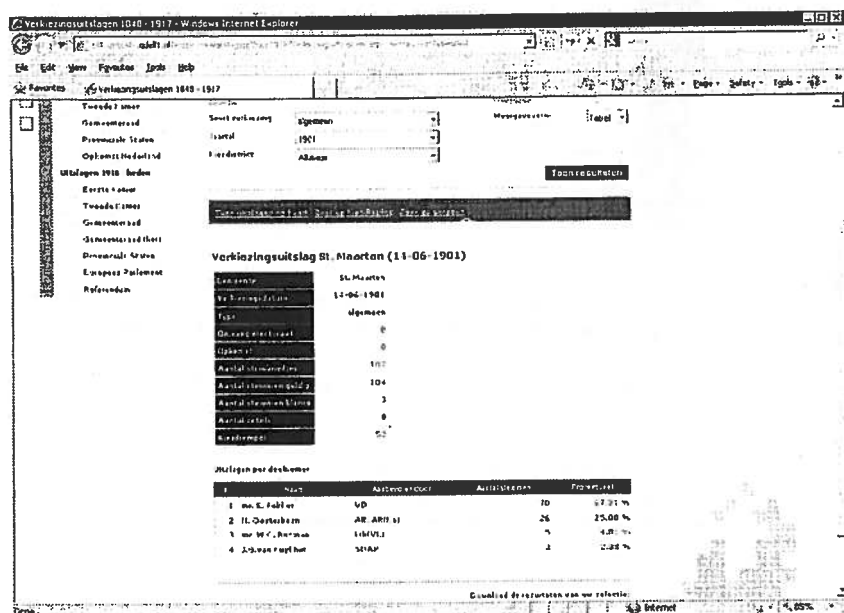
Korte omschrijving

Dit scherm toont de details van een verkiezingsuitslag van een geselecteerde gemeente.

Bereikbaarheid

- Door selectie (klikken) van een gemeente op de kaart het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - uitslagen kaartweergave' scherm uit paragraaf 4.3.3.1.2.

Indicatief schermvoorbeeld

Functionaliteit

Als 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - detail kiesdistrict' uit paragraaf 4.3.3.6 met dat verschil dat hier geen uitslag per deelnemer per gemeente wordt getoond. De tabel 'Uitslagen per deelnemer, per gemeente' wordt niet getoond.

4.4 Uitslagen vanaf 1918 tot heden

Op deze schermen kunnen verkiezingsuitslagen vanaf 1918 tot heden worden getoond.

4.4.1 Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina

Korte omschrijving

Op deze schermen kunnen verkiezingsuitslagen vanaf 1918 tot heden worden getoond.

Bereikbaarheid

- Via het menu op het 'Hoofdpagina databank' scherm uit paragraaf 4.2.

Indicatief schermvoorbeeld

NB: alleen de resultatensectie is hier weergegeven.

Verkiezingsuitslagen 1918 tot heden

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

- Lorem ipsum dolor sit amet;
- Lorem ipsum dolor sit amet;
- Lorem ipsum dolor sit amet;
- Lorem ipsum dolor sit amet.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Functionaliteit

- Op dit scherm wordt uitleg gegeven over de periode vanaf 1918 tot heden. ~~Eventueel bevat de pagina een aantal URL's waarmee een selectie kan worden gemaakt van welke soort verkiezing (zie 2.2.2) de gebruiker de uitslagen wil gaan bevragen.~~
  - Klik hier om gegevens voor <Soort verkiezing> uit deze periode te bekijken. Het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' scherm uit paragraaf 4.3.3 wordt geopend;
- Als op de link 'Ga naar de meest recente verkiezingsuitslag' wordt geklikt, dan wordt het 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' scherm uit paragraaf 4.3.3 geopend. In dit scherm worden dan direct de uitslagen van de meest recente verkiezingen getoond.

Opmerkingen

Geen.

4.4.2 Uitslagen vanaf 1918 tot heden - resultaatpagina

Korte omschrijving

Op deze pagina kan de gebruiker de verkiezingsuitslagen inzien uit de periode vanaf 1918 tot heden.

Bereikbaarheid

- Vanaf een URL op het 'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - hoofdpagina' scherm uit paragraaf 4.4.1.

Indicatief schermvoorbeeld

Zie de paragrafen 4.4.2.1 en 4.4.2.2.

Functionaliteit

De volgende functionele blokken zijn beschikbaar:

- Koptekst
- Selectie en filtermogelijkheid verkiezingen
- Resultaat van de selectie
- Download van de resultaten

Selectie en filtermogelijkheid verkiezingen

Koptekst

De koptekst toont een samenstel van het geselecteerde soort verkiezing en de periode.

Bijvoorbeeld: 'Verkiezingsuitslagen Tweede kamer 1918 - heden'

Selectie

Hiermee beïnvloedt de gebruiker welke uitslag wordt getoond. De volgende keuzes kunnen door de gebruiker met behulp van dropdownlijsten worden gemaakt

- Selectie van het jaartal. De dropdownlijst is gevuld met jaartallen waarin het soort verkiezing dat is geselecteerd, heeft plaatsgevonden. Hierbij moet rekening worden gehouden dat er meerdere verkiezingen van hetzelfde soort in één jaar hebben plaatsgevonden. In dat geval wordt ook de maand toegevoegd aan het jaartal. Tevens is de optie <Maak een selectie> beschikbaar. Deze laatste is standaard geselecteerd.
- Selectie van de provincie. De dropdownlijst is gevuld de namen van de Nederlandse provincies. Tevens is de optie <Alle> beschikbaar. Deze laatste is standaard geselecteerd.
- Selectie van de kieskring. De lijst is gevuld met de namen van alle kieskringen en de optie <Alle>. Deze laatste is standaard geselecteerd. De vulling van deze dropdownlijst is afhankelijk van de keuze van de provincie. Als er geen provincie is geselecteerd, zijn alle kieskringen beschikbaar in deze lijst.
- Selectie van de gemeente. De inhoud van deze dropdownlijst is afhankelijk van de keuze van de provincie en de kieskring. De dropdownlijst is gevuld alle gemeenten binnen een geselecteerde provincie of geselecteerde kieskring ten tijde van de geselecteerde verkiezing. Tevens is de optie <Alle> beschikbaar. Deze laatste is standaard geselecteerd.

Weergave

Hiermee beïnvloedt de gebruiker de weergave van de resultaten. De volgende keuzes kunnen door de gebruiker met behulp van dropdownlijsten worden gemaakt

- Selectie weergave. Met behulp van deze dropdownlijst kan het soort weergave worden geselecteerd (tabel of kaart).
- Selectie Keuze/partij. Met behulp van deze dropdownlijst kan worden bepaald hoe het resultaat wordt weergegeven op de kaartweergave. Er kan worden gekozen om de landelijke uitslag te tonen, de opkomst of de uitslag per partij. 'Uitslag' is standaard geselecteerd.

Uitslagen vergelijken

Hiermee beïnvloedt de gebruiker welke uitslagen met elkaar worden vergeleken. De volgende keuzes kunnen door de gebruiker met behulp van dropdownlijsten worden gemaakt

- Selectie van het soort verkiezing (zie paragraaf 3.2). De dropdownlijst is gevuld met de soorten verkiezingen waarvoor in deze periode gegevens beschikbaar zijn. Tevens is de optie <Kies verkiezing> beschikbaar. Deze laatste is standaard geselecteerd.
- Selectie van het jaartal. De inhoud van deze dropdownlijst is afhankelijk van de keuze van het soort verkiezing. De dropdownlijst is gevuld met jaartallen waarin het soort verkiezing dat is geselecteerd, heeft plaatsgevonden. Hierbij moet rekening worden gehouden dat er meerdere verkiezingen van hetzelfde soort in één jaar hebben plaatsgevonden. In dat geval wordt ook de maand toegevoegd aan het jaartal. Tevens is de optie <Kies jaartal> beschikbaar. Deze laatste is standaard geselecteerd.

(nog) niet
gerealiseerd

Daarnaast heeft de gebruiker de mogelijkheid om aan te geven of hij bij het vergelijken van resultaten rekening wil houden met de gemeentelijke herindelingen. Bij het opstellen van dit document was het mechanisme om rekening te houden met gemeentelijke herindeling nog in ontwikkeling. Deze functionaliteit zal in een later stadium mogelijk worden gerealiseerd. Tot die tijd is het voor de gebruiker niet mogelijk om aan te geven om met de gevolgen van gemeentelijke herindeling rekening te houden.

Resultaat van de selectie

Hierin worden de resultaten van de selectie getoond. Een beschrijving van weergave in tabel en kaartvorm wordt gegeven in de paragrafen 4.4.2.1 en 4.4.2.2.

Download van de resultaten

Als 'Uitslagen vanaf 1848 tot en met 1917 - zoeken en resultaat' uit paragraaf 4.3.3.

Acties

- Selecteer een jaartal (selectie):
  - Indien optie <Maak een selectie>:
    - verwijder alle items uit de dropdownlijsten 'Provincie', 'Kieskring' en 'Gemeente';
    - selecteer de optie <Alle> voor provincies, kieskringen en gemeenten;
  - In alle andere gevallen:
    - vul de dropdownlijsten 'Provincie';
    - selecteer de optie <Alle> voor kieskringen gemeenten;
- * Selecteer een provincie:
  - Indien optie <Alle>:
    - verwijder alle items uit de dropdownlijsten 'Kieskring' en 'Gemeente'
    - selecteer de optie <Alle> voor kieskringen en gemeenten;
  - In alle andere gevallen:
    - Vul de lijst met kieskringen die tot de geselecteerde provincie behoren.
    - Vul de lijst met gemeenten die tot de geselecteerde provincie behoren.
- Selecteer een kieskring:
  - Indien optie <Alle>:
    - vul de dropdownlijst 'Gemeente' met alle gemeenten die behoren tot de selectie in de dropdownlijst met provincies.
    - selecteer de optie <Alle> (gemeenten);
  - In alle andere gevallen:
    - vul de lijst met gemeenten die tot de geselecteerde kieskring behoren.
- Selecteer een 'soort verkiezing' (vergelijken):
  - Indien optie <Maak een selectie>:
    - verwijder jaartallen uit de dropdownlijst met jaartallen (vergelijken);
    - selecteer de optie <Maak een selectie> (jaartallen vergelijken);
    - verwijder alle items uit de dropdownlijst met jaartallen (vergelijken).
  - In alle andere gevallen:
    - Vul de dropdownlijst met jaartallen (vergelijken) met alle jaartallen waarin het soort verkiezing dat is geselecteerd, heeft plaatsgevonden;
    - Enable de dropdownlijst met jaartallen;
    - Selecteer de optie <Maak een selectie> in de dropdownlijst met jaartallen.
- Selecteer een weergavevorm:
  - Indien kaart:
    - Selecteer de opties <Maak een selectie> in de dropdownlijsten 'Soort verkiezing' (vergelijken) en 'Jaartal' (vergelijken);
    - Disable de dropdownlijsten 'Soort verkiezing' (vergelijken) en 'Jaartal' (vergelijken) en de radiobuttons.
    - Enable de dropdownlijst 'Keuze / partij' (weergave).
  - Indien tabel:
    - Selecteer de opties <Maak een selectie> in de dropdownlijsten 'Soort verkiezing' (vergelijken) en 'Jaartal' (vergelijken);
    - Enable de dropdownlijsten 'Soort verkiezing' (vergelijken) en 'Jaartal' (vergelijken).
    - Disable de dropdownlijst 'Keuze / partij' (weergave).

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen
kenmerk: Rap557c
project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010
bladzijde: 46 van 62

* Provincies staan niet alfabetisch in dropdownlijst, maar in een geografische volgorde

- Druk op de knop 'Toon resultaten':
  - Controleer of er een jaartal is geselecteerd:
    - Indien ja:
      - Indien weergave in tabel: Toon de gegevens voor de geselecteerde verkiezing in tabelvorm. Zie paragraaf 4.4.2.1.
      - Indien weergave op de kaart: Toon de gegevens voor de geselecteerde verkiezing op de kaart. Zie paragraaf 4.4.2.2.
    - Indien nee:
      - Toon een melding: 'U dient eerst een jaartal te selecteren'.

Voorwaarden

- Alle soorten verkiezingen kunnen onderling met elkaar worden vergeleken, behalve Eerste kamer verkiezingen. Deze laatste kunnen alleen onderling worden vergeleken.

4.4.2.1 Uitslagen vanaf 1918 tot heden - tabelweergave

Korte omschrijving

Een tabel met verkiezingsresultaten uit de periode 1918 tot heden.

Bereikbaarheid

- Via filtering op het 'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - resultaatpagina' scherm uit paragraaf 4.4.2.

Indicatief schermvoorbeeld

In onderstaande figuren worden twee resultaatsschermen getoond. In de eerste afbeelding worden de resultaten van één enkele verkiezing getoond. In de tweede afbeelding worden de resultaten van twee verkiezingen vergeleken..

Verkiezingsuitslagen 1918 tot heden - Windows Internet Explorer

Verkiezingsuitslagen 1918 tot heden

Overzicht van de
Provinciale Staten
Europees Parlement
Referendum

Verkiezingsuitslagen Tweede Kamer 2006 - Nederland

Stemmen	1.838.487
Aantal uitgeleverde stemmen	16.315
Percentage uitgeleverde stemmen	0,17 %
Aantal uitgeleverde stemmen	12.264.380
Aantal uitgeleverde stemmen	7.854.948
Percentage uitgeleverde stemmen	80,35 %

Partij	Stemmen	Percentage	Plaats
Christen Democratisch Appèl (CDA)	2.408.512	28,51 %	41
Partij van de Arbeid (PvdA)	2.395.877	28,14 %	33
Nieuw-Nederlandse Partij	1.310.893	14,59 %	25
VVD	1.441.312	14,67 %	32
Groep Medios / Partij voor de Vrijheid	570.146	5,85 %	9
GLAD (GLAD)	450.854	4,60 %	7
ChristenUnie	390.769	3,97 %	6
Democratische Alliantie (DA)	193.232	1,96 %	3
Partij voor de Groen	179.758	1,93 %	2
Stemmen van de Groen	153.746	1,55 %	2
Groen	62.429	0,64 %	0
Partij	20.496	0,21 %	0
VERBODENDE RECHTSCHERPE PARTIJ	12.521	0,12 %	0
Ad hoc Collectief	5.149	0,05 %	0
PVV - Partij voor Nederland	5.010	0,05 %	0
Leefbaar	4.135	0,04 %	0
Nederland Transparant	2.319	0,02 %	0
Joan Van Internet Partij	2.277	0,02 %	0
Levenswijze	2.277	0,02 %	0

Uitleg 1918 - 1937

Doordat de uitslagen 1918-1937 lacunes bevatten wijken de totalen van de database af van de werkelijke totalen. In de databank zijn de werkelijke totalen zoals die officieel zijn vastgesteld opgenomen. Zodra in deze periode uitslagen worden getoond, wordt ook een link naar pdf bestand getoond, waarin een uitleg wordt opgenomen waarom er in deze periode verschillen optreden.

Tabel met totalen

De volgende gegevens getoond voor verkiezingen *tot* 2009:

- Aantal geldige stemmen
- Aantal ongeldige/blanco stemmen (in de uitslagen die vanaf 2009 worden aangeleverd in EML formaat, wordt het onderscheid tussen blanco en ongeldige stemmen gemaakt. In de periode daarvoor kan dit onderscheid niet worden gemaakt)
- Percentage ongeldige/blanco stemmen
- Aantal kiesgerechtigden
- Opkomst
- Opkomstpercentage

De volgende gegevens getoond voor verkiezingen *vanaf* 2009 (2009 inclusief):

- Aantal geldige stemmen
- Aantal ongeldige stemmen
- Aantal blanco stemmen
- Percentage ongeldige/blanco stemmen
- Aantal kiesgerechtigden
- Opkomst
- Opkomstpercentage

Als er resultaten worden met elkaar worden vergeleken, worden twee kolommen met gegevens getoond. Boven de twee kolommen staan headers welke duidelijk maken welke van welke verkiezing de gegevens in die kolom worden getoond. De header bestaat uit een afkorting van het soort verkiezing gevolgd door een liggend streepje en het jaartal van de verkiezing. De volgende afkortingen worden gebruikt:

- EK voor eerste kamer
- TK voor tweede kamer
- PS voor provinciale staten
- GR voor gemeenteraad
- EP voor Europees Parlement
- RF voor referendum

Bijvoorbeeld: 'EP -2004' of 'TK-2006'.

Tabel met uitslagen per partij

De tabel toont de volgende kolommen:

- Partij
- Aantal stemmen
- Percentage
- Aantal zetels

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen
kenmerk: Rap557c
project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010
bladzijde: 50 van 62

Is nog niet
geë realiseerd

De tabel moet alleen die partijen tonen die voor de geselecteerde verkiezing en gemeente daadwerkelijk hebben meegedaan. Voorbeeld: Tamara's Open Partij heeft bij de tweede kamer verkiezing in 2006 alleen meegedaan in Noord-Holland. De uitslagen van Tamara's open partij zullen dan alleen in de tabel van Noord-Holland tevoorschijn moeten komen.

Ook hier geldt dat zodra er uitslagen van twee verkiezingen met elkaar worden vergeleken, er voor beide verkiezingsuitslagen kolommen worden getoond met een indicatie in de header zoals is beschreven bij de tabel met totalen.

NB: bij het tonen van deze tabel wordt in tegenstelling tot wat in paragraaf 4.1.1 is beschreven, niet met paginering gewerkt.

Onderstaande tabel geeft aan in welke gevallen de kolom met aantal zetels moet worden getoond. Dit is afhankelijk van het soort verkiezing en het niveau (NL, provincie, kieskring, gemeente) waarop de gegevens worden getoond.

	NL	Provincie	Kieskring	Gemeente
EK	X			
TK	X			
GR	X	X	X	X
PS	X	X		
EP	X			
RF				

Downloaden van de resultaten

CSV

De koptekst, de totalen, en de tabel met uitslagen worden getoond. In het geval dat heel Nederland wordt getoond, wordt ook per gemeente een tabel met de volgende kolommen getoond:

- Naam
- # geldige stemmen
- # ongeldige/blanco stemmen
- Percentage ongeldige/blanco stemmen
- # kiesgerechtigden
- Opkomst
- Opkomstpercentage
- Voor ieder partij een kolom met hierin het aantal stemmen dat in een gemeente op die partij is uitgebracht.

Zie het onderstaande *indicatieve* voorbeeld:

Partij				
Naam	Stemmen	Percentage	Stemmen	Percentage
1 Verkiezingsuitslagen Tweede Kamer 2006 - Nederland	4036683			
2 # geldige stemmen	16315			
3 # ongeldige/blanco stemmen	0,17%			
4 Percentage ongeldige/blanco stemmen	12264503			
5 # kiesgerechtigden	8854998			
6 Opkomst	00,75%			
7 Opkomstpercentage				
Partij	# Stemmen	Percentage	# Zetels	
10 Christen Democratisch Appèl (CDA)	3608573	21,51%	41	
11 Partij van de Arbeid (PvdA)	3085877	21,15%	33	
12 SP (Socialistische Partij)	1620803	14,56%	76	
13 VVD	1443313	14,67%	22	
14 Groep Wilders / Partij voor de Vrijheid	579490	5,89%	9	
15 GROENLINKS	453054	4,68%	7	
16 ChristenUnie	398969	3,97%	6	
17 Democraten 66 (D66)	153332	1,56%	3	
18 Partij voor de Dieren	179908	1,83%	2	
19 Staatskundig Gereformeerde Partij (SGP)	153766	1,56%	2	
20 Eentje	62829	0,64%	0	
21 Fortuyn	38996	0,21%	0	
22 VERENIGDE SERBOPEN PARTIJ	12522	0,13%	0	
23 Ad Bos Collectief	5149	0,05%	0	
24 PvdA - Partij voor Nederland	5010	0,05%	0	
25 Uijt Polmus	4339	0,04%	0	

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

kenmerk: Rap557c

bladzijde: 52 van 62

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

[illegible]

Naam	# geldige stemmen	# ongeldige blanco stemmen	Percentage ongeldige blanco stemmen	# lidsgerechtigden	Opkomst	Opkomstpercentage
A. en H. H. H.	17.604	23	0,14 %	19.817	17.012	85,86 %
A. en H. H.	7.700	5	0,06 %	6.936	7.711	111,17 %
A. en H.	18.512	22	0,12 %	18.515	18.515	100,00 %
A. en H.	16.996	13	0,08 %	20.565	16.919	82,27 %
A. en H.	4.405	4	0,09 %	6.117	4.405	72,01 %
A. en H.	17.610	14	0,08 %	21.413	17.610	82,25 %
A. en H.	11.413	11	0,10 %	13.427	11.413	84,98 %
A. en H.	14.476	11	0,08 %	16.155	14.476	89,61 %
A. en H.	9.472	5	0,05 %	10.000	9.472	94,72 %
A. en H.	50.563	29	0,06 %	71.102	50.563	71,11 %
A. en H.	40.762	30	0,07 %	53.181	40.762	76,67 %
A. en H.	95.082	102	0,11 %	124.106	95.082	76,58 %
A. en H.	22.113	55	0,25 %	52.564	22.113	42,08 %
A. en H.	1.054	1	0,02 %	1.179	1.054	89,31 %
A. en H.	7.091	5	0,07 %	8.704	7.091	81,47 %
A. en H.	2.440	0	0,00 %	2.614	2.440	93,34 %
A. en H.	51.911	122	0,24 %	106.295	51.911	48,80 %
A. en H.	17.474	70	0,40 %	37.010	17.474	47,21 %
A. en H.	591.072	2.621	0,44 %	529.111	591.072	111,71 %
A. en H.	2.140	2	0,09 %	4.215	2.140	50,77 %
A. en H.	5.444	13	0,24 %	10.456	5.444	51,98 %
A. en H.	67.470	115	0,17 %	110.075	67.470	61,30 %

Acties

Geen.

4.4.2.2 Uitslagen vanaf 1918 tot heden - kaartweergave

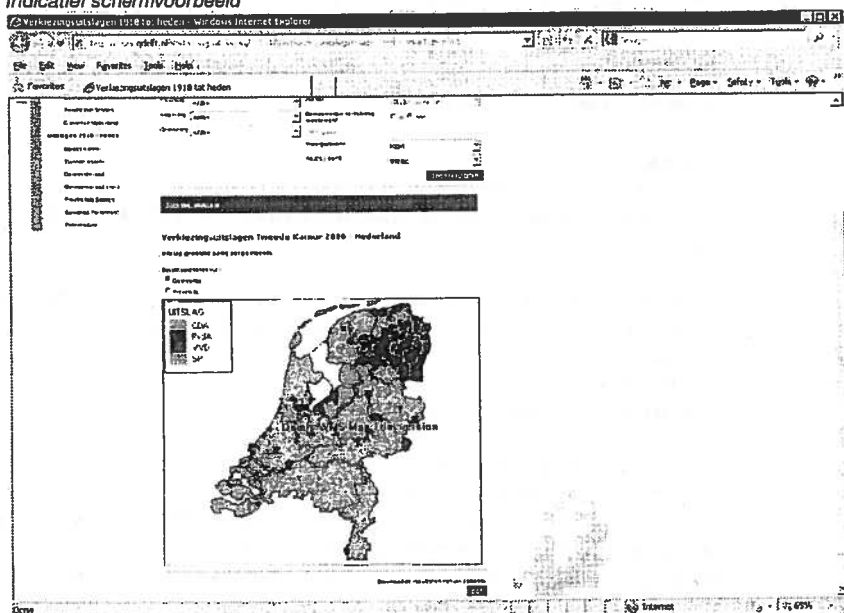
Korte omschrijving

De verkiezingsresultaten uit de periode 1918 tot heden met behulp van kaartweergave.

Bereikbaarheid

- Via filtering op het 'Uitslagen vanaf 1918 tot heden - resultaatpagina' scherm uit paragraaf 4.4.2.

Indicatief schermvoorbeeld

Functionaliteit

De uitslagen worden met behulp van de volgende blokken gepresenteerd:

- Navigatiebalk
- Koptekst
- Kaartweergave
- Keuze detailweergave
- Legenda
- Download van de resultaten

NB: het vergelijken van uitslagen is niet mogelijk bij de kaartweergave.

Navigatiebalk

Deze balk geeft op de mogelijkheid om op snelle wijze de kaart van heel Nederland te tonen nadat op de kaart is ingezoomd.

Koptekst

De koptekst toont een samenstel van het soort verkiezingsuitslag, het jaartal en de geografische eenheid waarvoor de uitslag wordt getoond. Bijvoorbeeld: 'Verkiezingsuitslagen Tweede kamer 2006 - Nederland'.

Tevens wordt een ondertitel 'Uitslag grootste partij per gemeente' opgenomen zodat het duidelijk is dat deze kaart de grootste partij per gemeente weergeeft.

Kaartweergave

De kaart kan op verschillende manieren data tonen.

De grootste partij per gemeente

Deze manier van weergave wordt getoond als in de dropdownlijst 'Keuze/partij' de optie 'Uitslag' is gekozen. De kaart toont de provincies, onderverdeeld in gemeenten. Per gemeente wordt de grootste partij in die gemeente door middel van een kleur weergegeven. De volgende partijen, zullen, zoor zover mogelijk voor de verschillende verkiezingen door de jaren heen, dezelfde kleur toegewezen krijgen:

- CDA: groen
- PVDA: rood
- VVD: blauw
- GroenLinks: donkergroen
- SP: oranje
- D66: lichtgroen
- CU/SGP: geel
- Lokale partijen: paars

Als de optie <Alle> (provincies) is geselecteerd, wordt een kaart met uitslagen voor heel Nederland getoond. Als een *provincie* is geselecteerd, wordt een kaart van die provincie, opgesplitst naar gemeenten getoond.

rapport: Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen

kenmerk: Rap557c

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

bladzijde: 56 van 62

Op de kaart kan worden geklikt. Als de kaart van Nederland wordt getoond, dan wordt op dat moment ingezoomd op de geselecteerde provincie. Als de kaart van een provincie (opgedeeld naar gemeenten) wordt getoond, en er wordt op de kaart geklikt, dan kunnen *of* de uitslagen van de provincie als geheel worden getoond *of* worden de uitslagen van de geselecteerde gemeente getoond. Dit is afhankelijk van welke keuze de gebruiker heeft gemaakt bij de 'keuze detailweergave' (zie verderop in deze paragraaf).

Legenda

De legenda toont partijen en de bijbehorende kleuren.

Keuze detailweergave

Naast de kaart zijn twee radiobuttons beschikbaar.

1. Detailtabel tonen voor gemeente
2. Detailtabel tonen voor provincie

Deze radiobuttons maken het mogelijk om te kiezen welke detailtabel wordt getoond, zodra er op de kaart wordt geklikt zodra de kaart op provincieniveau wordt getoond. In het eerste geval wordt er een detailtabel voor de geselecteerde gemeente getoond. In het tweede geval, wordt er een detailtabel van de uitslagen over de hele provincie getoond. Standaard is de optie 'Gemeente' geselecteerd.

Per gemeente het percentage stemmen op een partij

Deze manier van weergave wordt getoond als in de dropdownlijst 'Keuze/partij' één van de partijen gekozen. De kaart toont de provincies, onderverdeeld in gemeenten. Per gemeente wordt het percentage van de stemmen die zijn uitgebracht op de geselecteerde partij door middel van grijs tinten weergegeven. Alleen partijen die een zetel hebben behaald, worden getoond. De volgende intervallen worden gehanteerd:

- 0-10%
- 10-20%
- 20-30%
- 30-40%
- >50%

NB: categorieën kunnen afwijken. De exacte indeling wordt nog vastgesteld door de Kiesraad.

De gehanteerde grijs tinten gaan van 'lichtgrijs tot zwart'. Er worden verschillende schakeringen voor de intervallen genomen, zodanig dat het interval 0-10% lichtgrijs van kleur is en het interval van >50% zwart van kleur is. Wit wordt gereserveerd voor gemeenten waar niet aan de verkiezingen werd deelgenomen.

Legenda

De legenda toont intervallen en de bijbehorende kleuren.

Keuze detailweergave

Naast de kaart zijn twee radiobuttons beschikbaar.

1. Detailtabel tonen voor gemeente
2. Detailtabel tonen voor provincie

rapport: **Functioneel ontwerp Databank Verkiezingsuitslagen**

kenmerk: Rap557c

project: 1006 - Databank Verkiezingsuitslagen

datum: 29 januari 2010

bladzijde: 57 van 62

Acties

- Klik op de kaart:
  - Controleer huidige weergavevorm:
  - Indien 'Nederland':
    - Toon de kaart, ingezoomd op de geselecteerde provincie;
  - Indien 'Provincie':
    - Controleer 'keuze detailweergave':
    - Indien 'Gemeente':
      - Toon de detailtabel met verkiezingsuitslagen zoals beschreven in paragraaf 4.4.2.1 (Uitslagen vanaf 1918 tot heden - tabelweergave) voor de geselecteerde gemeente.
    - Indien Provincie:
      - Toon de detailtabel met verkiezingsuitslagen zoals beschreven in paragraaf 4.4.2.1 (Uitslagen vanaf 1918 tot heden - tabelweergave) voor de provincie als totaal.

Personen

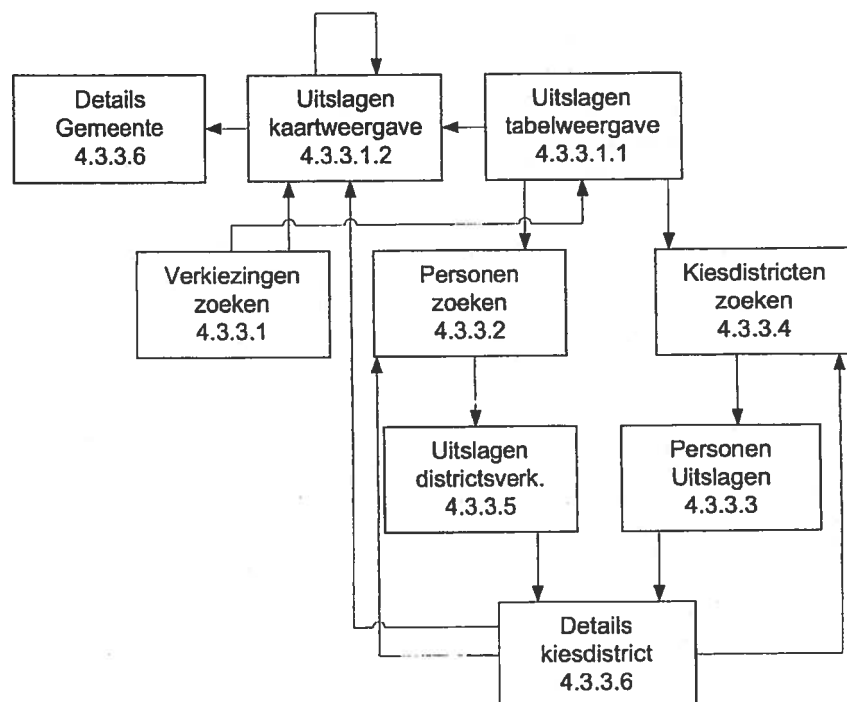
By de Tweede Kamerverkiezing 2010 is het ook mogelijk de uitslagen per kandidaat per gemeente op te vragen.
Voor een aantal kandidaten is ook een kaartweergave mogelijk.

Appendix A. Afkortingen en begrippen

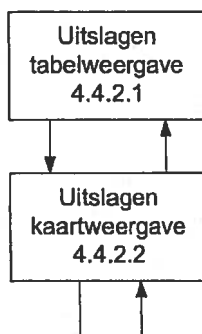
Afkorting / begrip	Uitleg
EK	Eerste kamer
Electoraat	Alle kiesgerechtigden
EP	Europees parlement
FO	Functioneel Ontwerp
GR	Gemeenteraad
Kiesdrempel	Het aantal geldige stemmen waarmee de meerderheid wordt verkregen
Opkomst	Het aantal opgekomen kiesgerechtigden
PS	Provinciale staten
RF	Referendum
TK	Tweede kamer
TO	Technisch Ontwerp

Appendix B. Samenhang schermen

1814 - 1917

1918 - heden

Q Delft - Rap568c
Technisch ontwerp

Technisch ontwerp verkiezingsuitslagen

Databank

Kiesraad

1275 - Databank verkiezingsuitslagen

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke
andere wijze dan ook, zonder
voorafgaande toestemming van
Q Delft
© 2011 Q Delft

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Q Delft
is gecertificeerd volgens ISO 9001:2000

Q Delft
Rotterdamseweg 183c
2629 HD Delft
T: 015-2682581
F: 015-2682591
W: <http://www.qdelft.nl>

2 november 2011

Auteur: **1**

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
DOCUMENTBEHEERSING	4
PROJECT	4
DISTRIBUTIELIJST	4
1. INLEIDING	5
2. ARCHITECTUUR.....	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Samenhang met Kiesraad website	6
2.3 Ondersteunde browsers.....	6
2.4 Systeemoverzicht.....	7
2.4.1 Lagenmodel	7
2.5 Beperkingen en aandachtspunten	8
2.5.1 Overgangen in regio's	8
2.5.2 GIS ontsluiting.....	8
2.6 Codeerrichtlijnen en werkwijze	8
2.7 Ontwikkelomgeving	8
2.8 Securitymodel	8
2.8.1 Applicatie security	8
2.8.2 Data Security.....	8
3.1	3
3.2	3
3.3	3
3.4	3
3.5	3
3.6	3
3.7	3
3.8	3
3.9	3
3.10	3
3.11	3
3.12	3
3.13	3
3.14	3
3.15	3
3.16	3
3.17	3
3.18	3
3.19	3
3.20	3
3.21	3
3.22	3
3.23	3
3.24	3
3.25	3
3.26	3
3.27	3
3.28	3
3.29	3
3.30	3
3.31	3
3.32	3
3.33	3
3.34	3
3.35	3
3.36	3
3.37	3
3.38	3
3.39	3
3.40	3
3.41	3
3.42	3
3.43	3
3.44	3
3.45	3
3.46	3
3.47	3
3.48	3
3.49	3
3.50	3
3.51	3
3.52	3
3.53	3
3.54	3
3.55	3
3.56	3
3.57	3
3.58	3
3.59	3
3.60	3
3.61	3
3.62	3
3.63	3
3.64	3
3.65	3
3.66	3
3.67	3
3.68	3
3.69	3
3.70	3
3.71	3
3.72	3
3.73	3
3.74	3
3.75	3
3.76	3
3.77	3
3.78	3
3.79	3
3.80	3
3.81	3
3.82	3
3.83	3
3.84	3
3.85	3
3.86	3
3.87	3
3.88	3
3.89	3
3.90	3
3.91	3
3.92	3
3.93	3
3.94	3
3.95	3
3.96	3
3.97	3
3.98	3
3.99	3
3.100	3

Documentbeheersing

Versie ¹	Datum	Beknopte beschrijving van wijzigingen	Auteur(s)
Rap568	30-10-08	Initiële versie	1
Rap568a	29-01-10	Afsluiten project	1
Rap568b	10-11-11	Bijwerken TO	1
Rap568c	24-11-11	Bijwerken TO n.a.v. mail 1 d.d. 16 november 2011 13:02	1

Project

Dit rapport is geschreven in opdracht van Kiesraad in het kader van het project *Databank verkiezingsuitslagen*.

Projectnummer Q Delft: 1275.

Opdrachtgever Kiesraad:	1
Contactpersoon Kiesraad:	1
Projectleider Q Delft:	1
Contactpersoon Q Delft:	1

Distributielijst

Naam	Functie
1	Opdrachtgever Kiesraad
1	Projectleider Q Delft
	Projectmedewerkers Q Delft

¹ Template: Technisch ontwerp.dot versie 3 – 16-11-2007

1. Inleiding

Dit is het technisch ontwerp van de Databank Verkiezingsuitslagen, ontwikkeld door QDelft in opdracht van de Kiesraad. In dit document wordt een technische beschrijving gegeven van de databank. Aan de orde komen de architectuur van de databank en zijn omgeving, het achterliggende databasemodel van de databank.

2. Architectuur

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving van de architectuur van het systeem gegeven.

2.1 Inleiding

De Databank Verkiezingsuitslagen bevat Eerste, Tweede, Provinciale, Gemeente en Europese verkiezingsuitslagen sinds 1848.

Nieuwe verkiezingsuitslagen kunnen relatief eenvoudig toegevoegd worden. Deze nieuwe verkiezingsuitslagen worden aangeleverd in een EML formaat.

De verkiezingsgegevens kunnen zowel in tabelvorm als in kaartvorm getoond worden. Er kan een selectie gemaakt worden voor een specifieke verkiezing, maar er kunnen ook 2 verkiezingen met elkaar vergeleken worden.

2.2 Samenhang met Kiesraad website

De website Databank Verkiezingsuitslagen is volledig onafhankelijk van de Kiesraad website gerealiseerd en is bereikbaar via <http://www.verkiezingsuitslagen.nl>

2.3 Ondersteunde browsers

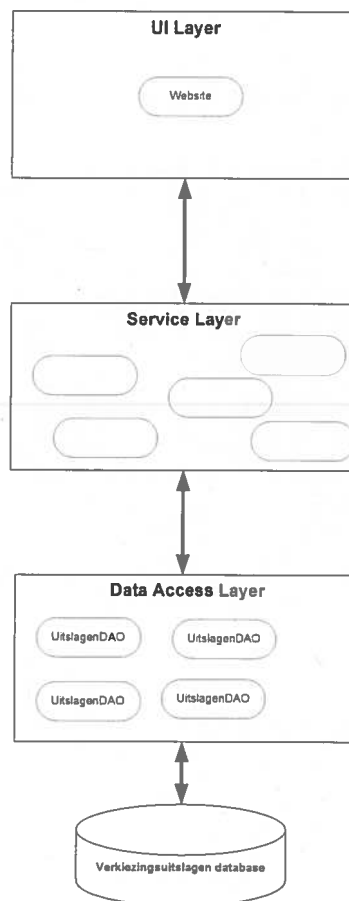
De Databank Verkiezingsuitslagen is specifiek ontwikkeld en getest voor Internet Explorer. Ondersteunde versies zijn IE7, IE8 en IE9.

Daarnaast werkt de Databank Verkiezingsuitslagen op dit moment correct in Firefox, maar is hiervoor niet specifiek getest.

2.4 Systeemoverzicht

2.4.1 Lagenmodel

Het lagenmodel is opgezet volgens Rap376, Q Delft Standaard Architectuur. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de webservice binnen dit project niet gebruikt wordt.

Figuur 1. Lagenmodel

2.5 Beperkingen en aandachtspunten

Aandachtspunten tijdens de data-updates zijn:

- Overgangen in regio's
- GIS ontsluiting

2.5.1 Overgangen in regio's

Tussen de verschillende verkiezingen in kan het voorkomen dat een gemeente, door gemeentelijke herindelingen, in een andere regio terechtkomt.

2.5.2 GIS ontsluiting

Een (groot) gedeelte van de verkiezingsuitslagen zijn ook geografisch (in een kaartje) opvraagbaar. Omdat per verkiezing de gebiedsindelingen verschillend kunnen zijn moeten er voor iedere verkiezing een set met kaarten beschikbaar gesteld worden.

2.6 Codeerrichtlijnen en werkwijze

Er wordt gewerkt volgens de richtlijnen uit Rap400, Q Delft Standaard Werkwijze.

2.7 Ontwikkelomgeving

De Verkiezingsuitslagen website wordt gerealiseerd in Visual Studio .Net 2005.

2.8 Securitymodel

In deze paragraaf wordt de beveiliging van de applicatie besproken.

2.8.1 Applicatie security

De verkiezingsuitslagen website is een publiek toegankelijke website en als zodanig niet beveiligd.

2.8.2 Data Security

[Redacted text block containing 5 lines of blacked-out content]

[REDACTED] 3 [REDACTED]
[REDACTED]
• [REDACTED]
• [REDACTED]
[REDACTED]
• [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
• [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

3

3

-
-
-

3

-
-
-
-

-
-
-

-
-

[REDACTED] 3 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

3

3

3

[Redacted text block]

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted text block]

3

[Redacted text block]

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

3

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED] 3 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED] 3

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

3

_____

_____

_____

10/10/2014

_____

3

_____

_____

_____

_____

_____

10/10/2016

_____

_____

3

_____

● [REDACTED]

_____

_____

_____

_____

© 2005 Blackwell Publishing Ltd

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

3

(b) [REDACTED]

(b) [REDACTED]

3

[illegible]

3

[REDACTED]

[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]

3

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

3

3

3

3

3

[REDACTED] 3

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 3

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3

_____
_____
_____
_____
_____

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]

A dark, textured surface, possibly a book cover or endpaper, with a small yellow number '3' near the top center. The texture is grainy and uneven, with some lighter and darker patches. The number '3' is bright yellow and stands out against the dark background.

- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]

3

3

3

3 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[illegible]

3
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3
[Redacted text block]

3

3

3

Appendix A. Referenties

Code	Titel	Versie	Auteur(s)
Rap432d	Analyse en ontwerp database verkiezingsuitslagen	d	1 1

Functionaliteit importmodule databank verkiezingsuitslagen

Omschrijving

Een beveiligde (web)applicatie die gebruikers de mogelijkheid biedt om verkiezingsuitslagen toe te voegen aan de databank verkiezingsuitslagen en om verkiezingsuitslagen te controleren en te corrigeren voordat deze live in de databank verkiezingsuitslagen worden gezet.

Functionaliteit

- Het aanmaken van een bepaald type verkiezingsuitslagen. De volgende typen verkiezingen worden onderscheiden:
  - o Uitslagen 1848 – 1917: Eerste Kamer, Tweede Kamer, Provinciale Staten, Gemeenteraad
  - o Uitslagen 1918-heden: Eerste Kamer, Tweede Kamer, Provinciale Staten, Gemeenteraad, Gemeenteraad (herindeling), Gemeenteraad (uitgestelde verkiezingen), Eilandsraad, Europees Parlement, Referendum
- Het toevoegen van verkiezingsuitslagen doormiddel van het inlezen van Excel of EML bestanden.
- Het controleren van de ingelezen uitslagen en het tonen van de uitslagen en de eventueel geconstateerde onjuistheden in de stemtotalen.
- De mogelijkheid om de ingelezen uitslagen te corrigeren of opnieuw in te lezen.
- Het accepteren van de uitslagen waarna de uitslagen worden opgenomen in de publiek toegankelijke databank verkiezingsuitslagen.
- Het aanmaken, wijzigen en verwijderen van gebruikers die toegang hebben tot de applicatie.
- De applicatie is enkel toegankelijk voor gebruikers.
- De applicatie registreert de acties van de gebruikers in een logfile, zodat achteraf kan worden nagegaan welke acties op de databank verkiezingsuitslagen hebben plaatsgevonden.

Procedure toevoegen verkiezingsuitslagen

- 1 Aanmaken van een bepaald type verkiezingsuitslagen
  - a. Opgeven van de datum, type verkiezing, periode, enz.
- 2 Inlezen uitslagenbestanden
  - a. Uitslagen 1848 – 1917: Excel bestanden (Excel formaat 1848 – 1917)
  - b. Uitslagen 1918-heden: EML (EML bestanden overzicht) en Excel bestanden (Excel formaat 1918 – heden)
- 3 Controleren of de uitslagen van de verschillende niveaus overeenkomen met de uiteindelijke uitslag (geautomatiseerd).
- 4 Overzicht van de uitslagen.
- 5 Eventueel de uitslagen corrigeren of opnieuw inlezen.
- 6 Accepteren van de uitslagen voor publicatie op de website verkiezingsuitslagen.

Functionaliteit document management module

Omschrijving

Een beveiligde, via het internet toegankelijke, website waar gebruikers toegang kunnen krijgen tot digitale documenten en bestanden.

Functionaliteit

- Gebruikers toegang geven tot bepaalde bestanden.
- Het toevoegen van bestanden en deze gestructureerd kunnen onderverdelen.
- Het kunnen zoek naar bestanden.
- De mogelijkheid om naar gebruikers een (e-mail) bericht te zenden als bestanden beschikbaar zijn.
- De website is enkel toegankelijk voor geregistreerde gebruikers.
- De website en de communicatie tussen de gebruiker en de website is beveiligd.
- Aan gebruikers kunnen (beperkte) gebruikersrechten worden toegedeeld, zoals raadplegen (downloaden), toevoegen en/of verwijderen van bestanden.
- De mogelijkheid om gebruikers toe te voegen en om toegangsrechten te wijzigen.
- De website registreert de acties van de gebruikers in een logfile, zodat kan worden nagegaan welke gebruikers zijn ingelogd, welke bestanden zijn geraadpleegd, toegevoegd en verwijderd.
- De website is tevens te benaderen met behulp van een tablet-pc/iPad.

Doel

Het doel van de website is om gebruikers, leden van de Kiesraad en werknemers van het secretariaat, toegang te geven via het internet tot bepaalde documenten in een afgeschermd omgeving. In eerste instantie zullen de vergaderstukken voor de Kiesraadvergaderingen via de website worden verspreid. De vergaderstukken zullen voornamelijk als PDF of als Word documenten worden verspreid.

Beoogd gebruik Kiesraadvergaderingen

Door het secretariaat wordt een vergaderdossier aangemaakt voor Kiesraadvergaderingen. Een vergaderdossier wordt van te voren aangemaakt, in deze fase is het dossier nog niet voor gebruikers (leden Kiesraad) beschikbaar. Nadat de documenten voor een bepaalde vergadering in het dossier zijn opgenomen, wordt het dossier voor hen beschikbaar gemaakt. Op dat moment krijgen de gebruikers hiervan een (e-mail) bericht. Gebruikers kunnen de vergaderstukken in het dossier raadplegen (en eventueel opslaan op de eigen computer). De beoogde structuur waarin de vergaderstukken worden opgeslagen is: Kiesraadstukken – Jaartal vergaderingen – vergaderdossier datum – vergaderstukken. Van belang is dat een logische volgorde voor het weergeven van de vergaderdossiers en vergaderstukken mogelijk is en ingesteld kan worden.

ALGEMENE RIJKSVOORWAARDEN BIJ IT-OVEREENKOMSTEN (ARBIT)

Versie ARBIT 2010

ALGEMENE BEPALINGEN	5
BIJZONDERE BEPALINGEN KOOP	20
BIJZONDERE BEPALINGEN GEBRUIKSRECHTEN	21
BIJZONDERE BEPALINGEN OPDRACHTEN	24
BIJZONDERE BEPALINGEN ONDERHOUD	28
TOELICHTING BIJ DE ALGEMENE RIJKSVOORWAARDEN IT-OVEREENKOMSTEN (ARBIT)	32

INHOUDSOPGAVE

ALGEMENE BEPALINGEN	5
artikel 1. Begrippen	5
artikel 2. Contactpersonen en escalatie.....	7
artikel 3. Status van mededelingen	7
artikel 4. Onderzoek- en informatieverplichting.....	7
artikel 5. Kwaliteitsborging.....	8
artikel 6. Aflevering.....	8
artikel 7. Risico- en eigendomsovergang.....	8
artikel 8. Intellectuele eigendomsrechten	8
artikel 9. Documentatie.....	9
artikel 10. Vergunningen	9
artikel 11. Acceptatie	10
artikel 12. Garanties	10
artikel 13. Ondersteuning en Onderhoud.....	11
artikel 14. Facturering, korting en Meerwerk.....	11
artikel 15. Betaling en controle	11
artikel 16. Voorschot	12
artikel 17. Geheimhouding	12
artikel 18. Verwerking persoonsgegevens	13
artikel 19. Beveiligingsprocedures en huisregels	14
artikel 20. Arbeidsomstandigheden	14
artikel 21. Melding in publicaties en/of reclame-uitingen.....	14
artikel 22. Vervanging Personeel van Wederpartij	14
artikel 23. Onderaanneming	15
artikel 24. Overdracht rechten en verplichtingen.....	15
artikel 25. Dreigende vertraging	15
artikel 26. Aansprakelijkheid.....	15
artikel 27. Overmacht	16
artikel 28. Gebreken in de samenwerking met andere programmatuur of apparatuur.....	16
artikel 29. Verzekering.....	16
artikel 30. Ontbinding en opzegging	17
artikel 31. Behoud recht om nakoming te vorderen	18
artikel 32. Exitclausule.....	18
artikel 33. Overname van personeel, omkoping en belangenverstrengeling	18
artikel 34. Voortdurende verplichtingen	18
artikel 35. Vervolgopdracht.....	19
artikel 36. Nietige bepalingen	19
artikel 37. Geschillen en toepasselijk recht.....	19
BIJZONDERE BEPALINGEN KOOP	20

artikel 38. Installatie	20
artikel 39. Garanties	20
artikel 40. Bijzondere informatieverplichting	20
artikel 41. Modificaties van Producten	20
BIJZONDERE BEPALINGEN GEBRUIKSRECHTEN	21
artikel 42. Aanvullende begripsbepalingen	21
artikel 43. Aard en inhoud van het Gebruiksrecht	21
artikel 44. Garanties	22
artikel 45. Verstrekken van een Installatiekopie	22
artikel 46. Omzetting in andere Gebruiksrechten	22
artikel 47. Escrow	23
BIJZONDERE BEPALINGEN OPDRACHTEN	24
OPDRACHTEN ALGEMEEN	24
artikel 48. Aanvullende begripsbepalingen	24
artikel 49. Plaats en tijden werkzaamheden	24
artikel 50. Inzet specifiek Personeel	24
artikel 51. Voortgangsrapportage en werkoverleg	24
artikel 52. Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	25
SPECIFIEKE OPDRACHTEN	25
Adviesdiensten	25
artikel 53. Dagelijkse leiding en toezicht	25
artikel 54. Projectleiders	25
artikel 55. Projectfasering	25
Ontwikkeling Maatwerkprogrammatuur	25
artikel 56. Leiding en toezicht, benoeming projectleiders en projectfasering	25
artikel 57. Oplevering Maatwerkprogrammatuur	25
artikel 58. Acceptatieprocedure Maatwerkprogrammatuur	25
artikel 59. Gebruik open source programmatuur	26
artikel 60. Onderhoud Maatwerkprogrammatuur	26
Detachering	26
artikel 61. Toepasselijkheid	26
artikel 62. Garanties	26
artikel 63. Werkdagen en -tijden	27
artikel 64. Uitlening en tewerkstelling buiten Nederland	27
artikel 65. Verlof- en cursusdagen	27
artikel 66. Vrijwaring	27
artikel 67. Inlenersaansprakelijkheid	27
BIJZONDERE BEPALINGEN ONDERHOUD	28
ONDERHOUD ALGEMEEN	28

artikel 68. Aanvullende begripsbepalingen	28
artikel 69. Onderhoud op reeds eerder verrichte Prestaties.....	28
artikel 70. Ingangstijdstip Onderhoud	29
artikel 71. Plaats en tijden uitvoering Onderhoud	29
artikel 72. Voortgangsrapportage en werkoverleg	29
artikel 73. Correctief Onderhoud en tijdelijke oplossingen	29
artikel 74. Preventief Onderhoud.....	29
artikel 75. Aan-, afmelding en prioritering van Storingen	29
artikel 76. Nakoming Service levels.....	30
artikel 77. Onderhoud door anderen dan Opdrachtnemer	30
artikel 78. Testen resultaat Onderhoud	30
artikel 79. Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	30
SPECIFIEK ONDERHOUD	30
Producten.....	30
artikel 80. Modificaties Producten.....	30
artikel 81. Vervanging onderdelen	30
Programmatuur.....	31
artikel 82. Omvang Onderhoud	31
artikel 83. Ondersteuning	31
artikel 84. Verbeterde en Nieuwe versies	31
TOELICHTING BIJ DE ALGEMENE RIJKSVOORWAARDEN IT-OVEREENKOMSTEN (ARBIT)	32
Algemene inleiding.....	33
1.1 Totstandkoming en opzet ARBIT	33
1.2. Trendbreuken	34
1.3. Reikwijdte ARBIT	34
1.4. Afwijkingen van de ARBIT	35
1.5. Duurzaam inkopen.....	35
1.6. Status Toelichting	35
1.7. Evaluatie.....	35
1.8. De overheid die contracteert.	36
Artikelsgewijze toelichting bij de ARBIT.....	36

ALGEMENE RIJKSVOORWAARDEN BIJ IT-OVEREENKOMSTEN (ARBIT)

ALGEMENE BEPALINGEN

De Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT) bestaan uit deze Algemene bepalingen en Bijzondere bepalingen. Deze Algemene bepalingen hebben betrekking op alle IT-overeenkomsten die Opdrachtgever aangaat. De Bijzondere bepalingen hebben betrekking op specifieke IT-overeenkomsten die Opdrachtgever aangaat.

artikel 1. Begrippen

In deze voorwaarden wordt onder de navolgende begrippen, indien met een beginhoofdletter gebruikt, verstaan:

- 1.1. Acceptatie: de goedkeuring door Opdrachtgever van (onderdelen van) de Prestatie.
- 1.2. Acceptatieprocedure: in de Overeenkomst vastgelegde procedure met behulp waarvan Opdrachtgever beoordeelt of hij al dan niet overgaat tot Acceptatie van de Prestatie.
- 1.3. Aflevering: de bezorging door Wederpartij van Producten op de bij de Overeenkomst bepaalde wijze, blijkend uit een door Opdrachtgever afgegeven bewijs van ontvangst daarvan.
- 1.4. Bestek: de aan Wederpartij ter beschikking gestelde documenten (incl. nadere toelichtingen en wijzigingen) waarin de organisatie van Opdrachtgever, de Prestatie en het door Opdrachtgever beoogde gebruik daarvan alsmede de aanbestedingsprocedure zijn beschreven en toegelicht.
- 1.5. Bijlage: een aanhangsel bij de Overeenkomst dat daar na parafering door partijen onderdeel van uitmaakt.
- 1.6. Broncode: het geheel van programma-instructies in hun oorspronkelijke programmeertaal met inbegrip van daarbij behorende Documentatie, bedoeld voor uitvoering door een computer, in een zodanige vorm dat een programmeur die beschikt over kennis en ervaring van de gebruikte programmeerwijze en techniek, daarmee de programmatuur kan wijzigen.
- 1.7. Documentatie: iedere beschrijving van de Prestatie en de eigenschappen daarvan al dan niet specifiek bestemd voor de installatie, Implementatie, het gebruik, beheer en/of het onderhoud daarvan.
- 1.8. Fatale termijn: een nadrukkelijk als zodanig door partijen overeengekomen termijn bij overschrijding waarvan de partij ten aanzien van wie de termijn is gesteld terstond, dat wil zeggen zonder ingebrekestelling, in verzuim geraakt.
- 1.9. Gebrek: iedere storing en/of ander mankement als gevolg waarvan de Prestatie niet geschikt is voor het Overeengekomen gebruik.
- 1.10. Gebruiksrecht: het recht op grond waarvan Opdrachtgever bevoegd is tot het installeren en gebruiken van Standaardprogrammatuur overeenkomstig het Overeengekomen gebruik met inbegrip van alle daarvoor redelijkerwijs noodzakelijke al dan niet tijdelijke vereenvoudigingen en openbaarmakingen.

- 1.11. Implementatie: het geheel van handelingen en maatregelen nodig om de organisatie van Opdrachtgever geschikt te maken voor het Overeengekomen gebruik van het Product en/of Programmatuur.
- 1.12. Installatie: het door Wederpartij plaatsen en aansluiten van het Product en/of het invoeren van Programmatuur.
- 1.13. Leverancier: de Wederpartij bij de Overeenkomst die zich heeft verplicht tot de levering van een Product dan wel het verschaffen van een Gebruiksrecht.
- 1.14. Materialen: voor installatie, implementatie, gebruik en/of onderhoud van de Prestatie benodigde (hulp)zaken zoals kabels, smartcards en fysieke gegevensdragers waarop Programmatuur wordt aangeleverd.
- 1.15. Meerwerk: niet in de Opdracht begrepen werkzaamheden die leiden tot kosten die de Vergoeding te boven gaan.
- 1.16. Nieuwe versie: een opvolgende versie van de Standaardprogrammatuur met in overwegende mate nieuwe of gewijzigde functionaliteiten, al dan niet onder een andere naam uitgebracht.
- 1.17. Objectcode: Vertaling van de Broncode in een direct door een computer leesbare en uitvoerbare code.
- 1.18. Onderhoud: door Opdrachtnemer uit te voeren werkzaamheden gericht op het herstellen en/of verbeteren van de Prestatie.
- 1.19. Opdracht: door Opdrachtnemer ten behoeve van Opdrachtgever te verrichten werkzaamheden, anders dan op grond van arbeidsovereenkomst.
- 1.20. Opdrachtgever: de partij ten behoeve waarvan de Overeenkomst wordt gesloten.
- 1.21. Opdrachtnemer: de Wederpartij bij de Overeenkomst die zich heeft verplicht tot het uitvoeren van de Opdracht.
- 1.22. Oplevering: het aanbieden door Opdrachtnemer van (onderdelen van) de Prestatie ter Acceptatie.
- 1.23. Overeengekomen gebruik: het door Opdrachtgever beoogde gebruik van de Prestatie zoals dat ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst op grond van het Bestek en/ of op basis van de in artikel 4 bedoelde informatie, voor Wederpartij kenbaar is of redelijkerwijs moet zijn, een en ander voor zover dat gebruik in de Overeenkomst niet uitdrukkelijk is uitgesloten of beperkt.
- 1.24. Overeenkomst: de afspraken tussen Opdrachtgever en Wederpartij waarvan de Voorwaarden onderdeel uitmaken.
- 1.25. Patch: als tijdelijk bedoelde correctie van Standaardprogrammatuur.
- 1.26. Personeel: de door partijen bij de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden en/of hulppersonen.
- 1.27. Prestatie: het door Wederpartij te leveren Product, de door deze uit te voeren Opdracht of het door deze te verstrekken Gebruiksrecht dan wel een combinatie daarvan, waaronder begrepen Materialen en Documentatie.
- 1.28. Product: de zaak die Leverancier op basis van de Overeenkomst aan Opdrachtgever levert.

- 1.29. Programmatuur: de door Wederpartij op te leveren set programmaregels zoals die, op directe of indirecte wijze, door een computer kan worden gebruikt om een bepaald, nader omschreven, resultaat tot stand te brengen. Programmatuur kan worden onderscheiden in Standaard- of Maatwerkprogrammatuur.
- 1.30. Standaardprogrammatuur: voor algemeen gebruik ontwikkelde Programmatuur die niet exclusief aan Opdrachtgever beschikbaar wordt gesteld.
- 1.31. Verbeterde versie: een opvolgende versie van de Standaardprogrammatuur waarin Gebreken zijn hersteld en/of de werking daarvan anderszins is verbeterd.
- 1.32. Vergoeding: de in totaal voor de Prestatie overeengekomen prijs.
- 1.33. Voorwaarden: de Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT) bestaande uit deze Algemene bepalingen en alle Bijzondere bepalingen.
- 1.34. Wederpartij: de Opdrachtnemer of Leverancier met wie de Overeenkomst is aangegaan.
- 1.35. Werkdagen: kalenderdagen, behoudens weekenden en algemeen erkende feestdagen in de zin van art. 3 van de Algemene termijnenwet.

artikel 2. Contactpersonen en escalatie

- 2.1. Partijen wijzen elk een contactpersoon aan die de contacten over de uitvoering van de Overeenkomst onderhoudt. Partijen informeren elkaar over wie zij als contactpersoon hebben aangewezen.
- 2.2. Contactpersonen kunnen partijen alleen vertegenwoordigen en binden voor zover het betreft de uitvoering van de Overeenkomst. Tot wijziging van de Overeenkomst zijn zij niet bevoegd.
- 2.3. Onverkort het bepaalde in artikel 37 beschikken Partijen over een interne escalatieprocedure of dragen zij zorg voor het opstellen daarvan.

artikel 3. Status van mededelingen

Mededelingen, waaronder begrepen toezeggingen of (nadere) afspraken, van de ene aan de andere partij van belang voor de uitvoering van de Overeenkomst, binden partijen alleen indien ze schriftelijk door een daartoe bevoegde persoon zijn gedaan of bevestigd.

artikel 4. Onderzoek- en informatieverplichting

- 4.1. Ter bepaling van het door Opdrachtgever met de Prestatie beoogde gebruik heeft Wederpartij zich in voldoende mate op de hoogte gesteld van:
  - a. de doelstellingen, in verband waarmee Opdrachtgever de Overeenkomst aangaat;
  - b. de organisatie van Opdrachtgever, voor zover van belang voor de Overeenkomst.
- 4.2. Bij de uitvoering van de onderzoek- en informatieverplichting van artikel 4.1 heeft Wederpartij zich tevens een oordeel gevormd over de haalbaarheid van de Prestatie binnen de door Opdrachtgever daarvoor aangegeven kaders.
- 4.3. Opdrachtgever heeft Wederpartij, met het oog op het bepaalde in artikel 4.1, van voldoende informatie voorzien. Opdrachtgever verstrekt Wederpartij op verzoek aanvullende informatie voor zover die niet van vertrouwelijke aard is en in redelijkheid relevant moet worden geacht voor de uitvoering van de Overeenkomst. Bij eventuele onduidelijkheid doet Wederpartij tijdig navraag bij Opdrachtgever.

- 4.4. Partijen houden elkaar op de hoogte van ontwikkelingen en veranderingen die van belang (kunnen) zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst.

artikel 5. Kwaliteitsborging

Opdrachtgever is steeds bevoegd maatregelen te treffen gericht op borging van de kwaliteit van de Prestatie. Wederpartij is gehouden aan die maatregelen in redelijkheid zijn medewerking te verlenen en aan de uitkomsten daarvan in redelijkheid uitvoering te geven.

artikel 6. Aflevering

- 6.1. Wederpartij verricht de Aflevering in één keer.
- 6.2. Partijen controleren bij Aflevering visueel op hoeveelheid en aan de buitenkant waarneembare beschadiging.
- 6.3. Bij een geconstateerde beschadiging hoeft Opdrachtgever het Product niet in ontvangst te nemen. Dit laat de verplichting van Wederpartij tot tijdige Aflevering onverlet.
- 6.4. Opdrachtgever verstrekt Wederpartij een bewijs van ontvangst voor de in ontvangst genomen Producten. Dit bewijs laat de rechten van Opdrachtgever uit hoofde van de Overeenkomst onverlet.
- 6.5. Wederpartij maakt zoveel mogelijk gebruik van duurzame verpakkingsmiddelen en draagt zorg voor een milieuvriendelijke afvoer daarvan.

artikel 7. Risico- en eigendomsovergang

- 7.1. Het risico van beschadiging of verlies van Producten die het voorwerp van de Prestatie zijn of onderdeel van de Prestatie uitmaken gaat bij Aflevering over op Opdrachtgever.
- 7.2. Onverminderd het bepaalde in artikel 8 gaat de eigendom van (onderdelen van) de Prestatie bij Acceptatie over op Opdrachtgever.

artikel 8. Intellectuele eigendomsrechten

- 8.1. Alle intellectuele eigendomsrechten die ten aanzien van de Prestatie waar en wanneer ook kunnen of zullen kunnen worden uitgeoefend, berusten bij:
- a. Opdrachtgever voor zover het betreft een Prestatie die specifiek voor Opdrachtgever is of wordt ontworpen of vervaardigd en/of onder leiding of toezicht van Opdrachtgever dan wel aan de hand van diens instructies of ontwerpen is of wordt gerealiseerd. Voor zover nodig worden deze rechten op grond van de Overeenkomst door Wederpartij aan Opdrachtgever overgedragen welke overdracht reeds nu voor alsdan door Opdrachtgever wordt aanvaard;
  - b. Wederpartij of een derde in alle overige gevallen. Wederpartij verleent in dat geval aan Opdrachtgever een nader bij de Overeenkomst te bepalen niet exclusief recht tot gebruik van de Prestatie dat in ieder geval toereikend is voor nakoming van het in de Overeenkomst(en) bepaalde.
- 8.2. Door ondertekening van de Overeenkomst worden de in artikel 8.1 sub a bedoelde rechten aan Opdrachtgever overgedragen. Voorzover voor de overdracht van die rechten op enig moment een nadere akte is vereist, machtigt Wederpartij Opdrachtgever hierbij voor dat geval onherroepelijk een dergelijke akte op te maken en deze mede namens Wederpartij te ondertekenen en ander onverminderd de verplichting van Wederpartij om op eerste verzoek van Opdrachtgever aan de overdracht van deze rechten medewerking te verlenen zonder daarbij voorwaarden te kunnen stellen. Wederpartij machtigt voorzover nodig Opdrachtgever hierbij tevens onherroepelijk om de

overdracht van deze intellectuele eigendomsrechten in de desbetreffende registers in of over te (doen) schrijven.

- 8.3. Bij verschil van mening tussen partijen over intellectuele eigendomsrechten op (delen van) een Prestatie wordt er, behoudens tegenbewijs, vanuit gegaan dat die rechten bij Opdrachtgever berusten. Opdrachtgever mag ongeacht de uitkomst van dat geschil voortgaan met het Overeengekomen gebruik.
- 8.4. Wederpartij doet hierbij, voorzoveel als nodig, mede namens zijn Personeel, afstand van alle eventueel aan hem toekomende zogenoemde persoonlijkheidsrechten als bedoeld in artikel 25 lid 1, sub a t/m c Auteurswet, in de mate waarin die regelgeving zodanige afstand toelaat. Wederpartij garandeert Opdrachtgever bevoegd te zijn om deze afstand mede namens zijn Personeel te verrichten.
- 8.5. Wederpartij vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van derden terzake van een (gestelde) inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van die derden, zulks met inbegrip van persoonlijkheidsrechten als bedoeld in artikel 25, eerste lid van de Auteurswet, vergelijkbare aanspraken met betrekking tot kennis, ongeoorloofde mededinging en dergelijke daaronder begrepen. Wederpartij neemt op eerste verzoek van Opdrachtgever de verdediging op zich in iedere procedure die in verband met de Prestatie tegen Opdrachtgever mocht worden ingesteld wegens inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van een derde. Opdrachtgever zal Wederpartij in verband daarmee onverwijld van een dergelijke actie in kennis stellen en aan Wederpartij de noodzakelijke volmachten en hulp verstrekken. Wederpartij vrijwaart Opdrachtgever tevens tegen alle schade en kosten waartoe die in een dergelijke procedure mocht worden veroordeeld alsook tegen de kosten van die procedure zelf waaronder, maar niet beperkt tot, de kosten die verband houden met het inwinnen van juridisch advies in verband daarmee.
- 8.6. Wederpartij zal in geval van een gestelde inbreuk op het intellectuele eigendomsrecht van een derde, op zijn kosten alle maatregelen treffen die kunnen bijdragen tot voorkoming van stagnatie van Opdrachtgevers bedrijfsvoering en tot beperking van door Opdrachtgever als gevolg daarvan te maken kosten en/of te lijden schade.
- 8.7. Onverminderd het bepaalde in artikel 8.5 en 8.6 kan Opdrachtgever, indien derden hem terzake van schending van intellectuele eigendomsrechten in rechte betrekken, de Overeenkomst buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden, een en ander onverminderd zijn verdere rechten jegens Wederpartij, waaronder maar niet beperkt, tot enig recht op schadevergoeding.

artikel 9. Documentatie

- 9.1. Documentatie is zodanig opgesteld dat de Prestatie met behulp daarvan door Opdrachtgever en derden naar behoren kan worden gebruikt, beheerd en onderhouden.
- 9.2. Opdrachtgever mag Documentatie, zonder daarvoor een nadere vergoeding verschuldigd te zijn, verveelvoudigen, wijzigen en voor gebruik binnen zijn organisatie openbaar maken, mits daarop voorkomende aanduidingen van auteursrechten e.d. worden gehandhaafd.

artikel 10. Vergunningen

- 10.1. Voor zover voor de uitvoering van de Overeenkomst krachtens enig nationaal of internationaal voorschrift een vergunning is vereist, is Wederpartij verantwoordelijk voor het verkrijgen en behouden van een dergelijke vergunning.

- 10.2. Wederpartij stelt Opdrachtgever onverwijld in kennis van alles wat naar zijn oordeel strijd met de vergunning oplevert of kan opleveren.

artikel 11. Acceptatie

- 11.1. Opdrachtgever is niet gehouden tot enige betaling aan de Wederpartij alvorens Acceptatie heeft plaatsgevonden. Betalingen die voorafgaand aan Acceptatie worden verricht, vinden steeds plaats onder de opschortende voorwaarde van Acceptatie.
- 11.2. Opdrachtgever deelt binnen 14 dagen na Oplevering c.q. Aflevering aan Wederpartij mee of hij de Prestatie accepteert. Hij kan dat doen door een expliciet daarvoor bedoelde mededeling of door toezending van het testverslag als bedoeld in artikel 58.3 indien de Maatwerkprogrammatuur daarin wordt goedgekeurd.
- 11.3. Acceptatie omvat de Documentatie.
- 11.4. Indien Opdrachtgever niet in staat is om binnen de in artikel 11.2 genoemde termijn aan Wederpartij mee te delen of hij de Prestatie accepteert, meldt hij dat voor afloop van die termijn aan Wederpartij onder opgaaf van redenen en van de termijn waarbinnen hij alsnog wel aan Wederpartij zal mededelen of hij de Prestatie accepteert.
- 11.5. Bij het uitblijven van enige mededeling als bedoeld in artikel 11.2 of 11.4 alsmede in het geval de aanvullende termijn voor Acceptatie, als bedoeld in artikel 11.4, zonder nader bericht van Opdrachtgever is verstreken, geldt de Prestatie als door Opdrachtgever geaccepteerd.
- 11.6. Indien Opdrachtgever de Prestatie accepteert ondanks de geconstateerde aanwezigheid van een of meer Gebreken, stelt hij de Wederpartij daarvan bij de mededeling of in het testverslag bedoeld in artikel 11.2, in kennis. Wederpartij herstelt die Gebreken met in achtneming van het bepaalde in artikel 12.5.

artikel 12. Garanties

- 12.1. Wederpartij garandeert dat hij alleen Personeel inzet dat beschikt over de overeengekomen dan wel voor het verrichten van de Prestatie benodigde vaardigheden en kwalificaties, rekening houdend met de aard van de te leveren Prestatie en de wijze waarop Wederpartij zich als deskundige heeft gepresenteerd. Hij garandeert tevens dat het door hem ingezette Personeel voldoet aan de eisen die dienaangaande aan een vergelijkbare dienstverlener als redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot mogen worden gesteld.
- 12.2. Wederpartij garandeert dat hij geen Personeel aan Opdrachtgever ter beschikking stelt of bij deze werkzaam laat zijn dat tevens werkzaam is voor derden indien dat Personeel daardoor in een belangenconflict kan komen.
- 12.3. Wederpartij garandeert voor de duur van twaalf maanden na Acceptatie, dat hij Gebreken voor zijn rekening herstelt. Indien Opdrachtgever een beroep wil doen op deze garantie, stelt hij Wederpartij daarvan schriftelijk en in spoedgevallen telefonisch op de hoogte. Wederpartij herstelt Gebreken onverwijld rekening houdend met de ernst en de aard daarvan. Herstel vindt waar nodig plaats in overleg met Opdrachtgever. Indien Wederpartij aantoonbaar sprake is van een Gebrek dat Opdrachtgever redelijkerwijs bij het uitvoeren van de Acceptatieprocedure had moeten constateren mag hij extra kosten die als gevolg daarvan met het herstel van dat Gebrek zijn gemoeid aan Opdrachtgever in rekening brengen.

- 12.4. Indien Wederpartij ter uitvoering van de garantie als bedoeld in artikel 12.3 een tijdelijke oplossing aanbrengt, vergoedt hij schade die Opdrachtgever als gevolg daarvan lijdt. Artikel 26 is daarbij van overeenkomstige toepassing.
- 12.5. Wederpartij garandeert in aanvulling op artikel 12.3 dat hij Gebreken die Opdrachtgever tijdens de Acceptatieprocedure heeft geconstateerd, maar die voor hem geen reden vormden om niet tot Acceptatie over te gaan, met bekwame spoed na Acceptatie voor zijn rekening zal herstellen.
- 12.6. De in artikel 12.3 bedoelde garantie geldt niet voor zover Wederpartij aantoont dat een Gebrek is ontstaan als gevolg van een, zonder zijn toestemming, door Opdrachtgever of een door deze ingeschakelde derde in de Prestatie aangebrachte wijziging. De garantie geldt evenmin indien een Gebrek aantoonbaar het gevolg is van onjuist, onzorgvuldig of ondeskundig gebruik van de Prestatie door Opdrachtgever.
- 12.7. Wederpartij garandeert dat hij de Prestatie tot 5 jaar na datum van Acceptatie kan onderhouden, waarvan tenminste 3 jaar op de in de Bijzondere bepalingen Onderhoud bepaalde wijze.

artikel 13. Ondersteuning en Onderhoud

- 13.1. Wederpartij maakt Opdrachtgever en diens Personeel op verzoek vertrouwd met het gebruik van de Prestatie. Indien Wederpartij tevens belast is geweest met de Implementatie van de Prestatie, wordt die ondersteuning in beginsel gegeven door Personeel dat daarbij betrokken is geweest.
- 13.2. Aard, omvang, duur en (indien van toepassing) kosten van de ondersteuning worden afzonderlijk in de Overeenkomst vermeld.
- 13.3. Indien Opdrachtgever dat wenst onderhoudt Wederpartij de Prestatie met inachtneming van het bepaalde in artikel 12.7.

artikel 14. Facturering, korting en Meerwerk

- 14.1. Wederpartij factureert op de in de Overeenkomst voorgeschreven wijze.
- 14.2. Wederpartij verzendt de factuur elektronisch zodat deze met inachtneming van de door Opdrachtgever gegeven specificaties elektronisch kan worden ontvangen en verwerkt.
- 14.3. Een overeengekomen korting op de Vergoeding of boete komt Opdrachtgever toe onverminderd diens andere rechten of vorderingen, waaronder begrepen, maar niet beperkt tot:
- a. zijn vordering tot nakoming van de overeengekomen verplichting tot het verrichten van de Prestatie;
  - b. zijn recht op schadevergoeding en/of;
  - c. zijn recht op ontbinding.
- 14.4. Meerwerk wordt tijdig aan Opdrachtgever gemeld, steeds apart gefactureerd en komt niet voor vergoeding in aanmerking dan na instemming van Opdrachtgever.

artikel 15. Betaling en controle

- 15.1. Opdrachtgever voldoet de door hem op basis van de Overeenkomst aan Wederpartij verschuldigde bedragen uiterlijk binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur indien deze voldoet aan het bepaalde in artikel 14.1. De termijn van 30 dagen begint te lopen vanaf de datum van ontvangst van de factuur of wanneer dat moment later gelegen is vanaf de datum van Acceptatie.

- 15.2. Indien Opdrachtgever een factuur zonder geldige reden niet binnen de in artikel 15.1 bedoelde termijn heeft voldaan, is hij van rechtswege de rente als bedoeld in artikel 6:119a Burgerlijk Wetboek over het openstaande bedrag verschuldigd. Wederpartij heeft geen recht op rentevergoeding, indien de desbetreffende factuur niet voldoet aan overeengekomen vereisten.
- 15.3. Opdrachtgever kan een door Wederpartij toegezonden factuur door een door hem aan te wijzen accountant als bedoeld in artikel 2:393 lid 1 Burgerlijk Wetboek op inhoudelijke juistheid laten controleren. Wederpartij verleent deze accountant inzage in boeken en bescheiden en verstrekt hem alle gegevens en informatie die hij verlangt. De controle is vertrouwelijk en strekt zich niet verder uit dan voor het verifiëren van de factuur is vereist. De accountant brengt zijn rapportage met bekwame spoed aan beide partijen uit. De kosten van het accountantsonderzoek komen voor rekening van Opdrachtgever, tenzij uit het onderzoek van de accountant blijkt dat de factuur niet juist of onvolledig is, in welk geval de kosten van het accountantsonderzoek voor rekening van Wederpartij komen.
- 15.4. Opdrachtgever kan de betaling van een factuur of het deel daarvan waarover tussen partijen geen overeenstemming bestaat opschorten gedurende de periode van het accountantsonderzoek. Van deze bevoegdheid maakt Opdrachtgever uitsluitend gebruik, indien bij hem in redelijkheid twijfel kan bestaan over de juistheid van de desbetreffende factuur.
- 15.5. In geval van overschrijding van een betalingstermijn door Opdrachtgever of (gedeeltelijke) niet-betaling door Opdrachtgever van een factuur omdat deze van mening is dat de factuur onjuist of de Prestatie ondeugdelijk is, doet Wederpartij afstand van enig recht om de werkzaamheden op te schorten of te beëindigen.

artikel 16. Voorschot

- 16.1. Indien Opdrachtgever ter uitvoering van de Overeenkomst een betaling verricht voor een Prestatie die nog niet is geaccepteerd, kan hij verlangen dat Wederpartij voorafgaand aan die betaling(en) een kredietinstellingsgarantie 'op afroep' aan hem afgeeft ter waarde van het (de) vooraf betaalde bedrag(en). Aan de kredietinstellingsgarantie zijn voor Opdrachtgever geen kosten verbonden. Wordt de Prestatie vanwege een toerekenbare tekortkoming aan de zijde van Wederpartij niet binnen de overeengekomen termijn geaccepteerd, dan is Wederpartij de wettelijke rente over het voorschot verschuldigd voor de tijd dat de tekortkoming voortduurt.
- 16.2. De kredietinstellingsgarantie 'op afroep' wordt afgegeven door een in het maatschappelijk verkeer betrouwbaar geachte instelling als aangewezen in het kader van de uitvoeringsregelgeving op basis van artikel 37 Comptabiliteitswet 2001, overeenkomstig het bij de Overeenkomst gevoegde model. Na finale Acceptatie ontvangt Wederpartij het document waarin de garantie is vastgelegd, terug.

artikel 17. Geheimhouding

- 17.1. Partijen maken hetgeen hen bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt, en waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs kunnen vermoeden, op geen enkele wijze verder bekend behalve voorzover enig wettelijk voorschrift of uitspraak van de rechter hen tot bekendmaking daarvan verplicht. Met een uitspraak van de rechter wordt in dit verband gelijk gesteld een uitspraak van een instantie die ingevolge artikel 37.1 bevoegd is om het geschil te beslechten indien partijen een andere vorm van geschillenbeslechting zijn overeengekomen.

- 17.2. Partijen verplichten hun Personeel om de geheimhoudingsverplichting opgenomen in artikel 17.1 na te komen.
- 17.3. Wederpartij verleent op verzoek van Opdrachtgever haar medewerking aan het uitoefenen van toezicht door of namens Opdrachtgever op de bewaring en het gebruik van vertrouwelijke informatie door Wederpartij.
- 17.4. Wederpartij stelt alle gegevens die zij in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst onder zich heeft, inclusief eventueel daarvan gemaakte kopieën, op diens eerste verzoek aan Opdrachtgever ter beschikking.
- 17.5. Beide partijen geven geen persberichten uit en doen geen andere openbare mededelingen met betrekking tot de onderhavige opdracht dan na voorafgaande toestemming van de andere partij. Toestemming is niet nodig, indien de verstrekking van informatie berust op een wettelijke verplichting.
- 17.6. De partij die de in artikel 17.1 opgenomen geheimhoudingsverplichting schendt, is aan de andere partij een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van € 50.000,- per overtreding.

artikel 18. Verwerking persoonsgegevens

- 18.1. Voor zover Wederpartij in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens voor Opdrachtgever verwerkt, wordt Wederpartij als bewerker in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) aangemerkt en geldt de Overeenkomst tevens als overeenkomst in de zin van artikel 14 lid 2 Wbp. Wederpartij is niet gerechtigd om op enig moment de persoonsgegevens die zij ter beschikking krijgt op enigerlei wijze geheel of gedeeltelijk anders te (doen) gebruiken dan voor de uitvoering van de Overeenkomst een en ander behoudens afwijkende wettelijke verplichtingen.
- 18.2. Wederpartij zal in het in artikel 18.1 bedoelde geval passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen treffen om de persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging daarvan, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens meebrengen. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen. Wederpartij legt de maatregelen schriftelijk vast.
- 18.3. Wederpartij verwerkt persoonsgegevens, als gedefinieerd in artikel 1 Wbp, op behoorlijke en zorgvuldige wijze en in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving alsmede een eventueel toepasselijke gedragscode van Opdrachtgever. Het voorgaande geldt onverkort ook voor grensoverschrijdende verzending en/of distributie en/of verstrekking van persoonsgegevens naar niet EU-landen.
- 18.4. Wederpartij verleent Opdrachtgever haar volledige medewerking om betrokkenen in de zin van artikel 1 onder f Wbp (i) inzage in hun persoonsgegevens te laten krijgen, (ii) persoonsgegevens te laten verwijderen of te corrigeren, en/of (iii) aan te laten tonen dat persoonsgegevens verwijderd of gecorrigeerd zijn indien zij incorrect zijn of, indien Opdrachtgever het standpunt van betrokkene bestrijdt, vast te leggen dat betrokkene zijn persoonsgegevens als incorrect beschouwt.

artikel 19. Beveiligingsprocedures en huisregels

- 19.1. Voor zover de Prestatie bij Opdrachtgever wordt verricht draagt Wederpartij haar Personeel op de door Opdrachtgever aangegeven beveiligingsprocedures en huisregels in acht te nemen.
- 19.2. Opdrachtgever kan vorderen dat van Personeel van Wederpartij uiterlijk drie Werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden bij Opdrachtgever verklaringen omtrent het gedrag worden overgelegd.
- 19.3. Opdrachtgever kan het Personeel van Wederpartij dat voor de uitvoering van de Overeenkomst is of wordt ingeschakeld, aan een veiligheidsonderzoek, overeenkomstig de bij Opdrachtgever gebruikelijke regels, (doen) onderwerpen. Wederpartij verleent aan dat onderzoek zijn volledige medewerking. Opdrachtgever kan op grond van de uitkomsten daarvan de inzet van het betrokken personeelslid bij de uitvoering van de Overeenkomst weigeren.
- 19.4. Wederpartij meldt de komst van zijn Personeel op een locatie van Opdrachtgever tijdig bij de contactpersoon van Opdrachtgever. Wederpartij zorgt ervoor dat zijn Personeel zich op verzoek van Opdrachtgever kan legitimeren en kan aantonen dat zij voor of namens haar werkzaam is. Opdrachtgever mag een ieder de toegang tot een van zijn locaties weigeren.
- 19.5. Indien een persoon die behoorde of behoort tot het Personeel van Wederpartij en in die hoedanigheid locaties van Opdrachtgever bezoekt, om wat voor reden ook niet meer voor Wederpartij werkzaam is respectievelijk zal zijn, meldt Wederpartij dat onverwijld aan de contactpersoon van Opdrachtgever.

artikel 20. Arbeidsomstandigheden

- 20.1. Voorzover werkzaamheden bij Opdrachtgever worden uitgevoerd, zorgt Opdrachtgever voor een adequate en veilige werkplek.
- 20.2. Wederpartij draagt er zorg voor dat zijn Personeel tijdig bekend is met bij Opdrachtgever geldende voorschriften inzake arbeidsomstandigheden en stelt Opdrachtgever met bekwame spoed op de hoogte indien hem blijkt van omstandigheden die een inbreuk op die voorschriften (kunnen) maken.

artikel 21. Melding in publicaties en/of reclame-uitingen

Wederpartij maakt in publicaties (waaronder begrepen persberichten) of reclame-uitingen impliciet noch expliciet melding van de Prestatie en gebruikt de naam van Opdrachtgever niet als referentie, dan na toestemming van Opdrachtgever.

artikel 22. Vervanging Personeel van Wederpartij

- 22.1. Wederpartij vervangt Personeel alleen met voorafgaande toestemming van Opdrachtgever. Opdrachtgever weigert zijn toestemming niet op onredelijke gronden en kan daaraan voorwaarden verbinden.
- 22.2. Opdrachtgever kan vervanging verlangen van Personeel, indien hij de inzet daarvan om redenen in de persoon gelegen niet langer wenselijk acht.
- 22.3. Bij vervanging van Personeel brengt Wederpartij geen daarmee verband houdende kosten aan Opdrachtgever in rekening, tenzij Wederpartij aantoont dat het verzoek tot vervanging geen redelijke grondslag had.

- 22.4. Bij vervanging van Personeel stelt Wederpartij tegen hetzelfde tarief Personeel beschikbaar dat qua deskundigheid, opleiding en ervaring ten minste gelijkwaardig is aan het oorspronkelijk ingezette Personeel.

artikel 23. Onderaanneming

- 23.1. Bij het uitvoeren van de Overeenkomst mag Wederpartij alleen met voorafgaande toestemming van Opdrachtgever gebruik maken van de diensten van derden. Deze toestemming, waaraan door Opdrachtgever nadere voorwaarden kunnen worden verbonden, wordt niet zonder redelijke grond geweigerd.
- 23.2. Toestemming van Opdrachtgever laat de eigen verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van Wederpartij voor de nakoming van de krachtens de Overeenkomst op hem rustende verplichtingen en de krachtens de belasting-, zorgverzekerings- en sociale verzekeringswetgeving op hem als werkgever rustende verplichtingen, onverlet.

artikel 24. Overdracht rechten en verplichtingen

Partijen dragen uit de Overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen, niet zonder toestemming van de andere partij aan een derde over. Deze toestemming, waaraan voorwaarden kunnen worden verbonden, wordt niet zonder redelijke grond geweigerd.

artikel 25. Dreigende vertraging

- 25.1. Indien de uitvoering van de Prestatie vertraging dreigt te ondervinden, deelt Wederpartij dat onmiddellijk aan Opdrachtgever mee onder vermelding van de oorzaak en consequenties daarvan. Tevens stelt Wederpartij Opdrachtgever daarbij maatregelen voor om (verdere) vertraging te voorkomen.
- 25.2. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van de in artikel 25.1 bedoelde mededeling, bericht Opdrachtgever aan Wederpartij of hij al dan niet instemt met de voorgestelde maatregelen. Instemming betekent niet dat Opdrachtgever de oorzaak van de dreigende vertraging erkent en laat zijn rechten jegens de Wederpartij onverlet.

artikel 26. Aansprakelijkheid

- 26.1. Indien een partij tekortschiet in de nakoming van een overeengekomen verplichting, kan de andere partij haar in gebreke stellen waarbij de nalatige partij alsnog een redelijke termijn voor de nakoming wordt gegund. Blijft nakoming ook dan uit dan is de nalatige partij in verzuim. Ingebrekestelling is niet nodig wanneer voor de nakoming een Fatale termijn geldt of indien uit een mededeling van de andere partij moet worden afgeleid dat deze in de nakoming van haar verplichting zal tekortschieten. De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door deze geleden en/of te lijden schade.
- 26.2. De in artikel 26.1 bedoelde aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade en daaruit voortvloeiende schade, is beperkt tot een bedrag van EURO 1.250.000,- per aanspraak. Samenhangende aanspraken worden daarbij aangemerkt als één aanspraak.
- 26.3. De in artikel 26.1 bedoelde aansprakelijkheid voor schade anders dan die bedoeld in artikel 26.2 is beperkt tot een bedrag van ten hoogste 4 maal de hoogte van de Vergoeding per aanspraak. Samenhangende aanspraken worden daarbij aangemerkt als één aanspraak.
- 26.4. De in artikel 26.2 en artikel 26.3 opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid komen te vervallen:

- a. ingeval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel en/of;
  - b. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de andere partij of diens Personeel en/of;
  - c. in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 8.
- 26.5. Alle verplichtingen, ook die krachtens de belasting-, zorgverzekerings- en sociale verzekeringswetgeving met betrekking tot Personeel van Wederpartij, komen ten laste van Wederpartij. Wederpartij vrijwaart Opdrachtgever tegen elke aansprakelijkheid die daarmee verband houdt.

artikel 27. Overmacht

- 27.1. Een tekortkoming in de nakoming van de Overeenkomst die niet te wijten is aan schuld van een partij en evenmin krachtens, wet, rechtshandeling of in het maatschappelijk rechtsverkeer geldende opvatting voor haar rekening komt levert overmacht op.
- 27.2. Onder overmacht aan de zijde van Wederpartij wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan personeel, stakingen, ziekte van Personeel, verlate aanlevering of ongeschiktheid van voor het verrichten van de Prestatie benodigde goederen dan wel liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen.
- 27.3. Indien Wederpartij terzake van een tekortkoming als bedoeld in artikel 27.1 aanspraak kan maken op enig voordeel dat hij bij behoorlijke nakoming daarvan niet zou hebben gehad, vergoedt Wederpartij de door Opdrachtgever als gevolg van die tekortkoming geleden schade tot maximaal de waarde van het in de vorige volzin bedoelde voordeel. Het bepaalde in artikel 26 leden 2 en 3 is daarbij van toepassing.

artikel 28. Gebreken in de samenwerking met andere programmatuur of apparatuur

- 28.1. Wederpartij neemt op verzoek van Opdrachtgever deel aan overleg met door Opdrachtgever aangewezen andere wederpartijen en/of leveranciers van Opdrachtgever indien op enig moment blijkt dat de Prestatie niet goed functioneert in samenhang met andere bij Opdrachtgever in gebruik zijnde of te nemen programmatuur en/of producten.
- 28.2. Het overleg, bedoeld in artikel 28.1 is gericht op het achterhalen van de oorzaak van het onvoldoende in samenhang functioneren en het zo mogelijk vinden van een oplossing daarvoor. Aan het overleg en uitwerken van een oplossing verbonden redelijke kosten komen voor rekening van Opdrachtgever, tenzij het onvoldoende in samenhang functioneren toerekenbaar blijkt aan Wederpartij.

artikel 29. Verzekering

- 29.1. Wederpartij heeft zich op een naar verkeersnormen passende en gebruikelijke wijze verzekerd en houdt zich zodanig verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid.
- 29.2. De verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid biedt dekking voor ten minste EURO 1.250.000 per aanspraak, met een minimale jaarlijkse uitkering van 200% van dit bedrag.
- 29.3. Wederpartij overlegt op verzoek onverwijld bewijs van premiebetaling aan Opdrachtgever waarbij Wederpartij, behoudens in het geval wettelijke verplichtingen daaraan in de weg staan, mededeling doet van eerdere claims onder dezelfde polis in het lopende verzekeringsjaar.

- 29.4. Wederpartij zegt een verzekering als bedoeld in artikel 29.1 voor de duur van de Overeenkomst niet op zonder voorafgaande toestemming van Opdrachtgever. Evenmin wijzigt Wederpartij de voorwaarden waaronder deze verzekering werd aangegaan uit eigen beweging ten nadele van Opdrachtgever.
- 29.5. Indien Opdrachtgever Wederpartij aansprakelijk heeft gesteld uit hoofde van de Overeenkomst dient Wederpartij op verzoek van Opdrachtgever daarmee verband houdende aanspraken terzake van een uitkering van verzekeringspenningen uit hoofde van de verzekering als bedoeld in artikel 29.1, onverwijld aan Opdrachtgever te cederen. Wederpartij machtigt Opdrachtgever door het aangaan van de Overeenkomst onherroepelijk om de akte van cessie alsdan in haar naam te ondertekenen en aan verzekeraar mee te delen. Wederpartij deelt deze cessie in dat geval ook zelf onverwijld aan verzekeraar mee.

artikel 30. Ontbinding en opzegging

- 30.1. Onverminderd hetgeen overigens in de Overeenkomst is vastgelegd, kan elk van de partijen de Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden indien de andere partij in verzuim is dan wel nakoming blijvend of tijdelijk onmogelijk is.
- 30.2. In geval van overmacht gaan partijen niet eerder tot ontbinding over dan na het verstrijken van een termijn van 15 Werkdagen na het intreden van de tekortkoming.
- 30.3. Opdrachtgever kan zonder voorafgaande aanmaning of ingebrekestelling met onmiddellijke ingang buiten rechte de Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven ontbinden, indien Wederpartij (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt, Wederpartij zijn faillissement aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard, de onderneming van Wederpartij wordt ontbonden, Wederpartij zijn onderneming staakt, sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van Wederpartij, op een aanmerkelijk deel van het vermogen van Wederpartij beslag wordt gelegd of Wederpartij anderszins niet langer in staat moet worden geacht de verplichtingen uit de Overeenkomst na te komen. Deze bevoegdheid geldt ook indien zich gedurende de looptijd van de Overeenkomst ten aanzien van Wederpartij uitsluitingsgronden voordoen als bedoeld in artikel 45 van het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten.
- 30.4. Opdrachtgever kan de Overeenkomst ook op de in artikel 30.3 aangegeven wijze ontbinden indien hij op goede gronden aanneemt dat de rechter op een daartoe strekkende vordering op grond van de Wira de overeenkomst zal vernietigen. Wederpartij heeft alsdan aanspraak op vergoeding van in redelijkheid voor de uitvoering van de Overeenkomst gemaakte kosten en in verband daarmee in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen. Indien Opdrachtgever echter aantoonst dat de onrechtmatigheid (mede) aan Wederpartij toerekenbaar is, komt Wederpartij geen vergoeding toe.
- 30.5. Indien Opdrachtgever met Wederpartij twee of meer samenhangende Overeenkomsten heeft gesloten, mag Opdrachtgever in de gevallen bedoeld in artikel 30.1 en 30.3 ook de andere Overeenkomst(en) op de aangegeven wijze ontbinden. Van samenhang als hiervoor bedoeld, moet blijken uit de (bijbehorende) Overeenkomsten.
- 30.6. Indien sprake is van een Opdracht kan Opdrachtgever deze door middel van een aangetekend schrijven opzeggen eventueel ook met onmiddellijke ingang. Tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer vindt in dat geval afrekening plaats op basis van de door Opdrachtnemer ter uitvoering van de Overeenkomst ten tijde van de opzegging reeds verrichte werkzaamheden, in redelijkheid gemaakte kosten en in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen. Opdrachtgever is niet verplicht

Opdrachtnemer op enig andere wijze schadeloos te stellen voor de gevolgen van de opzegging van de Overeenkomst.

artikel 31. Behoud recht om nakoming te vorderen

Het nalaten door één van de partijen om binnen een in de Overeenkomst genoemde termijn nakoming van enige bepaling daaruit te verlangen, tast het recht om daarvan alsnog nakoming te verlangen niet aan, tenzij de desbetreffende partij schriftelijk uitdrukkelijk met de niet-nakoming heeft ingestemd.

artikel 32. Exitclausule

- 32.1. Indien de Overeenkomst om welke reden ook (tussentijds) eindigt, doet Wederpartij op eerste verzoek van Opdrachtgever datgene wat redelijkerwijs noodzakelijk is om er voor te zorgen dat een nieuwe Wederpartij of Opdrachtgever zelf zonder belemmeringen de uitvoering van de Overeenkomst kan overnemen en/of een soortgelijke Prestatie ten behoeve van Opdrachtgever kan verrichten. Tevens retourneert Wederpartij aan Opdrachtgever onverwijld alle haar door Opdrachtgever ter hand gestelde documenten, boeken, bescheiden en andere goederen (waaronder begrepen gegevens- en informatiedragers).
- 32.2. Anders dan in geval van ontbinding van de Overeenkomst krachtens het bepaalde in artikel 30 leden 1 of 3 verricht Wederpartij de in artikel 32.1 bedoelde diensten tegen de in de Overeenkomst bepaalde tarieven en condities of bij gebreke daarvan tegen de in het algemeen door Wederpartij gehanteerde tarieven en nader overeen te komen condities. De in artikel 32.1 bedoelde diensten worden eveneens kosteloos verricht indien het bepaalde in de laatste volzin van artikel 30.4 van toepassing is.

artikel 33. Overname van personeel, omkoping en belangenverstrengeling

- 33.1. Partijen nemen zonder toestemming van de ander, tijdens de uitvoering van de Overeenkomst en binnen één jaar na beëindiging daarvan, geen Personeel van elkaar in dienst noch zullen zij met dat personeel over indiensttreding onderhandelen. Deze toestemming wordt niet zonder redelijke grond geweigerd.
- 33.2. Partijen bieden elkaar noch derden aan - noch vragen zij, accepteren zij of krijgen zij van elkaar of derden, voor henzelf of enige andere partij - enige schenking, beloning, compensatie of (ander) voordeel van welke aard ook, dat uitgelegd kan worden als een onwettige praktijk. Opdrachtgever kan de Overeenkomst bij het constateren van een dergelijke praktijk geheel of gedeeltelijk ontbinden.
- 33.3. Indien blijkt dat Personeel van Opdrachtgever een al dan niet betaalde nevenfunctie bij Wederpartij vervult of ten tijde van de onderhandelingen over de totstandkoming van de Overeenkomst heeft vervuld, zonder dat Opdrachtgever daarover vóór het sluiten van de Overeenkomst door Wederpartij is ingelicht, kan Opdrachtgever de Overeenkomst zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang buiten rechte ontbinden zonder tot enige schadevergoeding te zijn gehouden en onverminderd enig recht van Opdrachtgever op schadevergoeding.
- 33.4. Wederpartij betreft geen personen, anders dan met voorafgaande toestemming van Opdrachtgever, bij de uitvoering van de Overeenkomst die binnen een periode van twee jaar voorafgaand aan de werkzaamheden bij Opdrachtgever in dienst zijn geweest.

artikel 34. Voortdurende verplichtingen

Beëindiging van de Overeenkomst ontslaat partijen niet van verplichtingen daaruit die naar hun aard doorlopen. Tot deze verplichtingen behoren in ieder geval: vrijwaring voor schending

van intellectuele eigendomsrechten, garanties, aansprakelijkheid, geheimhouding, geschillen en toepasselijk recht.

artikel 35. Vervolgopdracht

Wederpartij kan aan de Overeenkomst geen recht ontleen tot het verkrijgen van een vervolgopdracht.

artikel 36. Nietige bepalingen

Indien één of meer bepalingen van de Overeenkomst nietig blijken te zijn of door de rechter vernietigd worden, blijven de overige bepalingen van de Overeenkomst zoveel mogelijk onverkort van kracht. Partijen voeren over de nietige bepalingen overleg teneinde zo mogelijk een vervangende regeling te treffen. Doel en strekking van de Overeenkomst worden daarbij niet aangetast.

artikel 37. Geschillen en toepasselijk recht

37.1. Ieder geschil tussen partijen terzake van de Overeenkomst wordt bij uitsluiting voorgelegd aan de daartoe bevoegde rechter in het arrondissement Den Haag, tenzij partijen alsnog een andere vorm van geschilbeslechting overeenkomen.

37.2. Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing met uitdrukkelijke uitsluiting van regels van internationaal privaatrecht waaronder het Weens Koopverdrag.

ALGEMENE RIJKSVOORWAARDEN BIJ IT-OVEREENKOMSTEN (ARBIT)

BIJZONDERE BEPALINGEN KOOP

Deze bepalingen zijn steeds samen met de Algemene bepalingen van de ARBIT van toepassing bij de koop van IT-Producten (verder aan te duiden als Producten) zoals computers, laptops en servers.

artikel 38. Installatie

- 38.1. Indien de aard en/of omvang van de Prestatie daartoe aanleiding geeft kan Leverancier de plaats van Installatie van het Product voorafgaand aan de Aflevering inspecteren.
- 38.2. Indien Leverancier de plaats van Installatie ongeschikt bevindt, deelt hij dat zo spoedig mogelijk aan Opdrachtgever mee. Vervolgens zullen Opdrachtgever en Leverancier in onderling overleg een geschikte plaats van Installatie bepalen.

artikel 39. Garanties

In aanvulling op artikel 12 garandeert Leverancier dat:

- a. het Product bij Aflevering is samengesteld uit nieuwe onderdelen;
- b. het Product hem ten tijde van de Aflevering in volledige eigendom toebehoort, daarop geen eigendomsvoorbehoud, beperkt recht of beslag van een derde rust en vrij is van andere lasten en beperkingen.

artikel 40. Bijzondere informatieverplichting

Leverancier informeert Opdrachtgever gedurende tenminste 3 jaar na het sluiten van de Overeenkomst uit eigen beweging over mogelijkheden tot verbetering van de werking van het Product.

artikel 41. Modificaties van Producten

Indien de fabrikant van een Product een modificatie daarvan voorschrijft, zorgt Leverancier ervoor dat die modificatie zo spoedig mogelijk kosteloos hetzij door hemzelf hetzij door de fabrikant van het Product wordt uitgevoerd.

**ALGEMENE RIJKSVOORWAARDEN BIJ
IT-OVEREENKOMSTEN (ARBIT)**

BIJZONDERE BEPALINGEN

GEBRUIKSRECHTEN

De bepalingen van dit bijzondere deel zijn steeds samen met de Algemene bepalingen van de ARBIT van toepassing indien Opdrachtgever Gebruiksrechten verwerft.

artikel 42. Aanvullende begripsbepalingen

In dit bijzondere deel van de ARBIT wordt, in aanvulling op artikel 1, onder de navolgende begrippen indien met een beginhoofdletter gebruikt, verstaan:

- 42.1. Escrow: het deponeren van (een kopie van) de Broncode bij een onafhankelijke derde opdat Opdrachtgever deze, bij het in vervulling gaan van een of meer in de Escrow-overeenkomst bepaalde voorwaarden, eigenmachtig kan (laten) gebruiken voor het herstellen van fouten en anderszins onderhouden en beheren van de Standaardprogrammatuur.
- 42.2. Installatiekopie: een gegevensdrager met daarop de Standaardprogrammatuur waarvoor het Gebruiksrecht wordt verleend.
- 42.3. Rechthebbende: degene bij wie het intellectueel eigendomsrecht op de Standaardprogrammatuur berust.

artikel 43. Aard en inhoud van het Gebruiksrecht

- 43.1. Leverancier verleent aan Opdrachtgever met inachtneming van de Voorwaarden, een eeuwigdurend en onherroepelijk Gebruiksrecht op de Standaardprogrammatuur alsmede op Nieuwe versies indien Opdrachtgever is gerechtigd tot de ontvangst daarvan. Het Gebruiksrecht omvat geen overdracht door Leverancier aan Opdrachtgever van octrooi-, auteurs- of merkenrechten op de betreffende Standaardprogrammatuur.
- 43.2. In het Gebruiksrecht is, zonder dat Opdrachtgever daarvoor enige additionele vergoeding verschuldigd is, in ieder geval begrepen:
  - a. het recht om alle voor Opdrachtgever toegankelijke functionaliteiten van de Standaardprogrammatuur te gebruiken ook als die niet in de Documentatie staan vermeld;
  - b. het recht om kopieën van de Standaardprogrammatuur te vervaardigen, op te slaan, regelmatig te testen en "hot standby" te houden voor het geval van een calamiteit;
  - c. het recht om de Standaardprogrammatuur voor test- en ontwikkeldoeleinden te gebruiken;
  - d. het recht om de Standaardprogrammatuur zonder enige beperking of begrenzing met betrekking tot plek, apparatuur, tijdsduur of anderszins te gebruiken waaronder begrepen het gebruik daarvan door derden ten behoeve van Opdrachtgever.

- 43.3. Opdrachtgever mag kopieën van de Standaardprogrammatuur vervaardigen en in gebruik nemen zo vaak hij dat voor zijn bedrijfsvoering nodig oordeelt. Als hij daartoe overgaat en om die reden een additionele betaling aan Leverancier verschuldigd is, deelt hij dat Leverancier met bekwame spoed mee. Opdrachtgever verwijdt geen aanduidingen van eigendoms- en auteursrechten bij het verveelvoudigen van Standaardprogrammatuur.
- 43.4. Tot het moment van Acceptatie van de Standaardprogrammatuur verkrijgt Opdrachtgever van Leverancier een niet-exclusief recht tot het gebruik daarvan voor installatie- en testdoeleinden.
- 43.5. Indien Leverancier Gebreken in de Standaardprogrammatuur alleen herstelt door middel van het uitbrengen van Patches of Verbeterde versies, heeft Opdrachtgever gedurende de garantietermijn van artikel 12.3, ook al is hij met Leverancier geen Onderhoud overeengekomen, recht op de kosteloze ontvangst en het gebruik daarvan.

artikel 44. Garanties

In aanvulling op artikel 12 garandeert Leverancier dat:

- a. de Standaardprogrammatuur geen technische voorzieningen, functies of andere vreemde elementen bevat die op enig moment, al dan niet tijdelijk, aan het Overeengekomen gebruik in de weg (kunnen) staan;
- b. indien hij niet de Rechthebbende van de Standaardprogrammatuur is, hij door Rechthebbende is gemachtigd om namens deze Gebruiksrechten aan derden te verschaffen. Leverancier verstrekt Opdrachtgever op verzoek een kopie van die machtiging.

artikel 45. Verstrekken van een Installatiekopie

- 45.1. Leverancier verstrekt Opdrachtgever zo mogelijk een Installatiekopie, of stelt deze in de gelegenheid die zelf te maken. De prijs daarvan is in de Vergoeding begrepen.
- 45.2. Indien Opdrachtgever recht heeft op de ontvangst van Nieuwe versies, geldt het bepaalde in artikel 45.1 ook ten aanzien daarvan.
- 45.3. Indien de Installatiekopie in het ongerede is geraakt of zodanig beschadigd dat het Overeengekomen gebruik niet meer mogelijk is, verstrekt Leverancier Opdrachtgever op verzoek met bekwame spoed een nieuwe Installatiekopie van de oorspronkelijk geleverde versie alsmede van door Opdrachtgever in gebruik genomen Verbeterde en Nieuwe Versies daarvan of stelt hij Opdrachtgever in de gelegenheid die zelf te maken. Leverancier kan daarbij, voorzover van toepassing, alleen aanspraak maken op vergoeding van de kostprijs van de materialen van de Installatiekopie.

artikel 46. Omzetting in andere Gebruiksrechten

- 46.1. Indien Leverancier het aan Opdrachtgever verleende Gebruiksrecht op enig moment wil omzetten in een ander gebruiksrecht ten aanzien van de Standaardprogrammatuur treedt hij daarover, alsmede over de daarbij te hanteren omwisselverhouding, vooraf in overleg met Opdrachtgever. Aan een dergelijke omzetting zijn voor Opdrachtgever geen nadelige gevolgen van welke aard ook, verbonden.
- 46.2. Indien partijen bij het overleg bedoeld in artikel 46.1 geen overeenstemming bereiken, mag Opdrachtgever zijn Gebruiksrecht onverkort blijven uitoefenen.

artikel 47. Escrow

- 47.1. Opdrachtgever heeft er te allen tijde aanspraak op dat Leverancier in Escrow voorziet, ook indien dat aanvankelijk niet is overeengekomen.
- 47.2. Escrow omvat alle niet openbaargemaakte informatie die Opdrachtgever redelijkerwijs nodig heeft voor foutherstel, onderhoud en beheer van de Standaardprogrammatuur zodat hij daarvan het Overeengekomen gebruik kan blijven maken. Escrow voldoet aan hetgeen dienaangaande ten tijde van het afsluiten daarvan op de Nederlandse markt gebruikelijk is.
- 47.3. Indien Escrow onderdeel van de Overeenkomst uitmaakt legt Leverancier aan Opdrachtgever bewijs over waaruit blijkt dat de Escrow voldoet aan hetgeen dienaangaande in de Overeenkomst is bepaald of zorgt Leverancier met bekwame spoed voor het treffen van een dergelijke voorziening.
- 47.4. Indien Escrow geen onderdeel uitmaakt van de Overeenkomst heeft Opdrachtgever ook nadien het recht te verlangen dat een dergelijke regeling alsnog wordt aangegaan c.q. mag hij te allen tijde aansluiten bij een overeenkomst van Escrow als bedoeld in artikel 47.2. Daaraan verbonden redelijke kosten, zijn voor rekening van Opdrachtgever.

**Algemene Rijksvoorwaarden
bij IT-overeenkomsten (ARBIT)**

BIJZONDERE BEPALINGEN

OPDRACHTEN

De bepalingen van dit bijzondere deel zijn steeds samen met de Algemene bepalingen van de ARBIT van toepassing indien Leverancier ten behoeve van Opdrachtgever diensten verricht zoals adviesdiensten, ontwikkeling van Maatwerkprogrammatuur, leiding geven aan IT-projecten, het verzorgen van het beheer en de exploitatie van een IT-infrastructuur, netwerk- en werkplekdiensten of Detachering.

OPDRACHTEN ALGEMEEN

artikel 48. Aanvullende begripsbepalingen

In dit bijzondere deel van de ARBIT wordt, in aanvulling op artikel 1, onder de navolgende begrippen, indien met een beginhoofdletter gebruikt, verstaan:

- 48.1. Detachering: het door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever ter beschikking stellen van Personeel om onder leiding en toezicht van Opdrachtgever, werkzaamheden te verrichten.
- 48.2. Maatwerkprogrammatuur: specifiek ten behoeve van Opdrachtgever te ontwikkelen of ontwikkelde Programmatuur dan wel aanpassingen in Standaardprogrammatuur specifiek ten behoeve van Opdrachtgever.

artikel 49. Plaats en tijden werkzaamheden

De werkzaamheden worden verricht op de in de Overeenkomst bepaalde tijd en plaats. Opdrachtgever kan de plaats waar de werkzaamheden worden verricht wijzigen, mits hij dat uiterlijk 3 Werkdagen voor ingang van de wijziging aan Opdrachtnemer kenbaar maakt. Indien de wijziging aantoonbaar leidt tot hogere kosten voor Opdrachtnemer, vergoedt Opdrachtgever die kosten. In het tegenovergestelde geval heeft Opdrachtgever recht op een daarmee overeenstemmende verlaging van de Vergoeding.

artikel 50. Inzet specifiek Personeel

Indien Opdrachtgever de Overeenkomst is aangegaan met het oog op de uitvoering daarvan door een of meer specifieke personen, zorgt Opdrachtnemer ervoor dat die personen ook inderdaad met de uitvoering belast worden en blijven.

artikel 51. Voortgangsrapportage en werkoverleg

- 51.1. Opdrachtnemer rapporteert aan Opdrachtgever over het verloop van zijn werkzaamheden op de in de Overeenkomst bepaalde wijze. Hij geeft daarbij inzicht in het verloop en de stand van zijn werkzaamheden, het tot dan toe aan de Opdracht bestede aantal uren en andere voor de uitvoering daarvan relevante aspecten.

51.2. Partijen overleggen zo vaak als een van hen dat nodig oordeelt over de voortgang van de werkzaamheden.

artikel 52. Beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Onverkort het bepaalde in artikel 29 heeft Opdrachtnemer zich op een naar verkeersnormen passende en, rekening houdend met de aard en omvang van de Opdracht, gebruikelijke wijze verzekerd en houdt hij zich zodanig verzekerd tegen beroepsaansprakelijkheid.

SPECIFIEKE OPDRACHTEN

Adviesdiensten

artikel 53. Dagelijkse leiding en toezicht

De dagelijkse leiding van en het toezicht op de uitvoering van de Opdracht berusten bij Opdrachtnemer.

artikel 54. Projectleiders

Partijen kunnen (ieder) een projectleider benoemen wiens bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden in de Overeenkomst worden geregeld.

artikel 55. Projectfasering

In geval van fasering van het project worden de verschillende projectfasen in de Overeenkomst benoemd. Daarbij wordt vermeld uit welke werkzaamheden de afzonderlijke fasen bestaan, voor welke werkzaamheden Fatale termijnen gelden, tot welke uitkomst ze moeten leiden en wanneer en hoe ze worden afgesloten.

Ontwikkeling Maatwerkprogrammatuur

artikel 56. Leiding en toezicht, benoeming projectleiders en projectfasering

Bij ontwikkeling van Maatwerkprogrammatuur zijn artikel 53 tot en met artikel 55 van overeenkomstige toepassing.

artikel 57. Oplevering Maatwerkprogrammatuur

De Opdracht tot ontwikkeling van Maatwerkprogrammatuur omvat de Oplevering daarvan. Oplevering vindt plaats in Bron- en Objectcode.

artikel 58. Acceptatieprocedure Maatwerkprogrammatuur

58.1. Onverminderd het bepaalde in artikel 11 vindt Acceptatie van Maatwerkprogrammatuur als volgt plaats.

58.2. Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever tijdig op de hoogte van de Oplevering van de Maatwerkprogrammatuur.

58.3. Indien Opdrachtgever een acceptatietest (laat) verricht(en), stelt hij zo spoedig mogelijk een testverslag op en zendt hij dat ondertekend aan Opdrachtnemer. In het testverslag worden geconstateerde Gebreken vastgelegd alsook of Opdrachtgever de Maatwerkprogrammatuur goed- of afkeurt.

58.4. Indien Opdrachtgever de Maatwerkprogrammatuur goedkeurt, geldt de datum van ondertekening van het testverslag als datum van Acceptatie.

- 58.5. Indien Opdrachtgever de Maatwerkprogrammatuur niet bij eerste uitvoering van de acceptatietest goedkeurt zal hij deze test binnen een door hem vast te stellen redelijke termijn geheel of gedeeltelijk herhalen. In een aanvullend testverslag legt Opdrachtgever vervolgens vast of de bij de eerste test geconstateerde Gebreken zijn verholpen en of hij de Maatwerkprogrammatuur thans wel goedkeurt.
- 58.6. Indien Opdrachtgever de Maatwerkprogrammatuur afkeurt, herstelt Opdrachtnemer de geconstateerde Gebreken voor eigen rekening binnen een daartoe door Opdrachtgever te verlenen redelijke termijn die ingaat op de datum van ondertekening van het testverslag. Indien Opdrachtnemer daaraan niet voldoet, mag Opdrachtgever de Gebreken na voorafgaande mededeling aan Opdrachtnemer voor diens rekening zelf verhelpen of door een derde laten verhelpen. Opdrachtnemer verleent daaraan in dat geval kosteloos zijn volledige medewerking onder meer door daarvoor noodzakelijke informatie op diens eerste verzoek aan Opdrachtgever te verstrekken. Indien Opdrachtgever een Gebrek om reden als hiervoor bedoeld zelf verhelpt of door een derde laat verhelpen, laat dat de overeengekomen verantwoordelijkheden van Opdrachtnemer voor de Maatwerkprogrammatuur geheel onverlet.
- 58.7. Indien Opdrachtgever de Maatwerkprogrammatuur na de tweede acceptatietest opnieuw afkeurt, is Opdrachtnemer als gevolg daarvan in verzuim. Opdrachtgever kan de Overeenkomst in dat geval met onmiddellijke ingang buiten rechte ontbinden zonder dat daarvoor enige aanmaning of ingebrekestelling is vereist.

artikel 59. Gebruik open source programmatuur

Indien Opdrachtnemer bij de uitvoering van de Opdracht (mede) gebruik maakt van open source programmatuur, stelt hij zich vooraf op de hoogte van de kwaliteit daarvan en onderzoekt hij nauwgezet of en zo ja door wie en met welk resultaat daarop intellectueel eigendomsrechtelijke aanspraken zijn of naar redelijke verwachting gaan worden gemaakt.

artikel 60. Onderhoud Maatwerkprogrammatuur

- 60.1. Indien Opdrachtgever Maatwerkprogrammatuur zelf onderhoudt of door een derde laat onderhouden, ondersteunt Opdrachtnemer hem daarbij op verzoek tegen een marktconforme vergoeding. Opdrachtnemer verstrekt daartoe op verzoek de daarvoor benodigde (aanvullende) informatie aan Opdrachtgever of een door deze daarvoor ingeschakelde derde. Het vorenstaande is tevens van toepassing op beheeractiviteiten ten aanzien van Maatwerkprogrammatuur die Opdrachtgever zelf uitvoert dan wel door een derde laat uitvoeren.
- 60.2. Indien Opdrachtgever met Opdrachtnemer tevens Onderhoud is overeengekomen, geldt hetgeen dienaangaande in die Overeenkomst is bepaald.

Detachering

artikel 61. Toepasselijkheid

Van Detachering en derhalve toepasselijkheid van artikel 61 tot en met artikel 67 is alleen sprake indien de betreffende Overeenkomst door partijen nadrukkelijk als Overeenkomst van Detachering is benoemd.

artikel 62. Garanties

In aanvulling op het bepaalde in artikel 12.1 garandeert Opdrachtnemer dat hij steeds over voldoende Personeel ten behoeve van Opdrachtgever kan beschikken om de Overeenkomst naar behoren uit te voeren.

artikel 63. Werkdagen en -tijden

- 63.1. Werkdagen en -tijden van door Opdrachtnemer ter beschikking gesteld Personeel zijn gelijk aan die van het Personeel van Opdrachtgever op de betreffende locatie.
- 63.2. Van overwerk is alleen sprake indien op verzoek van Opdrachtgever werkzaamheden worden verricht buiten de werkdagen en -tijden als bedoeld in artikel 63.1. Werkzaamheden aansluitend op de in dat artikel bedoelde werktijden van ten hoogste een half uur, worden niet als overwerk aangemerkt.

artikel 64. Uitlening en tewerkstelling buiten Nederland

- 64.1. Opdrachtgever leent bij hem gedetacheerd Personeel niet zonder toestemming van Opdrachtnemer uit aan derden.
- 64.2. Opdrachtgever stelt bij hem gedetacheerd Personeel niet zonder toestemming van Opdrachtnemer te werk buiten Nederland.

artikel 65. Verlof- en cursusdagen

- 65.1. Personeel van Opdrachtnemer neemt in overleg met Opdrachtgever en rekening houdend met de normale voortgang van de werkzaamheden verlof op.
- 65.2. Verlof dat door Personeel van Opdrachtnemer wordt opgenomen, is voor rekening van Opdrachtnemer.
- 65.3. Kosten van cursussen die op verzoek van Opdrachtgever worden gevolgd alsmede de daarmee gemoeide tijd, komen voor rekening van Opdrachtgever.
- 65.4. Opdrachtgever kan jaarlijks een aantal dagen aanwijzen waarop zijn kantoor om nader aan te geven redenen is gesloten. In dat geval worden ook door Personeel van Opdrachtnemer geen werkzaamheden verricht op die locatie.

artikel 66. Vrijwaring

Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van het Personeel van Opdrachtnemer gebaseerd op het beweerdelijk bestaan van een arbeidsovereenkomst met Opdrachtgever.

artikel 67. Inlenersaansprakelijkheid

- 67.1. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen inlenersaansprakelijkheid voor de loonheffingen en omzetbelasting die Opdrachtnemer of door deze ingeschakelde derden in verband met het uitvoeren van de Overeenkomst verschuldigd zijn of worden.
- 67.2. Opdrachtgever mag de loonheffingen en omzetbelasting die Opdrachtnemer in verband met de uitvoering van de Overeenkomst moet afdragen:
  - a. rechtstreeks storten bij de Belastingdienst, of;
  - b. betalen op een zogenoemde g-rekening van Opdrachtnemer. Indien Opdrachtnemer niet over een g-rekening beschikt opent hij zo mogelijk op eerste verzoek van Opdrachtgever een g-rekening en doet hij al hetgeen nodig is voor het gebruik daarvan.

**Algemene Rijksvoorwaarden
bij IT-overeenkomsten (ARBIT)**

BIJZONDERE BEPALINGEN

ONDERHOUD

De bepalingen van dit bijzondere deel zijn steeds samen met de Algemene bepalingen van de ARBIT van toepassing indien Opdrachtgever met Opdrachtnemer Onderhoud overeenkomt.

ONDERHOUD ALGEMEEN

artikel 68. Aanvullende begripsbepalingen

In dit bijzondere deel van de ARBIT wordt, in aanvulling op artikel 1 onder de navolgende begrippen, indien met een beginhoofdletter gebruikt, verstaan:

- 68.1. Correctief Onderhoud: het opsporen en herstellen door Opdrachtnemer van Storingen, die Opdrachtgever hem heeft gemeld of die Opdrachtnemer anderszins bekend zijn geworden.
- 68.2. Functiehersteltijd: de periode, uitgedrukt in Service-uren, gelegen tussen het moment waarop een Storing bij Opdrachtnemer wordt gemeld en het moment waarop die is verholpen.
- 68.3. Innovatief Onderhoud: het beschikbaar stellen door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever van Nieuwe versies c.q. nieuw ontwikkelde onderdelen van Producten en/of nieuwe Documentatie.
- 68.4. Preventief Onderhoud: het treffen van maatregelen door Opdrachtnemer ter voorkoming van Storingen en andere daarmee verband houdende vormen van dienstverlening.
- 68.5. Reactietijd: de tijd waarbinnen (Personeel van) Opdrachtnemer op een melding door Opdrachtgever van een Storing en andere verzoeken van Opdrachtgever om dienstverlening, adequaat moet reageren.
- 68.6. Service levels: ten aanzien van Onderhoud en andere overeengekomen vormen van dienstverlening in de Overeenkomst opgenomen eisen zoals Reactie- en Functiehersteltijden.
- 68.7. Service-uren: uren die vallen binnen de overeengekomen service-periode.
- 68.8. Storing: een technisch probleem dat zich voordoet bij het gebruik maken van de Prestatie.

artikel 69. Onderhoud op reeds eerder verrichte Prestaties

Ook indien Opdrachtgever met Opdrachtnemer later alsnog Onderhoud overeenkomt ten aanzien van een eerder door laatstgenoemde voor Opdrachtgever verrichte Prestatie, zijn deze Bijzondere bepalingen daarop van toepassing.

artikel 70. Ingangstijdstip Onderhoud

Opdrachtnemer verstrekt Onderhoud vanaf het in de Overeenkomst bepaalde tijdstip.

artikel 71. Plaats en tijden uitvoering Onderhoud

- 71.1. Opdrachtnemer voert Onderhoud uit op of vanaf zijn locatie. Alleen indien redelijkerwijs noodzakelijk voert Opdrachtnemer Onderhoud uit op locatie van Opdrachtgever.
- 71.2. Onderhoud dat kan leiden tot verstoring van het arbeidsproces bij Opdrachtgever, wordt in beginsel buiten de bij Opdrachtgever gebruikelijke werkuren uitgevoerd.
- 71.3. Indien verstoring van het arbeidsproces als bedoeld in artikel 71.2, gelet op het belang van onmiddellijk herstel van de Storing, onvermijdelijk is, stelt Opdrachtnemer Opdrachtgever daarvan tijdig op de hoogte voordat hij met het Onderhoud aanvangt.

artikel 72. Voortgangsrapportage en werkoverleg

- 72.1. Opdrachtnemer rapporteert aan Opdrachtgever over het verloop van zijn werkzaamheden op de in de Overeenkomst bepaalde wijze. Hij geeft daarbij inzicht in het verloop en de stand van zijn werkzaamheden, het bestede aantal uren en andere voor de uitvoering daarvan relevante aspecten.
- 72.2. Partijen overleggen zo vaak als een van hen dat nodig oordeelt over de voortgang van de werkzaamheden.
- 72.3. Opdrachtnemer zorgt voor een adequate vastlegging en archivering van de oorzaken van Storingen en de resultaten van Onderhoud alsmede indien nodig voor aanpassing van Documentatie.

artikel 73. Correctief Onderhoud en tijdelijke oplossingen

- 73.1. Onderhoud omvat tenminste Correctief Onderhoud.
- 73.2. De garantie van artikel 12.7 dat Opdrachtnemer de Prestatie gedurende tenminste 3 jaar na Acceptatie overeenkomstig deze bepalingen kan onderhouden, geldt voor Correctief Onderhoud onverkort ook als Opdrachtgever niet wenst over te gaan tot het afnemen van Nieuwe versies of laatste modellen van een Product.
- 73.3. Opdrachtnemer brengt een tijdelijke oplossing alleen aan met toestemming van Opdrachtgever. Tenzij partijen daarover in een concreet geval een andere afspraak maken, vervangt Opdrachtnemer een tijdelijke oplossing zo snel mogelijk door een definitieve oplossing.

artikel 74. Preventief Onderhoud

Als onderdeel van Preventief Onderhoud onderzoekt Opdrachtnemer de Prestatie regelmatig en tenminste 1 keer per jaar op haar goede werking.

artikel 75. Aan-, afmelding en prioritering van Storingen

- 75.1. Opdrachtgever meldt Storingen aan en af op de in de Overeenkomst voorgeschreven wijze.
- 75.2. Opdrachtgever stelt bij het melden van een Storing, overeenkomstig het bepaalde in de Overeenkomst tot Onderhoud, het daaraan toe te kennen prioriteitsniveau vast.
- 75.3. De reactie van Opdrachtnemer op een melding als bedoeld in artikel 75.1, is steeds gericht op het zo spoedig mogelijk verhelpen van de Storing al dan niet door het tot

stand brengen van een tijdelijke oplossing. Het bepaalde in artikel 73.3 is daarbij van toepassing.

artikel 76. Nakoming Service levels

- 76.1. Opdrachtnemer spant zich tot het uiterste in om Service levels te realiseren. De gevolgen van het niet halen daarvan worden in de Overeenkomst geregeld. Het bepaalde in artikel 14.3 is hierbij van toepassing. Ontbinding van de Overeenkomst is in ieder geval mogelijk bij herhaalde overschrijding van Service levels.
- 76.2. In afwijking van het bepaalde in artikel 76.1 gelden Functiehersteltermijnen en Reactietijden als Fatale termijnen.
- 76.3. Service levels doen geen afbreuk aan hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald.

artikel 77. Onderhoud door anderen dan Opdrachtnemer

Opdrachtgever kan Onderhoud dat hij met Opdrachtnemer is overeengekomen gedurende de looptijd van de betreffende Overeenkomst alleen met behoud van rechten door een derde laten uitvoeren indien Opdrachtnemer in de nakoming van zijn verplichtingen uit die Overeenkomst in gebreke is of indien hij daarvoor van Opdrachtnemer toestemming krijgt.

artikel 78. Testen resultaat Onderhoud

Opdrachtgever mag (laten) testen of een Storing daadwerkelijk is verholpen. Opdrachtnemer is verplicht daaraan zijn medewerking te verlenen. Indien uit de test blijkt dat een Storing niet naar behoren is verholpen kan Opdrachtgever de kosten van het testen op Opdrachtnemer verhalen.

artikel 79. Beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Onverkort het bepaalde in artikel 29 heeft Opdrachtnemer zich op een naar verkeersnormen passende en, rekening houdend met de aard en omvang van het Onderhoud, gebruikelijk wijze verzekerd en houdt hij zich zodanig verzekerd tegen beroepsaansprakelijkheid.

SPECIFIEK ONDERHOUD

Producten

artikel 80. Modificaties Producten

Opdrachtnemer voert modificaties van Producten die niet door de fabrikant of Leverancier zijn voorgeschreven, uit in overleg met en niet dan na instemming van Opdrachtgever met de daarbij behorende prijsopgave.

artikel 81. Vervanging onderdelen

- 81.1. Indien de vervanging van onderdelen door Opdrachtnemer leidt of kan leiden tot wijzigingen in het functioneren van het Product, vindt die vervanging alleen plaats met instemming van Opdrachtgever.
- 81.2. Onderdelen worden alleen vervangen door nieuwe, functioneel en technisch tenminste gelijkwaardige onderdelen.

Programmatuur

artikel 82. Omvang Onderhoud

In aanvulling op het bepaalde in artikel 73.1 bestaat Onderhoud van Programmatuur behalve uit Correctief tevens uit Preventief Onderhoud en ondersteuning. Indien Opdrachtgever dat wenst omvat Onderhoud van Programmatuur ook Innovatief Onderhoud.

artikel 83. Ondersteuning

- 83.1. In aanvulling op het bepaalde in artikel 13 verstrekt Opdrachtnemer aan Opdrachtgever op diens verzoek ondersteuning in de vorm van advies over het gebruik en functioneren van Programmatuur.
- 83.2. Opdrachtgever kan Opdrachtnemer om ondersteuning vragen op de in de Overeenkomst tot Onderhoud vermelde tijden.
- 83.3. Indien Opdrachtgever om ondersteuning als bedoeld in artikel 83.2 vraagt, brengt Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk en, indien van toepassing, binnen de Reactietijd contact tot stand tussen een programma-specialist en Opdrachtgever.

artikel 84. Verbeterde en Nieuwe versies

- 84.1. Opdrachtnemer zorgt voor een consistent versiebeleid. Daarbij geldt als uitgangspunt dat Verbeterde en Nieuwe versies tijdig beschikbaar komen. Opdrachtnemer onderzoekt met het oog daarop regelmatig de noodzaak om dergelijke versies uit te brengen en informeert Opdrachtgever zo snel mogelijk over de uitkomsten van zijn onderzoek.
- 84.2. Tussentijdse wijzigingen in Programmatuur als gevolg van Correctief Onderhoud, maken zoveel mogelijk onderdeel uit van Verbeterde en Nieuwe versies.
- 84.3. Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever op verzoek kosteloos een exemplaar van een Nieuwe versie ter beschikking voor test- en evaluatiedoeleinden. Opdrachtgever is niet verplicht tot ingebruikname van Nieuwe versies.
- 84.4. Indien is overeengekomen dat Opdrachtnemer de Programmatuur installeert, geldt deze verplichting tevens voor Nieuwe versies die Opdrachtgever in gebruik wil nemen.
- 84.5. Indien Opdrachtnemer er voor kiest om in plaats van een Nieuwe versie andere Programmatuur uit te brengen en te stoppen met Innovatief Onderhoud op de bij Opdrachtgever in gebruik zijnde Programmatuur, kan Opdrachtgever aanspraak maken op hetzij onverkorte nakoming van de Overeenkomst van Onderhoud hetzij op een Gebruiksrecht op die nieuwe Programmatuur tegen de in de Overeenkomst vastgelegde voorwaarden voor een Nieuwe versie.

TOELICHTING BIJ DE ALGEMENE RIJKSVOORWAARDEN IT- OVEREENKOMSTEN (ARBIT)

Deze Toelichting is openbaar maar maakt geen onderdeel uit van de Overeenkomst. Bij twijfel over de betekenis en/of uitleg van de ARBIT kan hetgeen in deze Toelichting staat mede bepalend zijn. De Toelichting doet geen afbreuk aan hetgeen partijen in een concreet geval zijn overeengekomen.

Algemene inleiding

1.1 Totstandkoming en opzet ARBIT

Sinds het begin van de jaren negentig maakt de Rijksoverheid voor het verstrekken van IT-opdrachten en de inkoop van IT-producten gebruik van de zogenoemde BiZa-modellen (contractmodellen van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties uit het begin van de negentiger jaren).

De afgelopen jaren is vooral ten aanzien van de modale inkoop van IT (d.w.z. de kleine, middelgrote projecten en standaardproducten) een toenemende behoefte ontstaan aan meer flexibele contractmodellen die kunnen worden gebruikt voor de grote variëteit aan IT-opdrachten zoals die inmiddels door de overheid worden verstrekt. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren zodanige ontwikkelingen op IT-gebied geweest en nieuwe ervaringen met op IT-opdrachten betrekking hebbende overeenkomsten opgedaan, dat ook inhoudelijk op een aantal onderdelen behoefte bestond aan modernisering van de BiZa modellen. Met het opstellen van de Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT) wordt zoveel mogelijk in die behoeften te voorzien.

Onderwerpen op het gebied van informatie technologie zijn doorgaans relatief ingewikkeld. Dat geldt ook voor de contractuele regeling daarvan. Voor het kunnen begrijpen en op een adequate wijze gebruiken van de ARBIT en de bijbehorende Modelovereenkomst, is enige juridische kennis onontbeerlijk. De ARBIT zijn dan ook in de eerste plaats bedoeld voor medewerkers met enige kennis en ervaring op dat terrein.

Anders dan de BZK modellen, zijn de ARBIT opgesteld als een set van algemene voorwaarden die bestaan uit 1 deel met Algemene en 4 delen met Bijzondere bepalingen. Voor die opzet is gekozen om aan de wens van eenvoudige en snelle toepasselijkheid te voldoen. Bij het contracteren van Prestaties via een Europese aanbestedingsprocedure, waarvan in de praktijk vaak sprake zal zijn, dienen de ARBIT samen met de bijbehorende Overeenkomst zo vroeg mogelijk aan de inschrijver te worden verstrekt. Dat dient bij voorkeur te gebeuren door ze al direct bij de start van een aanbestedingsprocedure met de overige aanbestedingsstukken mee te zenden. Een enkele verwijzing in die stukken naar de ARBIT, is doorgaans niet voldoende omdat een inschrijver voorafgaand aan het sluiten van de Overeenkomst (zie artikel 6: 233, sub b, BW) een redelijke mogelijkheid moet zijn geboden om van algemene voorwaarden, zoals de ARBIT, kennis te nemen.

Omdat het bijvoorbeeld vanwege de complexiteit van de te sluiten Overeenkomst in de praktijk lastig kan zijn om te beoordelen welke Bijzondere bepalingen van de ARBIT naast de Algemene bepalingen van toepassing moeten worden verklaard, is ervoor gekozen om, ongeacht de specifieke Prestatie(s), steeds de complete ARBIT van toepassing te verklaren. De Overeenkomst bevat daarom de standaardbepaling dat de Voorwaarden (dat wil zeggen de complete set van Algemene en Bijzondere bepalingen) van toepassing zijn. Met een tijdige toezending van de ARBIT aan marktpartijen is nog een ander belang gediend. Een aantal bepalingen uit de ARBIT heeft consequenties voor de opzet en het verloop van de aanbestedingsprocedure. Dat geldt bijvoorbeeld voor de onderzoek- en informatieverplichting van artikel 4 en de inspectiemogelijkheid van artikel 38. In een Opdracht geïnteresseerde partijen moeten dan logischerwijs al wel bij de start van een aanbestedingsprocedure van de inhoud van die bepalingen op de hoogte (kunnen) zijn. Ook daarom is het belangrijk dat de ARBIT al bij de start van een aanbestedingstraject aan partijen worden toegezonden.

De ARBIT bestaan, als hiervoor gezegd, uit een deel Algemene bepalingen en vier delen met Bijzondere bepalingen te weten Bijzondere bepalingen Koop, Bijzondere bepalingen Gebruiksrechten, Bijzondere bepalingen Onderhoud en Bijzondere bepalingen Opdrachten. Deze vijf delen vormen gezamenlijk één onlosmakelijke geheel met de bijbehorende Overeenkomst.

Bij het maken van de ARBIT zijn over de opzet en inhoud daarvan informatieve gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van andere overheden en het bedrijfsleven waaronder de branche-organisatie, advocatuur en verzekeraars. Voorts is bij het schrijven daarvan uit oogpunt van uniformiteit zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de structuur, inhoud en bewoordingen van recent vernieuwde producties van de Interdepartementale Werkgroep Contracten zoals de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van Opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI 2008) en de Algemene Rijksinkoopvoorwaarden (ARIV 2008).

1.2. Trendbreuken

Ook bij het schrijven van de ARBIT is uitgangspunt geweest dat in een goed contract rekening wordt gehouden met de belangen van beide partijen. Dat zoeken naar “het redelijke midden” heeft ertoe geleid dat in de Algemene bepalingen van de ARBIT een aantal oude bekenden zoals de “beroepsfout” en de “meest begunstigingsclausule”, niet langer is opgenomen. Ook bevatten de ARBIT minder boetebepalingen dan voorheen vaak gebruikelijk was en kunnen boetes in enkele gevallen ook ten laste van Opdrachtgever vervallen. Daarnaast is gekozen voor een redelijker risico-overgang bij Aflevering van Producten.

Een belangrijk thema in de ARBIT vormt het “Overeengekomen gebruik” waarop hierna uitvoerig wordt ingegaan. Dat gebruik dient bij het contracteren voorop te staan.

Ook is bij het schrijven van de ARBIT, zoals hiervoor al opgemerkt, op diverse plaatsen rekening gehouden met de Europese aanbestedingsregels die de afgelopen jaren aanzienlijk aan betekenis hebben gewonnen. Die aanpak heeft er, zoals hiervoor al opgemerkt, mede toe geleid dat enkele artikelen uit de Algemene bepalingen “terugblikken” op de aanbestedingsfase en contractuele consequenties worden verbonden aan fouten die tijdens een aanbesteding zijn gemaakt.

Verder hebben begrippen als Meerwerk en Fatale termijn in de ARBIT een meer specifieke betekenis gekregen en zijn onderwerpen zoals mededelings- en informatieverplichtingen, garanties, verzekeringen, kortingen, en de omgang met persoonsgegevens in de ARBIT verder uitgewerkt dan totnogtoe gebruikelijk was. Ook de aansprakelijkheidsbepaling kent een meer genuanceerde uitwerking dan tot op heden gebruikelijk is.

Daar staat tegenover dat in de ARBIT een bijzonder accent wordt gelegd op de verplichting van de IT markt om zich vooraf nauwgezet te oriënteren op de organisatie van Opdrachtgever alsmede op de verwachtingen die Opdrachtgever van het resultaat van de te sluiten Overeenkomst heeft en om die verwachtingen indien nodig bij te stellen. De bedoeling daarvan is een te grote mate van vrijblijvendheid van partijen bij het contracteren te voorkomen. Om dat te kunnen realiseren worden tevens extra eisen gesteld aan de zorgvuldigheid die Opdrachtgever, in het bijzonder ook bij het verstrekken van IT-opdrachten aan de markt, in acht moet nemen. Door voorafgaand aan het sluiten van de Overeenkomst uitvoering te geven aan vorenbedoelde onderzoek- en informatieverplichtingen, moet het Overeengekomen gebruik daadwerkelijk vorm en inhoud krijgen.

Die werkwijze heeft ook gestalte gekregen in de regeling van Gebruiksrechten, bij Detachering en bij Onderhoud. Verder is ervoor gekozen om, anders dan bij de BiZa modellen, de levering van Systeemprogrammatuur niet langer in die van IT-producten begrepen te achten. Tenslotte krijgt ook open source Programmatuur aandacht.

1.3. Reikwijdte ARBIT

De ARBIT zijn vooral bedoeld voor modale IT-inkopen door de overheid en niet zozeer voor grote en bijzondere IT-projecten. Dat neemt niet weg dat ze ook dan als uitgangspunt voor het opzetten van een meer specifieke contractuele relatie met de IT markt kunnen dienen.

Vanwege de flexibiliteit van de Overeenkomst kan deze veelal ook gebruikt worden bij de inzet van specifieke IT-producten en diensten zoals bijvoorbeeld webhosting of SaaS (software as a service). Een zorgvuldige specifieke omschrijving van zo'n nieuw product of dienst moet dan

worden opgenomen in artikel 2 van de Overeenkomst. Daarna kunnen de ARBIT, die zoveel mogelijk techniekonafhankelijk zijn geschreven, ook daarop in beginsel gewoon van toepassing worden verklaard. De combinatie van ARBIT en Overeenkomst kan daarmee een solide basis vormen voor IT -contractering in de komende jaren. Overigens worden dergelijke specifieke IT-diensten vooralsnog niet beschouwd als "commodities" waarvoor de ARBIT in de eerste plaats zijn bedoeld (zie de Algemene inleiding van deze Toelichting). Mocht uit evaluaties van de ARBIT blijken dat dergelijke thema's hier toch meer specifiek aandacht verdienen, dan zal dat op een later tijdstip alsnog gebeuren.

1.4. Afwijkingen van de ARBIT

Met de ARBIT wordt mede beoogd de uniformiteit van IT contractering tussen (Rijks)overheid en markt te bevorderen. Een onverkort en ongewijzigd gebruik daarvan is dan ook uitgangspunt. Voor afwijkingen van de ARBIT of het al dan niet (mede) van toepassing verklaren van andere (algemene) voorwaarden kan slechts in uitzonderingssituaties aanleiding bestaan. Meestal verdient het echter ook dan aanbeveling om de ARBIT wel naast en ter aanvulling op die andere algemene voorwaarden van toepassing te verklaren. Een uitzonderingssituatie als hiervoor bedoeld doet zich bijvoorbeeld voor bij het betrekken van open source Programmatuur. Voor het gebruik daarvan gelden namelijk specifieke licentiemodellen zoals die door verschillende open source communities zijn opgesteld (zie daarvoor verder de Toelichting op blz. 50 onder "Open source"). Nadrukkelijk zij hier opgemerkt dat de ARBIT geen keuze voor open of closed source software behelzen. Wel zijn de Bijzondere bepalingen Gebruiksrechten in de eerste plaats geschreven voor de verwerving en ingebruikneming van Gebruiksrechten op "closed source" Programmatuur. Daarmee dient dan ook rekening te worden gehouden indien Wederpartij bij het verrichten van een Prestatie (mede) gebruik maakt van open source Programmatuur. In voornoemd onderdeel van de Toelichting op blz. 50 wordt daarop verder ingegaan." Wordt in de Overeenkomst van de ARBIT afgeweken dan is het verstandig om daarbij de juridische afdeling van uw organisatie daarbij in te schakelen omdat hetgeen dan in de Overeenkomst wordt vastgelegd, in geval van eventuele strijdigheid met de ARBIT, boven die bepalingen gaat. Ook moet dan vaststaan dat degene die namens de overheid de afwijking(en) van de ARBIT met de markt overeenkomt, daartoe bevoegd is (zie daarvoor de toepasselijke mandaatregeling en/of het volmachtregister).

In een aantal in de Overeenkomst aangegeven gevallen, bestaat de mogelijkheid om artikelen binnen een daarbij aangegeven marge, aan te passen aan de specifieke omstandigheden van een voorliggend geval.

1.5. Duurzaam inkopen

AgentschapNL ondersteunt overheden bij het introduceren van duurzaamheidsaspecten in de eigen bedrijfsvoering (<http://www.agentschapnl.nl/>; zie doorverwijzing naar senternovem). De Rijksoverheid heeft de ambitie om duurzaamheid ten aanzien van haar volledige inkoop in 2010 als criterium mee te nemen. Daarop betrekking hebbende specifieke afspraken moeten worden vastgelegd in de Overeenkomst.

1.6. Status Toelichting

Deze Toelichting is openbaar maar maakt geen onderdeel uit van de Overeenkomst. Bij twijfel over de betekenis en/of uitleg van de ARBIT kan hetgeen in deze Toelichting staat daarbij mede bepalend zijn. De Toelichting kan echter geen afbreuk doen aan hetgeen partijen in een concreet geval zijn overeengekomen.

1.7. Evaluatie

Het is van groot belang om de ARBIT actueel te houden en waarnodig verder aan te passen en uit te breiden. Daarom zal periodiek een evaluatie van de ARBIT plaatsvinden waarbij ook

rekening zal worden gehouden met de ervaringen van de gebruikers van de ARBIT. Bij tussentijdse vragen over of suggesties ten aanzien van de ARBIT, kunt u (bij voorkeur door tussenkomst van de juridische afdeling van uw organisatie) contact opnemen met de Evaluatiecommissie ARBIT (telefoonnummer 070-3706400/3143).

1.8. De overheid die contracteert.

De overheid kan als iedere andere rechtspersoon in het maatschappelijk verkeer, overeenkomsten sluiten. Ook als de overheid privaatrechtelijke rechtshandelingen verricht, bijvoorbeeld door IT-producten of diensten in te kopen, is de Minister daarvoor tegenover het parlement verantwoordelijk. Deze ministeriële verantwoordelijkheid dwingt niet alleen tot extra zorgvuldigheid bij het aanbesteden en vastleggen van de gemaakte afspraken maar ook tot een zorgvuldig contractmanagement. Dat betekent ook dat inkopers er voor moeten oppassen dat zij geen ongerechtvaardigde toezeggingen aan marktpartijen doen en dat zij letten op een correcte naleving van hetgeen partijen zijn overeengekomen.

Artikelsgewijze toelichting bij de ARBIT

Hierna wordt alleen op die artikelen ingegaan die naar het oordeel van de schrijvers van de ARBIT, een nadere toelichting behoeven.

ALGEMENE BEPALINGEN

artikel 1. Begrippen

In dit artikel zijn begrippen gedefinieerd die ofwel alleen in de Algemene bepalingen aan de orde komen ofwel voor een goed inzicht in het totaal van de ARBIT van een zodanig belang zijn dat zij om die reden direct onder de begrippen van de Algemene bepalingen zijn opgenomen. In de Bijzondere bepalingen zijn daarnaast begrippen gedefinieerd die vooral van belang zijn voor hetgeen daarin geregeld wordt. Wanneer een gedefinieerde term in een werkwoordsvorm wordt gebruikt komt daaraan, net als bij gebruik van een gedefinieerde term met een kleine letter, niet de betekenis van de begripsbepaling toe. Zo is bijvoorbeeld “onderhoud” of “onderhouden” een algemene formulering met een niet vastomlijnde inhoud. “Onderhoud” moet daarentegen worden uitgelegd als bepaald in de betreffende begripsbepaling.

Gebruiksrecht (artikel 1.10), Opdracht (artikel 1.19), Prestatie (artikel 1.27) en Product (artikel 1.28) zijn kernbegrippen van de ARBIT die in een zodanige relatie tot elkaar staan dat ze daarom al direct in de Algemene bepalingen zijn gedefinieerd. Prestatie is het verzamelbegrip voor alle goederen of diensten die kunnen worden verworven. Dat begrip is verder onderverdeeld in de specifieke begrippen Gebruiksrecht, Product en Opdracht. Het algemene begrip Wederpartij (1.34) is in de ARBIT verder uitgewerkt in Leverancier en Opdrachtnemer. Zo worden Producten geleverd en Gebruiksrechten verstrekt door een Leverancier (artikel 1.13), Opdrachten uitgevoerd door een Opdrachtnemer (artikel 1.21). De begrippen Gebruiksrecht, Product en Opdracht krijgen verder inhoud in respectievelijk de Bijzondere bepalingen Gebruiksrechten, de Bijzondere bepalingen Koop en de Bijzondere bepalingen Opdrachten.

Lid 3:

Van Aflevering is alleen sprake bij voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten als bedoeld in artikel 3:2 BW. Bij zuiver intellectuele Prestaties (diensten) kan van Aflevering geen sprake zijn en wordt het begrip Oplevering (zie artikel 1.22) gebruikt. Net als Oplevering moet ook Aflevering nog worden gevolgd door Acceptatie. Acceptatie markeert de

eigendomsovergang van een Prestatie (artikel 7.2) en biedt de vereiste legitimatie voor betaling (artikel 11.1).

Lid 7:

Documentatie kan van essentieel belang zijn voor bijvoorbeeld het gebruik en onderhoud van Programmatuur. Uit oogpunt van gebruiksgemak dient Documentatie bij voorkeur in de Nederlandse taal te zijn geschreven. In de ARBIT is dat evenwel niet verplicht gesteld. Vaak is bij IT nu eenmaal sprake van Documentatie die in de Engelse taal is geschreven. Het eisen van een Nederlandstalige versie van de Documentatie zal dan extra kosten met zich brengen. Of een vertaling die kosten waard is moet per geval worden beoordeeld.

De term installatie is hier met een kleine beginletter geschreven. Het gaat dan, anders dan bij het begrip Installatie (artikel 1.12), om werkzaamheden die door Opdrachtgever zelf worden uitgevoerd.

Lid 8:

Van een Fatale termijn is alleen sprake indien deze nadrukkelijk als zodanig is aangeduid. De vereiste expliciete aanwijzing in een Overeenkomst van een termijn als Fatale termijn, veronderstelt dus een bewuste keuze. Daartoe kan bijvoorbeeld aanleiding bestaan bij projectfasering (vgl. artikel 55). Het aanwijzen van een termijn als Fatale termijn heeft onder meer tot gevolg dat de Overeenkomst, als die termijn niet wordt gehaald, in het algemeen onmiddellijk kan worden ontbonden. Is een termijn niet als Fatale termijn aangeduid, dan is om de Overeenkomst te kunnen ontbinden bijna altijd eerst een ingebrekestelling nodig waarbij Wederpartij alsnog een redelijke termijn voor nakoming moet worden gesteld. Pas als ook die termijn niet wordt gehaald kan de Overeenkomst worden ontbonden.

Soms kiezen partijen ten aanzien van de gevolgen van het niet halen van een Fatale termijn voor een andere oplossing dan ontbinding van de Overeenkomst. Dat gebeurt bijvoorbeeld regelmatig bij Onderhoud, in welk geval aan het niet halen van een Fatale termijn meestal specifieke service credits of kortingen zijn verbonden.

Lid 9:

Anders dan bij de Storing van artikel 68.8 gaat het hier om storingen van een zodanige aard dat ze aan het Overeengekomen gebruik in de weg staan.

Lid 11:

Implementatie is erop gericht om de organisatie van Opdrachtgever te laten werken met een nieuw Product of nieuwe Programmatuur. Het gaat daarbij om een combinatie van technische en organisatorische maatregelen. Soms is het overzetten van data van het oude naar het nieuwe systeem (de zogenoemde dataconversie) onder Implementatie begrepen.

Uitgangspunt van de ARBIT is dat Implementatie zonder een daarop gerichte specifieke in de Overeenkomst vastgelegde afspraak, geen onderdeel van de Prestatie uitmaakt.

Lid 12:

In dit artikellid gaat het om handelingen verricht door Wederpartij. Tenzij anders overeengekomen, is Installatie beperkt tot het feitelijke aansluiten van een Product of het feitelijk invoeren van Programmatuur. Installatie is daarmee in omvang dus veel beperkter dan Implementatie. Of de Wederpartij verplicht is tot Installatie, moet blijken uit de inhoud van de Overeenkomst.

Lid 18:

Op dergelijke afzonderlijk overeen te komen werkzaamheden zijn de Bijzondere bepalingen inzake Onderhoud van toepassing. Onderhoud kan preventief, correctief en innovatief van aard zijn.

Lid 19:

Bij een Opdracht gaat het om een Overeenkomst in de zin van artikel 7:400 e.v. BW. De term Opdracht in de ARBIT is een verzamelbegrip. De ARBIT onderscheiden Opdracht in (a) Detachering (zie artikel 61 e.v.) in welk geval werkzaamheden onder leiding en toezicht van Opdrachtgever worden verricht en (b) overige vormen van Opdracht. In dat laatste geval gaat het om werkzaamheden die zelfstandig en onder eigen verantwoordelijkheid door Opdrachtnemer worden uitgevoerd. Het met die werkzaamheden door Opdrachtnemer te behalen eindresultaat, staat daarbij voorop. Adviesdiensten en het ontwikkelen van Maatwerkprogrammatuur zijn beide voorbeelden van Opdrachten .

Lid 20:

Opdrachtgever is degene ten behoeve van wie de Overeenkomst met Wederpartij wordt aangegaan. Een duidelijke omschrijving in de Overeenkomst van wie precies Opdrachtgever is, is zowel civiel- als aanbestedingsrechtelijk van groot belang.

Lid 22:

Oplevering heeft, anders dan Aflevering (zie artikel 1.3), betrekking op een niet stoffelijke (d.w.z. intellectuele) Prestatie. Oplevering kan bijvoorbeeld plaatsvinden in de vorm van het aanbieden van een (eind)rapport. Aan Oplevering kan bij Opdrachtnemer al een uitgebreid testtraject vooraf zijn gegaan. Vervolgens is het aan Opdrachtgever om de Prestatie al dan niet door middel van een acceptatietest te beoordelen. Oplevering hoeft, anders dan Aflevering, niet in een fysieke vorm plaats te vinden. Programmatuur wordt bijvoorbeeld vaak elektronisch (via het internet) aan Opdrachtgever beschikbaar gesteld. Omdat bij een dergelijke (niet fysieke) Oplevering niet altijd duidelijk is op welk moment de betalingsverplichting voor Opdrachtgever ontstaat, is het van belang om dat moment steeds duidelijk in de Overeenkomst vast te leggen.

Lid 23:

Overeengekomen gebruik is, zoals hiervoor reeds opgemerkt, een van de kernbegrippen uit de ARBIT. Het begrip heeft een nadrukkelijke relatie met de zogenoemde conformiteitsregeling van artikel 7:17 BW waarin staat dat de afgeleverde zaak aan de overeenkomst moet beantwoorden. Beantwoordt de Prestatie gedurende een normale gebruiksduur niet aan het Overeengekomen gebruik, dan is sprake van een Gebrek.

Lid 24:

Onder Overeenkomst valt ook een raamovereenkomst waaronder nadere Overeenkomsten worden afgesloten of feitelijke Opdrachten worden verstrekt. Iedere Overeenkomst moet de bepaling bevatten dat de ARBIT daarop van toepassing zijn.

Lid 26:

Onder hulppersonen, als bedoeld in dit artikellid, vallen ook ondernemingen (rechtspersonen) indien die door een partij bij de uitvoering van de Overeenkomst worden ingeschakeld.

Lid 28:

Producten zijn stoffelijke zaken, als bedoeld in artikel 3:2 BW. Aan Product komt de gebruikelijke ruime betekenis toe. Het zal in dit verband meestal om computerapparatuur gaan. Ook een voor het gebruik van dergelijke apparatuur te installeren klimaatbeheersingssysteem, kan echter een Product zijn.

Lid 32:

De Vergoeding vormt de tegenprestatie van Opdrachtgever. In de Overeenkomst moet goed worden vastgelegd welke onderdelen (bijvoorbeeld reis- en verblijfkosten, BTW) wel en welke niet in de Vergoeding zijn begrepen.

Lid 34:

Wederpartij wordt in de ARBIT gebruikt als het verzamelbegrip voor de contractspartij(en) en is daarin dus niet bedoeld als “tegenpartij” bij een juridisch geschil.

artikel 2. Contactpersonen en escalatie

Lid 2:

Contactpersonen mogen alle handelingen (feitelijke en rechtshandelingen) verrichten die noodzakelijk zijn in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst zoals het ondertekenen van ontvangstbewijzen en testrapporten. Wijzigingen van de Overeenkomst kunnen echter alleen worden overeengekomen tussen de personen die de Overeenkomst hebben ondertekend dan wel door hun rechtsopvolgers en/of daartoe specifiek gevolmachtigde personen.

Lid 3:

Het verdient aanbeveling om er voor te zorgen dat geschillen die bij de uitvoering van de Overeenkomst ontstaan, kunnen worden gedeëscaleerd. Daarom is het wenselijk dat die geschillen, alvorens daarmee naar buiten wordt getreden, eerst aan een voldoende onafhankelijk hoger niveau binnen de eigen organisatie van Opdrachtgever kunnen worden voorgelegd. Door raadpleging van niet eerder bij het project betrokken personen uit de eigen organisatie wordt bovendien voorkomen dat dergelijke geschillen langdurig binnen een project blijven bestaan vaak zonder dat Opdrachtgever daarvan op de hoogte is. De ervaring leert dat met een beoordeling van een geschil buiten het project, een deel van de problemen vaak al kan worden opgelost. Lukt dat niet dan staat desgewenst de weg naar de rechter, of indien overeengekomen een andere geschillenbeslechter, uiteraard gewoon nog open. Escalatieprocedures worden vaak vastgelegd in Service Level Agreements of in een zogenoemd “dossier afspraken en procedures” (DAP).

artikel 3. Status van mededelingen

Het komt vaak voor dat vergadernotulen of andere stukken die zijn opgesteld na het sluiten van de Overeenkomst, van de Overeenkomst afwijkende afspraken bevatten. Dergelijke afwijkende afspraken zijn op basis van de ARBIT alleen geldig indien ze schriftelijk door daartoe bevoegde personen zijn gemaakt of tenminste achteraf door die personen zijn bevestigd. Contactpersonen zijn daartoe (zie artikel 2.2) niet bevoegd. Ook alle andere mededelingen die van belang zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst moeten schriftelijk worden gedaan. In het algemeen wordt onder “schriftelijk” ook “elektronisch” verstaan. Gelet op de verstrekende gevolgen die aan het doen van mededelingen kunnen zijn verbonden wordt in de ARBIT onder schriftelijk in beginsel 'op papier' verstaan. Indien partijen gebonden willen zijn aan de inhoud van communicatie langs elektronische weg is het verstandig dat met zoveel woorden in de Overeenkomst vast te leggen. Daarbij kunnen dan tevens specifieke afspraken worden gemaakt over bijvoorbeeld de adressering van mails en de verzending van ontvangst- en leesbevestigingen.

artikel 4. Onderzoek- en informatieverplichting

Lid 1:

Op grond van dit artikellid is Wederpartij verplicht tijdig inzicht te verwerven in de organisatie van Opdrachtgever en zich een beeld te vormen van de verwachtingen die Opdrachtgever van de Prestatie heeft alsook om die verwachtingen, als dat nodig is, bij te sturen. Deze verplichting dwingt Wederpartij tot een actieve precontractuele houding. Die moet er immers op zijn gericht om te komen tot een Prestatie die aansluit op hetgeen Opdrachtgever daarvan in redelijkheid mag verwachten. Het begrip Overeengekomen gebruik (zie artikel 1.23) vormt daarvan het sluitstuk.

Omdat het daarvoor bedoelde onderzoek van Wederpartij met name zal moeten plaatsvinden in de aanbestedingsfase, hebben de onderhavige onderzoeks- en informatieverplichtingen ook consequenties voor de opzet en inhoud van (Europese) aanbestedingstrajecten.

Opdrachtgever zal er immers ook zelf aan moeten bijdragen dat marktpartijen tijdig inzicht

krijgen in hetgeen hem met de Prestatie voor ogen staat en met het oog daarop al direct in de aanbestedingsfase invulling moeten geven aan een “goed opdrachtgeverschap”. Dat vraagt om een heldere communicatie met de markt zodat misverstanden over het door Opdrachtgever beoogde gebruik zoveel mogelijk worden voorkomen. Van deelnemers aan een aanbesteding mag met het oog daarop worden verwacht dat deze gebruik maken van de mogelijkheden tot het stellen van vragen.

Lid 2:

In de praktijk blijkt het voltooien van IT-opdrachten binnen daarvoor aanvankelijke gedachte kaders vaak moeilijk. Dit lid dwingt in de opdracht geïnteresseerde marktpartijen zich van tevoren een nadrukkelijk beeld te vormen van de realiteit van door Opdrachtgever daarbij gestelde kaders. Zo blijkt met de uitvoering van IT-opdrachten vaak aanzienlijk meer geld gemoeid te zijn dan Opdrachtgever ten tijde van het verstrekken van de opdracht voor ogen stond. Heeft Opdrachtgever het financiële kader waarbinnen de Opdracht dient te worden uitgevoerd vooraf bekend gemaakt dan dient Wederpartij zich ook over de haalbaarheid daarvan uit te laten. Uitgangspunt, ook bij IT-Prestaties, moet zijn dat het welslagen van het project vooropstaat en dat Meerwerk uitzondering en geen regel is.

Lid 3:

Wederpartij moet op de hoogte kunnen zijn van de verwachtingen die Opdrachtgever ten aanzien van de Overeenkomst heeft. Deze -aanvullende- informatieverplichting draagt daar mede aan bij.

artikel 5. Kwaliteitsborging

De in dit artikel geregelde kwaliteitsborging is gericht op het welslagen van de Prestatie en daarmee in het belang van beide partijen. Dit artikel is een kapstokbepaling die al naar gelang de omvang en het belang van een project ook verder kan worden uitgewerkt in de Overeenkomst. Door Opdrachtgever in het kader van kwaliteitsborging te stellen eisen moeten - uiteraard - steeds in redelijkheid verdedigbaar zijn.

artikel 6. Aflevering

Lid 2 en 3:

Het gaat hier niet om Acceptatie maar om een indruk op het eerste gezicht waarbij van Opdrachtgever een inspanning wordt gevraagd die al naar gelang de omstandigheden van het geval redelijk is. Zo zal een omvangrijke bezorging vanuit het buitenland meer controle vereisen dan een kleine bestelling vanuit Nederland. Inontvangstneming na deze eerste visuele controle laat onverlet dat Opdrachtgever nadien alsnog kan besluiten om niet tot Acceptatie over te gaan. Ook als een Product bij een eerste controle wordt geweigerd, blijven overeengekomen leveringstermijnen gewoon gelden.

Lid 4:

De afgifte van een ontvangstbewijs is onder andere van belang om te kunnen bepalen op welk moment het risico van het Afgeleverde Product op Opdrachtgever overgaat (zie artikel 7.1).

Lid 5:

Dit artikellid is opgenomen vanwege het sterk toegenomen belang van milieuregelgeving.

artikel 8. Intellectuele eigendomsrechten

Lid 1:

Dit artikellid bevat het contractuele uitgangspunt ten aanzien van het al dan niet overgaan van intellectuele eigendomsrechten (hierna verder IE rechten). Voor alle duidelijkheid wordt erop gewezen dat intellectuele eigendomsrechten strikt formeel rusten op een “werk” als bedoeld in artikel 10 van de Auteurswet. In de ARBIT is dienaangaande volstaan met het begrip Prestatie die, als hiervoor opgemerkt, kan bestaan uit een te leveren Product, een uit te voeren

Opdracht, een te verstrekken Gebruiksrecht dan wel een combinatie daarvan. Artikel 8 heeft derhalve betrekking op Prestaties die tevens zijn aan te merken als een “werk” in vorenbedoelde zin dat om die reden voorwerp kan zijn van intellectuele eigendomsrechten. Omdat dergelijke rechten voor Wederpartij een niet onbelangrijke commerciële waarde kunnen vertegenwoordigen, verlangt deze voor de overdracht daarvan meestal een (soms aanzienlijke) Vergoeding. Van het in de ARBIT gekozen uitgangspunt mag in de Overeenkomst worden afgeweken omdat aan het verkrijgen van IE-rechten, voor Opdrachtgever anders dan voor marktpartijen nu eenmaal geen concurrentievoordelen verbonden zijn. Het voordeel van een eventueel lagere Vergoeding bij het uitblijven van de overdracht van IE rechten, dient daarom per geval te worden afgewogen tegen de nadelen daarvan. Zo’n nadeel kan bijvoorbeeld zijn dat Opdrachtgever, indien die rechten niet worden overgedragen, voor het Onderhoud van Programmatuur meestal op Wederpartij is aangewezen omdat die dan als enige over de daarvoor benodigde Broncode beschikt.

In de praktijk is soms niet duidelijk bij wie de IE rechten berusten. Zo kan dat bijvoorbeeld lastig te beoordelen zijn indien een Prestatie bestaat uit een combinatie van Standaard (waarvan de IE rechten vrijwel nooit worden overgedragen) en Maatwerkprogrammatuur (waarvan de IE rechten in beginsel altijd worden overgedragen). Dat kan ertoe leiden dat Opdrachtgever IE-rechtelijke risico’s loopt. Goede afspraken daarover in de vorm van duidelijke garanties en vrijwaringen van Wederpartij, zijn daarom wenselijk.

Lid 7:

Indien Opdrachtgever betrokken raakt bij een geschil over IE rechten op de Prestatie, kan hij de Overeenkomst ontbinden. Daartoe kan bijvoorbeeld aanleiding bestaan indien zijn bedrijfsvoering door zo’n geschil in het gedrang dreigt te komen. Ontbinding van de desbetreffende Overeenkomst hoeft niet te betekenen dat daarmee ook iedere verdere betrokkenheid van Opdrachtgever bij zo’n geschil is uitgesloten. De verplichting van Wederpartij tot vrijwaring, bedoeld in artikel 8.5, blijft daarom ook na ontbinding van de Overeenkomst (zie artikel 34) onverkort bestaan.

artikel 9. Documentatie

Lid 1:

Dit artikel is alleen van belang indien Documentatie beschikbaar is. Is dat niet zo en is Documentatie ook niet strikt noodzakelijk voor het kunnen gebruiken, beheren of onderhouden van de Prestatie, dan zal het verstrekken van een (aanvullende) opdracht tot het maken daarvan voornamelijk tot extra kosten leiden. Bovendien is Wederpartij op grond van artikel 13 in ieder geval verplicht tot het geven van ondersteuning. Documentatie kan in fysieke of digitale vorm beschikbaar worden gesteld.

artikel 11. Acceptatie

Lid 1:

Uitgangspunt van de ARBIT is dat Opdrachtgever niet voor de Prestatie hoeft te betalen voordat hij die heeft geaccepteerd. Ook omdat Opdrachtgever geen garantie heeft op volledig gratis herstel van Gebreken die hij tijdens de Acceptatieprocedure redelijkerwijs had moeten constateren (zie artikel 12.3) is het, zeker bij omvangrijke Prestaties, van belang de Acceptatieprocedure zorgvuldig in te richten. Hoewel Acceptatie de legitimatie vormt voor betaling dient Opdrachtgever daarmee proportioneel om te gaan. Zo mag hij bijvoorbeeld bij een gefaseerde Oplevering en Acceptatie van de Prestatie Wederpartij wel in termijnen betalen. Ook om andere redenen kan aanleiding bestaan om toch reeds voor Acceptatie tot (gedeeltelijke) betaling over te gaan. Dat kan bijvoorbeeld zo zijn indien Wederpartij een langlopende Opdracht anders volledig zou moeten voorfinancieren. Indien Opdrachtgever in dergelijke gevallen toch (gedeeltelijke) betaling voor Acceptatie met Wederpartij overeenkomt kan hij Wederpartij om een kredietinstellingsgarantie vragen (zie artikel 16).

Lid 2:

Opdrachtgever kan mededeling van Acceptatie doen door het verzenden van een expliciete mededeling dan wel door het toezenden van het verslag van een test op basis waarvan de Prestatie is goedgekeurd. In het laatste geval geldt de toezending aan Wederpartij van het betreffende testverslag als mededeling in de zin van dit artikellid. Mededeling van Acceptatie kan uiteraard pas worden gedaan nadat de Prestatie is verricht. Bij het downloaden van Programmatuur is dat het moment waarop Opdrachtgever daadwerkelijk over de Programmatuur kan beschikken en dus niet het moment waarop Opdrachtgever de autorisatiecode krijgt om de Programmatuur te kunnen downloaden.

Lid 4:

Op enig moment moet, ook zonder mededeling als bedoeld in artikel 11.2 ARBIT, duidelijkheid bestaan over het al dan niet geaccepteerd zijn van de Prestatie. Dat neemt niet weg dat stilzwijgende Acceptatie, ook vanwege de belangrijke consequentie daarvan voor het ontstaan van de betalingsverplichting, uitzondering moet blijven. Stilzwijgende Acceptatie kan worden voorkomen door Wederpartij er tijdig van in kennis te stellen dat niet binnen de voorgeschreven termijn van veertien (14) dagen kan worden meegedeeld of de Prestatie wordt geaccepteerd. Daarbij dient Opdrachtgever een andere, wel haalbare, termijn te vermelden waarbinnen hij aan Wederpartij mededeling inzake de al dan niet Acceptatie zal doen. Dat moet, rekening houdend met de omvang en het belang van de Prestatie, uiteraard wel een redelijke termijn zijn. Vervolgens moet hij Wederpartij voordat die termijn verstrijkt alsnog mededeling van de al dan niet Acceptatie doen.

Lid 6:

Het staat Opdrachtgever vrij om een Prestatie die Gebreken bevat toch te accepteren. Hij is daartoe echter nooit verplicht, ook niet als het daarbij slechts zou gaan om wat voorheen wel “kleine gebreken” werden genoemd. Het is van belang dat Opdrachtgever die een Prestatie ondanks de aanwezigheid van Gebreken accepteert, dat zorgvuldig vastlegt. Daarmee wordt voorkomen dat Wederpartij aan Acceptatie het verval van recht op volledig gratis herstel ontleent omdat sprake zou zijn van Gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs al bij Acceptatie had moeten constateren maar niet heeft geconstateerd als bedoeld in artikel 12.3.

artikel 12. Garanties**Leden 1 t/m 7**

Het niet nakomen van een verplichting uit hoofde van de afgegeven garanties leidt naar veelal wordt aangenomen direct tot een tekortkoming van Wederpartij met alle daaraan voor Opdrachtgever verbonden contractuele en wettelijke rechten. De tekortkoming behoeft daarvoor niet aan Wederpartij toerekenbaar te zijn en zal in de regel dan ook niet terzijde kunnen worden gesteld met een beroep op overmacht.

Lid 3:

Deze garantie betreft het herstel van Gebreken die optreden of geconstateerd worden na Acceptatie. De garantie geldt gedurende 12 maanden na Acceptatie. Extra kosten verbonden aan het herstel door Wederpartij van Gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs bij Acceptatie had moeten constateren, komen voor rekening van Opdrachtgever. Dat legt een extra verplichting op Opdrachtgever om de Acceptatie zorgvuldig vorm en inhoud te geven.

Lid 5:

Deze garantie geldt alleen voor het herstel van Gebreken die Opdrachtgever al tijdens de Acceptatieprocedure heeft gesignaleerd maar die niet aan Acceptatie in de weg hebben gestaan (zie ook artikel 11.6 ARBIT).

Lid 7:

Het is vaak van belang dat de Prestatie wordt onderhouden. Dat geldt met name voor Gebruiksrechten. Opdrachtgever moet dat Onderhoud desgewenst ook kunnen verkrijgen. De ARBIT bevatten de garantie dat Wederpartij de Prestatie tot 3 jaar na Acceptatie overeenkomstig het dienaangaande in de Bijzondere bepalingen Onderhoud bepaalde, kan onderhouden. Ook voor de daaropvolgende 2 jaar kan Opdrachtgever aanspraak op onderhoud maken maar dat hoeft dan niet meer gelijk te zijn aan het gedefinieerde Onderhoud. Wil Opdrachtgever daarover geen enkele onzekerheid dan moet hij direct bij het afnemen van de Prestatie (voor een langere periode) Onderhoud met Wederpartij overeenkomen en dat eventueel op een later moment laten ingaan.

artikel 14. Facturering, korting en Meerwerk

Lid 4:

Ondanks de voorgestane actieve precontractuele houding op basis waarvan Wederpartij in de fase van de verstrekking van de Opdracht ook de haalbaarheid van een daarbij eventueel bekend gemaakt financieel kader dient te onderzoeken (zie artikel 4.2), kan zich “gaande de rit” toch een noodzaak tot Meerwerk voordoen met name als de Prestatie op basis van een vaste Vergoeding is overeengekomen. Opdrachten voor Meerwerk mogen, ook vanwege de daaraan verbonden aanbestedingsrechtelijke risico’s (de omvang van de opdracht wordt daardoor na de gunning immers gewijzigd hetgeen aanbestedingsrechtelijk alleen in uitzonderingsgevallen is toegestaan), slechts bij uitzondering worden verstrekt. Voor Meerwerk gelden daarnaast de overeengekomen voorwaarden. Opdrachtgever dient zich er in ieder geval steeds goed van bewust te zijn dat aan tussentijdse wijzigingen van de Opdracht aanvullende financiële consequenties verbonden kunnen zijn.

artikel 15. Betaling en controle

Lid 1:

De betaaltermijn is onder verwijzing naar het Besluit van de minister-president van 23 februari 2009, nr. 3075033, Stcrt. 2009, 53, p1, verkort tot 30 dagen. Voor het betaalbaar kunnen stellen van een factuur is de interne goedkeuring daarvan meestal noodzakelijk. Opdrachtgever dient er voor te zorgen dat die goedkeuring, die uiteraard alleen betrekking kan hebben op door Wederpartij op de factuur te vermelden gegevens, zo snel mogelijk plaatsvindt. Wanneer Opdrachtgever een factuur afkeurt omdat de door Wederpartij op grond van de Overeenkomst op die factuur te vermelden gegevens onjuist of onvolledig zijn, dient hij Wederpartij daarvan binnen 14 dagen in kennis te stellen. Goedkeuring betreft uitsluitend de factuur en houdt geen Acceptatie in. Voor Acceptatie wordt verwezen naar artikel 11.

Lid 2:

Er is voor gekozen om voor schadevergoeding verschuldigd wegens vertraging in de voldoening van een geldsom, aan te sluiten bij de (strengere) regeling voor handelsovereenkomsten van artikel 6:119a BW. De op basis daarvan verschuldigde handelsrente is hoger dan de rente bedoeld in artikel 6:119 BW. Opdrachtgever is over het openstaande bedrag rente verschuldigd met ingang van de dag volgend op die welke geldt als uiterste dag van betaling. De verplichting tot betaling van rente loopt door tot en met de dag waarop de verschuldigde Vergoeding (verhoogd met de daarop tot op dat moment belopen rente) alsnog wordt voldaan.

artikel 16. Voorschot

Lid 1:

Uitgangspunt van de ARBIT is dat geen betalingen aan Wederpartij worden gedaan voordat Opdrachtgever de Prestatie heeft geaccepteerd. Dat is ook redelijk nu ondernemers met het Rijk als Opdrachtgever nauwelijks enig debiteurenrisico lopen. Onder bijzondere omstandigheden kan er echter toch aanleiding bestaan voor het betalen van een voorschot. Opdrachtgever moet dan wel zoveel mogelijk proberen in te schatten hoe groot het risico is dat Wederpartij zijn contractuele verplichtingen jegens hem niet of niet geheel zal nakomen.

Op het betalen van een voorschot is de Regeling verlening voorschotten 2007 van de Minister van Financiën van toepassing. Op grond daarvan is bij het betalen daarvan onder bepaalde omstandigheden het eisen van zekerheidstelling verplicht. Opdrachtnemer kan aan deze eis voldoen door overlegging van een kredietinstellingsgarantie, ook wel bankgarantie genoemd. Dat is een formulier dat door een bank- of kredietinstelling op verzoek en voor rekening van Opdrachtnemer wordt opgesteld en waarmee de bank onder de voorwaarden van de bankgarantie garandeert een bepaald maximumbedrag uit te betalen, indien Opdrachtgever daarop aanspraak maakt. Het vragen van een bankgarantie kan bijvoorbeeld redelijk zijn als tussen het betalen van een factuurbedrag door Opdrachtgever en het verrichten van de Prestatie door Opdrachtnemer, een relatief lange periode zit. Omdat het afgeven van een kredietinstellingsgarantie aanzienlijke kosten voor Wederpartij met zich kan brengen, dient Opdrachtgever met het vragen daarvan terughoudend te zijn. Een model van een kredietinstellingsgarantie is als Bijlage bij de Modelovereenkomst ARBIT gevoegd.

artikel 17. Geheimhouding

Lid 1:

Een geheimhoudingsverplichting kan eventueel worden vastgelegd in een door Wederpartij ondertekende schriftelijke geheimhoudingsverklaring.

artikel 18. Verwerking persoonsgegevens

Lid 1:

Meestal zal de Overeenkomst ook als “bewerkersovereenkomst” in de zin van artikel 14, lid 2 Wbp kunnen gelden. De Wet bescherming persoonsgegevens (“Wbp”) stelt niet de eis dat daarvoor een aparte overeenkomst moet worden opgemaakt.

Lid 2:

De (eigen) wettelijke verplichting van Opdrachtgever wordt hier contractueel “doorgelegd” naar Opdrachtnemer. Die dient er onder andere voor te zorgen dat de te treffen passende technische en organisatorische maatregelen schriftelijk worden vastgelegd. Voor alle duidelijkheid wordt erop gewezen dat deze “doorlegging” van wettelijke verplichtingen van Opdrachtgever naar Opdrachtnemer, aan de eigen verplichtingen van Opdrachtgever als “verantwoordelijke” in de zin van de Wbp, niets afdoet.

Lid 4:

Het doorzenden van persoonsgegevens naar landen buiten de EU is geregeld in de artikelen 76 t/m 78 Wbp. Omdat Wederpartij wordt aangemerkt als “bewerker” in de zin van die wet maar de Minister desondanks wettelijk (eind)verantwoordelijk blijft voor een correcte gegevensverwerking, wordt een en ander hier zekerheidshalve herhaald.

artikel 22. Vervanging Personeel van Wederpartij

Lid 1:

Wederpartij dient zijn Personeel slechts bij wijze van uitzondering, en alleen met toestemming van Opdrachtgever, te vervangen. Zeker als het daarbij gaat om Personeel dat Opdrachtgever van cruciaal belang acht voor het verrichten van de Prestatie, (zogenoemde sleutelfiguren) zal die toestemming in de regel niet behoeven te worden verleend.

Lid 2:

De hier bedoelde vervanging heeft niet alleen betrekking op situaties waarin Opdrachtgever Personeel onbekwaam acht maar ook op situaties waarin sprake is van “incompatibilité d’humeur”. Bij het laatste gaat het om bezwaren gelegen in de persoon zelf. Voor een dergelijk verzoek tot vervanging kan ook aanleiding bestaan bij het uitblijven van een Verklaring omtrent het gedrag (VOG).

artikel 24. Overdracht rechten en verplichtingen

Overdracht van rechten en verplichtingen uit de Overeenkomst leidt juridisch tevens tot een overgang van de verantwoordelijkheid voor de correcte nakoming daarvan. De derde aan wie door Wederpartij contractuele verplichtingen worden overgedragen, wordt voor het overgedragen deel, anders dan bij de onderaanneming van artikel 23 ARBIT, ten opzichte van Opdrachtgever immers zelf uitvoerder van (dat deel van) de Overeenkomst. Daarom is daarvoor steeds toestemming van Opdrachtgever vereist.

artikel 26. Aansprakelijkheid

Leden 1, 2 en 3:

Gebreken in Prestaties kunnen (zeker op het terrein van de IT) tot grote, vaak moeilijk op voorhand te overziene consequenties in de vorm van (gevolg)schades leiden. Teneinde de daaruit voor de markt voortvloeiende risico's beheersbaar en daarmee verzekeraar te houden, is afgezien van toepassing van het in beginsel onbeperkte wettelijke aansprakelijkheidsregime. In plaats daarvan is gekozen voor een regeling waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen persoons- en zaakschade alsmede daaruit voortvloeiende schade (de zogenoemde indirecte of gevolgschade) en overige schade. Voor persoons- en zaakschade en daaruit voortvloeiende schade, welke schades doorgaans vallen onder de dekking van een aansprakelijkheidsverzekering bedrijven (AVB), is aansluiting gezocht bij het daarvoor gebruikelijk in de IT-markt verzekerde bedrag van 1.250.000 euro per aanspraak (zie artikel 29.2 ARBIT). Bedoelde schades en de daaruit voortvloeiende schades (zoals doorbetaling van salaris in geval van persoonsschade en kosten van vervangende apparatuur in geval van zaakschade) vallen derhalve onder de aansprakelijkheidsbeperking van lid 2.

De aansprakelijkheid voor overige schade die in de praktijk meestal zal bestaan uit zuivere vermogensschade (d.w.z. op zichzelf staande schade die niet is een gevolg is van daaraan voorafgaande persoons- of zaakschade) en die doorgaans valt onder de dekking van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV), is gelimiteerd op een bedrag van maximaal vier (4) maal de hoogte van de Vergoeding per aanspraak. In de Overeenkomst kunnen de genoemde maxima op een ander bedrag worden vastgesteld indien de aard van de Prestatie, de daaraan verbonden risico's en/of de omvang van de Vergoeding daartoe aanleiding geven. De voorheen gebruikelijke verhoging van de aansprakelijkheid in geval van "beroepsfouten", is vervallen omdat vrijwel alle fouten van Wederpartij bij de uitvoering van de Overeenkomst, als "beroepsfouten" kunnen worden aangemerkt. De met het oog op beheersbaarheid van de aansprakelijkheidsrisico's geïntroduceerde maximalisering daarvan, zou bij handhaving van de "beroepsfout" derhalve al direct weer vrijwel volledig aan belang verliezen.

Verder verdient aandacht dat zowel in deze artikelliden als in artikel 29.2 ARBIT, is gekozen voor "aanspraak" in plaats van de bij verzekeringen gebruikelijke "gebeurtenis". Onder "aanspraak" wordt hier verstaan een schriftelijke bij Wederpartij ingediende aansprakelijkstelling. Samenhang tussen aanspraken kan zich in beginsel voordoen gedurende de gehele looptijd van de Overeenkomst en indien de aanspraak later wordt gedaan ook nadien. Indien de aard van de Overeenkomst of de aard en omvang van te belopen schade daartoe aanleiding geven, kan de periode gedurende welke van samenhang sprake kan zijn, in de Overeenkomst worden beperkt.

Lid 4:

Dit lid bevat drie (gebruikelijke) uitzonderingen op de in de leden 2 en 3 opgenomen maximalisering van de aansprakelijkheid. De onder b opgenomen uitzondering heeft niet alleen betrekking op opzet of grove schuld van de leiding van de onderneming van Wederpartij maar ook op die van het Personeel. Dat is van belang omdat meestal het Personeel en niet de leidinggevenden, worden ingezet voor de uitvoering van de werkzaamheden.

artikel 27. Overmacht

lid 3:

Voor alle duidelijkheid bevat dit lid een herhaling van hetgeen is geregeld in artikel 6:78 BW.

artikel 28. Gebreken in de samenwerking met andere programmatuur of apparatuur

De praktijk leert dat IT Producten en/of Programmatuur van verschillende marktpartijen niet altijd even goed met elkaar kunnen samenwerken ("compatibel" zijn). Dit artikel verplicht Wederpartij om op verzoek van Opdrachtgever deel te nemen aan een overleg van bij zo'n samenwerkingsprobleem -mogelijk- betrokken derden met als doel het vinden van de oorza(a)k(en) daarvan en zo mogelijk een oplossing.

artikel 29. Verzekering

Lid 1:

Hoewel er geen wettelijke verplichting tot het afsluiten van een verzekering bestaat, hebben veel bedrijven een aansprakelijkheidsverzekering bedrijven (AVB) afgesloten. In de IT-branche zijn ook veel bedrijven tegen beroepsaansprakelijkheid (BAV) verzekerd. Ook komen computerapparatuur-, gegevens- en softwareconstructieverzekeringen en verzekeringen tegen de specifieke risico's van internet en e-commerce, voor. Het afsluiten van verzekeringen voor specifieke IT-projecten is in het algemeen moeilijk en kostbaar. Zowel verzekeraars als de IT-brancheorganisatie ICT-Office kunnen meestal wel informatie verstrekken over wat een "passende en gebruikelijke wijze" van verzekeren is. Daarbij dient te worden bedacht dat het enkele feit dat Wederpartij verzekerd is niet persé hoeft te betekenen dat door Opdrachtgever geleden schade ook steeds (volledig) zal worden vergoed. Dat hangt immers mede af van het bedrag dat op de verzekeringspolis van Wederpartij nog voor uitkering open staat op het moment waarop Opdrachtgever schade lijdt alsook van het daarbij geldende eigen risico en de eventueel in de verzekeringspolis opgenomen uitsluitingsgronden. Ook ten aanzien van het eigen risico en eventuele uitsluitingsgronden geldt steeds dat ze "passend en gebruikelijk" zullen moeten zijn. Bijzondere aandacht verdient nog dat verzekeraars wettelijk bevoegd zijn om verzekeringsbepalingen eenzijdig en zelfs met terugwerkende kracht te wijzigen. Dat kan Wederpartij al dan niet tijdelijk voor problemen stellen bij de naleving van de in dit artikel lid opgenomen verplichting om zich op een naar verkeersnormen passende en gebruikelijke wijze te verzekeren en verzekerd te houden. Opdrachtgever zal daarmee in zo'n geval naar redelijkheid rekening dienen te houden tenzij daarover in de Overeenkomst expliciete afspraken zijn gemaakt.

Is de Opdracht voorwerp geweest van een Europese aanbesteding, dan moeten de eisen die op grond van dit artikel aan een verzekering worden gesteld, vanzelfsprekend overeenkomen met de eisen die daaromtrent eerder tijdens die aanbesteding (met name in de selectiefase) zijn gesteld.

Tenslotte wordt erop gewezen dat hetgeen in dit artikel is bepaald ten aanzien van de AVB eveneens geldt voor de BAV (zie artikel 52 ARBIT).

Lid 3:

Verzoeken tot het overleggen van bewijzen van premiebetaling of informatie over (dreigende) schadeclaims kunnen, vooral bij beursgenoteerde bedrijven op bezwaren stuiten omdat het daarbij gaat om koersgevoelige informatie die daarom niet mag worden verstrekt. Ook weigeren verzekeraars soms om de verzekeringspolis aan derden over te leggen uit vrees voor daarop afgestemd claimgedrag. Wel is men in de regel bereid om certificaten af te geven met informatie over de aard en omvang van de door Wederpartij afgesloten verzekering(en).

Lid 5:

Cessie aan Opdrachtgever van eventueel uit de verzekering voortvloeiende vorderingen, heeft als doel te voorkomen dat Opdrachtgever bijvoorbeeld bij een onverhoopt faillissement van Wederpartij met lege handen komt te staan. Zonder voorafgaande cessie van dergelijke uitkeringen zouden die dan immers in de boedel van de failliete Wederpartij vallen. Cessie bij voorbaat wordt inmiddels door de meeste verzekeraars in de polis verboden. Mede gelet op het bepaalde in artikel 3:287 BW op grond waarvan een vordering tot schadevergoeding bevoorrecht is op een eventuele vordering die Wederpartij terzake op zijn verzekeraar heeft, is er vanaf gezien om de cessie bij voorbaat nog in de ARBIT op te nemen.

Tenslotte zij erop gewezen dat ook bij het sluiten van Overeenkomsten met (Nederlandse) dochtermaatschappijen van in het buitenland gevestigde moedermaatschappijen, het bepaalde in dit artikel onverkort van toepassing is.

artikel 30. Ontbinding en opzegging

Lid 1:

Bij ontbinding van de Overeenkomst ontstaan zogenoemde ongedaanmakingsverbintenissen (art. 6:271 BW). De ontvanger van een Prestatie is op grond daarvan verplicht tot teruggave daarvan. Bij ICT contracten zal dat veelal niet onverkort mogelijk zijn. In dat geval kan de partij die ontbindt, gehouden zijn een vergoeding te betalen voor de waarde die de ontvangen Prestatie heeft gehad (artikel 6: 272 BW).

Ook gedeeltelijke ontbinding van de Overeenkomst als bedoeld in artikel 6:270 BW is mogelijk indien de tekortkoming geen volledige ontbinding rechtvaardigt of Opdrachtgever er de voorkeur aan geeft om (een deel van) een reeds verrichte Prestatie te behouden.

Omdat de Overeenkomst veelal het gevolg zal zijn van een Europese aanbesteding is aan het artikel toegevoegd dat Opdrachtgever de Overeenkomst kan ontbinden indien alsnog uitsluitingsgronden op Opdrachtnemer van toepassing zijn. Ook kan het voorkomen dat Opdrachtnemer niet langer aan de destijds gestelde kwalificatiecriteria of minimumeisen voldoet. Dat laatste is onder meer afhankelijk van de inhoud van de gevoerde aanbesteding. Daarom zijn daar in de Arbit zelf geen gevolgen aan verbonden. In daartoe aanleiding gevende gevallen kunnen daarvoor in de met de aanbesteding mee te zenden Overeenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen.

Lid 3:

Surseance van betaling, al dan niet in voorlopige vorm, is vooral bedoeld om bedrijven de kans op een doorstart te bieden en faillissement te voorkomen. Daarmee dient bij het overwegen van de mogelijkheid om in geval van surseance tot ontbinding van de Overeenkomst over te gaan, dan ook rekening te worden gehouden.

Lid 4:

Op grond van de Wet implementatie rechtsbeschermingsrichtlijnen aanbesteden (Wira) kan een overeenkomst onder omstandigheden op aanbestedingsrechtelijke gronden worden vernietigd. Deze vernietiging wordt door de rechter in een bodemprocedure uitgesproken. Tussen het moment waarop Opdrachtgever bekend is met de vernietigingsgrond (uiterlijk de datum van de dagvaarding) en de datum van de uitspraak in de bodemprocedure kan een dermate lange periode zijn gelegen dat Opdrachtgever er belang bij heeft de overeenkomst voortijdig eenzijdig te ontbinden. Het gaat dan met name om situaties waarin er naar eigen inschatting een grote kans bestaat dat de rechter de vernietiging van de Overeenkomst zal uitspreken en Opdrachtgever met een voortijdige ontbinding de schade als gevolg daarvan kan beperken.

Lid 5:

Normaliter is bij contractering op basis van de ARBIT sprake van één Overeenkomst en één Wederpartij. Is dat in een concreet geval anders en schiet Wederpartij bij de uitvoering van een van die Overeenkomsten tekort of komt hij anderszins tijdelijk of blijvend in de onmogelijkheid te verkeren om te presteren, dan kan het wenselijk zijn om behalve de eigenlijke Overeenkomst ook een of meer van de daarmee wezenlijk samenhangende Overeenkomsten met Wederpartij te ontbinden. Daarvoor moet derhalve sprake zijn van een essentieel verband tussen de betreffende Overeenkomsten. Dat kan bijvoorbeeld zo zijn indien Opdrachtgever van Wederpartij voorafgaand aan een door deze uit te voeren IT project, alvast bij afzonderlijke Overeenkomst Gebruiksrechten heeft afgenomen. Mocht het desbetreffende IT project in dat geval mislukken dan zal Opdrachtgever meestal ook geen

behoefte meer hebben aan die Gebruiksrechten. Omdat de gevolgen van de ontbinding zich in dat geval verder uitstrekken dan alleen tot de Overeenkomst bij de uitvoering waarvan tekort wordt geschoten, is het noodzakelijk dat een dergelijk verband tussen Overeenkomsten daarin duidelijk wordt vastgelegd.

artikel 32. Exitclausule

Lid 1

Het is vrijwel altijd zo dat Opdrachtgever in zekere mate afhankelijk is van Wederpartij waardoor hij bij beëindiging van de Overeenkomst niet zonder Wederpartij verder kan. Opdrachtgever zal bijvoorbeeld zelf werkzaamheden moeten verrichten die hij dacht te hebben uitbesteed of een nieuwe Wederpartij in staat moeten stellen die werkzaamheden te verrichten. Zowel Opdrachtgever als de nieuwe Wederpartij hebben er belang bij dat de uitvoering van een IT-overeenkomst niet wordt belemmerd door migratieperikelen als gevolg van gebrekkige medewerking van de oude Wederpartij. Het verdient dus aanbeveling om een en ander nader uit te werken in de IT-overeenkomst.

Lid 2

Bij een 'normale' beëindiging van de Overeenkomst vormt de medewerking van de Wederpartij een betaalde dienst. Wordt de Overeenkomst wegens een toerekenbare tekortkoming ontbonden dan is die medewerking onderdeel van de schadebeperkingsplicht en wordt daarvoor niet apart betaald.

Artikel 35. Geschillen en toepasselijk recht

Lid 1

Steeds vaker wordt voor het oplossen van geschillen gebruik gemaakt van andere vormen van rechtspraak dan die door de rechter. Daarbij kan ondermeer worden gedacht aan arbitrage en mediation. De ARBIT gaan in beginsel nog steeds uit van rechtspraak door de rechter maar laten wel uitdrukkelijk de mogelijkheid open dat partijen een andere wijze van geschilbeslechting overeenkomen. In de Modelovereenkomst is met het oog daarop een facultatieve bepaling opgenomen. Bij een keuze daarvoor dienen partijen zich voor de beslechting van hun geschil te wenden tot de in het beslechten van automatiseringsgeschillen gespecialiseerde Stichting Geschillenoplossing Automatisering (SGOA). De afspraak om een geschil niet aan de gewone rechter voor te leggen kan ook op een later moment nog worden gemaakt.

Juist bij de beoordeling van IT-geschillen zal vaak behoefte bestaan aan het inhoudelijk oordeel van een IT-deskundige. Dat kan worden verkregen door de inschakeling van een deskundige in een gewone procedure maar bijvoorbeeld ook door een keuze voor arbitrage als vorm van geschillenbeslechting. Mediation is, anders dan gewone rechtspraak en arbitrage, vooral gericht op het inzichtelijk maken van persoonlijke motieven van partijen en minder op een juridische en technische beoordeling van het geschil. Overigens kan ook de gewone rechter partijen, in daartoe naar zijn oordeel aanleiding gevende gevallen, adviseren een mediator in te schakelen.

Lid 2

De bepalingen van het Weens Koopverdrag die alleen zien op de koop van roerende zaken zijn, zoals meestal gebeurt in algemene voorwaarden van kopers, samen met (andere) regels van internationaal privaatrecht van toepassing uitgesloten.

BIJZONDERE BEPALINGEN KOOP

artikel 38. Installatie

Dit is een van de artikelen uit de ARBIT die terugblikken op de fase voorafgaand aan het sluiten van de Overeenkomst (zie bijvoorbeeld ook artikel 4 ARBIT). Inspectie is immers alleen zinvol voordat het Product is Afgeleverd. Aan deze verplichting moet dus al in de aanbestedingsfase aandacht worden geschonken. De bijzondere eisen die het Product aan zijn omgeving stelt, zijn mede bepalend voor de vraag of tot zo'n inspectie moet worden overgegaan. Ziet Leverancier daarvan af en blijkt later dat de plek van Installatie vanwege de eisen die het Product daaraan stelt had moeten worden aangepast, dan kan hem dat worden aangerekend.

artikel 39. Garanties

Onder "nieuw" worden tevens verstaan zogenoemde "refurbished" (opgeknapte) onderdelen.

artikel 40. Bijzondere informatieverplichting

Deze verplichting geldt gedurende drie jaar na het sluiten van de Overeenkomst. Daarna staat het partijen uiteraard vrij om dergelijke informatie uit te (blijven) wisselen.

artikel 41. Modificaties van Producten

Verplichte modificaties worden steeds kosteloos uitgevoerd. Het zal daarbij meestal gaan om modificaties die verband (kunnen) houden met productaansprakelijkheid van de Leverancier als bedoeld in artikel 6:185 e.v. BW.

Volledigheidshalve wordt er nog op gewezen dat Gebruiksrechten op besturingssoftware in bijvoorbeeld hardware, anders dan bij de BiZa modelcontracten het geval was, afzonderlijk moeten worden verworven.

BIJZONDERE BEPALINGEN GEBRUIKSRECHTEN

Algemeen

De licentiepraktijk van Standaardprogrammatuur kent diverse varianten waaronder bekende als concurrent user-, site- en MIPS-licenties ("million instructions per second"). In feite zijn dit contractuele afspraken over de vormen van gebruik die de rechthebbende van de programmatuur aan de gebruiker daarvan wel of niet toestaat en waar wel of niet aanvullend voor moet worden betaald. Veel van die licenties (in de ARBIT Gebruiksrechten genoemd) zijn door de fabrikanten contractueel vaak ook nog verschillend uitgewerkt. Zo kende bijvoorbeeld alleen Microsoft tot voor kort al ruim honderd verschillende licentievormen.

In de ARBIT is er voor gekozen om, ongeacht het door Wederpartij aangeboden licentiemodel, te volstaan met het vastleggen van een aantal bij licentiëring van Standaardprogrammatuur wenselijk geachte voorwaarden. Daarmee wordt voorkomen dat de ARBIT bij wijzigingen van bestaande licentiemodellen steeds opnieuw moeten worden aangevuld en/of gewijzigd. Indien onverkorte toepassing van de ARBIT bij de verwerving van Gebruiksrechten in een voorliggend geval niet mogelijk blijkt dient over een eventuele afwijking daarvan contact te worden opgenomen met de juridische afdeling van uw organisatie. Ook dan dient echter wel steeds zoveel mogelijk aan de uitgangspunten van de ARBIT te worden vastgehouden.

Open source

Aan de inzet van open source Programmatuur (hierna ook te noemen OSS), zijn bijzondere consequenties ten aanzien van de toepasselijkheid van de ARBIT verbonden. In haar Actieplan 'Nederland Open in Verbinding' heeft het Kabinet aangegeven dat het betrekken van OSS voor overheden een "forse inspanningsverplichting" is. Bij OSS wordt, anders dan bij "closed source" Programmatuur, de Broncode vrijgegeven en mag de gebruiker de Programmatuur - verder - openbaar maken en wijzigen. Bij "closed source" Programmatuur mag alleen de rechthebbende dat. OSS wordt onder eigen licentievoorwaarden uitgebracht met als meest typerende kenmerk een volledig vrij toegankelijke Broncode. Inmiddels bestaan er vele tientallen door het Open Source Initiative goedgekeurde OSS licenties met als bekendste de GNU/GPL, Mozilla en BSD.

Omdat aan het betrekken en inzetten van OSS bijzondere civiel-, auteurs- en aanbestedingsrechtelijke consequenties verbonden zijn, kan OSS niet zonder meer op basis van de Voorwaarden worden verworven. Die zijn namelijk in de eerste plaats geschreven vanuit het perspectief van de verwerving van Gebruiksrechten op "closed source" Programmatuur.

Bij de afname van OSS zijn verschillende situaties denkbaar. Indien OSS (gratis) van het internet wordt gedownload en daarbij de toepasselijke licentievoorwaarden worden geaccepteerd, zijn de ARBIT niet van toepassing. Wordt Programmatuur aanbesteed en kunnen daarbij zowel aanbieders van OSS als closed source Programmatuur inschrijven, dan dient te worden gezorgd voor een gelijke behandeling van de inschrijvers ('level playing field'). In de praktijk zal dit ertoe leiden dat ook van marktpartijen die op basis van OSS aanbieden, geëist zal worden dat zij bepaalde verplichtingen uit de ARBIT, bijvoorbeeld ten aanzien van aansprakelijkheid, vrijwaring en garanties, aanvaarden. OSS licentievoorwaarden verzetten zich daartegen meestal ook niet. Die aanvullende verplichtingen moeten dan vanwege het feit dat de ARBIT in zo'n geval niet althans niet integraal van toepassing (kunnen) zijn, afzonderlijk in een overeenkomst worden vastgelegd. Wederpartij dient daarbij duidelijk aan te geven welke specifieke licenties op welke delen van de Programmatuur van toepassing zijn. In een speciaal met het oog op het verwerven van OSS Programmatuur op te stellen addendum bij de Model (Raam)overeenkomst zal worden vermeld welke specifieke ARBIT bepalingen in dat geval wel en welke niet van toepassing zijn. Dat addendum geldt derhalve (zie ook de Toelichting onder 1.4) voor de situatie waarin Wederpartij bij het verrichten van de Prestatie mede gebruik maakt van OSS Programmatuur.

Voorts is denkbaar dat een IT-opdracht wordt aanbesteed waarbij wordt volstaan met het vragen van de inschrijvers om een oplossing voor een in de opdracht beschreven probleem. Ook dan moet een "level playing field" bestaan en zal een Wederpartij die bij zijn oplossing gebruik wil maken van OSS, in ieder geval aanvullende verplichtingen als hiervoor bedoeld moeten aanvaarden. Dat kan ook dan gebeuren door vorenbedoeld addendum bij de Model (Raam)Overeenkomst van toepassing te verklaren.

Het platform Nederland Open in Verbinding (NOiV) heeft in met het oog op het voorgaande een Handreiking opgesteld die kan worden gevonden via de link: <http://www.ososs.nl/verwerving>. In de Handreiking wordt tevens ingegaan op de vraag wanneer OSS moet worden aanbesteed. Omdat het betrekken van OSS in de praktijk meestal wordt gecombineerd met een daarop aansluitende vorm van dienstverlening in de vorm van Maatwerk en/of Onderhoud, komt OSS hierna nog kort aan de orde in het Bijzondere deel Opdrachten (zie artikel 59).

artikel 42. Aanvullende begripsbepalingen

Lid 1:

Waar in deze Bijzondere bepalingen sprake is van "onderhoud" (derhalve met een kleine letter en niet als begrip met een hoofdletter) gaat het alleen om handelingen die strikt noodzakelijk zijn voor de continuïteit van het gebruik van Standaardprogrammatuur. Andere meer omvattende activiteiten zoals het uitbrengen van Nieuwe versies, maken daar geen onderdeel van uit. Dat kan wel zo zijn indien sprake is van Onderhoud met een hoofdletter (artikel 68 e.v.) .

Vaak worden Opdrachtgevers overigens bij de aanschaf van Gebruiksrechten contractueel verplicht om tevens Onderhoud van Wederpartij af te nemen.

artikel 43. Aard en inhoud van het Gebruiksrecht

Een Gebruiksrecht (licentie) is een persoonlijk recht dat Opdrachtgever verkrijgt op basis van een Overeenkomst. Gebruiksrechten worden in verschillende vormen op de markt gebracht. De vastlegging van de omvang van een Gebruiksrecht is een belangrijk onderdeel van de Overeenkomst. Leveranciers beperken de omvang van dat recht vaak sterk wat veel onduidelijkheid kan opleveren. De omvang van een Gebruiksrecht wordt in de ARBIT vooral bepaald door het Overeengekomen gebruik (zie artikel 1.23). Hiermee kan Opdrachtgever zich er van verzekeren dat hij Standaardprogrammatuur ook inderdaad zal kunnen gebruiken voor het daarmee door hem beoogde doel. Om te kunnen vaststellen wat het Overeengekomen gebruik in een concreet geval inhoudt worden partijen gedwongen zich vooraf een goed beeld te vormen van hetgeen Opdrachtgever met de inzet van de Programmatuur voor ogen staat. Aangezien bij het sluiten van een Overeenkomst door onderdelen van de Rijksoverheid steeds de Staat der Nederlanden als formele contractspartij optreedt, is het voor de bepaling van de omvang van het toegestane gebruik van Gebruiksrechten vereist dat duidelijkheid bestaat over de vraag wie exact de feitelijke Opdrachtgever/gebruiker is. Het door deze beoogde gebruik van de Programmatuur is immers in beginsel bepalend voor wat uiteindelijk als Overeengekomen en dus toegestaan gebruik van de Standaardprogrammatuur moet worden beschouwd. Inkopers dienen er bij het opstellen van het Bestek dan ook goed op te letten wie de feitelijke gebruikers van de Standaardprogrammatuur worden en voor welk doel zij die Programmatuur willen inzetten.

Lid 1:

Hoofregel is dat een Gebruiksrecht eeuwigdurend en onherroepelijk is. Dat neemt niet weg dat Wederpartij de Overeenkomst in geval van een tekortkoming door Opdrachtgever (bijvoorbeeld omdat die de Vergoeding niet betaalt) de Overeenkomst kan ontbinden en dat de daaruit wettelijk voortvloeiende "ongedaanmakingsverbintenissen" (zie onder artikel 30, lid 1, hiervoor) dan alsnog kunnen leiden tot beëindiging van het Gebruiksrecht. Bovendien kan het onder omstandigheden (bijvoorbeeld bij software die slechts korte tijd gebruikt gaat worden)

verstandig zijn om geen eeuwigdurend maar een – veelal goedkoper – tijdelijk Gebruiksrecht te verwerven. In dat geval dient in de Overeenkomst een afwijkende bepaling te worden opgenomen.

Lid 2:

Dit artikellid bevat enkele specifieke rechten die worden geacht altijd in een Gebruiksrecht te zijn begrepen. Tot die rechten behoort onder meer het recht om kopieën te vervaardigen, op te slaan en regelmatig te testen met het oog op calamiteiten. Het recht om die kopieën, mocht zich zo'n calamiteit voordoen, ook te mogen gebruiken is daarbij inbegrepen. Bij het gebruik van de Standaardprogrammatuur ten behoeve van test- en ontwikkeldoelinden moet "ontwikkelen" worden verstaan in de beperkte zin van handelingen ter voorbereiding van de ingebruikname van Standaardprogrammatuur.

Bij het gebruik door een derde van Standaardprogrammatuur waarvan de Gebruiksrechten eerder door Opdrachtgever zijn verworven, kan met name aan "outsourcing" worden gedacht. Daarbij geldt nadrukkelijk dat de Gebruiksrechten door de outsourcing dienstverlener alleen ten behoeve van de eigen bedrijfsvoering van Opdrachtgever mogen worden ingezet. De bij de outsourcing aan dat bedrijf beschikbaar gestelde Programmatuur mag dus niet ook voor diensten ten behoeve van derden (waaronder in dit verband begrepen andere overheidsdiensten) worden gebruikt. Dat zou ook niet meer aansluiten bij het Overeengekomen gebruik. De licentiegever kan bovendien verlangen dat de outsourcing dienstverlener dan een geheimhoudingsverklaring ondertekent.

Lid 3

Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te verzekeren, mag Opdrachtgever Standaardprogrammatuur die bij hem in gebruik is kopiëren en installeren zo vaak als hij dat om die reden nodig acht. Opdrachtgever mag dus Programmatuur kopiëren zonder dat hij inbreuk maakt op het intellectuele eigendomsrecht daarop van Wederpartij. In de bijbehorende Overeenkomst dient met het oog daarop nauwkeurig te worden vastgelegd welke betalingsmodel (named of concurrent user, site enz.) bij het verkrijgen van het Gebruiksrecht is afgesproken, wie de administratie van het totaal aantal in omloop zijnde Gebruiksrechten gaat bijhouden, hoe dat gaat gebeuren en op welke wijze Opdrachtgever een eventueel verschuldigde aanvullende Vergoeding, aan Wederpartij dient te voldoen. Opdrachtgever dient zich ook daarom vooraf zorgvuldig door Wederpartij te laten informeren over de totale kosten die naar redelijke verwachting van Wederpartij voor Opdrachtgever aan het gebruik van de Standaardprogrammatuur verbonden zullen zijn.

Lid 4

Duidelijk moet zijn wanneer het volle Gebruiksrecht ingaat. Met de keuze voor het moment van Acceptatie wordt voorkomen dat een daaraan voorafgaand gebruik door Opdrachtgever voor installatie- en testdoelinden, door Wederpartij al kan worden aangemerkt als uitoefening van het eigenlijke Gebruiksrecht. Dat laatste zou immers ook betekenen dat de Standaardprogrammatuur (dus) reeds door Opdrachtgever is geaccepteerd.

Lid 5:

Opdrachtgever heeft op grond van artikel 12 een garantie van 12 maanden op gratis herstel van gebreken. Het is in beginsel aan Wederpartij om te bepalen op welke wijze hij aan die garantieverplichting uitvoering geeft. Herstelt hij Gebreken in Standaardprogrammatuur alleen door het uitbrengen van Patches of Verbeterde versies, dan kan Opdrachtgever, ongeacht de vraag of partijen behalve het gebruik van de Programmatuur ook nog Onderhoud zijn overeengekomen, uit hoofde van deze garantie aanspraak op de ontvangst en het gebruik daarvan maken.

artikel 44. Garantie

Onder a.

Beschermingsmaatregelen, van welke aard ook, mogen er nooit toe leiden dat Opdrachtgever op welke wijze ook in het Overeengekomen gebruik wordt gehinderd.

Onder b.

Soms zal de Wederpartij niet de 'eigenaar' zijn van de software. In dat geval verleent hij namens die eigenaar een licentie. Daartoe dient hij vanzelfsprekend wel gemachtigd te zijn.

artikel 45. Verstrekken van een Installatiekopie**Lid 1:**

Steeds meer Standaardprogrammatuur wordt niet in een fysieke vorm verstrekt maar door middel van toegang tot een website zodat Opdrachtgever de Programmatuur kan downloaden. De rechtmatige verkrijging van een (Installatie)kopie op een fysieke gegevensdrager, wordt door sommigen van belang geacht voor de toepasselijkheid van de zogenoemde "uitputtingsleer" geregeld in artikel 12b Auteurswet (Aw). Die leer komt er op neer dat indien de rechtmatige verkrijger van een exemplaar van een werk als bedoeld in de Aw (waaronder ook computerprogramma's vallen) datzelfde exemplaar aan een derde overdraagt, hij geen inbreuk op het auteursrecht van de maker van het werk maakt. De verkrijging van een fysiek exemplaar zou bovendien van belang zijn voor de toepasselijkheid van de wettelijke licentieregeling van artikel 45j Aw. Vanwege het woord "exemplaar" wordt daarbij wel het standpunt ingenomen dat zowel de uitputtingsleer als de wettelijke licentieregeling alleen van toepassing zijn indien Programmatuur niet alleen "on line" maar ook in een fysieke vorm (bijv. op een CD ROM) beschikbaar is gesteld. Hoewel bij die uitleg kanttekeningen te plaatsen zijn verdient het aanbeveling dat Opdrachtgever, indien mogelijk en toegestaan, wel een Installatiekopie maakt. Bij Standaardprogrammatuur die wordt gedownload, geldt de drager waarop de Programmatuur wordt vastgelegd als Installatiekopie.

artikel 46. Omzetting in andere Gebruiksrechten

Omzetting kan bijvoorbeeld leiden tot een andere wijze van betaling bijvoorbeeld door wijziging van een named user- in een serverlicentie. Mede gelet op de vergaande consequentie van het niet bereiken van overeenstemming, dient het in dit artikellid bedoelde overleg door beide partijen steeds in redelijkheid te worden gevoerd. Indien een voorgestelde omzetting kan leiden tot een ander dan het Overeengekomen gebruik, verdient ook de vraag of de omzetting dan aanbestedingsrechtelijk wel is toegestaan, aandacht.

artikel 47. Escrow**Leden 1 en 4:**

Of Escrow inderdaad nodig, gebruikelijk en redelijk is moet per geval worden bepaald. In het algemeen bestaat aanleiding voor Escrow indien sprake is van bedrijfskritische Standaardprogrammatuur, van Standaardprogrammatuur die wordt aangeboden door een kleinere Wederpartij en/of van Standaardprogrammatuur met een relatief kleine gebruikerskring. Ook tijdens de looptijd van de Overeenkomst is het op grond van dit artikel mogelijk Escrow overeen te komen als dat bij aanvang van de Overeenkomst nog niet is gebeurd. Verder kan bij een al bestaande regeling van Escrow worden aangesloten als de voorwaarden daarvan althans niet strijdig zijn met die van de Overeenkomst. Er dient steeds op gelet te worden dat de Rechthebbende ook aan de derde, aan wie de Standaardprogrammatuur in Escrow wordt gegeven, een Gebruiksrecht verstrekt zodat die zijn bij de Escrow regeling overeengekomen activiteiten ook inderdaad kan verrichten. Tezamen met de Broncode dient alle informatie te worden gedeponeerd die nodig is om de Broncode bij vrijgave te kunnen gebruiken en te onderhouden.

Lid 2:

Het gaat te ver om in de ARBIT alle aan Escrow te stellen eisen te regelen. Daarom is volstaan met het uitgangspunt dat een overeenkomst van Escrow dient te voldoen aan

hetgeen dienaangaande in Nederland gebruikelijk is. Dat geldt ook voor de zogenoemde “triggering events”, dat wil zeggen de bijzondere omstandigheden waaronder Opdrachtgever afgifte van de Broncode van de derde kan eisen. Als een Opdrachtgever specifieke eisen met betrekking tot Escrow heeft moet hij dat direct bij de verwerving van de Standaardprogrammatuur aan de orde stellen en waarnodig in de Overeenkomst vastleggen.

BIJZONDERE BEPALINGEN OPDRACHTEN

De artikelen 48 t/m 52 gelden voor alle IT-Opdrachten. Daarna volgen specifieke artikelen voor Adviesdiensten (artikel 53 t/m 55), ontwikkeling Maatwerk Programmatuur (artikel 56 t/m 60) en Detachering (artikel 61 t/m 67).

OPDRACHTEN ALGEMEEN

Algemeen

IT-Opdrachten komen in verschillende vormen voor. De meest bekende daarvan zijn IT-adviesdiensten en Detachering. Tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer is daarbij meestal sprake van een Overeenkomst van opdracht als bedoeld in artikel 7:400 e.v. BW. Dat laatste geldt echter niet ook steeds voor de juridische verhouding zoals die ontstaat tussen Opdrachtgever en het door Opdrachtnemer voor de uitvoering van de Opdracht bij Opdrachtgever ingezette Personeel. Opdracht en Detachering verschillen daarin wezenlijk van elkaar. Hierna wordt op dat verschil, waaraan ook aanbestedingsrechtelijke gevolgen zijn verbonden, verder ingegaan.

Opdrachten waarbij het specifieke IT-aspect niet voorop staat zoals die tot het verzorgen van IT-opleidingen, kunnen in beginsel gewoon met toepassing van de ARVODI worden verstrekt.

artikel 48. Aanvullende begripsbepalingen

Lid 1:

Aard en inhoud van de Opdracht zijn bepalend voor het onderscheid tussen een opdracht in de zin van artikel 7:400 BW, waarbij het gaat om het realiseren van een bepaalde Prestatie (het werk) enerzijds en Detachering anderzijds. Bij Detachering gaat het Personeel van Opdrachtnemer al dan niet specifieke werkzaamheden verrichten onder leiding en toezicht van Opdrachtgever. Die werkzaamheden worden, anders dan bij de Opdrachtovereenkomst als bedoeld in artikel 7:400 BW, dus niet "in zelfstandigheid en onder eigen verantwoordelijkheid" van Opdrachtnemer uitgevoerd zoals bedoeld in artikel 7:400 BW, maar onder verantwoordelijkheid, leiding en toezicht van Opdrachtgever zelf. Daarom kan bij Detachering ook geen sprake zijn van Acceptatie van het resultaat van de werkzaamheden en evenmin van Meerwerk.

artikel 49. Plaats en tijden werkzaamheden

Lid 1:

Bij de in dit artikellid bedoelde wijzigingen van de werkplek gaat het om een structurele wijziging, niet om de incidentele inzet door Opdrachtgever van aan hem beschikbaar gesteld Personeel op een andere dan overeengekomen plaats.

Artikel 50. Vervanging van personeel.

Als uitgangspunt geldt dat Opdrachtnemer voor de uitvoering van de Overeenkomst ingezet Personeel in beginsel niet zal vervangen. Is de Overeenkomst gesloten met het oog op de uitvoering daarvan door een of meer bepaalde personen, dan kan van vervanging helemaal geen sprake zijn.

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.. Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Zo'n concrete verrichting kan bijvoorbeeld bestaan uit het opstellen van een rapport.

artikel 52. Beroepsaansprakelijkheidsverzekering

In artikel 29 ARBIT is de verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid van bedrijven (AVB) geregeld. Daarnaast beschikken de meeste ICT-dienstverleners ook over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV). De formulering van het artikel laat ruimte voor het niet verzekerd zijn tegen beroepsaansprakelijkheid indien Opdrachtnemer aantoont dat het

hebben van zo'n verzekering onder de omstandigheden van het voorliggende geval, ongebruikelijk is. Vindt Opdrachtgever het hebben van een BAV noodzakelijk dat dient hij daarover in de aanbestedingsdocumenten specifieke eisen op te nemen. Die eisen moeten uiteraard wel steeds proportioneel en relationeel zijn.

SPECIFIEKE OPDRACHTEN

Kenmerkend voor zowel IT-adviesdiensten als voor de ontwikkeling van Maatwerkprogrammatuur is dat de eindverantwoordelijkheid voor een goede uitvoering van de Opdracht, anders dan bij Detachering, volledig bij Opdrachtnemer ligt.

Adviesdiensten

artikel 53. Dagelijkse leiding en toezicht

Een van de verantwoordelijkheden die voortvloeit uit het hebben van de dagelijkse leiding en het houden van toezicht is dat Opdrachtnemer er voor zorgt dat zoveel bevoegd en deskundig toezichthoudend Personeel wordt ingezet als, gelet op de omvang en complexiteit van de Opdracht, voor een goede uitvoering daarvan noodzakelijk is.

artikel 55. Projectfasering

In de Overeenkomst moet worden geregeld of een projectfase eerst moet zijn afgesloten door middel van (deel)Acceptatie alvorens Opdrachtnemer met zijn werkzaamheden ten behoeve van de daarop volgende fase mag aanvangen. De in het kader van projectfasering overeengekomen termijnen, zullen veelal Fatale termijnen zijn (artikel 1.8).

Ontwikkeling Maatwerkprogrammatuur

artikel 56. Leiding en toezicht, benoeming projectleiders en projectfasering

Net als bij IT-adviesdiensten worden werkzaamheden tot ontwikkeling van Maatwerkprogrammatuur steeds uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer. Daartoe behoren de Oplevering van het functioneel en technisch ontwerp van de Programmatuur.

artikel 57. Oplevering Maatwerkprogrammatuur

Mede vanwege de (in beginsel) voorgeschreven overdracht van intellectuele eigendomsrechten op Maatwerkprogrammatuur (zie artikel 8), dient Oplevering plaats te vinden in Bron- en Objectcodevorm.

artikel 58. Acceptatieprocedure Maatwerkprogrammatuur

Lid 2:

Partijen kunnen overeenkomen dat zij voorafgaand aan de Oplevering gezamenlijk een testprocedure opstellen. Ook kunnen zij overeenkomen dat Opdrachtnemer, voordat hij de Prestatie aan Opdrachtgever oplevert, eerst zelf beoordeelt of de Prestatie geschikt is voor het Overeengekomen gebruik.

Lid 3:

Indien Opdrachtgever tot Acceptatie van de Prestatie overgaat ondanks het feit dat hij daarin Gebreken heeft geconstateerd, geldt het bepaalde in artikel 11.6.

Lid 6:

Toepassing van de in dit artikel aan Opdrachtgever verleende bevoegdheid om Gebreken desnoods zelf te verhelpen of door een derde te laten verhelpen, kan tot problemen leiden bijvoorbeeld omdat Opdrachtnemers soms het standpunt innemen dat garantierechten van Opdrachtgever daardoor komen te vervallen. Daarom is aan het slot van dit artikellid

nadrukkelijk bepaald dat overeengekomen verantwoordelijkheden van Opdrachtnemer voor het eindresultaat (waaronder diens garantieverplichtingen), in dat geval volledig blijven gelden.

artikel 59. Gebruik open source programmatuur

Een uitgebreide uiteenzetting over open source programmatuur staat hiervoor in het onderdeel “Algemeen” van de Bijzondere bepalingen Gebruiksrechten.

artikel 60. Onderhoud Maatwerkprogrammatuur

Lid 1:

Uitgangspunt van de ARBIT is dat de IE-rechten op Maatwerkprogrammatuur aan Opdrachtgever worden overgedragen (zie artikel 8). Opdrachtgever is dan voor het beheer en Onderhoud daarvan niet uitsluitend aangewezen op Wederpartij. Opdrachtgever die daarvoor in het bezit van de Broncode moet zijn gesteld (artikel 57), kan dus besluiten om het beheer en Onderhoud van de Maatwerkprogrammatuur door een andere partij dan Opdrachtnemer te laten uitvoeren. Dit artikellid verplicht Opdrachtnemer om aan uitvoering door zo’n derde, indien Opdrachtgever hem dat vraagt, zijn volledige medewerking te verlenen en daarvoor eventueel nog benodigde (aanvullende) informatie aan Opdrachtgever of die derde, te verstrekken. Maatwerkprogrammatuur moet verder op zodanig gedocumenteerd zijn dat op maat gemaakte en geïmplementeerde functionaliteiten aan de hand daarvan kunnen worden beheerd en onderhouden. Ook de Broncode van Maatwerkprogrammatuur moet daartoe voldoende gedocumenteerd zijn hetgeen ook in de Broncode zelf kan gebeuren.

Lid 2:

Indien Opdrachtgever met Opdrachtnemer tevens een Overeenkomst terzake van Onderhoud heeft afgesloten, zijn ook de Bijzondere bepalingen Onderhoud (artikel 68 t/m 84) van toepassing.

Detachering

artikel 61. Toepasselijkheid

Omdat Opdrachtnemer in geval van Detachering niet verantwoordelijk is voor het eindresultaat en diens contractuele verplichtingen dus beperkter zijn dan bij andere vormen van Opdracht, zijn de Bijzondere bepalingen inzake Detachering alleen van toepassing indien de Overeenkomst, of een deel daarvan, in de Overeenkomst expliciet als Detachering is benoemd. Is dat niet zo dan zijn de artikelen inzake adviesdiensten (artikel 53 t/m 55) en/of ontwikkeling van Maatwerkprogrammatuur (artikel 56 t/m 0) van toepassing.

artikel 62. Garanties

Zeker als er een grote vraag naar gekwalificeerd Personeel bestaat kan het beschikbaar moeten houden daarvan voor Opdrachtgever een (te) zware last vormen. Deze garantie van Opdrachtnemer houdt dan ook alleen in dat hij, indien Opdrachtgever hem daarom verzoekt, in staat moet zijn om snel (gekwaltificeerd) Personeel beschikbaar te stellen.

artikel 64. Uitlening en tewerkstelling buiten Nederland

Lid 1:

Aan doorlening zijn bijzondere fiscale consequenties verbonden. Daarom is daarvoor de steeds toestemming van Opdrachtnemer nodig.

artikel 67. Inlenersaansprakelijkheid

Lid 1:

Bij Detachering verricht Personeel van Opdrachtnemer werkzaamheden voor Opdrachtgever onder diens leiding en toezicht. Opdrachtnemer blijft ook dan verplicht om zelf op het loon van zijn Personeel de loonheffingen in te houden. Opdrachtgever is echter hoofdelijk aansprakelijk

voor onder meer de afdracht daarvan aan de Belastingdienst (zie ondermeer artikel 34 Invorderingswet). Het risico van deze zogenoemde inlenersaansprakelijkheid wordt in de eerste plaats beperkt door een zorgvuldige selectie van uitleners. Bij Europese aanbestedingen kunnen uitleners bijvoorbeeld van deelname worden uitgesloten als zij niet aan hun fiscale verplichtingen voldoen. Voor het geval Opdrachtnemer of een door hem ingeschakelde derde gedurende de uitvoering van de Overeenkomst desondanks niet aan zijn fiscale verplichtingen voldoet, is in artikel 67.1 ARBIT bepaald dat Opdrachtgever door Opdrachtnemer wordt gevrijwaard tegen aanspraken van de Belastingdienst ter zake.

Lid 2:

In dit lid worden Opdrachtgever twee mogelijkheden geboden om het risico van inlenersaansprakelijkheid te vermijden. De meest bekende daarvan is die waarbij de verschuldigde loon- en omzetbelasting door Opdrachtgever wordt overgemaakt op een door Opdrachtnemer daarvoor geopende zogenoemde “g-rekening”. Opdrachtnemer mag zo’n rekening niet altijd openen. De belastingdienst staat dat bijvoorbeeld niet toe aan zelfstandigen zonder personeel (de zogenoemde zzp'ers). Daarom is het voorbehoud 'zo mogelijk' tussengevoegd.

Behalve betaling op een g-rekening bestaat ook nog de mogelijkheid om de verschuldigde bedragen rechtstreeks te storten op de rekening van de Belastingdienst (Centrale Administratie). Zie voor meer informatie daarover www.belastingdienst.nl.

BIJZONDERE BEPALINGEN ONDERHOUD

De artikel 68 t/m 79 gelden voor alle Onderhoudsovereenkomsten. Daarna volgen specifieke artikelen voor Producten (artikel 80 en 81) en Programmatuur (artikel 82 t/m 84).

ONDERHOUD ALGEMEEN

Voor het gebruik van IT-producten is Onderhoud van groot belang, niet alleen omdat Storingen zeer schadelijk kunnen zijn maar ook omdat Opdrachtgever er nu eenmaal voor langere tijd van verzekerd moet kunnen zijn dat hij van die producten gebruik kan maken. Al naar gelang de Prestatie kan Onderhoud in verschillende vormen worden verstrekt bijvoorbeeld door middel van Patches, abonnementen op Verbeterde en Nieuwe versies, aanpassingen van Programmatuur en Producten aan nieuwe omstandigheden en door het geven van ondersteuning via een helpdesk. Ook indien geen Onderhoud is gecontracteerd kan dat onderdeel van de eigenlijke Prestatie uitmaken. Zo is in artikel 43.5 geregeld dat het Gebruiksrecht de kosteloze ontvangst en het gebruik van Patches en Verbeterde versies omvat indien Leverancier Gebreken in de Standaardprogrammatuur alleen op die wijze herstelt. Dat is een gevolg van het feit dat die laatste op basis van de garantie van artikel 12.3 gehouden is om gedurende 12 maanden Gebreken in de Prestatie te herstellen. Als de Wederpartij een Gebrek herstelt door het uitbrengen van een Patch of een Verbeterde versie dan kunnen ook gebruikers die geen Onderhoud hebben gecontracteerd, gedurende de garantieperiode aanspraak maken op dergelijke Patches en Verbeterde versies.

Ook Onderhoud is een overeenkomst van opdracht als bedoeld in artikel 7:400 BW. Anders dan bij Opdracht als geregeld in de Bijzondere bepalingen IT Opdrachten, is bij Onderhoud echter geen sprake van diensten gericht op het bereiken van een enkelvoudig op de specifieke klant gericht resultaat, maar van standaarddiensten die herhalend aan verschillende afnemers in eenzelfde vorm worden verstrekt. Daarom is in de ARBIT aan Onderhoud een aantal specifieke bepalingen gewijd. De partij die het Onderhoud verstrekt wordt daarbij net als bij andere Opdrachten, aangeduid als Opdrachtnemer.

Voorafgaand aan de uitsplitsing van Onderhoud in Onderhoud op Producten en Onderhoud op Programmatuur, bevatten ook deze Bijzondere bepalingen uit de ARBIT enkele aanvullende begripsbepalingen en algemeen voor Onderhoud geldende bepalingen.

Gezien de hiervoor genoemde grote belangen die met Onderhoud kunnen zijn gemoeid vraagt het maken van een Overeenkomst inzake Onderhoud om bijzondere aandacht van de opsteller daarvan. Die zal in die Overeenkomst bijvoorbeeld meer specifiek moeten uitwerken wat concreet onder Innovatief Onderhoud wordt verstaan en welke Service levels gelden.

artikel 68. Aanvullende begripsbepalingen

Lid 1:

Correctief Onderhoud heeft, anders dan Preventief en Innovatief Onderhoud, betrekking op het verhelpen van Storingen die zich bij Opdrachtgever voordoen of die zich al eerder bij andere gebruikers hebben voorgedaan. Correctief Onderhoud van Programmatuur vindt meestal plaats door de Installatie van een Patch of Verbeterde of Nieuwe versie.

Lid 2:

Functiehersteltijden en Reactietijden dienen in de Overeenkomst van Onderhoud te worden vastgelegd. Opdrachtgever is er in de eerste plaats bij gebaat dat de Overeenkomst inzake Onderhoud goed wordt uitgevoerd. Daarom wordt bij de niet of niet volledige nakoming van dergelijke Service levels doorgaans ook geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot ontbinding maar zijn aan het niet halen daarvan meestal specifieke credits of kortingen ten gunste van Opdrachtgever verbonden.

Lid 4:

Preventief Onderhoud is, anders dan Correctief Onderhoud, gericht op het voorkomen van Storingen waarvan Opdrachtnemer redelijkerwijs kan vermoeden dat ze zich op enig moment gaan voordoen.

Lid 5:

Wat “adequaat” reageren inhoudt moet per geval worden bepaald. Soms kan worden volstaan met het geven van een advies of het beginnen met de voorbereiding daarvan, soms moet men onmiddellijk zelf de Storing komen beoordelen.

Lid 6:

De in het kader van Onderhoud te maken (specifieke) afspraken zoals die met betrekking tot Service levels, maken als hiervoor opgemerkt onderdeel uit van de Overeenkomst van Onderhoud.

Lid 8:

Staat een Storing aan het Overeengekomen gebruik in de weg, dan is tevens sprake van een Gebrek in de zin van artikel 1.9. Er zij op gewezen dat Onderhoud hoofdzakelijk is bedoeld om het (technisch) functioneren van de Prestatie mogelijk te houden dan wel weer mogelijk te maken. Of de Prestatie daardoor geschikt blijft of wederom wordt voor het Overeengekomen gebruik, is (anders dan wanneer sprake is van een Gebrek) voor de beoordeling van de Onderhoudsprestatie in beginsel niet van belang. Om die reden is in de definitie van Storing, anders dan in die van Gebrek (zie artikel 1.9), ook geen relatie gelegd met Overeengekomen gebruik. Wil een Opdrachtgever ook na het verstrijken van de garantietermijn de zekerheid dat de Prestatie door het verhelpen van een Storing weer geschikt is voor het Overeengekomen gebruik, dan moet hij daarvoor specifieke garanties met Wederpartij overeenkomen.

artikel 69. Onderhoud op reeds eerder verrichte Prestaties

Ook als Opdrachtgever pas later Onderhoud met zijn Wederpartij bij de oorspronkelijke Prestatie overeenkomt, gelden de Bijzondere Bepalingen Onderhoud een en ander met inachtneming van het bepaalde in artikel 12.7. Dat geldt uiteraard niet indien voor het Onderhoud een andere Wederpartij wordt gecontracteerd dan degene die partij was bij de Prestatie die (alsnog) zal worden onderhouden.

artikel 70. Ingangstijdstip Onderhoud

Partijen kunnen verschillende tijdstippen kiezen voor de aanvang van Onderhoud. Bijvoorbeeld vanaf de Af- of Oplevering van de initiële Prestatie, aansluitend op de Acceptatie of na het verstrijken van de voor de Prestatie geldende garantietermijn. In de Overeenkomst moet dat duidelijk worden vastgelegd.

artikel 72. Voortgangsrapportage en werkoverleg

Lid 3:

Artikel 72 is vrijwel gelijk aan artikel 51. Alleen artikel lid 3 is nieuw. De vastlegging en archivering van de oorzaken van Storingen en de resultaten van Onderhoud, vindt meestal plaats in een logboek. Vastlegging is ondermeer nodig om herhaling van vergelijkbare Storingen, al dan niet in opvolgende versies, te voorkomen. Soms moet ook de Documentatie daarom worden aangepast.

artikel 73. Correctief Onderhoud en tijdelijke oplossingen

Lid 2:

De ARBIT zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat een professionele Leverancier ook Onderhoud op de door hem geleverde Producten moet kunnen aanbieden. Dit geldt in ieder geval voor Correctief Onderhoud en ook als Opdrachtgever er in eerste instantie niet voor gekozen heeft om Onderhoud van Wederpartij af te nemen. De duur van die verplichting (zie artikel 12.7) is evenwel beperkt.

Lid 3:

Indien Opdrachtnemer een Storing met toestemming van Opdrachtgever door middel van een tijdelijke oplossing verhelpt, kan Opdrachtgever niet ook nog eens van Opdrachtnemer eisen dat deze tevens de definitieve oplossing binnen de voor de betreffende Storing geldende Functiehersteltermijn tot stand brengt. Dat is alleen anders indien partijen daarover, voorafgaand aan het aanbrengen van de tijdelijke oplossing, een afwijkende afspraak hebben gemaakt. Wanneer zo'n afspraak niet is gemaakt, is Opdrachtnemer wel steeds verplicht om een tijdelijke oplossing zo snel mogelijk door een definitieve oplossing te vervangen.

artikel 74. Preventief Onderhoud

Deze verplichting is wat betreft Onderhoud van Programmatuur verder uitgewerkt in artikel 82 e.v. Bij Producten zal aan de hand van het type en de gebleken storingsgevoeligheid daarvan moeten worden bepaald wat onder "regelmatig" moet worden verstaan.

artikel 75. Aan-, afmelding en prioritering van Storingen**Lid 2:**

In de Overeenkomst van Onderhoud dient te worden bepaald wat de kwalificatie van Storingen is en welke prioritering daaraan is verbonden. Artikel 75 gaat over het daadwerkelijk optreden van Storingen tijdens het gebruik van de Prestatie. Deze Storingen dienen overeenkomstig de hiervoor bedoelde afspraken te worden opgelost. Bij twijfel over de kwalificatie van de aard van een Storing of de prioritering daarvan is het oordeel van Opdrachtgever bepalend.

Lid 2:

In geval van het tijdelijk omzeilen van een Storing (de zogenoemde "work around") geldt hetgeen hierover is opgemerkt bij artikel 73.3.

artikel 76. Nakoming Service levels**Lid 1:**

Opdrachtnemer heeft ten aanzien van het halen van Service levels, tenzij anders is overeengekomen, een inspanningsverplichting. Dat geldt evenwel niet voor in de Overeenkomst van Onderhoud opgenomen Reactietijden en Functiehersteltijden ten aanzien waarvan Opdrachtnemer een resultaatsverplichting heeft. Bij het niet halen van Service levels treedt meestal een specifieke, daarvoor in die Overeenkomst opgenomen boete- of kortingsregeling in werking. Omdat Opdrachtgever in de eerste plaats is gebaat bij adequaat Onderhoud, zal hij immers niet snel willen overgaan tot ontbinding van de Overeenkomst inzake Onderhoud bij het niet halen van Service levels. Bij een herhaalde overschrijding van Service levels, kan dat uiteraard anders zijn.

artikel 79. Beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Deze bepaling is gelijk aan die van artikel 52. Dat betekent ook hier dat het afsluiten van een Beroepsaansprakelijkheidsverzekering achterwege kan blijven indien Opdrachtnemer aantoont dat een dergelijke verzekering bijvoorbeeld vanwege de geringe omvang van de Opdracht of het beperkte risico daarvan voor Opdrachtgever, niet gebruikelijk is.

SPECIFIEK ONDERHOUD**Producten****artikel 80. Modificaties Producten**

Kosteloze uitvoering van modificaties die door de fabrikant van een Product worden voorgeschreven, is geregeld in artikel 41. Over het aanbrengen van andere modificaties in het kader van Onderhoud, dient steeds vooraf overleg met Opdrachtgever plaats te vinden.

Programmatuur

artikel 83. Ondersteuning

Lid 3:

In de praktijk zal het meestal niet Opdrachtgever zelf zijn die om ondersteuning vraagt maar zijn Personeel. De namen van daarvoor aangewezen contactpersonen dienen in de Overeenkomst inzake Onderhoud te worden vastgelegd.

artikel 84. Verbeterde en Nieuwe versies

Lid 1:

Van Opdrachtnemer mag worden verwacht dat hij met enige regelmaat Nieuwe en Verbeterde versies uitbrengt. Juist die vorm van Onderhoud van Programmatuur vormt immers een belangrijke waarborg voor continuïteit.

Lid 2:

Met de tekst van dit artikellid wordt bedoeld dat wijzigingen die de Wederpartij in verband met (mogelijke) Storingen eerder heeft aangebracht, op ordelijke wijze in Nieuwe of Verbeterde versies worden verankerd. Hierdoor wordt voorkomen dat oude Storingen zich in Nieuwe of Verbeterde versies opnieuw gaan voordoen.

Lid 5:

Opdrachtgever kan daarmee voorkomen dat hij plotseling voor extra kosten komt te staan doordat Opdrachtnemer stopt met Innovatief Onderhoud op een bij Opdrachtgever in gebruik zijnde versie.

Prijsopgaveformulier website en Databank

Naam aanbieder:

In het onderstaande dient u de in uw offerte vermelde prijzen ten aanzien van de combinatie **website** en **Databank verkiezingsuitslagen** te specificeren naar de genoemde onderwerpen.

Ingevulde bedragen dienen in euros en exclusief BTW

Eenmalige kosten

Implementatie website en CMS, inclusief de overzetting van de huidige vormgeving, functionaliteit en content	
Uitbreiding van de website met een document management module	€ -
Transitie- en implementatiekosten Databank	€ -
Ontwikkelen en implementeren importmodule	€ -
Eventuele eenmalige licentiekosten	€ -
Totale eenmalige kosten	€ -

Kosten Service en onderhoud (punt 3 programma van eisen en wensen)

Vast jaarbedrag voor service en beheer	€ -
Eventueel jaarlijkse licentiekosten	€ -
Uurtarief voor service en onderhoud ⁽¹⁾	€ -
Uurtarief voor ontwikkeling ⁽²⁾	€ -
Verwacht jaartarief	€ -

Beoordelingsbedrag over 4 jaar

€ -

(1) Voor service en onderhoud wordt uitgegaan van 51 uur op jaarbasis

(2) Voor ontwikkeling wordt uitgegaan van 80 uur op jaarbasis

(1 en 3) Ten aanzien van het uurtarief dient u het (gemiddelde) tarief te vermelden dat geldt op normale werkdagen (08:30-17:00 uur)

Overzicht vragen en antwoorden m.b.t. de offerte-aanvraag voor de website (kiesraad.nl) en de Databank (verkiezingsuitslagen.nl)

Algemeen

Vraag

Is er ontwerp documentatie van de huidige website beschikbaar? Zo ja, kan deze beschikbaar worden gesteld?

Van de website is een Functioneel Ontwerp uit januari 2008 voorhanden. Dit document is echter sterk gedateerd, maar wij stellen deze ter beschikking.

Opdrachtomschrijving

Pag	Vraag
1	<p>U noemt bij 'Wat willen we' bij de aandachtspunten 'beveiliging'. In hoeverre zijn er vanuit de Kiesraad / het ministerie zowel algemene als specifieke beveiligingseisen van toepassing voor het CMS of webapplicaties in het algemeen?</p> <p><i>GOVCERT.NL geeft in de "Checklist beveiliging webapplicaties" en de "Whitepaper Raamwerk Beveiliging Webapplicaties" een overzicht van veiligheidsrisico's met betrekking tot webapplicaties. Tevens wordt in deze documenten aangegeven hoe kwetsbaarheden kunnen worden voorkomen. Ten aanzien van de normen voor (gangbare) beveiliging worden de in deze documenten genoemde veiligheidsrisico's beoordeeld.</i></p>
1	<p>U noemt dat voor de hosting gebruik wordt gemaakt van een raamovereenkomst:</p> <ul style="list-style-type: none"> In hoeverre vallen binnen deze raamovereenkomst ook licentiekosten voor gebruikte componenten als databases, webserver etc? <p><i>Voor de gangbare componenten als besturingssysteem, databank en webserver vallen de licentie-kosten onder de raamovereenkomst.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Welke besturingssystemen en databases worden binnen de raamovereenkomst aangeboden? <p><i>De raamovereenkomst voorziet, met betrekking tot besturingssystemen en databases, in verschillende oplossingen. Zowel t.a.v. Windows als van Linux worden verschillende databases aangeboden.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> In hoeverre eenvoudig is het om binnen deze raamovereenkomst tijdelijk (bijv. rond verkiezingstijd) hardware 'op te schalen' om bijv. verwachte piekbelastingen op te vangen? <p><i>De raamovereenkomst voorziet in de mogelijkheid om voor een periode de server capaciteit uit te breiden.</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> Betreft de hosting alleen een productie-omgeving of tevens een acceptatie-omgeving? <i>De raamovereenkomst heeft primair betrekking op de productie-omgeving. In overleg kan besloten worden de acceptatie-omgeving binnen dan wel buiten de raamovereenkomst onder te brengen.</i> Krijgt de opdrachtnemer van onderhavige opdracht toegang tot de acceptatie-omgeving? Op welke manier dienen releases plaats te vinden op de productie-omgeving? <i>Voor het doorvoeren van releases en andere wijzigingen in de webapplicatie heeft de opdrachtnemer toegang tot de hostingomgeving. Dit geldt voor de productie-omgeving én de acceptatie-omgeving.</i>
4	<p>U noemt dat de behaalde rapportcijfers worden vermenigvuldigd met de weegfactor. Dat zou betekenen dat voor kwaliteit maximaal $10 \times 240 + 10 \times 240 + 10 \times 120 = 6000$ punten kunnen worden behaald. Ons lijkt dit niet te kloppen. Hoe wordt de weegfactor bepaald?</p> <p><i>Ten aanzien van de kwaliteit wordt een drietal aspecten beoordeeld; Plan van aanpak, Mate van voldoen eisen en wensen en Kwaliteit van implementatie. Voor deze onderdelen is de maximaal aantal punten vermeld. Dit aantal punten komt overeen met het rapportcijfer 10. Het rapportcijfer wordt vermenigvuldigd met een tiende (de weegingsfactor) van het maximale aantal punten. Bijvoorbeeld in het geval van een 7 voor het Plan van aanpak (max. 240 punten) levert deze: $7 \times 24 \text{pnt} = 168$ punten op.</i></p>
4	<p>In de gunningscriteria wordt geen onderscheid gemaakt tussen partijen die op beide onderdelen aanbieden en partijen die op slechts een van beide onderdelen aanbieden. Hoe maakt u het onderscheid in de beoordeling tussen beide?</p> <p><i>De gunningcriteria voorzien in de mogelijkheid dat partijen een offerte uitbrengen voor de website óf de Databank, ofwel voor de website én de Databank. Voor elk van de drie opties zijn afzonderlijke prijsstellingsformulieren aangeboden, op basis waarvan de beoordeling van de prijs plaatsvindt. Er wordt gekozen voor de aanbieder van zowel website als de Databank, tenzij de twee hoogst scorende (op kwaliteit en prijs) afzonderlijke aanbiedingen voor zowel de website als de databank qua totaalprijs gunstiger uitvallen.</i></p>

Programma van eisen en wensen website

Pag	Eis	Vraag
1	1.1	<ul style="list-style-type: none"> Wanneer is voor u het CMS 'voldoende' gedocumenteerd? <i>We verwachten dat er een adequate en gebruikersvriendelijke (Nederlandstalige) gebruikershandleiding beschikbaar is (al dan niet digitaal) – en dat wijzigingen van het CMS hierin worden meegenomen.</i> Wat is voor u de reden om specifiek om een open source CMS te vragen? <i>De overheid stimuleert het gebruik van openstandaarden en open source software (zie Nederland open in verbinding). In deze lijn ligt de voorkeur voor een open source CMS.</i>

Pag	Eis	Vraag
1	1.2	<p>Welke 'andere gegevensbestanden' bedoelt u?</p> <p><i>Met deze eis wordt aangegeven dat het CMS tevens geschikt moet zijn (of daartoe kan worden aangepast) om ook andere typen bestanden als content te verwerken. Hierbij wordt i.i.g. gedacht aan zip bestanden en EML (xml) bestanden.</i></p>
1	1.4	<p>Voldoet de huidige site (www.kiesraad.nl) aan de genoemde eisen van de webrichtlijnen? Zo nee, op welke punten behoeft de huidige site aanpassingen en zijn deze eventuele aanpassingen onderdeel van de gevraagde offerte?</p> <p><i>In hoeverre de website momenteel aan de webrichtlijnen voldoet en op welke punten de website dient te worden aangepast is niet onderzocht. Wel zijn bij de bouw van de website de webrichtlijnen in acht genomen. Bij de migratie naar het nieuwe CMS dient aan de webrichtlijnen te worden voldaan.</i></p>
1	1.5	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunt de huidige site (www.kiesraad.nl) alle genoemde browsers? Zo nee, welke browsers worden wel / niet ondersteund? <i>Het is niet onderzocht in welke mate de huidige website wordt ondersteund door verschillende browsers.</i> Welke versies van genoemde browsers moeten worden ondersteund? <i>Dit hangt af van de mate waarin versies (nog) worden gebruikt. Ter indicatie worden de volgende versies genoemd: Internet Explorer 7 en later, Firefox 3.6 en later, Chrome 10 en later en Safari 5. Het staat de offererende partij vrij om te specificeren welke browsers worden ondersteund.</i>
1	1.6	<p>Wat zijn de "gangbare" veiligheidsnormen voor een website? Heeft u zelf richtlijnen hiervoor?</p> <p><i>Zie het eerdere antwoord (op pag. 1) m.b.t de "Checklist beveiliging webapplicaties" en de "Whitepaper Raamwerk Beveiliging Webapplicaties" afkomstig van GOVCERT.NL.</i></p>
1	1.7	<p>Graag ontvangen wij de criteria waarop de externe partij gaat toetsen.</p> <p><i>Zie het eerdere antwoord (op pag. 1) m.b.t de "Checklist beveiliging webapplicaties" en de "Whitepaper Raamwerk Beveiliging Webapplicaties" afkomstig van GOVCERT.NL.</i></p>
2	1.9	<ul style="list-style-type: none"> Welke niveaus heeft u voor ogen ? Welke (groepen) gebruikers heeft u voor ogen ? <p><i>Wij denken daarbij aan de niveaus van: Geregistreerd (alleen-lezen), Auteur (lezen en toevoegen), Redacteur (lezen, toevoegen, wijzigen), Publisher (lezen, toevoegen, wijzigen en live zetten), en Administrator (toewijzen van gebruikers en het wijzigen van gebruikersrechten).</i></p>

Pag	Eis	Vraag
2	1.10	<p>U noemt 'statistische gegevens'. Kunt u aangeven welke statistische gegevens u wilt bijhouden of kunnen de gegevens zoals bijgehouden door 'Google analytics' als voldoende worden beschouwd ?</p> <p><i>De gegevens zoals gegenereerd door Google Analytics volstaan.</i></p>
2	1.12	<ul style="list-style-type: none"> Voor wie moet deze logging toegankelijk zijn? <i>De loggegevens dienen op verzoek beschikbaar te zijn voor de Kiesraad.</i> Beschouwt u het monitoren van deze logging als onderdeel van het beheer? <i>Ja</i>
2	2.4	<p>Wie gaat deze gebruikers beheren ? De Kiesraad zelf of de technisch beheerder ?</p> <p><i>De Kiesraad.</i></p>
2	2.5	<ul style="list-style-type: none"> Welke niveaus heeft u voor ogen ? Welke (groepen) gebruikers heeft u voor ogen ? <p><i>Wij denken daarbij aan de niveaus van: Geregistreerd (alleen-lezen), Auteur (lezen en toevoegen), Redacteur (lezen, toevoegen, wijzigen), Publisher (lezen, toevoegen, wijzigen en live zetten), en Administrator (toewijzen van gebruikers en het wijzigen van gebruikersrechten).</i></p>
2	2.6	<p>Wat zijn de "gangbare" veiligheidsnormen voor een database? Heeft u zelf richtlijnen hiervoor?</p> <p><i>Zie het eerdere antwoord (op pag. 1) m.b.t. de "Checklist beveiliging webapplicaties" en de "Whitepaper Raamwerk Beveiliging Webapplicaties" afkomstig van GOVCERT.NL.</i></p>
2/3	2.7	<ul style="list-style-type: none"> Graag ontvangen wij de criteria waarop de externe partij gaat toetsen. <i>Zie het eerdere antwoord (op pag. 1) m.b.t. de "Checklist beveiliging webapplicaties" en de "Whitepaper Raamwerk Beveiliging Webapplicaties" afkomstig van GOVCERT.NL.</i> Als de eisen onvoldoende specifiek zijn kan op voorhand niet worden bepaald of het CMS er aan voldoet, dan wel aan zou kunnen voldoen. Het inschatten van de kosten om aan deze eis te voldoen is in dat geval niet mogelijk. Hoe wenst de Kiesraad met deze onzekerheid om te gaan? <i>Wij gaan ervan uit dat de documenten waar wij hierboven naar hebben verwezen voldoende specifiek zijn voor wat betreft de verwachtingen t.a.v. de beveiliging en de beoordeling hiervan.</i>

Pag	Eis	Vraag
3	2.8	<ul style="list-style-type: none"> Voor wie moet deze logging toegankelijk zijn ? <i>De loggegevens dienen op verzoek beschikbaar te zijn voor de Kiesraad.</i> Beschouwt u het monitoren van deze logging als onderdeel van het beheer ? <i>Ja</i>
3	2.9	<ul style="list-style-type: none"> Voor wie moet deze registratie toegankelijk zijn ? Welk doel dient deze registratie ? <i>Het registeren van acties heeft tot doel om op een later tijdstip te kunnen vaststellen op welk moment en door wie (gebruiker en computer) een transactie heeft plaatsgevonden. Het vastleggen van transacties kan bijvoorbeeld in een logbestand gebeuren. De geregistreerde transacties dienen op verzoek beschikbaar te zijn voor de Kiesraad.</i>
3	3.2	<p>Wat verstaat u onder optimale bereikbaarheid en support?</p> <p><i>Uiterlijk één maand voor de door de Kiesraad gewenste opschaling van het niveau van bereikbaarheid en support wordt dit met de opdrachtnemer afgestemd. Verhoogde beschikbaarheid kan gelden voor alle dagen van de week tussen 07.00 en 23.59 uur.</i></p>
3	3.5	<ul style="list-style-type: none"> Beschouwt u het up to date houden van het CMS als onderdeel van het fixed price onderhoud? <i>Ja</i> Is het de wens van de Kiesraad dat alle beschikbare updates van het CMS worden uitgevoerd? Zo ja, vindt dit plaats binnen het fixed price gedeelte van de opdracht? <i>Verwacht wordt dat updates van het CMS binnen het fixed price gedeelte van de opdracht worden doorgevoerd.</i>
4	3.7	<p>U noemt dat de niet gebruikte uren (onbeperkt) kunnen worden meegenomen naar de volgende maand. Verwacht u dat de niet gebruikte uren gedurende de looptijd van het contract (over jaargrenzen heen) meegenomen kunnen worden?</p> <p><i>Ja</i></p>
4	3.14	<p>Welke documentatie wordt hier bedoeld? Geldt dit bijvoorbeeld ook voor functionele en technische ontwerpen, beheerhandleidingen, gebruikershandleidingen etc.?</p> <p><i>Hieronder wordt verstaan: gebruikershandleiding, functioneel en technisch ontwerp.</i></p>

Programma van eisen en wensen databank

Pag	Eis	Vraag
5	1.2	<ul style="list-style-type: none"> Welke browsers moeten worden ondersteund? Welke versies van deze browsers moeten worden ondersteund? <p><i>Ten aanzien van de Databank wordt uitgegaan van de browsers die momenteel worden ondersteund. Het is de bedoeling dat bij de verdere ontwikkeling van de Databank de ondersteuning van browsers wordt verbeterd.</i></p>
5	1.3	<p>U noemt 'statistische gegevens'. Kunt u aangeven welke statistische gegevens u wilt bijhouden of kunnen de gegevens zoals bijgehouden door 'Google analytics' als voldoende worden beschouwd ?</p> <p><i>De gegevens zoals gegenereerd door Google Analytics volstaan.</i></p>
5	1.6	<p>Graag ontvangen wij de criteria waarop de externe partij gaat toetsen?</p> <p><i>Zie het eerdere antwoord (op pag. 1) m.b.t. de "Checklist beveiliging webapplicaties" en de "Whitepaper Raamwerk Beveiliging Webapplicaties" afkomstig van GOVCERT.NL.</i></p>
6	2.2	<p>Wat voor soort beschrijving bedoelt u hier? Een handleiding, een functioneel en technisch ontwerp of anders?</p> <p><i>Hieronder wordt in ieder geval verstaan: Handleiding, functioneel en technisch ontwerp.</i></p>
6	2.6	<ul style="list-style-type: none"> Welke niveaus heeft u voor ogen? Welke (groepen) gebruikers heeft u voor ogen? <p><i>De niveaus (gebruikers rechten) die worden onderscheiden zijn: het kunnen toevoegen, controleren en het accorderen van uitslagen.</i></p>
6	2.7	<ul style="list-style-type: none"> Voor wie moet deze logging toegankelijk zijn? Beschouwt u het monitoren van deze logging als onderdeel van het beheer? <p><i>De loggegevens dienen op verzoek beschikbaar te zijn voor de Kiesraad. Het monitoren van de logging valt onder het beheer.</i></p>
6	2.8	<ul style="list-style-type: none"> Voor wie moet deze registratie toegankelijk zijn? Welk doel dient deze registratie? <p><i>Het registeren van acties heeft tot doel om op een later tijdstip te kunnen vaststellen op welk moment en door wie (gebruiker en computer) een transactie heeft plaatsgevonden. Het vastleggen van transacties kan bijvoorbeeld in een logbestand gebeuren. De geregistreerde transacties dienen op verzoek beschikbaar te zijn voor de Kiesraad.</i></p>
6	3.2	<p>Wat verstaat u onder optimale bereikbaarheid en support?</p> <p><i>Uiterlijk één maand voor de door de Kiesraad gewenste opschaling van het</i></p>

Pag	Eis	Vraag
		<i>niveau van bereikbaarheid en support wordt dit met de opdrachtnemer afgestemd. Verhoogde beschikbaarheid kan gelden voor alle dagen van de week tussen 07.00 en 23.59 uur.</i>
7	3.12	<p>Welke documentatie wordt hier bedoeld? Geldt dit bijvoorbeeld ook voor functionele en technische ontwerpen, beheerhandleidingen, gebruikershandleidingen etc.?</p> <p><i>Hieronder wordt verstaan: gebruikershandleidingen (import module), functioneel en technisch ontwerp.</i></p>

Samenvatting specificaties huidige website en databank

Pag	Vraag
1	<p>In hoeverre bent u tevreden over het in de databank gebruikte GIS component? En hebben wij de vrijheid om alternatieven voor gekozen oplossing voor te stellen?</p> <p><i>We zijn niet ontevreden over de presentatie van de uitslagen gecombineerd met de kaartgegevens op de website. Het staat de offerende partij vrij een alternatief aan te dragen voor de huidige GIS oplossing, zolang dit geen afbreuk doet aan de huidige functionaliteit.</i></p>
1	<p>Waar wordt de huidige Smartsite gehost?</p> <p><i>Deze vraag lijkt ons niet relevant.</i></p>
1	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoet de huidige Smartsite aan de eisen m.b.t. performance, ook in pieksituaties? <i>Het is ons niet gebleken dat Smartsite onvoldoende performance biedt in pieksituaties.</i> • Wat is de gewenste performance? Hoeveel bezoekers moet de website/databank minimaal aankunnen? <i>Voor bezoekersaantallen website/Databank verwijzen wij naar de samenvatting specificaties huidige website en Databank. Het is aan de offerende partij om, mede op basis hiervan, een inschatting te maken v.w.b. de vereiste performance van de website/Databank.</i>

Functionaliteit importmodule databank verkiezingsuitslagen

Pag	Vraag
1	<p>Interpretatie en toepassing van EML zijn niet altijd duidelijk en wijzigt met enige regelmaat. Hoe wenst de opdrachtgever om te gaan met wijzigend gebruik/interpretaties van de EML standaard?</p> <p><i>Voor de ontwikkeling van de importmodule worden EML bestanden ter beschikking gesteld m.b.t. de verschillende verkiezingstypen. Deze zijn aangemaakt met de laatste versie van Ondersteunde Software Verkiezingen. Eventuele wijzigingen in de gebruikte EML bestanden worden doorgegeven, waarna in overleg wordt beoordeeld of deze</i></p>

	<i>aanleiding geven tot het aanpassen van de importmodule.</i>
1	<p>Corrigeren van uitslagen. Wilt u in de webapplicatie zelf direct de gegevens kunnen corrigeren of wilt u 'slechts' een controle mogelijkheid en wordt de correctie op de brondata gedaan waarop door een nieuwe import de data in de databank wordt ververst ? Kunt u hierop e.e.a. verduidelijken?</p> <p><i>De webapplicatie dient een controle- en acceptatieoverzicht te kunnen tonen van de verkiezingsresultaten. Het corrigeren van gegevens dient in ieder geval mogelijk te zijn door het opnieuw inlezen van de brongegevens. Dit sluit niet uit dat tevens in de mogelijkheid (mag) worden voorzien dat gegevens in de applicatie kunnen worden gecorrigeerd.</i></p>
1	<p>Hoeveel gebruikers gaan van deze functionaliteit gebruik maken?</p> <p><i>Maximaal 5 gebruikers.</i></p>
1	<p>U noemt 'de applicatie is enkel toegankelijk voor gebruikers'. Deze zin lijkt ons niet compleet. Wat had hier moeten staan?</p> <p><i>Hiermee wordt bedoeld dat de toegang tot de importmodule - het gedeelte waar verkiezingsuitslagen kunnen worden ingelezen in de databank - beperkt is tot personen die over de juiste login- gegevens beschikken.</i></p>
1	<p>Logfile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is het doel van de logfile? • Tot in welk detail moet wat worden bijgehouden? • Wie gaat de logfile controleren? <p><i>Zie het eerdere antwoord (op pag. 6) bij eis 2.7 en 2.8 van de Databank met betrekking tot de logging.</i></p>
1	<p>Kunt u aub stap 4 van de procedure 'Overzicht van de uitslagen' toelichten?</p> <p><i>Het tonen van alle ingevoerde verkiezingsgegevens zoals deze in de Databank zullen worden opgenomen als deze worden geaccepteerd.</i></p>
1	<p>Wie controleert en wie publiceert de uitslagen ? Welke groepen van gebruikers voorziet u?</p> <p><i>Zie het eerdere antwoord (op pag. 6) bij eis 2.6 van de Databank met betrekking tot de niveaus en (groepen) gebruikers.</i></p>
1	<p>Moet de importmodule ook in staat zijn om reeds gepubliceerde gegevens te verwijderen uit de database?</p> <p><i>Nee</i></p>
1	Wie voert het gebruikersbeheer van de importmodule uit?

	<i>De Kiesraad</i>
1	<p>In hoeverre is alle genoemde functionaliteit een eis?</p> <p><i>De beschreven functionaliteit dient te worden gelezen in relatie tot het programma van eisen en wensen en dient als zodanig als eis te worden begrepen.</i></p>

Functionaliteit document management module

Pag	Vraag
1	<p>Op welke manier moet een gebruiker naar een bestand kunnen zoeken?</p> <p><i>Binnen de Document management module moet zijn voorzien in een goede functionele zoekfunctie.</i></p>
1	<p>Wie voert het beheer van gebruikers binnen deze module uit? <i>Kiesraad?</i></p> <p><i>De Kiesraad</i></p>
1	<p>In hoeverre is het gewenst dat deze document management module qua 'look and feel' overeenkomt met www.kiesraad.nl of zelfs onderdeel is van deze website / het nieuwe CMS. Mag het ook een losse website met een andere techniek dan die van het CMS?</p> <p><i>De Document management module mag ook door middel van een losse website worden geïmplementeerd, zolang deze de gewenste functionaliteit biedt en in gebruik en beheer adequaat en gebruiksvriendelijk is.</i></p>
1	<p>In hoeverre is alle genoemde functionaliteit een eis?</p> <p><i>De beschreven functionaliteit dient te worden gelezen in relatie tot het programma van eisen en wensen en als zodanig als eis te worden begrepen.</i></p>

Onderdeel: Opdrachtbeschrijving

- U beschrijft in de paragraaf "wat willen we", dat u een uitbreiding wilt van de databank verkiezingsuitslagen. Dit met een importmodule.

- o Vraag: Dat betekent dus dat u de voorkeur heeft om de bestaande omgeving van de databank verkiezingsuitslagen te behouden in de huidige vorm? Is dat correct?

Uitgangspunt is dat de functionaliteit van de Databank en bijbehorende website worden voortgezet. Dit sluit niet uit dat voor de functionaliteit en de bijbehorende website een andere/nieuwe technische implementatie plaatsvindt.

- o Vraag: dat betekent dus dat u wilt dat onderdeel van de opdracht is het schrijven van een nieuwe import functie op deze bestaande applicatie? Is dat correct?

Dat is juist, de opdracht omvat het schrijven van een nieuwe import functie voor de Databank.

- Wij gaan uit van bovenstaande situatie. Het heeft onze sterke voorkeur een importmodule te maken die los acteert van de huidige applicatie. D.w.z. via de import communiceert met de applicatie via een api / webservice om de content te synchroniseren. Dit is het meest zuivere model.

- o Vraag: Is dit een mogelijkheid?

Dit is mogelijk. Het staat de offerende partij vrij om een geschikte technische implementatie voor te stellen.

- Dit betekent dus dat de huidige applicaties webservices / api moet opleveren die door nieuwe partij kunnen worden aangeroepen voor content invoer.

- o Vraag; kan de huidige partij dit opleveren?

Nee, de databank heeft geen webservice. Er is ook geen API beschikbaar. Op dit moment wordt, zodra er verkiezingsuitslagen in de database van de databank worden verwerkt, gebruik gemaakt van een staging proces. Bij het in productie nemen wordt de database van de webapplicatie vervangen door de nieuwe database.

- Indien dit niet aanwezig is, is de huidige beschrijving van het functioneel en technisch ontwerp niet volledig transparant. De nadruk ligt nu op de generatie van overzichten (op de publieke website). Uw vraag irt databank heeft voornamelijk betrekking op het importeren van gegevens.

- o Vraag: Is het mogelijk een volledige beschrijving te ontvangen van de content types en wijze waarop deze gevalideerd worden? De huidige data accesslayer dus completer beschreven inclusief validatie?

Een uitgebreidere beschrijving, dan die in het technisch ontwerp is opgenomen, is niet beschikbaar. Op verzoek kan de cd-rom met de bron-code van de Databank beschikbaar worden gesteld.

- De hosting wordt door een derde verzorgd.
  - o Vraag; Kunt u inzage geven van de mantelpartijen voor hosting van de rijksoverheid? Dit ter beeldvormgeving.

Deze informatie is openbaar en is te vinden op de website van EASI2010 (www.easi2010.nl). Binnen de raamovereenkomsten wordt de hosting gegund aan ASP4all, Intermax of Nxs Internet.

- Vraag: Indien herbouw van de bestaande databank voor een reële prijs kan (dit dus irt de importmodule prijs), staat u hiervoor open?

Het is mogelijk dat voor de functionaliteit en de bijbehorende website een andere/nieuwe technische implementatie plaatsvindt. Het is aan de offerende partij om de gekozen implementatie in de offerte te verwerken.

De huidige website bevat content.

- o Vraag: Is het de wens dat wij deze content migreren, of voert u deze migratie zelfstandig uit?

Ten aanzien van de migratie van de content: migratie naar het nieuwe CMS dient zo veel mogelijk geautomatiseerd plaats te vinden door de partij aan wie de opdracht t.a.v. de website wordt gegund. Waar dit uit het oogpunt van kosten niet efficiënt is, gelet op de inspanningen die nodig zijn om dit te automatiseren, zal de Kiesraad de handmatige migratie van content (laten) uitvoeren, conform instructies en onder begeleiding van de opdrachtnemer.

Programma van eisen en wensen

- Paragraaf 1.7
  - o Vraag; Kunt u aangeven wat u verstaat onder 'gangbare' beveiligingsnormen. Dit is van belang aangezien dit mogelijk door de testende partij anders wordt geïnterpreteerd.

GOVCERT.NL geeft in de "Checklist beveiliging webapplicaties" en de "Whitepaper Raamwerk Beveiliging Webapplicaties" een overzicht van veiligheidsrisico's met betrekking tot webapplicaties. Tevens wordt in deze documenten aangegeven hoe kwetsbaarheden kunnen worden voorkomen.

- Paragraaf 1.7 Tevens is hier een belangrijke factor op welke wijze de hostingomgeving wordt ingericht. Applicatieve beveiliging kan namelijk voor een deel ondervangen worden door infrastructurele beveiliging. Wij gaan ervan uit dat we een advies mogen geven aan de opdrachtgever op welke wijze de hosting van de applicatie ingericht wordt ten einde de integrale veiligheid te borgen.
  - o Vraag; Is dat een correcte aanname?

Deze aanname is correct. Verwacht wordt dat de opdrachtnemer actief meedenkt over mogelijkheden ter verbetering van de website/Databank en informeert over relevante ontwikkelingen.

- Paragraaf 3.2
  - o Vraag; Wat verstaat u onder optimale bereikbaarheid en support tijdens verkiezingsperiodes? Kunt u aangeven om hoeveel & duur vd periodes dit normaliter gaat?

Uiterlijk één maand voor door de Kiesraad gewenste opschaling van het niveau van bereikbaarheid en support wordt dit met de opdrachtnemer afgestemd. Verhoogde beschikbaarheid kan gelden voor alle dagen van de week tussen 06.00 en 23.59 uur.

Technisch ontwerp

- De huidige data accesslayer is niet volledig beschreven.
  - o Vraag; Kan dit completer worden aangeleverd, zie eerdere vraag inclusief de huidige validatie & foutmeldingen die worden gegenereerd naar de kiesraad bij foutieve import.

Een uitgebreidere beschrijving, dan die in het technisch en functioneel ontwerp is opgenomen, is niet beschikbaar.

- Technisch ontwerp:
  - o Vraag; Welke versie van **3** versie wordt gebruikt? We gaan uit van de versie **3** is dat correct?

*Versie **3** wordt gebruikt.*

Overig;

- De koppeling met de kaart staat niet duidelijk beschreven.
  - o Vraag: Kan dit worden aangeleverd. Hoe werkt deze koppeling / presentatie laag in detail? Kunt u dit nader beschrijven, of is dit niet aanwezig?

Een uitgebreidere beschrijving, dan die in het technisch en functioneel ontwerp is opgenomen, is niet beschikbaar.

Globaal is nog de volgende informatie te melden: In de databank verkiezingsuitslagen bestaat de mogelijkheid om uitslagresultaten in een kaart te tonen. Er kan hier ingezoomd worden op gemeente of er kunnen resultaten per kiesdistrict of provincie getoond worden.

Voor het tonen van de kaart wordt gebruik gemaakt van de Demis MapControl. De Demis MapControl kan kaarten tonen die zijn ondergebracht in de Demis WMS (Web Map Server). De kaarten zelf kunnen met de Demis Mapper worden aangemaakt, dit levert een ".Map" bestand op. Elk kaart dat in de WMS is ondergebracht kan via de MapControl m.b.v. een HTTP-request worden opgevraagd.

De benodigheden om kaarten in Mapper te kunnen aanmaken staan hieronder opgesomd:

- een shapefile op gemeente niveau
- een shapefile op kiesdistrict niveau (voor 1918)
- een shapefile op provincie niveau (vanaf 1918)
- een databestand gevuld met het uitslag op gemeente niveau
- een databestand gevuld met het uitslag op kiesdistrict niveau (voor 1918)
- een databestand gevuld met informatie op provincie niveau (na 1918)
- de BoundingBox waarden per kiesdistrict of provincie, gekoppeld in het databestand behorende bij de shapefile
- de Amsterdamse codes op gemeente niveau, gekoppeld in het databestand behorende bij de shapefile

De stappen die globaal genomen moeten worden om kaarten te maken:

- Per verkiezing (bijv. TK2006) een kaart maken, m.b.v. de bijhorende shapefiles en databestanden.
- Opmaken van de kaart. Denk aan provincie en gemeentegrenzen, maar ook de kleur per regio indeling afhankelijk van de verkiezingsuitslag.
- Een legenda maken, incl de tekst behorende bij een specifieke kleur.

De stappen die globaal genomen moeten worden om de data aan de kaarten te koppelen:

- Per shapefile moet een gelijknamig databestand aanwezig zijn
- Via Mapper moet aan het gewenste shapefile de objecten ID en Name worden gekoppeld met de juiste velden in het databestand.

De stappen die globaal genomen moeten worden om de kaarten getoond te krijgen:

- In de WMS moet voor elk kaart de bijhorende .Map-bestand worden toegevoegd.
- Via de MapControl kan m.b.v. HTTP-requests de kaart worden getoond en kan hier interactie op plaatsvinden (inzoomen, uitslag op gemeente niveau of juist op provincie niveau, etc)

- In de huidige site worden meerdere foutmeldingen getoond. Bijvoorbeeld: "connection databank qdelft failed. Zie bijvoorbeeld onderstaande melding. Het is vrij lastig een applicatie over te nemen, terwijl deze in productie al foutmeldingen bevat. Dit in relatie tot een fixed price migratie zal ten kostte gaan van de garantie.

- o Vraag: Is de opdrachtgever zich hier van bewust?

De opdrachtgever is zich ervan bewust dat in de productie-omgeving incidenteel foutmeldingen worden gegeven.

- Vraag; Wordt de huidige applicatie zonder foutmeldingen / goed getest en gedocumenteerd opgeleverd? Zo ja, op welke wijze vindt dit plaats?

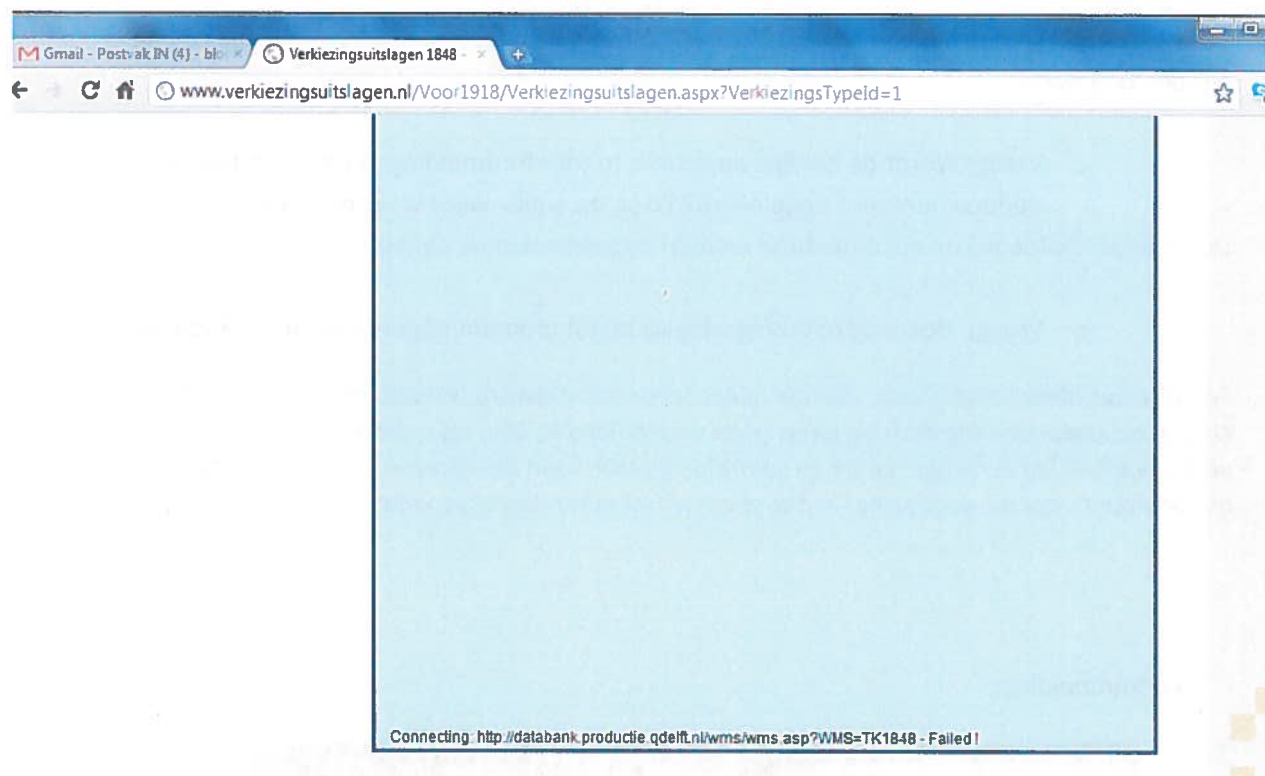
De (huidige) Databank en documentatie worden opgeleverd in de huidige staat.

- Vraag; Hoe is deze businesslogica op dit moment opgenomen in de applicatie?

Een uitgebreidere beschrijving, dan die in het technisch ontwerp is opgenomen, is niet beschikbaar. Omdat de regio-indeling door de jaren heen verschillend is, bijv. t.g.v. herindeling, heeft elke verkiezingsuitslag een eigen kaart. In sommige gevallen zijn die kaarten niet beschikbaar of niet aangemaakt voor die verkiezing. In dat geval wordt geen kaart getoond.

Vb foutmelding;

The screenshot shows the Kiesraad website interface. The browser address bar displays 'www.verkiezingsuitslagen.nl/Voor1918/Verkiezingsuitslagen.aspx?Verkiezingstypeld=1'. The page title is 'KIESRAAD' and the main heading is 'Databank Verkiezingsuitslagen'. The sidebar on the left lists navigation options under 'Verkiezingsuitslagen' and 'Uitslagen 1848 - 1917'. The main content area is titled 'Verkiezingsuitslagen Tweede Kamer 1848 - 1917' and contains search filters for 'Soort verkiezing' (set to 'algemeen'), 'Jaartal' (set to '1848'), and 'Kiesdistrict' (set to '<Alle>'). A 'Kaart' button is located in the top right of the main area, and a 'Toon resultaten' button is at the bottom right. A link 'Toon hoe Nederland' is visible at the bottom of the page.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

TDC Lighthouse Internet Solutions B.V.
t.a.v. de heer **1**
Safariweg 73-74
3605 MA MAARSSSEN

Secretariaat Kiesraad
KRD

Herengracht 21
2511 EG Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.kiesraad.nl

Contactpersoon

T 070 **1**

1@kiesraad.nl

Kenmerk
2012-0000138772

Uw Kenmerk
KIESRA001,KIESRA002

Bijlagen
2

Datum 2 maart 2012
Betreft Voorlopige gunning website en databank Kiesraad

Geachte heer **1**

Op 27 januari 2012 hebben wij van u een offerte ontvangen voor het verlenen van ondersteuning bij het gebruik, beheer en ontwikkeling van de website www.kiesraad.nl en de website www.verkiezingsuitslagen (databank verkiezingsuitslagen) van de Kiesraad.

Zoals wij u op 17 februari 2012 via een e-mail hebben laten weten, hebben wij met interesse kennis genomen van de inhoud van uw offerte. Wij hebben van u desgevraagd een nadere toelichting ontvangen op vragen die de databank verkiezingsuitslagen betreffen, waarvoor hartelijk dank.

Wij hebben niet alleen van u, maar ook van vier (4) andere partijen offertes ontvangen. Alle offertes zijn zorgvuldig beoordeeld en onderling vergeleken op basis van de genoemde criteria in het offertezoek.

Op basis van de vergelijking zijn wij gekomen tot het voornemen om de opdracht aan u te gunnen, onder de navolgende voorwaarden:

1. U stemt in met het concept van de overeenkomst die betrekking heeft op de migratie van de website en databank en de ontwikkeling van de Inportmodule waarvan u hierbij een concept aantreft;
2. U stemt in met de aanpassings- c.q. uitwerkingsverzoeken die betrekking hebben op het door u aangereikte concept voor een SLA en wij bereiken met u overeenstemming over de tekst van de SLA.
3. In voorwaarden 1 en 2 ligt besloten dat op de overeenkomsten geen andere algemene of brachevoorwaarden van toepassing zijn dan de ARBIT voorwaanden die wij reeds aan u ter beschikking hebben gesteld.
4. Er wordt niet binnen 15 dagen na heden een kort geding aangespannen door een van de overige inschrijvers.

Indien en zodra de voorwaarden vervuld zijn, kunnen wij over gaan tot definitieve gunning en contractering. Met inachtneming van de onder 4 bedoelde termijn ten gunste van de aanbidders betekent dit dat de contracten op dinsdag 20 maart a.s. getekend zouden kunnen worden en het project van start zou kunnen gaan.

Datum
2 maart 2012
Kenmerk
2012-0000138772

Zouden wij onverhoopt geen overeenstemming met u bereiken, dan zullen wij een nieuw voornemen tot gunning bekend maken.

Wij ontvangen uw reactie graag uiterlijk op 8 maart. Vanzelfsprekend kunt u voor eventuele vragen of toelichting contact met ons opnemen.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Namens deze

M. Bakker,
Secretaris-directeur Kiesraad

Aanpassingen bij SLA Lighthouse

1. We missen in SLA: statistiekenrapportage.
2. Idem: voor update- en releasemanagement.
3. Idem: voor frequentie overleg.
4. Idem: voor oplevering CD-ROM met bronbestanden.
5. De SLA dient op 1 juli 2012 in werking te treden. Indien bepaalde Opdrachten uit de Overeenkomst nog niet (volledig) zijn geaccepteerd, geldt een korting op het jaarlijks vaste bedrag over de periode dat deze nog niet is geaccepteerd. De korting is als volgt: 50% website, 25% beheer website en 25% Importmodule.
6. Passage opnemen over verhoogde beschikbaarheid in verkiezingstijd. Procedure: termijn melding hiervan door Kiesraad, vrijmaken voldoende capaciteit opdrachtnemer (voor service op website én eventuele invoer van verkiezingsuitslagen conform vast te leggen afspraken en werkwijzen), verhoogd supportlevel, uiterste termijn aanleveren EML-bestanden door Kiesraad (t.b.v. databank).
7. P.2 (Aard van de overeenkomst): diensten hebben óók betrekking op Databank (incl. Importmodule).
8. P.3 (Duur van de overeenkomst): deze passage moet in overeenstemming worden gebracht met offerteaanvraag.
9. P.3 (Leveringsvoorwaarden): de ARBIT voorwaarden zijn van toepassing.
10. P.5 (Te leveren diensten): de gebruikte termen voor onderhoud dienen in overeenstemming te zijn met die uit de ARBIT (zie de Bijzondere bepalingen onderhoud).
11. P.5 (Prioritering gebreken): specificeren op welk niveau supportlevel de dienstverlening is gebaseerd (Standard). Uurtarieven van supportlevel specificeren (plus: hoe verhoudt zich dit tot uurtarieven in prijsopgaveformulieren?). Niet alleen starttijd oplossing aangeven, maar ook verwachte oplostijd. Ook uurtarief opnemen voor eventuele data-invoer (oude verkiezingsuitslagen).
12. P.7. (projectleiding en rapportage): de Kiesraad heeft de voorkeur voor afzonderlijke contactpersonen, voor website en Databank. Dit kan evt. ook van de kant van opdrachtnemer worden afgesproken.
13. P.7 (Projectleiding en rapportage, punt 2): hier staat dat gebreken worden geregistreerd via een e-mail. Waarom gaat dit niet via supportdesk?
14. P.9 (Hosting): toevoegen paragraaf over communicatie/afstemming met de Leverancier Hostingpartij.
15. Hoofdstuk prijzen en vergoedingen op maat uitwerken, enkel de van toepassing zijnde onderdelen. Deze dienen in overeenstemming te zijn met programma van wensen en eisen. Ook uurtarief zoals opgenomen in de offerte (par 9.1.2) meenemen voor meerwerk en desgewenst invoeren van oude verkiezingsuitslagen.
16. P. 4. Systeem strippenkaart. Wij willen voor eerste jaar onderhoudsbudget van € **2** per jaar afspreken. Strippen blijven geldig na aflopen kalenderjaar (niet na aflopen contractperiode). Jaarlijks wordt hierover nieuwe afspraak gemaakt.
17. P.17-19 (Algemene Bepalingen): ARBIT is van toepassing.

Overeenkomst

inzake

de website kiesraad.nl en www.verkiezingsuitslagen.nl

De ondergetekenden:

A. De Staat der Nederlanden, gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, voor deze, secretaris-directeur Kiesraad, de heer mr. M. Bakker

hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

B. de besloten vennootschap TDC Lighthouse Internet Solutions B.V., ingeschreven in de registers van de Kamers van Koophandels onder nummer 50380354 (statutair) gevestigd te en kantoorhoudend te 3605 MA Maarssen aan de Safariweg 73-74, te dezen vertegenwoordigd door haar managing partner de heer 1

hierna te noemen: Wederpartij,

Overwegende:

Organisatie en doelstelling van Opdrachtgever

De Kiesraad is het centraal stembureau voor de verkiezingen van de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en van het Europees Parlement en stelt de verkiezingsuitslagen van deze verkiezingen officieel vast. Daarnaast is de Kiesraad het adviescollege voor regering en parlement op het terrein van het kiesrecht en de organisatie en uitvoering van verkiezingen. Nieuwe politieke partijen kunnen zich laten registreren voordat ze als partij (onder die aanduiding) kunnen deelnemen aan verkiezingen. De Kiesraad verschaft desgevraagd informatie aan burgers, politieke partijen, gemeenten, provincies, media en andere geïnteresseerden. Hij treedt op als deskundige in kieswettelijke gedingen.

De Kiesraad heeft in het kader van de uitoefening van zijn taak behoefte aan:

- a. een nieuw Content Management Systeem voor de website www.kiesraad.nl;
- b. het migreren van de content en de vormgeving van de huidige website naar het nieuwe CMS;
- c. de optionele uitbreiding van de website met een Document Management Module
- d. uitbreiding van de website www.verkiezingsuitslagen.nl met een importmodule voor zelf kunnen invoeren van nieuwe verkiezingsuitslagen;
- e. ondersteuning (incl. helpdesk), service en onderhoud voor de website www.kiesraad.nl en de website www.verkiezingsuitslagen.nl.

Verloop van de aanbesteding

- f. Opdrachtgever is in verband met hetgeen hiervoor onder a tot en met e is overwogen, tot aanbesteding via een meeroffertetraject buiten raamovereenkomst tot euro 130.000 (excl. BTW) overgegaan;
- g. Opdrachtgever heeft Wederpartij in dit kader op 23 december 2011 verzocht een offerte uit te brengen;
- h. Wederpartij heeft op 27 januari 2012 een offerte aan Opdrachtgever uitgebracht met kenmerk KIESRA001, KIESRA002;

- i. Opdrachtgever heeft de opdracht op <datum> gegund aan Wederpartij.

Komen overeen:

Artikel 1. Algemene voorwaarden en begrippen

- 1.1 In de Overeenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die in deze bepaling zijn gegeven of die hieraan is gegeven in de Voorwaarden.
- a. Website: De geïntegreerde verzameling webpagina's met als hoofdpagina www.kiesraad.nl, inclusief vormgeving, functionaliteit en content.
  - b. Databank: De Databank verkiezingsuitslagen en de bijbehorende website (geïntegreerde verzameling webpagina's met als hoofdpagina) www.verkiezingsuitslagen.nl inclusief vormgeving, functionaliteit en content zijnde verkiezingsuitslagen vanaf 1848 tot heden.
  - c. Importmodule: Programmatuur specifiek geschikt om verkiezingsuitslagen in te lezen en toe toevoegen aan de Databank.
  - d. Offerte: De door Wederpartij op 27 januari 2012 aan Opdrachtgever uitgebrachte offerte met kenmerk KIESRA001, KIESRA002.
- 1.2 In de Voorwaarden is het begrip Bestek gedefinieerd als 'de aan Wederpartij ter beschikking gestelde documenten (incl. nadere toelichtingen en wijzigingen) waarin de organisatie van Opdrachtgever, de Prestatie en het door Opdrachtgever beoogde gebruik daarvan alsmede de aanbestedingsprocedure zijn beschreven en toegelicht'. Ter voorkoming van onduidelijkheid stellen partijen vast dat tot het Bestek behoort de partijen genoegzaam bekende cd-rom met informatie die door Opdrachtgever aan Wederpartij is verstrekt en waarvan een kopie-exemplaar bij deze overeenkomst is gevoegd als Bijlage <nummer en titel van de bijlage>.

Artikel 2. Voorwerpen van de Overeenkomst

- 2.1 Partijen sluiten hierbij een Overeenkomst tot het verrichten van de volgende werkzaamheden waarbij Wederpartij zich tegen de in artikel 7 bedoelde Vergoedingen verbindt tot het verrichten van de volgende Prestaties zoals beschreven in het Bestek, die in hoofdlijnen bestaat uit:
- a. het zonder beperkingen migreren van de Website naar een nieuw Content Management Systeem (genaamd Drupal);
  - b. het voorbereiden en volledig klaarmaken van de Databank voor het aansluitend door Wederpartij te verrichten Onderhoud conform de bepalingen van de in artikel 2.3 bedoelde service level agreement;
  - c. het ontwikkelen van de Importmodule.
- één en ander teneinde Opdrachtgever in staat te stellen daarvan het Overeengekomen gebruik te maken van de Website, de Databank en de Importmodule.
- 2.2 De navolgende stukken vormen gezamenlijk de Overeenkomst. Voor zover deze stukken met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder genoemde stuk boven het later genoemde:
- 1) dit document;
  - 2) de Voorwaarden ('ARBIT');
  - 3) het Bestek (Bijlage <nummer(s) en titel(s) van de bijlage(n)>);
  - 4) de Offerte (Bijlage <nummer(s) en titel(s) van de bijlage(n)>);

- 2.3 Tussen deze Overeenkomst en <titel en kenmerk overeenkomst> (opmerking: dit is de SLA) bestaat samenhang als bedoeld in artikel 30.5 ARBIT.

Artikel 3. Contactpersonen en rapportage

- 3.1 De personen die de contacten over de uitvoering van de Overeenkomst onderhouden zijn opgenomen in de Bijlage <nummer> Contactpersonen. < nog nader uit te werken >
- 3.2 Wederpartij rapporteert gedurende de periode totdat de Acceptatie heeft plaatsgevonden over de voortgang van de uitvoering van de Overeenkomst. Elke week rapporteert Wederpartij mondeling, eens per maand schriftelijk.
- 3.3 De periodieke rapportages omvaten tenminste:
1. vaststelling of het project volgens planning verloopt c.q. op schema ligt, onderverdeeld naar tijd, geld en functionaliteit;
  2. in geval van optredende of dreigende vertraging, kostenoverschrijding of functieverlies:
    - i. een aanduiding van het probleem met vermelding van de oorzaak daarvan;
    - ii. een aanduiding van door Wederpartij te treffen beheersmaatregelen.
  3. in geval de oorzaak of de oplossing naar het oordeel van Wederpartij binnen de invloedssfeer of risico- en of kostensfeer ligt van Opdrachtgever:
    - i. een expliciete vermelding van dit oordeel;
    - ii. een onderbouwing aan de hand van feiten en omstandigheden;
    - iii. een expliciete aanduiding van de door Opdrachtgever te overwegen of te treffen maatregelen;
- 3.4 Kennisneming of akkoordbevinding door Opdrachtgever van een rapportage houdt niet in dat Opdrachtgever de oorzaak van de vertraging erkent of gehoudenheid tot vergoeding van daaruit voortvloeiende consequenties erkent.

Artikel 4. Inwerkingtreding en duur van de Overeenkomst

- 4.1 De Overeenkomst treedt in werking op het moment waarop deze door beide partijen is ondertekend.

Artikel 5. Aflevering, Implementatie en Oplevering

- 5.1 Voorafgaand aan Oplevering voert Wederpartij in eigen beheer de testen die nodig zijn om zichzelf ervan te overtuigen dat zijn verrichtingen conform Overeenkomst zijn uitgevoerd. De hierop betrekking hebbende rapporten worden bij oplevering aan Opdrachtgever verstrekt.

Wederpartij draagt zorg voor Oplevering op de in de onderstaande tabel vermelde wijze, datum en plaats. Genoemde data zijn Fatale termijnen.

Onderwerp	Wijze van Oplevering	Adres en datum
<i>Het zonder beperkingen migreren van de Website naar een nieuw Content Management Systeem (genaamd Drupal);</i>	<i>Het ter beproeving aanbieden van de Website werkend op – naar keuze van Opdrachtgever - ofwel de acceptatie omgeving van Opdrachtgevers hostingpartner ofwel de</i>	<i>1 juni 2012 Het medium met de Barcode en Objectcode en de Documentatie dient te worden afgeleverd aan het adres van de Opdrachtgever.</i>

	<i>acceptatie omgeving van Wederpartij. En het vertrekken van de Broncode, Objectcode en Documentatie op een daartoe geschikt medium</i>	
<i>Het voorbereiden en volledig klaarmaken van de Databank voor het aansluitend door Wederpartij te verrichten Onderhoud conform de bepalingen van de in artikel 2.3 bedoelde service level agreement</i>	<i>Het ter beproeving aanbieden van de Databank werkend op – naar keuze van Opdrachtgever - ofwel de acceptatie omgeving van Opdrachtgevers hostingpartner ofwel de acceptatie omgeving van Wederpartij. En het vertrekken van de Broncode, Objectcode en Documentatie op een daartoe geschikt medium</i>	1 juni 2012 <i>Het medium met de Broncode en Objectcode en de Documentatie dient te worden afgeleverd aan het adres van de Opdrachtgever</i>
<i>Het ontwikkelen van een Importmodule</i>	<i>Het ter beproeving aanbieden van de Installatie en Implementatie van de Importmodule werkend op – naar keuze van Opdrachtgever - ofwel de acceptatie omgeving van Opdrachtgevers hostingpartner ofwel de acceptatie omgeving van Wederpartij. En het vertrekken van de Broncode, Objectcode en Documentatie op een daartoe geschikt medium</i>	1 juni 2012 <i>Het medium met de Broncode en Objectcode en de Documentatie dient te worden afgeleverd aan het adres van de Opdrachtgever</i>

Artikel 6. Acceptatie

6.1 De Acceptatie van de Prestatie vindt als volgt plaats:

Onderwerp	Acceptatie	Uiterste datum van mededeling van (non-) Acceptatie
<i>Het zonder beperkingen migreren van de Website naar een nieuw Content Management Systeem (genaamd Drupal)</i>	<i>Acceptatie vindt plaats door beproeving van de Website – naar keuze van Opdrachtgever – ofwel in de voor Oplevering bepaalde acceptatieomgeving ofwel in de productieomgeving. Het bepaalde van artikel 58 van de Voorwaarden is m.m. van toepassing.</i>	<i>30 dagen na Aflevering</i>
<i>Het voorbereiden en volledig klaarmaken van de Databank voor het aansluitend door Wederpartij te verrichten Onderhoud conform de bepalingen van de in</i>	<i>Acceptatie vindt plaats door beproeving van de Databank – naar keuze van Opdrachtgever – ofwel in de voor Oplevering bepaalde acceptatieomgeving ofwel in de productieomgeving. Het</i>	<i>30 dagen na Aflevering</i>

<i>artikellid 2.3 bedoelde service level agreement</i>	<i>bepaalde van artikel 58 van de Voorwaarden is m.m. van toepassing.</i>	
<i>Het ontwikkelen van de Importmodule</i>	<i>Acceptatie vindt plaats door beproeving van de Importmodule – naar keuze van Opdrachtgever – ofwel in de voor Oplevering bepaalde acceptatieomgeving ofwel in de productieomgeving. Het bepaalde van artikel 58 van de Voorwaarden is van toepassing.</i>	<i>30 dagen na Aflevering</i>

Artikel 7. Vergoeding

7.1 Partijen komen de navolgende Vergoeding overeen:

Onderwerp	Prijs	Prijs incl. BTW
<i>Het zonder beperkingen migreren van de Website naar een nieuw Content Management Systeem (genaamd Drupal)</i>	2	
<i>Het voorbereiden en volledig klaar maken van de Databank voor het aansluitend door Wederpartij te verrichten Onderhoud conform de bepalingen van de in artikellid 2.3 bedoelde service level agreement</i>	2	
<i>Het ontwikkelen van de Importmodule</i>	2	
Totaal	2	

Artikel 8. Facturering en betaling

8.1 Facturering vindt als volgt plaats:

- 30% van de aanneemsom, te weten **2** ex btw, na ondertekening van deze Overeenkomst;
- 30% van de aanneemsom, te weten **2** ex btw, na Oplevering;
- 30% van de aanneemsom, te weten **2** ex btw, na Acceptatie;
- 10% van de aanneemsom, te weten **2** ex. Btw, na acceptatie na het verstrijken van de garantietermijn.

8.2 Een factuur dient de volgende gegevens te bevatten:

- factuurdatum;
- hoogte van de Vergoeding;
- verschuldigde btw;
- contractnummer;
- (indien opgegeven door Opdrachtgever) Opdrachtgevers verplichtingnummer.

8.3 Wederpartij zendt de factuur met vermelding van de gegevens als bedoeld in artikel 8.2 bij voorkeur digitaal naar:
Het e-mailadres: PostbusFA@minbzk.nl, waarbij de facturen als pdf-bestand dienen te zijn opgenomen.

8.4 Als op enig moment sprake is van geaccordeerd Meerwerk, wordt dit door Wederpartij na voltooiing van de meerwerkzaamheden en Acceptatie daarvan door

Opdrachtgever apart gefactureerd. De aard en omvang van de verrichte meerwerkzaamheden worden in de facturen uitdrukkelijk vermeld en – aan de hand van authentieke bescheiden – gespecificeerd.

Artikel 9. Overige bepalingen

- 9.1 Wederpartij heeft zich onder meer in overleg met Opdrachtgever en via bestudering van de cd-rom **<Bijlage>** op de hoogte gesteld van de beheersbaarheid van de Website en Databank en hieraan een door Wederpartij gehanteerde score van 3.5 toegekend. Alle werkzaamheden die nodig zijn voor het verhogen van de beheersbaarheid in relatie tot de uitvoering van deze Overeenkomst worden door Wederpartij verricht voor diens eigen rekening en risico. Hiervoor worden geen extra kosten in rekening gebracht.
- 9.2 De toepassing van algemene en bijzondere voorwaarden van Wederpartij dan wel van door Wederpartij bij het verrichten van de Prestatie in te schakelen derden, is uitgesloten.
- 9.3 De voor het gebruik van de Prestatie vereiste acceptatie van algemeen of bijzondere voorwaarden, zoals bij shrink-wrap en click-wrap licenties, bindt Opdrachtgever niet. Wederpartij vrijwaart Opdrachtgever dat dergelijke acceptatie niet leidt tot beperking op het overeengekomen gebruik.

Aldus in tweevoud getekend te Den Haag op 20 maart 2012,

<aanvullen met personalia>

[REDACTED] 1

Van: [REDACTED] 1
Verzonden: vrijdag 14 december 2012 9:23
Aan: 'sales@netcreators.com'
CC: [REDACTED] 1
Onderwerp: Offerteaanvraag Huurprijscheck onzelfstandige woningen kenmerk: 2012-588
Bijlagen: Offerteaanvraag Huurprijscheck onzelfstandige woningen v1.0.docx

Geachte mevrouw/mijnheer,

Graag nodigt De Huurcommissie u uit een offerte uit te brengen voor het realiseren van een Huurprijscheck voor onzelfstandige woningen.

Een toelichting van de opdracht is als bijlage bij deze e-mail gevoegd.

Aan vijf organisaties is gevraagd om een offerte voor deze opdracht uit te brengen. Indien u belangstelling heeft voor het uitvoeren van de opdracht verzoeken wij u een offerte in te sturen die voldoet aan de eisen en voorwaarden zoals gesteld in het bijgevoegde offerte aanvraag document.

Op vrijdag 21 december om 10:00 bent u welkom bij De Huurcommissie op de Turfmarkt 104 in Den Haag om een toelichting te ontvangen op eventuele vragen. Uw offerte dient in elektronische vorm (e-mail) uiterlijk op maandag 14 januari 2013 te zijn ontvangen door De Huurcommissie op het e-mail adres: [REDACTED] 1 @huurcommissie.nl. Vrijdag 18 januari wordt na een eerste selectie een beperkt aantal partijen verzocht om hun voorstel te presenteren bij De Huurcommissie.

De Huurcommissie zal (onder voorbehoud) 25 januari 2013 tot gunning aan één van de organisaties overgaan. Aan deze offerteaanvraag kunnen geen rechten worden ontleend noch kunnen eventueel door u voor het uitbrengen van een offerte te maken kosten aan de Huurcommissie in rekening worden gebracht.

Op deze opdracht zijn de ARVODI van toepassing onder uitsluiting van uw (eventuele) algemene voorwaarden. De ARVODI zijn te vinden <http://www.pianoo.nl/document/4601/arvodi-2011>

Wij zien uw offerte met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] 1
Projectmanager Digitalisering van de Dienstverlening

[REDACTED] 1
Bijlagen

1: Offerteaanvraag Huurprijscheck onzelfstandig woningen v1.0

Offerte aanvraag

Huurprijscheck onzelfstandige woningen

---

1. Over de huurcommissie

De Huurcommissie is een onafhankelijke organisatie die uitspraak doet in geschillen tussen huurder en verhuurder over onderhoud, huurprijs en servicekosten van huurwoningen. De Huurcommissie wil de digitale dienstverlening aan haar klanten (huurders en verhuurders) verder vormgeven. Hiervoor is een programma gestart en zijn meerdere projecten en vooronderzoeken geïdentificeerd. Deze offerte aanvraag heeft betrekking op één van deze projecten en betreft de realisatie van een nieuwe huurprijscheck voor onzelfstandige woningen voor maximale huurprijs op basis van het puntensysteem. Voor meer informatie over het puntensysteem zie:

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huurwoning/puntensysteem-huurwoning/puntensysteem-kamer

2. Huidige situatie

De Huurcommissie biedt op dit moment op haar internetsite (<http://www.huurcommissie.nl/>) reeds een huurprijscheck voor zelfstandige en onzelfstandige woningen aan huurders en verhuurders. De huurprijscheck voor onzelfstandige woningen is tevens rechtstreeks te benaderen via www.huurprijscheck.nl en te kiezen voor de optie 'nee' bij de vraag "Heeft de woning een eigen toegang, een eigen keuken en een eigen toilet?"

De werking van deze huurprijscheck is echter niet zeer gebruiksvriendelijk en is ook niet opgezet om benaderd te worden vanuit mobiele devices. Daarnaast bieden de organisaties Vastgoed Belang en de Woonbond nu hun eigen huurprijscheck. Doel is om te komen tot DE huurprijscheck van Nederland waarnaar Vastgoed belang en de Woonbond verwijzen.

3. Opdrachtomschrijving

De opdrachtomschrijving betreft het ontwikkelen van een nieuwe gebruiksvriendelijke online huurprijscheck voor onzelfstandige woningen welke benaderbaar is via internet en mobiele devices. De opdracht omvat het uitvoeren van:

- het opstellen van het ontwerp (functioneel, interactie, grafisch en technisch) middels workshops met afvaardiging Huurcommissie, Vastgoed belang en Woonbond.
- Technische realisatie inclusief functionele systeemtest van de huurprijscheck applicatie
- Opleveren van installatiehandleiding, releasenotes en ondersteuning bij installaties
- Ondersteuning en oplossen issues uit de acceptatietest
- Nazorg en overdracht naar beheer

4. Eisen

De onzelfstandige huurprijscheck dient te voldoen aan de volgende functionele eisen :

- De huurprijscheck dient volledige en exact te zijn, specificaties zijn te vinden via de volgende links:
  - http://www.huurcommissie.nl/fileadmin/afbeeldingen/Formulieren/Punten_Onzelfstandig.pdf
  - http://www.huurcommissie.nl/fileadmin/afbeeldingen/Huurprijstabellen/Maximale_huurprijzen_onzelfstandige_woningen_per_1_juli_2012.pdf
  - http://www.huurcommissie.nl/fileadmin/afbeeldingen/Handboeken/Handleiding_onzelfstandig_jan_2011.pdf
- Bij het invullen van de vragenlijst lopen op het scherm het aantal punten en de maximale huur mee, om op deze wijze de gebruiker inzicht te geven in de vraag wat hoeveel punten oplevert.
- Het moet mogelijk zijn om resultaten tussentijds op te slaan, waardoor niet de gehele check in een keer hoeft te worden ingevuld.
- De uitkomst moet een bruikbaar, printbaar en te downloaden document opleveren met daarop de naam en adresgegevens. Bij onvolledige invoer is de uitkomst onvolledig; dit dient zowel in de applicatie (op scherm) als in print duidelijk te worden gesteld.
- Als de huurprijs is ingevuld, moet aan de hand van de uitkomst kunnen worden aangegeven wat mogelijke vervolgstappen zijn voor de gebruiker van de huurprijscheck.

De onzelfstandige huurprijscheck dient te voldoen aan de volgende niet functionele eisen:

- Toekomstige aanpassingen in de rekenmethodiek dienen vroegtijdig opgenomen te kunnen worden en het dient mogelijk te zijn om op basis van een peildatum de huurprijscheck uit te voeren.
- De huurprijscheck dient zeer gebruiksvriendelijk te zijn
- De huurprijscheck dient zo ontwikkeld te zijn dat deze benaderbaar is voor alle mobiele devices met verschillende beeldformaten (responsive design)
- De huurprijscheck dient flexibel opgezet te zijn zodat wijzigingen eenvoudig doorgevoerd kunnen worden
- Dient de basis te zijn voor nieuwe huurprijscheck voor zelfstandige woningen die nog in de toekomst als vervolg hierop ontwikkeld gaat worden
- Voldoet aan de webrichtlijnen van de overheid (zie www.webrichtlijnen.nl)
- Huidige website is gebaseerd op CMS Typo3 in combinatie met PHP, HTML. Sterke voorkeur is er vanuit Huurcommissie om bij bestaande technologie aan te sluiten
- Er dient voldaan te worden aan standaard beveiligingsprincipes (NORA principes voor beveiliging, voorkomen URL hacking etc.)
- Er dient gezorgd te worden voor een goede overdracht naar beheer

5. Planning

Offerte aanvraag verzonden	14 december 2012
Uiterlijke termijn e-mailen van vragen	19 december 2012
Toelichting Huurcommissie en beantwoording vragen van 10:00-11:00	21 december 2012
Sluitingsdatum inleveren offerte	14 januari 2013
Presentatie leveranciers	18 januari 2013
Gunning leverancier	25 januari 2013
Start ontwerp en architectuur	4 februari 2013
Start realisatie en systeemtest	25 februari 2013
Start acceptatietest	25 maart 2013
Go –live	Half april 2013
Nazorg en overdracht beheer naar huidige beheerpartij	Eind april 2013

6. Aanbieding en gunning

U wordt gevraagd om conform bovenstaande planning uw aanbieding op basis van fixed price uiterlijk 14 januari digitaal te versturen naar @huurcommissie.nl. Mocht u ervoor kiezen om niet in te gaan op deze offerte aanvraag dan gaarne dit zo tijdig mogelijk kenbaar maken aan de Huurcommissie. Heeft u vragen, kunt u deze tot de gestelde termijn, indienen via bovengenoemd e-mailadres.

Bij het beoordelen van de aanbiedingen en het besluit tot uiteindelijke gunning wordt gekozen voor de economisch meest voordelige aanbidding en wordt gebaseerd op de volgende criteria:

- Voorgestelde aanpak en oplossing
- Ervaring/bewezen trackrecord met het ontwerpen van gebruiksvriendelijke websites en responsive design
- Inspirerende referenties met de realisatie van soortgelijke applicaties
- Kosten

Overige voorwaarden:

- Er kunnen geen kosten voor de beantwoording van deze offerte aanvraag in rekening gebracht worden bij de Huurcommissie.
- De offerte dient minimaal 30 dagen geldig te zijn vanaf de sluitingsdatum
- De Huurcommissie kan op elk moment nog van deze offerte aanvraag afzien en kan er ook toe besluiten dat hoewel deze offerte aanvraag is uitgezet, zij niet tot gunning zal overgaan.
- Rijksinkoopvoorwaarden (ARVODI) zijn van toepassing

[Redacted]

Van:

[Redacted]

Verzonden:

vrijdag 25 januari 2013 13:34

Aan:

[Redacted] [Netcreators]; [Redacted] [Netcreators]

CC:

Onderwerp:

Huurcommissie - Gunning Opdracht Huurprijscheck onzelfstandige woningen

Geachte heer [Redacted], beste [Redacted],

Het is mij een genoegen om u mee te delen dat de Huurcommissie aan Netcreators de opdracht wil gunnen voor het implementeren van huurprijscheck voor onzelfstandige woningen. U heeft ons overtuigd met uw aanbieding en presentatie. We verwachten met u op een goede manier samen te kunnen werken om deze huurprijscheck te vernieuwen.

U heeft goed laten blijken de vraag begrepen te hebben en heeft ons geïnspireerd om dit op een manier te realiseren die een kwaliteit mogelijk maakt die wij, samen met de andere stakeholders voor ogen hebben.

Later deze middag neem ik contact met u op, om de nodige zaken af te stemmen. Uiteraard dient de opdracht geformaliseerd te worden. Dit is in gang gezet, maar aan onze kant nog niet afgerond.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Projectleider

Huurcommissie – *Programma Digitaliseren van de Dienstverlening*

Donderdag afwezig

[Redacted]

Logius
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Offerteaanvraag WebTrust audit PKIoverheid 2010-2012

Datum 10 maart 2010

Colofon

Contactpersoon

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@[REDACTED]

Organisatie

Logius
Postbus 84011
2508 AA Den Haag

Bijlage(n)

Inhoud

Colofon	2
Inhoud	3
1 Offerteaanvraag	4
1.1 Hoofdvraag/probleemstelling	5
1.2 Doelstelling	5
1.3 Overige of achtergrondinformatie	5
1.4 Contactpersoon	6
1.5 Projectplanning	6
1.6 Vorm van de offerte?	6
1.7 Hoe worden offertes beoordeeld?	6
1.8 Fixed price of nacalculatie?	6
1.9 Bijlagen	7
1.10 Gegevens aanvraag: Procedureel	7

1 Offerteaanvraag

De Policy Authority wil graag een nieuwe overeenkomst aangaan voor uitvoering van WebTrust for Certificate Authorities-audits en WebTrust EV-audits in de kalenderjaren 2010, 2011 en 2012.

De Policy Authority (PA) van de PKI voor de overheid ondersteunt de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij het beheer over de PKI voor de overheid. De PKI voor de overheid is een afsprakenstelsel. Dit maakt generiek en grootschalig gebruik mogelijk van de elektronische handtekening, en faciliteert voorts identificatie op afstand en vertrouwelijke communicatie.

De centrale infrastructuur van de PKI voor de overheid bestaat uit een twee Root Certification Authorities en vijf Domein Certification Authorities (CA's), te weten:

- Staat der Nederlanden Root CA, gebaseerd op het SHA-1-algoritme;
  - Staat der Nederlanden Overheid CA;
  - Staat der Nederlanden Burger CA;
- Staat der Nederlanden Root CA – G2, gebaseerd op het SHA-256-algoritme;
  - Staat der Nederlanden Organisatie CA;
  - Staat der Nederlanden Burger CA;
  - Staat der Nederlanden Autonome Apparaten CA.

De inrichting, de basisondersteuning en de exploitatie van de centrale infrastructuur, inclusief de benodigde processen en procedures, zijn in 2008 aanbesteed en worden in opdracht van het Ministerie uitgevoerd door KPN Getronics te Apeldoorn.

In 2003 is een project gestart om het stamcertificaat te laten opnemen in de browsers van Microsoft en Mozilla. Hiertoe is in 2004 een eerste WebTrust-audit succesvol doorlopen, waarna dit tot en met 2009 is herhaald. Momenteel is het G1-stamcertificaat opgenomen in de browsers van Microsoft, Mozilla, Apple, Opera en Adobe. Het G2-stamcertificaat is momenteel opgenomen in de browsers van Microsoft, Apple, Opera en Adobe en in behandeling bij Mozilla.

De Policy Authority van de PKI voor de overheid dient jaarlijks een WebTrust for Certificate Authorities-audit te laten uitvoeren op de centrale

infrastructuur van de PKI voor de overheid. De Policy Authority is voornemens de PKI voor de overheid in 2010 uit te breiden met Extended Validation. Daartoe dient de Policy Authority in een 'Pre-Issuance Readiness Audit' af te leggen. Indien sprake zal zijn van een afzonderlijke EV-root, zal tevens een eenmalige audit van de Root Key Generation Ceremony moeten worden uitgevoerd. Vervolgens dient een jaarlijkse EV-audit plaats te vinden. De aangesloten CSP's vallen buiten de scope van deze opdracht.

1.1

Hoofdvraag/probleemstelling

De huidige overeenkomst voor uitvoering van van WebTrust for Certificate Authorities-audits en WebTrust EV-audits in 2007, 2008 en 2009 loopt af op 31 maart 2010. Logius wil een nieuwe overeenkomst voor WebTrust audits afsluiten. De nieuwe overeenkomst wordt aangegaan met een looptijd van 1 januari 2010 tot en met 31 maart 2013. De jaarlijkse audits worden uitgevoerd over de volgende perioden:

- 1 januari 2010 tot en met 31 december 2010;
- 1 januari 2011 tot en met 31 december 2011;
- 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012.

1.2

Doelstelling

Doelstelling van de opdracht is het verkrijgen van:

- een goedkeurende verklaring van de auditor dat PKIoverheid in opzet, bestaan en werking voldoet aan de WebTrust for CAs- en WebTrust EV-standaarden;
- een WebTrust zegel dat door de Policy Authority op haar website kan worden geplaatst.

Eisen van het product of dienst

De auditor is bevoegd om WebTrust audits uit te voeren en WebTrust zegels uit te geven. De auditor heeft ervaring met uitvoering van zowel WebTrust for CAs-audits als WebTrust EV-audits.

1.3

Overige of achtergrondinformatie

Het WebTrust onderzoek is gebaseerd op de verklaring van het management van Logius (de zogenaamde 'Management Assertion') dat de centrale infrastructuur van de PKI voor de overheid in een bepaald kalenderjaar voldoet aan de in WebTrust for CAs en WebTrust EV gestelde eisen.

Rapportage en begeleiding

De auditor rapporteert jaarlijks aan de Policy Authority in de vorm van een gedetailleerde bevindingenrapportage. Bij een goedkeurende verklaring wordt tevens een WebTrust zegel verstrekt. De jaarlijkse rapportages en WebTrust zegels worden uitgebracht in het eerste kwartaal na de beoordeelde periode, uiterlijk één week voordat de geldende WebTrust zegel verloopt.

1.4 Contactpersoon

Contactpersoon voor offerte en bij opdrachtuitvoering is **1**

1.5 Projectplanning

Begindatum: 1 april 2010
Einddatum: 31 maart 2013

1.6 Vorm van de offerte?

In de offerte dient te worden ingegaan op:

- plan van aanpak;
- rapportage;
- samenstelling auditteam;
- ervaring van leden van het auditteam met WebTrust for CA's-audits en WebTrust EV-audits;
- planning;
- prijs.

1.7 Hoe worden offertes beoordeeld?

De offertes worden beoordeeld op:

- kwaliteit (max. 5 punten):
  - plan van aanpak: max. 1 punt;
  - ervaring van leden van het auditteam met WebTrust for CA's audits: max. 2 punten;
  - ervaring van leden van het auditteam met WebTrust EV-audits: max. 2 punten;
- prijs (max. 3 punten).:
  - 2 punten voor nr. 1 en 2;
  - 1 punten voor nr. 3 en 4.

1.8 Fixed price of nacalculatie?

Aangezien dit een auditopdracht betreft, wordt gefactureerd op basis van nacalculatie. De partij maakt een inschatting van de totale kosten voor de

opdracht. De kosten worden vermeld inclusief BTW, inclusief reis- en verblijfkosten en inclusief kosten voor het publiceren van het gebruik van het webzegel. Bij afwijking ten opzichte van het normenkader, een wezenlijke verandering in de opdracht of moeilijkheden bij het verkrijgen van informatie kan het noodzakelijk zijn aanvullende werkzaamheden uit te voeren. De partij wordt gevraagd in de offerte een dagtarief op te nemen voor extra werkzaamheden. Dit dagtarief wordt vermeld exclusief BTW en inclusief reis- en verblijfkosten. De partij kan uitsluitend na voorafgaande toestemming van de opdrachtgever extra werkzaamheden uitvoeren.

1.9   **Bijlagen**
Geen

1.10   **Gegevens aanvraag: Procedureel**

Datum offerteaanvraag	11 maart 2010
Datum offerteontvangst	25 maart 2010
Geplande datum beslissing Logius	31 maart 2010
Geplande datum inwerkingtreding Overeenkomst en start werkzaamheden	Na gunning van de opdracht

Logius
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST

De ondergetekenden

De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, namens deze de directeur Logius, de heer **1**

Hierna te noemen: "Opdrachtgever";

en

KPMG Advisory N.V. gevestigd te Utrecht, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door partner, **1** verder te noemen: opdrachtnemer ;

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1: Voorwerp van de overeenkomst

- 1.1 Logius verleent aan opdrachtnemer opdracht tot het verrichten van diensten ten behoeve van de afdeling Service Management. De diensten omvatten het uitvoeren van drie WebTrust audits CA en drie WebTrust audits EV SSL alle gedurende de jaren 2010 -2012. De opdracht stemt overeen met de op basis van de offerte-aanvraag van Logius van 13 maart 2010, door opdrachtnemer uitgebrachte offerte van 25 maart 2010, kenmerk 2010.KEN.0066.VO **1** /avdk, voor zover daarvan in deze overeenkomst niet wordt afgeweken.
- 1.2 De navolgende documenten maken deel uit van deze overeenkomst:
  - a. deze overeenkomst;
  - b. de ARVODI 2008;
  - c. de offerteaanvraag d.d. 11 maart 2010;
  - d. de offerte met kenmerk 2010.KEN.0066.VO, **1** /avdk.
 Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder genoemde document boven het later genoemde.
- 1.3 In aanvulling op artikel 1.1 worden de volgende diensten verricht:
  - Voor elk van de jaren 2010, 2011 en 2012 zal een WebTrust audit CA uitgevoerd worden resulterend in een auditrapport
  - Voor elk van de jaren 2010 2011 en 2012 zal een Webtrust audit EV SSL worden uitgevoerd resulterend in een auditrapport.
  - Voor het jaar 2010 zal voorafgaand aan de WebTrust audit EV SSL een zogenaamde "pre-issuance readiness audit" worden uitgevoerd.
  - Voor 2010 wordt gekozen voor de variant inclusief EV SSL Root Key Generation Ceremony Review.
  - Elk van de eindrapporten wordt opgeleverd voor 31 maart van het jaar volgend op het jaar waarover de audit is uitgevoerd.
- 1.4 De prestaties worden geleverd in de vorm van een eindrapport. Het eindrapport bevat in elk geval een opgave van de bereikte resultaten (van het onderzoek), de daarbij gebruikte methoden en technieken, alsmede de (op het onderzoek gebaseerde) conclusies, (een inhoudsopgave en een samenvatting).
- 1.5 Het concept-eindrapport en het definitieve eindrapport worden in 2-voud aangeleverd. Het definitieve eindrapport wordt bovendien in overleg met Logius digitaal per mail of op CD-rom aangeleverd.
- 1.6 Over de vorm waarin de eindrapportage plaatsvindt, vindt door partijen nog nader overleg plaats. In het eindrapport dient in elk geval te bestemder plaats te worden vermeld dat Logius de auteursrechthebbende is.

Artikel 2: Duur van de overeenkomst en tijdsplanning

- 2.1 Deze overeenkomst vangt aan na ondertekening en duurt voort tot door partijen aan alle verplichtingen voortvloeiende uit deze overeenkomst is voldaan. De overeenkomst beheerst mede de uitvoering van de werkzaamheden verricht vóór de datum van ondertekening, voor zover de werkzaamheden geheel passen binnen de verleende opdracht en voor de uitvoering uitdrukkelijk opdracht is verstrekt door Logius.

Deze overeenkomst vangt aan op 1 januari 2010 en wordt aangegaan tot 1 april 2013.

Artikel 3: Prijs en overige financiële bepalingen

- 3.1 De in deze overeenkomst vermelde bedragen worden verhoogd met het ten tijde van het verrichten van de werkzaamheden geldende percentage omzetbelasting (BTW). Uitdrukkelijk wordt bepaald dat, indien voor (een deel van) de diensten geen vrijstelling van BTW blijkt te bestaan, het BTW-bedrag niet ten laste komt van Logius.
- 3.2 Opdrachtnemer declareert de werkelijk bestede tijd per kalenderjaar. Voor de verschillende jaren brengt de opdrachtnemer maximaal in rekening:
- Voor de audits over het kalenderjaar 2010 € 2
  - Voor de audits over het kalenderjaar 2011 € 2
  - Voor de audits over het kalenderjaar 2012 € 2
- 3.3 De prijs heeft betrekking op alle door opdrachtnemer in het kader van deze overeenkomst te verrichten werkzaamheden. Reis- en verblijfkosten binnen Nederland worden niet vergoed.
- 3.4 De overeengekomen tarieven zijn vast en onveranderlijk gedurende de duur van deze overeenkomst.
- 3.5 Betaling vindt plaats na ontvangst en acceptatie van het resultaat van de diensten.
- 3.6 De facturen dienen, onder vermelding van verplichtingnummer 10058, te worden gezonden aan:

Logius, afdeling Ondersteunende Staf
t.a.v. Financiën
Postbus 84011,
2508 AA Den Haag.

Wanneer het verplichtingnummer niet in de factuur staat, zal deze niet in behandeling worden genomen en direct worden teruggestuurd.

Artikel 4: Contactpersonen

- 4.1 Contactpersoon voor Logius is de heer 1
Contactpersoon voor opdrachtnemer is de heer 1

Artikel 5: Tijden en plaats werkzaamheden

- 5.1 De werkzaamheden worden in beginsel verricht in het kantoor van Logius.
- 5.2 Logius verplicht zich het personeel van opdrachtnemer toegang te verlenen tot de plaats, waar de werkzaamheden ten behoeve van de overeengekomen diensten dienen te worden verricht, alsmede dit personeel in staat te stellen de werkzaamheden onder de bij die partij gebruikelijke arbeidsomstandigheden te verrichten gedurende de regulier geldende kantoortijden.

- 5.3 Opdrachtnemer verplicht zich zijn personeel op te dragen de ter plaatse van de uitvoering geldende huisregels na te leven. Opdrachtnemer dient zich over deze huisregels te informeren.

Artikel 6: Van toepassing zijnde voorwaarden

- 6.1 Op deze overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de "Algemene Voorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI)", voor zover daarvan in deze overeenkomst niet wordt afgeweken. De (eventuele) algemene voorwaarden van opdrachtnemer dan wel andere algemene of bijzondere voorwaarden zijn uitdrukkelijk niet van toepassing.

Artikel 7: Integriteitsverklaring

- 7.1 Opdrachtnemer verklaart dat hij ter verkrijging van de opdracht Personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten.

Artikel 8: Slotbepaling

- 8.1 Door ondertekening van deze overeenkomst vervallen alle eventueel eerder door partijen gemaakte mondelinge, dan wel schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen diensten.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag, 25 mei 2010

Utrecht, ...

DE MINISTER VAN
BINNENLANDSE ZAKEN
EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Logius,

1

1

1

Van: 1
 Verzonden: donderdag 24 juni 2010 15:19
 Aan: 1
 Onderwerp: FW:
 Bijlagen: Offerte aanvraag 2.doc; Offerte aanvraag 2.doc; Offerte aanvraag 2.doc; Offerte aanvraag 2.doc

Hoi 1,

In het kader van onze afspraken ga ik je wat mailtjes doorsturen. Geef svp even een seintje als je weer op je plekkie zit, dan licht ik e.e.a. mondeling toe.

Bijgaand de uitgestuurde offerte aanvragen. 1 heeft een paar dagen later ook de aanvraag naar Plusport gestuurd.

Met vriendelijke groet,

1
 Senior Adviseur ICT

.....
Rijksgebouwendienst

Directie Bedrijfs- en Bestuurszaken

Afdeling Informatievoorziening

Rijnstraat 8 | Den Haag | B 13.33 | IPC 470

Postbus 20952 | 2500 EZ | Den Haag
 .....

T

1 @minvrom.nl

www.rijksgebouwendienst.nl

Staf IV op Intranet: <http://vera.vrom/smartsite.dws?id=64107>

Van: 1
 Verzonden: vrijdag 12 maart 2010 15:14
 Aan: 1
 Onderwerp:

Hoi 1,

Hierbij de 4 offerte-aanvragen die uitgaan.

Met vriendelijke groet,

1
 projectleider implementatie Leerhuis RGD a.i.
 afdeling P&O
 Kamer: B13.11
 Telefoon: 070 1
 E-mail: 1 @minvrom.nl

Op maandag ben ik afwezig.

Rijksgebouwendienst
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

> Retouradres Postbus 20952 2500 EZ Den Haag

Plusport B.V.

Gevers Deynootweg 61
2586 BJ DEN HAAG

Rijksgebouwendienst
Directie Bedrijfs- en
Bestuurszaken
Informatievoorziening

Rijnstraat 8
Postbus 20952
2500 EZ Den Haag
Interne postcode IPC 470
www.vrom.nl

Contactpersoon

30 JULI 2010

Datum

Betreft Opdrachtverstrekking beschikbaarstelling van het Leer Management
Systeem

Kenmerk
10.3.IVS.945.001

Uw kenmerk
offerte d.d. 28-06-2
010

Bijlage(n)
1x SLA SAAS
Rijksgebouwendienst
1x IV begrippenlijst
1x SLA Plusport

Geachte

Hierbij verstrek ik u een opdracht voor de levering van het Learning Content
Management Systeem(LCMS) conform bijgevoegd Service Level Agreement (SLA)
SAAS van de Rijksgebouwendienst, de SLA van PlusPort, uw offerte d.d. 28-06-
2010 en onder de hierna vermelde voorwaarden.

archiefkopie

1. Omschrijving van de levering

Aard van de levering: Beschikbaarstelling en ontwikkeling LCMS
Adres, Plaats: t.b.v. Rijksgebouwendienst, Stafafdeling IV, Den Haag
Uitvoeringsduur: Conform artikel 6 van offerte Plusport

Afschrift aan
IV-opdrachtdossier
CFZ-comptabel archief
99-281-41410
Kosten 2010: 2

2. Opdrachtsom

De opdrachtsom bedraagt maximaal:

- Licenties (van 501 tot 1000 users) gebaseerd op 960 users	€	2
- Voorbereidingsfase	€	2
- Open aanbod en doorlink LMS inrichting	€	2
- Maatwerk RGD LMS: testen en trainen	€	2
- HR outsourcing Open aanbod/ maatwerk (Geschatte kosten)	€	2
Subtotaal excl. btw	€	2
19% btw	€	2
Totaal incl. btw	€	2

Paraaf

Paraaf

Paraaf

Paraaf

Paraaf

3. Voorwaarden

- Voor wat betreft de schatting van de HR outsourcingskosten kan het
aantal orders en uitvoeringswerkzaamheden pas na enkele maanden
praktijkervaring beoordeeld worden. Overschrijding i.c. uitbreiding van dit
contract is niet toegestaan zonder mijn uitdrukkelijke schriftelijke
instemming.

- De uitvoering geschiedt conform uw Service Level Agreement (SLA) zoals meegenomen is in uw offerte van 26 januari 2010 en de SLA van de Rijksgebouwendienst.

Rijksgebouwendienst
Directie Bedrijfs- en
Bestuurszaken
Informatievoorziening

4. Meerwerk, werkzaamheden buiten het servicewindow en SLA

Opdrachten inzake meerwerk, extra werk en/of onderhoudswerkzaamheden buiten het servicewindow worden mondeling met Plusport besproken. Er mag uitsluitend met de werkzaamheden worden gestart indien de Rgd de extra werkzaamheden vooraf schriftelijk heeft opgedragen.

Kenmerk
10.3.IVS.945.001

5. Wijziging betalingstermijnen

De betaling van de opdrachtsom geschiedt zoals op 28 juli 2010 j.l. telefonisch afgesproken met **1** van Plusport onder de volgende voorwaarden:

- De licentiekosten worden na oplevering (naar verwachting eind oktober-begin november) gefactureerd.
- De kosten van de voorbereidingsfase € **2** kunnen na oplevering naar verwachting eind augustus, begin september gefactureerd worden.
- De andere kosten worden achteraf per kwartaal verrekend:
  - o Open aanbod en doorlink LMS Inrichting € **2**
  - o Test en training € **2**
  - o HR outsourcing Open aanbod € **2**

6. Declaratie

U kunt binnen twee weken na het vervallen van de termijnen van uw declaratie in enkelvoud indienen, geadresseerd aan: **Rijksgebouwendienst, t.a.v. afdeling Concern Financiële Zaken/ Crediteurenadministratie (ipc Den Haag), Postbus 16837, 2500 AB Den Haag**, tevens onder vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Op de declaratie dient tevens de datum van levering te worden vermeld. Dit onder toevoeging van afschriften van de facturen van toeleveranciers (voor zover relevant). Het niet vermelden van de genoemde gegevens en de wettelijke factuurvereisten leidt tot afwijzing en retourzending van uw declaratie.

Wanneer aan bovenvermelde vereisten en wijze van indiening wordt voldaan, volgt afhandeling van uw declaratie binnen 30 dagen na ontvangst door de Rijksgebouwendienst.

7. Contactpersoon

Namens de Rijksgebouwendienst zal mevrouw _____ van mijn stafafdeling IV optreden als contactpersoon. U kunt haar bereiken op het telefoonnummer _____.

8. Aanvaarding van de opdracht

Indien ik binnen 14 dagen na dagtekening van dit schrijven van u geen schriftelijk bericht heb ontvangen van het tegendeel, ga ik er vanuit dat u de opdracht zoals bovenomschreven aanvaardt.

Hoogachtend,

de Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door,
de minister voor Wonen, Wijken en Integratie,
voor deze,
de directeur-generaal van de Rijksgebouwendienst,
voor deze,
de directeur van directie Bedrijfs- en Bestuurszaken,
voor deze,
het hoofd van de afdeling Informatievoorziening,

Rijksgebouwendienst
Directie Bedrijfs- en
Bestuurszaken
Informatievoorziening

Kenmerk
10.3.IVS.945.001

 1

Rijksgebouwendienst
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20952 2500 EZ Den Haag

PLUSPORT B.V.

Gevers Deynootweg 61
2586 BJ DEN HAAG

Rijksgebouwendienst
Directie Bedrijfs- en
Bestuurszaken
afd. Informatievoorziening

Rijnstraat 8
Postbus 20952
2500 EZ Den Haag
Interne postcode IPC 470
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

20 DEC. 2010

Datum

Betreft ELD en budget& kostenmodule Leerhuis-systeem RGD

Kenmerk
10.3.IVS.945.001

Uw kenmerk
Offerte d.d.15-11-20
10

Geachte

Hierbij verstrek ik u een (aanvullende) opdracht voor de levering van meerwerk op het Leer Management Systeem (LMS) conform uw offerte d.d. 15 november 2010 en onder de hierna vermelde voorwaarden.

archiefkopie

1. Omschrijving van de levering

Aard van de levering: meerwerk ELD-module en Budget&Kostenmodule t.b.v. het LMS van de Rijksgebouwendienst

Adres, Plaats: t.b.v. Rijksgebouwendienst, Stafafdeling IV, Den Haag

Uitvoeringsduur: 15 december 2010 - 31 december 2010;

Levering: uiterlijk 31 december 2010.

Afschrift aan

IV-Opdrachtdossier
CFZ-Comptabel Archief
99-281-41420
Kosten 2010: € 25.000,00

Paraaf 1 17/12

Paraaf 1 15/12

Paraaf 1 16/12 1

Paraaf 1 16/12/2010

Paraaf 1 16/12

1 20/12

2. Opdrachtsom

De opdrachtsom bedraagt maximaal:

- ELD module
- Financiële module

€	2
€	2
Subtotaal excl. btw	€ 2
19% btw	€ 2
Totaal incl. btw	€ 2
=====	
zegge:	2
=====	

3. Voorwaarden

Voor deze opdracht gelden de voorwaarden uit de Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT-2010).

De ARBIT-2010 voorwaarden zijn te vinden op: <http://wetten.overheid.nl/zoeken>.

Bij strijdigheid van genoemde voorwaarden worden de leveringsvoorwaarden van de opdrachtnemer uitgesloten.

Voor de Rgd essentiële eisen die aan de applicatie worden gesteld:

1. De budgetten zijn over 3 verschillende assen te verdelen namelijk:

- Afdelingen.
- Mensen (persoonlijk budget).
- Trainingen (leervelden met eventuele sub- leervelden zijn 1:n gerelateerd aan leerlijnen). Leervelden zijn trainingscategorieën zoals bijvoorbeeld managementvaardigheden; Leerlijnen zijn leeractiviteiten bijvoorbeeld projectmanagementtraining.

2. De totale geboekte kosten toegekend aan de afdelingen en mensen is gelijk aan de totale geboekte kosten van de trainingen.

3. Budgetten kunnen onafhankelijk van elkaar worden ingevuld en door het jaar gewijzigd en aangevuld worden. Bij facturatie gaan de kosten af van het budget van de afdeling, respectievelijk de mensen, afhankelijk van hoe de kostenverdeling vooraf door de RGD is ingesteld. De kosten worden gelijktijdig van de leerlijnen afgehaald (dus automatisch van het hogere aggregatieniveau van de Leervelden).

4. Plusport neemt alle voor de Rgd gedane ontwikkelingen op in hun standaard voorziening.

De ELD en Facturatie zijn door PlusPort i.s.m. en conform de wensen van de Rgd ontwikkeld. PlusPort ontwikkelt vaak extra opties op basis van klantvraag. PlusPort stelt na de ontwikkeling van de klantvraag deze beschikbaar voor de betreffende klant en deze functionaliteit is ook standaard beschikbaar voor andere klanten en wordt dus ook standaard opgenomen in het systeem. Dit is het webbased model dat PlusPort hanteert en wat het systeem maakt tot wat het nu is. Dit betekent dat dit een optie is die standaard bij een opdrachtgever kan worden aangezet of uitgezet. Dit geldt voor alle elementen in LMS: per opdrachtgever zet PlusPort in overleg standaard items aan of uit.

4. Meerwerk, werkzaamheden buiten het servicewindow en SLA

Opdrachten inzake meerwerk, extra werk en/of onderhoudswerkzaamheden buiten het servicewindow worden mondeling met Plusport besproken. Er mag uitsluitend met de werkzaamheden worden gestart indien de Rgd de extra werkzaamheden vooraf schriftelijk heeft opgedragen.

5. Declaratie

U kunt binnen twee weken na levering en goedkeuring door de Rgd uw declaratie in enkelvoud indienen, geadresseerd aan: Rijksgebouwendienst, t.a.v. afdeling Concern Financiële Zaken/ Crediteurenadministratie (Ipc Den Haag), Postbus 16837, 2500 VB Den Haag, tevens onder vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Ter bespoediging van het betaalproces gelieve u in de factuur het IBAN-nummer en de BIC-code van uw bank te vermelden.

Op de declaratie dient tevens de datum van levering te worden vermeld. Dit onder toevoeging van afschriften van de facturen van toeleveranciers (voor zover relevant). Het niet vermelden van de genoemde gegevens en de wettelijke factuurvereisten leidt tot afwijzing en retourzending van uw declaratie.

Wanneer aan bovenvermelde vereisten en wijze van indiening wordt voldaan, volgt afhandeling van uw declaratie binnen 30 dagen na ontvangst door de Rijksgebouwendienst.

Rijksgebouwendienst
Directie Bedrijfs- en
Bestuurszaken
afd. Informatievoorziening

Kenmerk
10.3.IVS.945.001

6. Contactpersoon

Namens de Rijksgebouwendienst zal _____ van mijn afdeling IV optreden als contactpersoon. U kunt haar bereiken op het telefoonnummer _____

Rijksgebouwendienst
Directie Bedrijfs- en
Bestuurszaken
afd. Informatievoorziening

7. Aanvaarding van de opdracht

Indien ik binnen 14 dagen na dagtekening van dit schrijven van u geen schriftelijk bericht heb ontvangen van het tegendeel, ga ik er vanuit dat u de opdracht zoals bovenomschreven aanvaardt.

Kenmerk
10.3.IVS.945.001

Hoogachtend,
Namens de Staat der Nederlanden,
de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

hoofd afdeling Informatievoorziening

Inkoopdossier BPR2009/ BPR Architectuur Kennissysteem

1. Onderwerp opdracht

Aanschaf kennissysteem ter inrichting van de BPR architectuur en kennisdeling en borging binnen de BPR organisatie.

2. Korte omschrijving opdracht

BPR is verantwoordelijk voor het beheer van een behoorlijk aantal complexe diensten. Om deze op een goede manier te beheren en het overzicht te behouden is de inzet van een goed kennissysteem noodzakelijk. In het kader van het vormgeven van de BPR referentiearchitectuur zijn naar aanleiding van door K&E opgestelde eisen een tweetal kennistools geselecteerd. De mogelijkheden van deze kennistools zijn nader onderzocht. Hieruit is de tooling van **IDS Scheer (ARIS)** het meest geschikt bevonden om de architectuur en de processen van BPR in vast te leggen.

Het grote voordeel van dit systeem is de deelbaarheid van de resultaten met verschillende rollen binnen de organisatie middels een web portal.

Het gebruik maken van dit specifieke kennissysteem zal een aanzienlijke kostenbesparing en kwaliteitsverbetering tot gevolg hebben.

Kostenbesparing door:

- Verkorte inwerktijd van externe medewerkers;
- Door verbeterd inzicht slimmere inzet van ICT met als gevolg financiële en bedrijfsmatige voordelen;
- Verbeterd overzicht van processen, applicatie en onderliggende infrastructuur;
- Analyse mogelijkheden en impact- en risicobepaling bij vernieuwingstrajecten.

Kwaliteitsverbetering door:

- Eenduidige vastlegging;
- Minder onduidelijkheden omtrent verloop van procedures en processen;
- Kennisborging;
- Overzicht en inzicht over het veld waar BPR de regie over heeft;
- Beter inzicht over de systemen bij Europese aanbestedingstrajecten;
- Inschatting van de gevolgen van in beheer name van nieuwe diensten is beter inzichtelijk.

3. Indien wordt aanbesteed via één van de mantelovereenkomsten, welk perceel en functie?

Perceel

Functie

4. Indien niet wordt aanbesteed via de mantelovereenkomst, aan welke partijen wordt een offerte gevraagd? Bij een opdracht van meer dan €30.000 ex. BTW, minimaal 3 offertes. EU grens is € 133.000,- excl. btw

Partij 1

Partij 2

Partij 3

Partij 4

Partij 5

5. Looptijd van de opdracht

Startdatum

Einddatum

6. Totale geraamde kosten van de opdracht (incl. BTW)

Kosten

Toelichting

bedraagt € **2**

Na een voorselectie op vele aspecten zijn er uiteindelijk twee partijen overgebleven. Deze zijn aan een test onderworpen. Tevens zijn consultants van beide leveranciers bereid gevonden om de producten te demonstreren en de functionaliteiten nader te belichten.

ARIS is als beste uit de tests naar voren gekomen. Voordelen op

- Dit systeem heeft naast de modelleer tooling een op rollen gebaseerde web portal. Hieruit kunnen de diverse rollen binnen de organisatie kennis over de systemen en processen halen.
- Er kunnen vergelijken met de huidige en de gewenste architectuur gemaakt worden. De gevolgen voor de gekoppelde processen worden direct inzichtelijk.
- De ondersteuning en support zitten dichtbij en zijn goed benaderbaar.

7. Contactpersoon bij BPR

Naam **1**
Afdeling Kennis & Expertise

8. Financiële toets [in te vullen door afdeling Bedrijfsvoering]

Ten laste van budget
Kostenplaats
Grootboekrekening
Beschikbaar budget na uitvoeren opdracht

9. Aanvraag offerte

Aanvraag offerte door ☒ X Contactpersoon
☐ Afdeling Bedrijfsvoering
Offerte binnen uiterlijk datum

10. Parafen

Afdelingshoofd/programmamanager
Controller
Directeur BPR

Requirements toolselectie BPR Architectuurodeling

Code Verklaring van de codering

- M Must have this - deze eis moet in het eindresultaat terugkomen.
- S Should have this If at all possible - deze eis is zeer gewenst, maar een vergelijkbare eigenschap is ook goed genoeg.
- C Could have this if it does not affect anything else - deze eis is interessant, maar geen noodzaak.
- W Would like to have but won't have this time around - deze eis zal nu niet aan bod komen maar kan in de toekomst interessant zijn.
- I Irrelevant - deze eis zal nu niet aan bod komen en naar alle waarschijnlijkheid ook niet in de toekomst.

Bron: http://www.enterprise-architecture.info		Business Architect	comments	GSA specialist	comments	Technical Architect	comments
Platform Environment							
1.1.1	Can the client software be installed on MS Windows XP?	M		M		M	
1.1.2	Can the client software be installed on MS Windows Vista?	C		m (toekomst?)		M	
1.1.3	Can the client software be installed on Linux?	C		?		I	
1.1.4	Can the server component be set up on MS Windows 2003 Server?	C	Welk platform is de komende tijd gangbaar?	?		C	
1.1.5	Can the server component be set up on SunSolaris?	C		?		C	
1.1.6	Can the server component be set up on Linux Servers?	C		?		C	
1.1.7	Can the server component be set up on Unix Servers?	C		?		C	
1.1.8	Can the repository be set up using the latest versions of Oracle DB? Which Versions?	C		?		C	
1.1.9	Can the repository be set up for SQL Server? Which Versions?	C		?		C	
1.1.10	Can the web client be set up for MS Internet Explorer? Which Versions?	S		?		S	
1.1.11	Are there specific requirements or specifications to setup the repository? Which?	?	Kan er zo geen bedenken.	?			
1.2 Performance & Availability							
1.2.1	Can additional licenses be added dynamically without the need to affect users PCs?	S		S		S	
1.2.2	Can the tool still operate for a period of time if the server holding the licenses fail, e.g. crashes?	S		?		om op te slaan en af te sluiten?	M
1.2.3	Does the tool handle extreme amounts of data e.g. millions of records?	W		?		C	
1.2.4	Does the tool operate at the same performance if there are 100 users accessing the same repository?	W		?		Wat is de te verwachten omvang?	W
1.2.5	Offers the tool facilities to monitor its performance?	W		?		C	
1.2.6	Is remote access feasible and practical (e.g. via GPRS/mobilebook)?	W		W		Afhankelijk van nieuwe kent.lan?	W
1.2.7	Can the tool perform several tasks at the same time? (e.g. run a report in the background)?	W		W		C	
1.2.8	Does the tool have a simultaneous update of open views without user interaction?	S		?		S	
1.3 Security (User Admin)							

1.3.1	Is the user required to log on every time he uses the tool?	S		M		M	
1.3.2	Is it possible to authorize the user at the level of objects?	W		M		M	
1.3.3	Is it possible to authorize the user at the level of class properties?	W		?		S	
1.3.4	Does the tool support role based user management?	M		M		M	
1.3.5	Does the tool support check-in/check-out items of repository?	W		M		M	
1.3.6	Does the tool support read only access?	M		M		M	
1.3.7	Does the tool support management of user groups?	S		M		M	
1.3.8	Does the tool support more than 100 simultaneously logged on users?	W		I		W	
1.3.9	Assuming there are licenses, can any number of users access the repository at the same time?	W		?		C	
1.3.10	Are there at least four different user profiles which can have hierarchical relationships to each other?	W		W		C	
1.3.11	Does the tool record the full history of changes to objects?	C		M		M	
1.3.12	Does the tool run reports on utilization of its licenses?	W		P		C	
1.3.13	Does the tool support external Accountability Audits?	W		M		M	
1.3.14	Does the tool stamp all changes done to objects with a time user stamp?	W		M		M	
1.3.15	Is it possible to define own user profiles?	W		S		S	
1.3.16	Is it possible to (explicitly) lock models or parts of models?	W		?		S	
1.4	Software Distribution						
1.4.1	Is a central shared installation possible, which allows users to access the tool without local installation procedures?	S		S		S	
1.4.2	Does the tool support shared installation of upgrades?	S		S		S	
1.4.3	Are upgrades possible without a system (esp. server) shutdown?	W		W		C	
1.4.4	Does the tool support shared initial installation? (i.e. can the tool be site-installed and the installation shared by users)?	C		?		C	
1.4.5	Are bug fixes distributed in the form of patches?	W		S		M	
1.4.6	Are patches freely available?	W		S		M	
1.4.7	Can patches be downloaded from the internet?	W		S		M	
1.4.8	Do you have less than three releases a year with well before published release plans?	?		?		?	
1.5	Release Management						
1.5.1	Does the tool support rollback?	S		S		S	
1.5.2	Does the tool support replication/synchronization mechanisms?	S		S		S	
1.5.3	Is it possible to replicate parts of the repository to local repositories?	C		S		S	
1.5	Tool Architecture						
1.6.1	Does the tool have a client / server architecture?	S		?		S	
1.6.2	Does the tool provide a thin client?	C		?		S	
1.6.3	Does the tool provide a thick client?	C		?		S	
1.6.4	Does the tool provide standalone usage?	W		?		C	
1.7	Technical and Operational Requirements						
1.7.1	Does the tool have below or average requirements on operational memory? Please define.	I		?			Average

1.7.2	Does the tool have below or average requirements on CPU? Please define.	I	?			Average
1.7.3	Does the tool have below or average requirements on external memory (disks)? Please define.	I	?			Average
1.7.4	Does the tool use a standard RDBMS? Please define.	M	?		S	
2	Vendor Support					
2.1	Help Desk Support	M	M		M	
2.1.1	Can help desk support be offered in English or other languages?	C	?		W	
2.1.2	Can you offer time to repair guarantee?	W	W		S	
2.1.3	Do you provide standard escalation procedures for problem resolution?	C	?		C	
2.1.4	Is a log of all known bugs, including date of first occurrence, status and date of closure, available on-line for at least the last 6 months?	C	?		C	
2.1.5	Can these resources be contacted by phone and e-mail?	C	M		M	
2.1.6	Does the help desk have a list of all customizations/work carried out by consultants on the client's site?	C	?		C	
2.1.7	Can the tool be installed without training?	C	S		M	
2.1.8	Does the tool provide interactive help?	C	S		M	
2.1.9	Is the interactive help comprehensive and easy to navigate?	C	S		M	
2.1.10	Does the tool have an online tutorial?	S	S		M	
2.1.11	Does the tool have tutorial/help on features?	S	S		M	
2.1.12	Does the tool have online documentation?	S	S		M	
2.1.13	Do you run a global bulletin board for raising bug enquiries?	C	?		C	
2.2	Training					
2.2.1	Do you have dedicated in-house product trainers?	C	?		C	
2.2.2	Do you provide training specifically for Enterprise Modelers?	C	?		C	
2.2.3	Can the training be conducted in other languages than English? Which languages?	C	?		C	
2.2.4	Do you publish regular training schedules?	C	?		C	
2.2.5	Do you provide formal training of the product?	C	?		C	
2.2.6	Is courseware available for purchase?	C	?		C	
2.2.7	Do you provide web based training /e-learning?	C	?		C	
2.2.8	Do you offer on-site trainings all over the world?	C	?		C	
2.3	Professional Services (Migration)					
2.3.1	Do you provide consulting services?	C	?		C	
2.3.2	Do you offer tools for (assistance with) a one-off conversion of documents from Excel, Visio, Word or other format to your tool?	C	?		C	
2.4	Documentation					
2.4.1	Will you provide us with a full comprehensive set of documentation covering all aspects of the tool?	M	M		M	
2.4.2	Are changes made available on the Web?	S	M		M	
2.4.3	Are all documents made available in both hard and soft format?	S	I		C	
2.4.4	Is the documentation available in other languages than English? Define	C	I		I	
2.4.6	Is there additional documentation available for purchase?	C	I		I	
2.5	Local Support					
2.5.1	Do you offer local support in Europe?	S	M		M	

2.5.2	Do you offer guaranteed reaction times?	S		M		M		
2.6	NewsGroups							
2.6.1	Is there a user group for your product?	C		?		C		
2.6.2	Do they meet regularly?	C		?				
2.6.3	Do they have a website?	C		?				
2.6.4	Do you run a global newsgroup for discussion?	C		?				
3	Functional Fit (Specific)							
3.1	Support Analysis	M		M		M		
3.1.1	Does the tool search enterprise architecture design patterns in order to suggest a possible solution?	C		S		S		
3.1.2	Does the tool support the process of enterprise architecture requirement analysis and the process of generating architecture design?	M		M		M		
3.1.3	Does the tool offer consistency checking and quality checks for designed architectures in accordance to architecture principles and rules?	S		M		M		
3.1.4	Does the tool support impact analysis at all levels?	S		M		M		
3.1.5	Does the tool support delta analysis at all levels?	S		?		M		
3.1.6	Are there syntax checks through the given data?	C		M		M		
3.1.7	Are there semantic checks through the given data?	C		M		M		
3.1.8	Can new consistency checks be defined at any time?	S		M		M		
3.1.9	Does the tool support bottleneck analysis?	S		M		M		
3.1.10	Does the tool offer a common meta-model?	S		?		M		
3.1.11	Does the tool offer mean to force mandatory inputs?	S		?		M		
3.1.12	Does the tool support the structured access to stored objects and attributes (trees, hierarchy)?	S		M		M		
3.2	Support of Enterprise Architecture Frameworks							
3.2.1	Delivers the tool Support for Zachman Framework?	M		?		M		NORA
3.2.2	Delivers the tool Support for FEAF (Federal Enterprise Architecture Framework)?	I		?				
3.2.3	Delivers the tool Support for E2AF (Extended Enterprise Architecture Framework)?	I		?				
3.2.4	Delivers the tool Support for DoDAF (C4ISR)?	I		?				
3.2.5	Delivers the tool Support for TOGAF v9 EA Framework?	M		?		M		Archimate
3.2.6	Delivers the tool Support for a custom or proprietary enterprise architecture framework?	W		?		W		
3.2.7	Can the tool handle references to an external custom enterprise architectural framework?	W		?		W		
3.2.8	Does the tool aid user with navigation in a custom enterprise architecture framework?	W		?		W		
3.3	Support of Enterprise Architecture Program (Time)							
3.3.1	Does the tool have a timeline marking of objects (e.g. objects valid from ..)?	S		S		S		
3.3.2	Does the tool handle different stages of existence of objects (e.g. under discussion, valid, in operation, discarded)?	S		S		S		
3.3.3	Can the tool produce time-related output? (e.g. to show the enterprise architectural landscape at a specific date (to any freely chosen date)?	S		S		S		
3.4	Simulation							
3.4.1	Does the tool support simulation of alternative enterprise architecture scenarios?	S		S		S		
3.4.2	Can the tool generate landscapes of (selected) objects of one or more classes?	M		M		S		

3.4.3	Can the tool generate a landscape of objects which existed on a certain date or over a certain period if time in the past?	S		S		S	
3.4.4	Is it possible to generate a to-be landscape of objects planned for certain dates?	S		S		S	
3.4.5	Does the tool simulate impact of changes in a scenario?	S		M		M	
3.4.6	Does the tool support hierarchy?	S		?		?	
3.4.7	Has the tool the ability to support discrete simulation?	S		?		W	
3.4.8	Has the tool the ability to perform Monte Carlo simulation?	S		?		S	
3.4.9	Have the tool facilities to graphical simulation of processes to demonstrate bottlenecks?	S		S		S	
3.5	Repository management						
3.5.1	Does the tool support Enterprise Architecture Diagrams?	M		M		M	
3.5.2	Does the tool have Domain Architecture Diagrams?	M		M		M	
3.5.3	Does the tool have Application Architecture Diagrams?	S		M		M	
3.5.4	Does the tool have Information Architecture Diagrams?	S		M		M	
3.5.5	Does the tool have IT Architecture Diagrams?	S		M		M	
3.5.6	Does the tool fully support Custom Type Diagrams (e. g. Management Dashboard View)?	C		M		M	
3.5.7	Does the tool support workflow?	M		M		M	
3.5.8	Does the tool have process modeling functionality i.e. process decomposition and process charts?	M		M		M	
3.5.9	Does the tool support enterprise architecture design diagrams as standard or can be customized to support this, with the ability to reuse applications and system interfaces from the application architecture diagrams?	C		M		M	
3.5.10	Does the tool support logical models?	M		M		M	
3.5.11	Does the tool support physical models (system level)?	S		M		M	
3.5.12	Does the tool support data flow diagrams?	M		M		M	
3.5.13	Can the user reuse all objects/definitions (metadatas items)?	S		M		M	
3.5.14	Can the user define and reuse applications within the tool?	S		M		M	
3.5.15	Can the user define and reuse system interfaces?	S		M		M	
3.5.16	Can the user define and reuse data flows?	S		M		M	
3.5.17	Can the user define and reuse functions?	S		M		M	
3.5.18	Can the user define and reuse technology?	S		M		M	
3.5.19	Can the user define and reuse requirements?	S		M		M	
3.5.20	Can the user define and reuse business processes?	S		M		M	
3.5.21	Can the user define and reuse goals?	S		M		M	
3.5.22	Is the user able to view the architecture through a function view?	S		M		M	
3.5.23	Is the user able to view the architecture through an information view?	S		M		M	
3.5.24	Is the user able to view the architecture through an integration view?	S		M		M	
3.5.25	Is the user able to view the architecture through a distribution view?	S		M		M	
3.5.26	Can the user define and reuse location?	S		M		M	
3.5.27	Can the user define and reuse roles?	S		M		M	
3.5.28	Does the tool support organization models?	M		M		M	
3.5.29	Can the user have an i.e. relationship between a class of objects and its objects within the tool?	S		M		M	

3.5.30	Can the user have a belong to relationship between some defined object class?	S			M		M	
3.5.31	Does the tool support extensibility of repository?	M			M		W	
3.5.32	Does the tool support different abstraction levels (level of detail)?	M			M		M	
3.5.33	Can the tool generate diagrams using objects, their properties and relationships out of the repository?	S			M		M	
3.5.34	Has the tool the ability to create / design network & hardware systems diagrams / models?	C			M		M	
3.5.35	Has the tool the ability to create / design communication diagrams / models?	C			M		M	
3.5.36	Has the tool the ability to scan networks and build network systems topology?	C			M		C	
3.5.37	Has the tool the ability to create an enterprise meta data dictionary?	C			M		C	
3.5.38	Does the tool support the incorporation of service level agreements?	C			M		M	
3.5.39	Has the tool the ability to support Business & IT strategy definitions?	S			M		M	
3.6	Validation of Models							
3.6.1	Does the tool support a goal model, showing business goals?	S			M		M	
3.6.2	Does the tool support hierarchy and linking of goals?	S			M		M	
3.6.3	Does the tool support linking of goals to other categories of objects?	C			M		M	
3.6.4	Does the tool support polymorphism?	C			M		M	
3.6.5	Does the tool support inheritance?	C			M		M	
3.6.6	Does the tool support encapsulation?	C			M		M	
3.6.7	Does the tool have automatic parsing of requirements? (e.g. by keywords Note: Requirement means anything to comply with - e.g. business rules, IT Strategy etc.)	C			M		M	
3.6.8	Does the tool have a text and graphical interface to follow the links?	C			M		M	
3.6.9	Does the tool support versioning of requirements, history of requirement changes, log of modifications etc?	C			M		M	
3.6.10	Does the tool ensure compliance to defined meta model at all levels?	S			M		M	
3.6.11	Does the tool ensure that involved responsible users for certain objects (e.g. systems) must agree when changes to interfaces between objects will be done? (workflow)	S			M		M	
3.6.12	Has the tool the ability to do impact analysis?	S			M		M	
3.6.13	Has the tool the ability to trace inconsistencies over models?	S			M		M	
3.6.14	Has the tool the ability to trace incompleteness?	S			M		M	
3.7	Support of Standard modeling languages, methods and techniques							
3.7.1	Does the tool support UML?	C			C		W	
3.7.2	Delivers the tool Support for MDA (i.e., Model Driven Architecture, OMG)?	C			M		W	
3.7.3	Delivers the tool Support for BPMN (i.e., Business Process Modeling Language)?	C			M		W	
3.7.4	Delivers the tool Support for BPPEL 2.0 (i.e., Business Process Execution language)?	C			M		W	
3.7.5	Delivers the tool Support for BPMN (i.e., Business Process Modeling Notation)?	C			M		W	

3.7.6	Delivers the tool Support for ADML (i.e., Architecture Description Markup Language, Open Group)?	C	?		W	
3.7.7	Does the tool support the Youton methodology?	S	?		W	
3.7.8	Does the tool support the Archimate Modeling language?	S	?		M	
3.7.9	Does the tool support SSADM (i.e., Structured Systems Analysis & Design Methodology)?	C	?		W	
3.7.10	Does the tool support modeling processes with a swim-lane diagramming approach?	S	?		M	
3.7.11	Has the tool the ability to develop IDEF0 diagrams?	C	?		W	
3.7.12	Has the tool the ability to develop IDEF1 diagrams?	C	?		W	
3.7.13	Has the tool the ability to perform IDEF 1X data modeling?	C	?		W	
3.7.14	Has the tool the ability to develop IDEF 3 diagrams?	C	?		W	
3.7.15	Does the tool support for IDL (IDEF Interchange Definition Language)?	C	?		W	
3.7.16	Does the tool support a Six Sigma approach?	C	?		S	
3.7.17	Does the tool support ISO 900x methodology?	C	W		S	
3.7.18	Has the tool the ability to develop ANSI standard flowcharts?	C	?		W	
3.7.19	Does the tool Support for ABC (i.e., activity based costing)?	C	?		W	
3.7.20	Has the tool the ability to create UML v 2.0 diagrams (e.g., use cases, state diagrams, sequence diagrams, etc)?	C	C		W	
3.7.21	Has the tool the ability to create IE entity relationship (ER) diagrams?	M	S		W	
3.7.22	Does the tool support for cardinal notation to create up to fifth normal form ER diagrams?	C	?		W	
3.7.23	Has the tool the ability to associate multiple attributes per entity (e.g., >25)?	C	?		W	
3.7.24	Has the tool the ability to generate physical data models (e.g., DDL)?	C	?		W	
3.7.25	Has the tool the ability to create DFDs (i.e., data flow diagrams)?	M	?		W	
3.7.26	Does the tool support for Jackson use cases?	C	?		W	
3.8	Support for Enterprise Architecture Review Management:					
3.8.1	Does the tool support identification of components where counter steering is required?	C	?		W	
3.8.2	Does the tool provide information objects to store, access, review reports and results in a structured manner?	C	S		S	
4	Functional Fit (General)					
4.1	User Interface					
4.1.1	Can the user decide on what level to navigate through the tool?	M	M		M	
4.1.2	Does the tool navigate through a browser?	S	M		M	
4.1.3	Does the tool support drill down/up between levels of detail?	S	M		M	
4.1.4	Does the tool support undo/re-do functionality?	S	M		M	
4.1.5	Can any number, without a limit, of levels of diagrams be attached to a top level diagram?	S	M		M	
4.1.6	Does the tool support navigation between the graphical tool and the database in both directions?	C	?		?	

	Does the tool have search engine for structured and unstructured information?	S		M			
4.1.7	Does the tool have a database of patterns?	C		?		M	
4.1.8	Does the tool have a database of customizable examples / solutions?	C		2		C	
4.1.9	Does the tool have a framework of orientation within the whole projects?	C					
4.1.10	Is there a common look and feel across all products?	M		M		M	
4.1.11	Do all elements of your product employ similar usability functions?	S		M		M	
4.1.12	Can the system use graphical and non-graphical user interfaces?	C		W		C	
4.1.13	Is the use of either interchangeable?	C		?		C	
4.1.14	Can drag & drop be used in the graphical user interface?	C		S		M	
4.1.15	Does the tool support the definition of specific views for defined objects through all levels?	C		C		M	
4.1.16	Does the tool model connection between objects as own objects with attributes?	S		M		M	
4.1.17	Can attributes of connections be displayed automatically?	S		M		M	
4.1.18	Can the visualization of connections be changed manually/automatically?	S		M		M	
4.1.19	Has the tool the ability to mane for patterns within multiple models?	C		M		M	
4.1.20	Customization						
4.2.1	Can the user create new diagram types?	C		C		W	
4.2.2	Can the user create new definitions?	S		C		W	
4.2.3	Can the user create custom visualizations (symbols) for objects?	C		C		W	
4.2.4	Can the user create new matrices (relations)?	S		S		W	
4.2.5	Can the user create new properties for existing definitions? Is possible to create custom querifiers?	S		S		M	
4.2.6	Is there no limit to the amount of diagrams, definitions, objects and matrices that can be created?	C				M	
4.2.7	Are the reports easy configurable (i.e. with title coding or very little with the help of examples and tutorials)?	S				M	
4.2.8	Can the user define custom views?	S				M	
4.2.9	Does the tool support aggregation of information in order to create one big picture (Overview)?	S				M	
4.2.10	Has the tool the ability to spell-check?	C				C	
4.2.11	Has the tool the ability to find and replace?	S				M	
4.3	Import/integration						
4.3.1	Are there interfaces to other DB programs like: OracleX, MS SQL Server, MS Access, DB2, other?	C				S	
4.3.2	Does the tool import/export using XML?	C				S	
4.3.3	Does the tool integrate with BEA Workshop?	W				W	
4.3.4	Does the tool integrate with Oracle Designer?	W				W	
4.3.5	Does the tool integrate with Rational Rose?	W				W	
4.3.6	Has the tool the ability to support/export to a certain ERP solution?	W				W	
4.3.7	Has the tool the ability to support/export to certain CRM solution?	W				W	
4.3.8	Has the tool the ability to support/export to a certain SCM solution?	W				W	
4.3.9	Has the tool the ability to generate WFS/L?	?				W	

4.3.10	Has the tool the ability to import models and diagrams from other tools (e.g., Visio, etc)?	C					W	
4.3.11	Has the tool the ability to import from CSV (i.e., comma delimited ASCII)?	W					S	
4.3.12	Has the tool the ability to import from XML files?	S					S	
4.3.13	Has the tool the ability to publish models in Microsoft Word	S					C	
4.3.14	Has the tool the ability to maintain model relationships in HTML via hyperlinks	S					S	
4.3.15	Has the tool the ability to export to Microsoft Project?	W					C	
4.4	Reporting							
4.4.1	Is it possible to generate, to save and to export user defined reports and graphics?	S					M	
4.4.2	Is it possible to generate HTML output, including diagrams?	S					M	
4.4.3	Is it possible to export to MS WinWord?	W					C	
4.4.4	Is it possible to export to MS Excel?	C					C	
4.4.5	Can the tool produce a summary in MS WinWord to give a summary of the architecture landscape?	W					S	
4.4.6	Can the tool produce a summary in MS WinWord or Excel to give a picture of the mappings and how it fits together?	C					S	
4.4.7	Can the MS WinWord templates/reports be changed through GUI?	C					S	
4.4.8	Does the tool support drill down reporting?	S					M	
4.4.9	Does the tool support summary reporting?	S					M	
4.4.10	Does the tool support queries?	S					M	
4.4.11	Is it possible to export to MS Visio?	C					C	
4.4.12	Is it possible to import from MS Visio?	C					C	
4.4.13	Is it possible to export to MS PowerPoint?	C					C	
4.4.14	Is it possible to print all generated reports, graphics to standard output formats (DIN A0-A4), PDF?	C					S	
4.4.15	Is it possible to publish defined information automatically based on predefined states, events or time?	C					S	
4.5	Version Management							
4.5.1	Is there a version mechanism within the tool?	S					M	
4.5.2	Can the tool provide several versions of one metadata object?	C					M	
4.5.3	Is it possible to compare models within a repository?	C					M	
4.5.4	Can the tool handle conflicts on import and merge commands?	C					M	
4.5.5	Does the tool allow multiple versions of an object?	C					M	
4.5.6	Does the tool support comparisons between versions of objects?	C					M	
4.5.7	Does the tool support migration of individual objects/components through development phases?	C					M	
4.5.8	Does the tool support resolution of migration conflicts during the migration of multiple releases?	C					M	
4.6	Documentation Management							
4.6.1	Does the tool produce documents in industry standard formats (ISO, IEEE, ...)?	C					S	
4.6.2	Does the tool support generating of presentations?	C					S	
4.6.3	Does the tool support WYSIWYG preview of output documents and presentations?	S					S	
4.6.4	Does the tool support concurrent review, markup and comment of documents, designs, etc?	C					S	

4.7 Help and Tutorials									
4.7.1	Installation: Can the tool be installed without vendor's assistance?	S						C	
4.7.2	Installation: Can the tool be installed without training?	S						C	
4.7.3	Can the tool be configured without vendor's assistance?	S						C	
4.7.4	Can the tool be configured without training?	S						C	
4.7.5	Does the tool have interactive help?	S						S	
4.7.6	Is the interactive help comprehensive and easy to navigate?	S						S	
4.7.7	Does the tool have an online tutorial?	S						M	
4.7.8	Is the online tutorial comprehensive and easy to navigate?	S						M	
4.7.9	Does the tool have a tutorial/help on features?	S						M	
4.7.10	Does the tool have online documentation?	S						M	
4.8	Libraries, as in Customization								
4.8.1	Can the user extend the supplied graphical library?	C						W	
4.8.2	Can the user extend the supplied graphical library with inheritance?	C						W	
4.8.3	Does the tool have a branch / market specific library?	C						S	
4.9	Code Generation	W						I	
4.9.1	Has the tool the ability to generate code in Java, J2EE?	W						I	
4.9.2	Has the tool the ability to generate code in C++?	W						I	
4.9.3	Has the tool the ability to generate code in C#?	W						I	
4.9.4	Has the tool the ability to generate other codes? Which?	I						I	
5	Commercial & Credibility								
5.1	Financial Status of Vendors	S							Organisatie moet geloofwaardig worden
5.1.1	Do you have sufficient cash reserves to fund operations for the next financial year?	S							
5.1.2	Do you have any joint ventures or do you plan any?	C							
5.1.3	Can you confirm that you are not aware of any attempts to acquire your company?	C							
5.1.4	Has your company been in the business for longer than 10 years?	C							
5.1.5	Has your company been in the business for longer than 5 years?	S							
5.1.6	Is your company making profit?	S							
5.2	Experiences (within Branches / Markets)	I							
5.2.1	Have you previously delivered solutions to specific branches / markets? Which?	I							
5.2.2	Have you previously delivered solutions to system integrators & consultancy firms? Which?	I							
5.2.3	Which markets perform a significant portion of your revenue stream?	I							
5.2.4	Are you building branch specific functionality?	I							
5.2.5	Can you provide references in specific branch / market environments?	M							
5.2.6	Are these references available in Europe?	S							
5.2.7	Are these references available in the USA?	S							
5.2.8	Can you provide contacts of references?	S							
5.2.9	Do you have a list of the number of licenses that are active?	M							
5.2.10	Do you sell and support your products globally?	M							
5.2.11	Do you sell your products via resellers?	M							
5.2.12	Do you have an aligned version of the tool developments?	M							
5.2.13	Is the products commercial release 3 or higher?	S							
5.2.14	Do you have more than 1000 licensed customer sites	S							

[illegible]

[illegible]

Beoordeling offerte BPR2009/ BPR Architectuur Kennissysteem

1. Onderwerp opdracht

Aanschaf kennissysteem ter inrichting van de BPR architectuur en kennisdeling en borging binnen de BPR organisatie.

2. Uitgebrachte offertes

	Datum ontvangst offerte/nummer	Offerte compleet	Tarieven cf. mantel
Partij 1	4 december 2009/ PVDW 04122009	☒ Ja ☐ Nee	☐ Ja ☒ Nee
Partij 2	23 november 2009	☒ Ja ☐ Nee	☐ Ja ☐ Nee
Partij 3		☐ Ja ☐ Nee	☐ Ja ☐ Nee
Partij 4		☐ Ja ☐ Nee	☐ Ja ☐ Nee
Partij 5		☐ Ja ☐ Nee	☐ Ja ☐ Nee

3. Beoordeling offertes

	Criterium 1	Criterium 2	Criterium 3	Prijs
Partij 1	Goed	Goed	Zeer Goed	€ 2
Partij 2	Voldoende	Matig	Niet Mogelijk	€ 2
Partij 3	Geen 3 ^e partij welke aan selectiecriteria voldeed			
Partij 4				
Partij 5				

4. Gunning opdracht

De opdracht is aan Partij 1 gegund. = IDS SCHEER - ARIS

5. Toelichting gunning

De redenen waarvoor voor deze partij gekozen is zijn:

Criterium 1 – Voldoen aan de eisen uit de spreadsheet selectiecriteria (opvraagbaar bij 1)

De kennissysteem van partij 1 biedt meer invulling voor de specifieke eisen van de BPR. Er is goede integratie van de NORA en TOGAF.

Criterium 2 – Kennisdeling binnen de organisatie

De portal functionaliteit biedt een eenvoudige mogelijkheid voor de betreffende rollen in de organisatie om gebruik te kunnen maken van de kennis welke in de tooling is vastgelegd op het gebied van de BPR architectuur.

Criterium 3 – Analyses uitvoeren op de implicaties ingebruikname toekomstige architectuur

De tooling heeft goede mogelijkheden om de huidige architectuur te vergelijken met de architectuur op enig moment in de toekomst. Deze functionaliteit kan goed gebruikt worden bij het maken van impact analyses. Deze mogelijkheid maakt de risico's en gevolgen van een verandering vooraf inzichtelijk.

Criterium 4 – Overall beoordeling na de testperiode en workshops van de leveranciers

Partij 1 is meer vertegenwoordigd in Nederland. Ondersteuning is hierdoor beter ingeregeld. Partij 2 denkt minder mee met de klant.

De kennissysteem van partij 1 wordt veel binnen de overheid gebruikt. Wij kunnen ons voordeel halen uit de reeds gerealiseerde best practices.

6. Informatie voor opstellen contract

Startdatum	9-12-2009
Einddatum	NVT
Uurtarief	NVT
Aantal uren	NVT
Totale kosten (ex. Korting)	NVT
Kortingspercentage	NVT
Totale kosten (incl. Korting)	De tooling kost eenmalig € 2 , opleiding € 2 . Jaarlijks onderhoud bedraagt € 2 ,--.
Naam contactpersoon	1

7. Parafen

Afdelingshoofd/programmamanager	
Controller	
Directeur BPR	

Gunning
~~Aanschaf~~
ouk

4
02

OVEREENKOMST

inzake levering van ARIS producten en diensten

Tussen

De Staat der Nederlanden,
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
(agentschap BPR)

en

IDS Scheer Nederland BV

contractnummer: BPR2009/59163

d.d. 17 december 2009

Overeenkomst inzake levering van ARIS producten en diensten

De ondergetekenden:

De Staat der Nederlanden, Ministerie van binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag,
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door
de waarnemend directeur agentschap basisadministratie reisdocumenten en
persoonsgegevens
de heer [REDACTED]

hierna te noemen: opdrachtgever,

en

IDS Scheer Nederland B.V.,
gevestigd te Den Haag,
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door:
de heer [REDACTED]

hierna te noemen: opdrachtnemer,

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

1. Voorwerp van de overeenkomst

- 1.1 Opdrachtgever verleent aan Opdrachtnemer opdracht tot het leveren van ARIS producten en diensten ter inrichting van de BPR architectuur en kennisdeling en borging voor het agentschap BPR, welke opdracht Opdrachtnemer bij deze aanvaardt, en ander voorzover daarvan niet in deze Overeenkomst wordt afgeweken.
- 1.2 De navolgende documenten maken deel uit van deze Overeenkomst. Voorzover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder genoemde document boven het later genoemde:
  1. deze Overeenkomst;
  2. de ARVODI;
  3. de offerte d.d. 4 december 2009, die aan de opdracht ten grondslag ligt.

2. Totstandkoming, tijdsplanning of duur van de overeenkomst

- 2.1 Deze Overeenkomst komt tot stand door ondertekening van het contract door beide partijen.
- 2.2 De overeengekomen Diensten met name de aanschaf software en opleidingen gaat in op 1 februari 2010. Het onderhoud hiervan gaat eveneens in op 1 februari 2010 en zal eindigen op 31 januari 2011 met een optie tot verlenging met goed vinden van Opdrachtgever en Opdrachtnemer telkens voor een jaarlijkse verlenging tot en met 31 januari 2013 en inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden.

3.0 Prijs en overige financiële bepalingen

- 3.1 Opdrachtnemer zal de werkzaamheden m.b.t. aanschaf en onderhoud tegen een vaste prijs uitvoeren. Deze vaste prijs bedraagt € 2, inclusief BTW en de opleiding voor € 2 (incl. BTW) op basis van nacalculatie tegen een uurtarief van € 2 (excl. BTW).
- 3.2 Het in lid 1 genoemde bedrag is gebaseerd op:
eenmalig € 2 voor de aanschaf software;
eenmalig € 2 voor de onderhoud en voor de opleiding € 2
- 3.3 Betalingen vindt plaats als volgt:
aanschaf software na levering en installatie achteraf;
onderhoudskosten vooraf en de opleidingen op basis van nacalculatie en op basis van daadwerkelijk gemaakte uren.
- 3.4 De prijs heeft betrekking op alle door Opdrachtnemer in het kader van deze Overeenkomst te verrichten werkzaamheden en eventueel daartoe benodigde materialen.
- 3.5 De overeengekomen tarieven zijn vast en onveranderlijk gedurende de duur van deze overeenkomst.
- 3.6 De facturen dienen onder vermelding van **contractnummer BPR2009/59163**, te worden gezonden aan:

Agentschap BPR
t.a.v. afdeling Bedrijfsvoering
Postbus 10451
2501 HL Den Haag

4 Contactpersonen

- 4.1 Contactpersoon voor Opdrachtgever is 1
Contactpersoon voor Opdrachtnemer is 1

5. Tijden en plaats werkzaamheden

- 5.1 De werkzaamheden worden verricht in het kantoor van Opdrachtnemer/Opdrachtgever
- 5.2 Opdrachtgever verplicht zich het personeel van Opdrachtnemer toegang te verlenen tot de plaats, waar de werkzaamheden ten behoeve van de overeengekomen Diensten dienen te worden verricht, alsmede dit personeel in staat te stellen de werkzaamheden onder de bij die partij gebruikelijke arbeidsomstandigheden te verrichten gedurende de regulier geldende kantooortijden.
- 5.3 Opdrachtnemer verplicht zich zijn personeel op te dragen de ter plaatse van de uitvoering geldende huisregels na te leven. Opdrachtnemer dient zich over deze huisregels te informeren.

6. Van toepassing zijnde voorwaarden

- 6.1 Op deze Overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de "Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI)", voorzover daarvan in deze Overeenkomst niet wordt afgeweken. De (eventuele) algemene voorwaarden van Opdrachtnemer zijn uitdrukkelijk niet van toepassing.

6.2 Artikel 16 van de ARVODI is niet van toepassing.

7. Integriteitsverklaring

Opdrachtnemer verklaart dat hij ter verkrijgen van de opdracht Personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten.

8. Slotbepaling

- 8.1 Afwijkingen van de overeenkomst zijn slechts bindend voorzover zij uitdrukkelijk tussen partijen schriftelijk zijn overeengekomen.
- 8.2 Door ondertekening van deze Overeenkomst vervallen alle eventueel eerder door partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen Diensten.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag, 17 december 2009

DE DIRECTEUR AGENTSCHAP BASISADMINISTRATIE PERSOONSgegevens EN REISDOCUMENTEN,

1 (waarnemend)

IDS Scheer Nederland BV

1

OVEREENKOMST

Inzet vastlegging Porcessen, Systemen en Infrastructuur

Tussen

De Staat der Nederlanden,
Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en reisdocumenten (BPR)

en

IDS Scheer Nederland BV

contractnummer: BPR2011/52745

16 mei 2011

De ondergetekenden:

De Staat der Nederlanden,
waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag.
te dezer rechtsgeldig vertegenwoordigd door:
de directeur van het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR),
mevrouw [REDACTED]

hierna te noemen: opdrachtgever,

en

IDS Scheer Nederland BV ,
gevestigd te Den Haag,
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door:
de heer [REDACTED],

hierna te noemen: opdrachtnemer,

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

1. Voorwerp van de overeenkomst

- 1.1 Opdrachtgever verleent aan Opdrachtnemer de opdracht voor de inzet van consultancy met betrekking tot vastlegging Processen, Systemen en Infrastructuur, welke opdracht Opdrachtnemer bij deze aanvaardt en een en ander voor zover daarvan niet in deze overeenkomst wordt afgeweken.
- 1.2 De navolgende documenten maken deel uit van deze Overeenkomst. Voorzover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder genoemde document boven het later genoemde:
  1. deze Overeenkomst
  2. de ARVODI
  3. offerte

2. Totstandkoming, tijdsplanning of duur van de overeenkomst

- 2.1 Deze Overeenkomst komt tot stand door ondertekening van het contract door beide partijen.
- 2.2 De overeengekomen Diensten zijn ingegaan op 1 mei 2011 en de inzet van consultancy van de software zal naar behoefte plaatsvinden, op verzoek van BPR en zal eindigen uiterlijk op 31 december 2011.

3. Prijs en overige financiële bepalingen

- 3.1 Opdrachtnemer zal maximaal € 2 (incl. BTW en reiskosten) in rekening brengen en staat ervoor in dat dit bedrag niet wordt overschreden.
Opdrachtnemer zal uitsluitend het werkelijke aantal bestede (advies) uren per maand op nacalculatiebasis declareren.
- 3.2 Het in lid 1 genoemde bedrag is gebaseerd op: 49 mandagen à € 2 per uur en 9 mandagen à € 2 per uur excl. BTW.
- 3.3 De overeengekomen tarieven zijn vast en onveranderlijk gedurende de duur van deze Overeenkomst. Een tariefverhoging ingevolge indexcijfers CBS zakelijke dienstverlening is voor de duur van deze overeenkomst niet van kracht.
- 3.4 De facturen moeten samen met de urenverantwoording (beknopte omschrijven van de verrichte werkzaamheden) onder vermelding van **contractnummer BRP2011/52745**, worden verstuurd aan:

Agentschap BPR
t.a.v. Bedrijfsvoering
Postbus 10451
2501 HL Den Haag

4 Contactpersonen

- 4.1 Contactpersoon voor Opdrachtgever is: de heer 1.
Contactpersoon voor Opdrachtnemer is: de heer 1.

5. Tijden en plaats werkzaamheden

- 5.1 De werkzaamheden worden verricht in het kantoor bij Opdrachtnemer/Opdrachtgever.
- 5.2 Opdrachtgever verplicht zich het personeel van Opdrachtnemer toegang te verlenen tot de plaats, waar de werkzaamheden ten behoeve van de overeengekomen Diensten dienen te worden verricht, alsmede dit personeel in staat te stellen de werkzaamheden onder de bij die partij gebruikelijke arbeidsomstandigheden te verrichten gedurende de regulier geldende kantoortijden.
- 5.3 Opdrachtnemer verplicht zich zijn personeel op te dragen de ter plaatse van de uitvoering geldende huisregels na te leven. Opdrachtnemer dient zich over deze huisregels te informeren.

6. Van toepassing zijnde voorwaarden

- 6.1 Op deze Overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de "Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI)", voorzover daarvan in deze Overeenkomst niet wordt afgeweken. De (eventuele) algemene voorwaarden van Opdrachtnemer zijn uitdrukkelijk niet van toepassing.
- 6.2 Artikel 16 van de ARVODI is niet van toepassing.

7. Integriteitsverklaring

Opdrachtnemer verklaart dat hij ter verkrijgen van de opdracht Personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten.

8. Slotbepaling

- 8.1 Afwijkingen van de overeenkomst zijn slechts bindend voorzover zij uitdrukkelijk tussen partijen schriftelijk zijn overeengekomen.
- 8.2 Door ondertekening van deze Overeenkomst vervallen alle eventueel eerder door partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken over de hierbij overeengekomen Diensten.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag, 16 mei 2011

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie,
namens deze,

 1
Directeur Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten

IDS Scheer Nederland

 1

4
ay

verlenging

**Basisadministratie Persoonsgegevens
en Reisdocumenten**
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 10451 2501 HL Den Haag

Software AG Nederland B.V.
t.a.v. mw. [REDACTED] 1
Loire 162, gebouw B
2491 AL Den Haag

BPR
Bedrijfsvoering
Lange Vijverberg 11
2513 AC Den Haag
Postbus 10451
2501 HL Den Haag
www.bprbzk.nl
Contactpersoon
[REDACTED] 1
T [REDACTED] 1
[REDACTED] 1 @bprbz
k.nl

Kenmerk
BPR2009/59163

Datum 5 maart 2012
Betreft opdrachtverlenging aanschaf licenties

Geachte mevrouw [REDACTED] 1,

Hierbij verleng ik de opdracht aan uw organisatie voor de aanschaf van vijf
licentie voor ARIS SOA. De belangrijkste punten uit de opdracht zijn:

Totale kosten incl. BTW: € [REDACTED] 2

Voor deze opdracht zijn de volgende voorwaarde van belang:

1. De factuur stuurt u aan de afdeling Bedrijfsvoering van het Agentschap
BPR onder vermelding van kenmerk BPR2009/59163.

Voor meer informatie over aanbesteding en de ARVODI-voorwaarden verwijst
ik u naar de website www.zakendoenmetbzk.nl.

Ik vertrouw op een goede uitvoering van de opdracht.

Hoogachtend,
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

[REDACTED] 1
Directeur Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en reisdocumenten